

Bibliothèque numérique

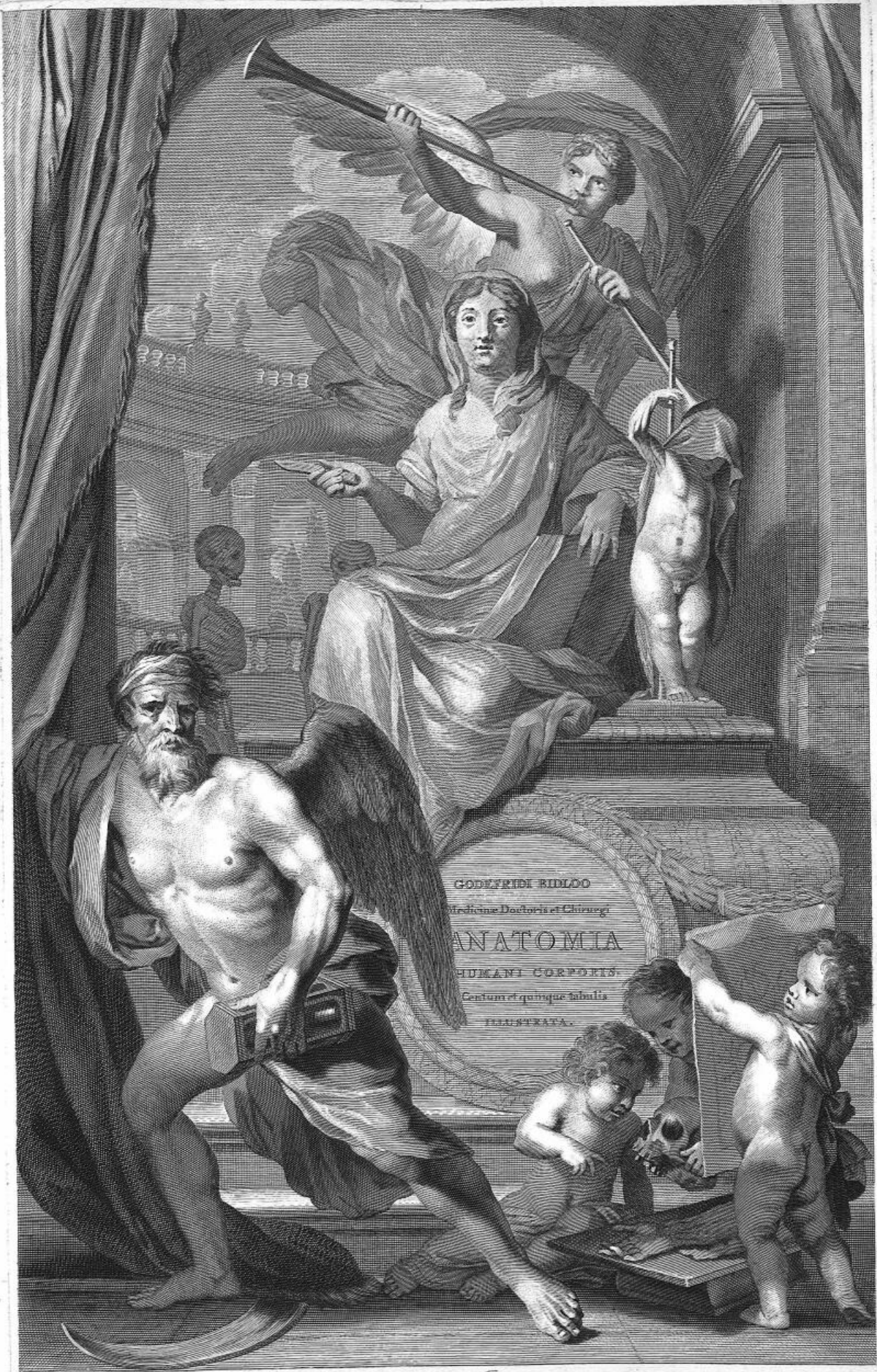
medic@

Bidloo, Govert. Anatomia humani corporis, centum et quinque tabulis, per artificiosiss. G. de Laïresse ad vivum delineatis, demonstrata ...

*Amsterdam : Joannis a Someren..., 1685.
Cote : 1649*

(c) Bibliothèque interuniversitaire de médecine (Paris)
Adresse permanente : <http://www.bium.univ-paris5.fr/hist/med/medica/cote?01649>

1.64

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurghi,

ANATOMIA

HUMANI

CORPORIS,

Centum & quinque TABVLIS,

*Per artificiosiss. G. DE LAIRESSE ad vivum
delineatis,*

DEMONSTRATA,

1.649

Veterum Recentiorumque Inventis explicata plurimisque, hæte-
nus non detectis,

ILLVSTRATA.

AMSTELODAMI,

Sumptibus Viduæ JOANNIS à SOMEREN, Hæredum JOANNIS à DYK,
HENRICI & Viduæ THEODORI BOOM.

MDC LXXXV.

SERENISSIMO CELSISSIMOQVE
P R I N C I P I
H E N R I C O
C A S I M I R O,

DEI GRATIA PRINCIPI NASSOVIÆ, COMITI CATZE-
NELLEBOCI, VIANDÆ, DISTIÆ, SPILBERGÆ, DO-
MINO IN BIELSTEIN, BARONI LIESVELDÆ, &c. GV-
BERNATORI HÆREDITARIO ATQVE GENERALI
CAPITANEO FRISIÆ, GVBERNATORI ET CAPITA-
NEO GENERALI GRONINGÆ, OMLANDIÆ VT ET
DRENTIÆ.

SERENISS. CELSISS. PRINCEPS;

Tuo Nomini ut inscribam, Tuo patrocínio meos
ut consecrem labores, SERENISS. CELSISS.
PRINCEPS, Tuum erga quasvis doctrinas, ar-
tes,

tes, scientias & disciplinas, studium, Tua in earundem Cultorum Benevolentia, persuasere. Tu macrocosmi penetralibus perscrutandis, ut ipse cum Minerva moves manum; ita meam microcosmi dissectionem pervolvere si digneris, SERENISS. CELSISS. PRINCEPS, Opt. Max. hujus admirandæ fabricæ architecti sapientiam, in hoc super omnia, quæ construxit opera, dabitur indagare; meos itaque huic detegendo demonstrandoque machinæ conatus Tuo quod muniam numine, veniam pro laude mereri & Viro non displiciturum Principi, spero

SERENISS. CELSISS. PRINCEPS,

Tui Nominis devotissimus cultor

G. BIDLOO.

AVCTOR

G. Laurent 1712

A. Blouin sculp.

GODEFRIDUS BIDLOO MEDICUS DOCTOR ET CHIRURGUS.
Natura artificis dum munera plurima BIDLOO
Monstrat, et Egregia dexteritate probat,
Auroram qualis sequitur sol aureus almam,
Sic Magnum sequitur Lumine VESALE V. N.
J. S. S. x.

A V C T O R L E C T O R I

S. P. D.

*F*abricam Humani corporis describere animus est, opus sanè molestum; in quo tot sudarunt viri ingenio atque doctrinâ præclari, me suscepisse profiteor; verum non dubito, quin conatus hosce grato eris accepturus animo.

Quemadmodum autem veritates Mathematica numerorum linearumque demonstrationibus, ita etiam Anatomica solâ autopsiâ deteguntur; Veteres verò in Anatomie aliorum scriptis verbisque intuitu primo fidem habentes, ansam prabuerunt, ut, cum aliqui minus creduli, suis omnia conarentur perscrutari oculis, tot postea diversa sententia, tot discrepantes opiniones partium circa structuram, æconomiam atque usum sint exorta; Et studiis addicta juvenus, labyrinthis ambagibus quibus Et ipse Dædalus se vix explicare posset, intricata sit.

Antiquissima quoad tempora, qua tandem sagacitate, industriâ, vel ratione potuisset aliquis, licet Anatomica artis ac scientia avidissimus, magnum memoratuque quid dignum hac in arena efficere? sacrosancta etenim tum habebantur cadavera, manus qua tetigerant contaminata, hinc tot ablutiones, tot lustrationes ac purificationum ceremonias veterum instituit superstitiosa religio. Anatomie itaque brutorum clanculum occupati vel praoccupati potius, hominem hanc describebant ad normam, affigentes utero humano cornua Et id genus alia; donec quidam sagaciores viri Hominem disseccare incepere: postera verò inter secula primum sibi vendicavit locum, magnus ille Et ob restitutam rem Anatomicam numquam sine veneratione nominandus Andreas Vesalius, qui artem de novo erigere atque decorare perrexit; quem sequuti multi, pauci asequi valuerunt.

Dubius dudum hæsi Anatomicorum quemnam sequerer ego, sed litibus, controversiis iconumque varietate ita eram statim implicatus, ut mihi tandem, salvo clarissimorum virorum iudicio, auctoritate ac labore, proposuerim eorum scripta ab ovo pervolvare nemini que credere neminem que rejicere. Aggressus summo cum desiderio laborem hunc, non immoratus sum novanè an vetera, sed an toti convenientia machina exprimere possem, meam igitur applicavi cultello manum seduloque curavi, ut omnia, quantum fieri posset, ad justam magnitudinem Et ad vivum delinearentur per magnum illud hujus sæculi Pictorum lumen Gerardum de Lairesse, imo nihil, confidenter dicam, nihil ad aliorum icones exhibeo: odi imitatores servum pecus.

Prodit itaque in lucem nova Anatomie, licet multa à me dicantur delineanturque qua multis Anatomicis, quorum insignem numerum artium nutritrix Gallia, ingeniorum fertilis Anglia, sagax Dania atque severa utraque aluit Germania, notata, verum non depicta fuerunt; hisce si quid potui addidi, plura (sit verbo venia) oculatus emendavi. Quia verò demonstrativa hæc mea est Anatomie, summa mihi cura fuit ut Et aliorum illustrium virorum inventa pictura adminiculo ab oblivione vendicarem; eorum autem nomina exprimere non minoris difficultatis quam laborem persolvere iudicavi; attendenti autem passim eorum occurrent fama ac scripta, singulari licet non insignantur pagina. Sudavi ut circa icones perfectum absque erratis ac fictitiis imaginibus quid posteritati traderem. Anatomicorum enim nullus, quantum ego scio, omnes nativas universi Corporis Humani ostendit imagines; sed profectò vitio huic, vitium enim est, aliqua ex parte ignosci potest, ob incommoda qua tali in opere occurrunt circa Pictores, Sculptores Et quot præsertim subjecta, ut vocant Anatomici, emergunt, pauci me melius sciunt, cui per aliquot annos hinc Et illinc multo non sine temporis arisque dispendio emendanda fuerunt. Deplorandum sanè interdici nobis illorum usum quorum jam nullus cuiquam, nisi vermibus, usus est.

Antecessores ergo nostri hisce deterriti lassatique incommodis, manus sapius abstinerunt, credentes præcis omnia perfectè detecta fuisse temporibus. Imo subjectorum penuria suppressisset Et hoc opus, nisi cum plurimos viros tam publico munere quam doctrinâ spectabiles obnixè rogassent ut mihi cada-

vera suppeditarent, tandem artis cultores invenissem, qui rei necessitati & paupertina suppellectili subministracione quorundam subvenire cadaverum, multa enim ad hujus voluminis exigebantur structuram. Hominem ergo perspexi perspicendumque tibi hisce in Tabulis offero; structuram, qua omnia stupenda artificia exsuperat, Microcosmum vocatam, nomine verò Macrocosmi digniorem.

Quam utilis autem, quam Reipublica necessaria hujus sit cognitio, nemo qui vel à limine naturam indagare (his enim scribo) conatus fuit, non nescit: ades artium amator; Mechanica si te dilectent, Mechanicas videbis in quibusdam partibus delineationes: Chemiam si colis, ex bilis, urina salivaque separatione quid ipsamet sit Chemia, disces. Compages artium uno in homine est, cedunt automata, horologia & humanum quidquid unquam excudit ingenium; unus homo, si gloriatur artifex, artificii ruborem incutiet. In hoc singula actiones justo ordine, tempore ac dimensione, nullo instrumenti incommodo, absolvuntur: ita ut ex Anatome, omne hominum genus & si ignoret, qualem debeat habere Deum, habendum colendumque tamen sciat.

Si quid novi inveni, ingenti cum voluptate semel atque iterum coram harum rerum gnaris Domi, forasque contuli, examinavi & ad solidius judicium castigavi, limavi. Ne mihi nimis sapere viderer.

Ex iis, quos de conscribenda delineandaque methodo consului, eorum enim gloriam ut meam mihi non vendico, praeter quos eruditos peritissimosque in Gallicis aliisque hanc ob causam Academiis visitavi, praecipui fuere Nobiliss. Clariss. D. Dortmont, Amstelodamensis nosocomii Medicus & Collegii Medic. Commissarius, cui multum in hisce debeo, Doctiss. Med. Mattheus Sladus, Abrahamus Quina, A. v. Stamborft, Cyprianus Pater & Filius, quorum primus mihi singulari quondam amicitia fuit devinctus.

Textum ususque partium historiam cur non adjunxerim ne quere: tot enim sunt celeberrimum atque doctorum virorum scripta, ut propemodum ex ipsa abundantia inopes reddamur.

Utilius fore duxi latam delineationum addere explanationem, ne prolixitate tibi molestiam crearem, neve volumen hoc in immensam excreveret magnitudinem.

A detegendis aliorum erroribus me abstinui: ita enim modestos decet. Circulatoribus & ostentatorum cetui, quibus nil suum praeter arridet, labores suos stentorea voce misera plebi vendere jubeo.

Ordinem Operisque dispositionem ut profusore tibi narrem oratione res efflagitare non videtur, quippe qua ultro sese curiosis offert oculis.

Verbis Anatomicis receptis, qua etsi in multis rebus non bene conveniunt, utor.

Supremum quod peto (Lector) est, ut laboris, quo te frui gaudeo, me non poeniteat, sed ut bona sunt fide scripta, ita bono & à veritate irretorto inspiciantur oculo: Ut Deum Opt. Max. mecum mirari discas; sic studii Anatomici sperare licebit incrementum. Vale & si quid boni labor hic meus protulit, à livore defende.

I N
GODOFREDI BIDLONIS,
Medicinæ Doctoris,
A N A T O M E N
CORPORIS HVMANI,
Tabulis pulcherrimis delineatam.

Humani BIDLO structuram corporis omnem
Ad vivum pictis exhibet, en, tabulis.

Apparent Fibræ tenues, prægrandiaque ossa:

Apparent nervi: pectoris ima patent.

Spectat, & è Scythica proclamat rupe Prometheus:

Vincor : opus superat, Jupiter, iste meum.

P. FRANCIVS.

A D
GODEFRIDVM BIDLOO,
M. D. & Chirurg.

Humani corporis anatomiam edentem.

Quod tibi debemus sollers, GODEFRIDE, Minerval?
Humani per quem Corporis arca patet.

Lassavit multas per tot jam secula curas,

Illa Epimethei Dædala massa luti.

Senior accedis; sed doctior, indice tanto

Ars, natura, tuas sedula spectat opes.

Externam cuiusvis pronum est vidisse figuram:

Interiora tuæ sunt benefacta manus.

J. BROEKHUSIUS.

I N

GODEFRIDI BIDLÖI,

Med. Doct. & Chirurgi,

Opus Anatomicum illustrissimum, &
absolutissimum:

CARMEN EPÆNETICVM.

Tam demum superum tollat ad Æthera,
Turratum exiliens Amstelæ verticem,
Et turgens reliquos despiciat Deos;

Quos aut Euganeis accola collibus,
Conservans profugi busta Priamidæ;
Aut quos muneribus Copta colit feris
Artes Niligenæ doctus Osiridis.
Tantum Pæoniis quando adytis jubar
Dispergit radios, lumine jam suo.
Artis cum columen, cum Patriæ decus
BIDLÖVS latebris eruit abditis,
Priscis quæ genetrix invida seculis,
Quæ natura suo condiderat sinu,
Servavitque suis fera Nepotibus.
Quæ non Panthoides, neve Epidaurius,
Nec doctus potuit nosse Cöus senex.
Nec quem progeniuit Pergamon inclytum.
Jam dudum, has Tabulas consule quisquis es.
Heic rerum series, heic habitat Deus,
Et quicquid melius condiderat Deus.
Hæc est quam dederat machina cælitus.
Hæc est quem peperit Mater amoribus,
Jam compressa novis, & fovet, & nutrit,
Miraturque suum. Desine sydera
Demetrii oculis; desine jam poli
Incertis regimen vertere vicibus.
Scrutari pelagum desine turbidum;
Aut terræ horrificis condita noctibus:
Heic terra, heic pelagus quin later & polus.
Heic Phœbi radiat sydus Olympicum,
In cordis calido vivificans sinu.
Heic Phœbea soror lumine frigido
Exercet variis viscera motibus.
Quid fatis placidum, quid memorem Jovem,
Quid Majæ sobolem, quid Cronon impiam,
Quid lætæ Veneris sydera? Denique

Quid Taurum æripedem Phafidos aut pecus,
Quid Chirona moror semiferum Deum,
Ac quicquid tacitis noctibus imperat?
Heic vivunt superis quæ rutilant plagis.
Si credas oculis; heic age cernere est:
Quid pectus saliat, quid trepident fibræ,
Quos tubos foveat turgidulum jecur
Quo sanguis nutriat viscera flumine,
Quo vitam trahimus; mens quibus æmula
Aurai; superæ sedibus imperat.
Quid cæci veteres, quid stolidi fenestras
(Vel cassas pueris ferre dati nuces)
Vinxistis rapidi flumina sanguinis?
Non tantis Tiberis labitur æstibus,
Non tanto Euridanus volvitur impetu,
Quantis vena ruit turgida fluctibus,
Elisisque agitur torta repagulis;
Mæandros reduces, innumeros sinus
Gyrosque immodicos mille agitans modis.
Eia fatidici gnara cohors Dei,
Leges Phœbigenæ docta Machaonis,
Jam demum exhibeas, forte beatior,
Sublestæ fidei nec dubias manus.
Non est quod trepidas regia jam via,
Tandem frugiferis panditur artibus,
Laxatis teritur tuta repagulis.
Post hac si qua fides, secula fortibus
Utentur placidis, numine prævio.
Parces lugubribus præfica planctibus,
Parcet funeribus mitior Atropos
Et longi incipient exigier dies.
Et tu nobilibus, magne, conatibus
Æternum incolumis, laudibus inclytus
Dedifces morier, fataque nescius,
Stellatum volitans raptus ad Æthera
Addes cælitibus mente novum decus.

LAMBERTUS SYLVIUS,
Gymnasii Vianensis Moderator.

INDEX

I N D E X T A B U L A R V M,

Rerumque in iis demonstratarum.

- In prima Parte, præsertim de Capite agente,**
- Prima Tabula denudatum ab antica parte Mascu- lum representat Corpus.**
2. Fœmineum eodem depictum modo.
  3. Ejusdem Corporis ad spectum posteriorem exhibet. In
  4. Demonstrantur; Cuticula, Cutis, Crines, Pinguedo atque Membrana corpori exteriori communis. In
  5. Capitis integumenta tam exteriora, quam interiora depinguntur, quæ ulterius denudata & perscrutata juxta Sinus, cohesiones denominationesque varias visantur in
  6. & 7.
  8. Ut jam inceptum erat in duabus præcedentibus, cætera de involucribus absolvit cerebrumque ab ossea compage involucrisque quibusdam liberatum, ut & quadam exsiccata ostendit.
  9. De Cerebro, Nervis à Cerebro oriundis cranii que basi, Cerebro exempto, tractat.
  10. Totam exhibet Cerebri una cum Medullari caudam molem variisque Nervorum & Cerebri circa structuram perscrutationes atque demonstrationes.
  11. Oculum ostendit variis modis, tam quo ad exteriora quam interiora, explicatum.
  12. De facie agit & præsertim Auris, Nasi atque Buccarum musculos salivalesque depingit ductus.
  13. Nasi exteriora, Linguam ejusque partes proprias, Gingivam aliaque in Ore contenta, delineat.
  14. Ulteriorem Linguæ partiumque antea pro parte demonstratarum, detectionem habet.
  15. Ossis Hyoidis, ut & inferioris Maxillæ quasdam producit Icones.
  16. } Colli ejusque annexorum Membrorum musculos
  17. } depingunt.
  18. }

Secundæ Partis Pectus proponentis, prima Tabula ordine,

19. Mammas cute partim avulsâ delineat.
20. Musculos Pectoris quosdam depingit.
21. Pectus exhibet apertum viscerumque in eo situm.
22. Cordis anatomem exprimit.
23. Sanguiferorum vasorum structuram divaricationemque ut & sanguinis indagacionem variis elaboratam modis atque experimentis, demonstrat.
24. Pulmonem, Laryngem ejusque musculos proponit.
25. Pulmonis ejusque fistulæ structuram, ut & quædam huic visceri vicina exhibet.
26. Pectus, visceribus exemptis, costarum diaphragmatisque exprimit musculos.
27. } Scapulæ, Dorfi Lumborumque musculorum icones
28. } proponunt.
29. }
30. }

- In Parte hujus Operis tertia, de Abdomine dicente, demonstrantur in prima, juxta verò numerum, in**
31. Tabula, Abdominis quidam musculi;
  32. Cæteri, cum adjuncto Peritonæo.
  33. Omentum viscerumque in ventre contentorum situs exterior.
  34. Omenti ut & Oesophagi peculiaris structura, Stomachus ejusque
  35. Annexæ, ut & orificiorum partes.
  36. Intestinorum primum, Pancreas, Lien variis præparationibus perscrutatus.
  37. } Hepar ejusque annexa
  38. }
  39. Intestina & eorum differentia.
  40. Intestina cum Lacteis vasis chylique ductibus.
  41. Renes vasaque Testium & alia in naturali situ.
  42. Renes cum annexis è corpore separati.
  43. Renis specifica fit detectio.
  44. Vesica urinaria Ureteresque
  45. } Testes Masculini.
  46. }
  47. Vesiculæ seminales, Glandosum corpus, Penis Anusque.
  48. Cæteræ Penis partes, ut corpora nervosa & alia.
  49. Muliebria cum appensis, ut in Abdomine sunt sita.
  50. Vulva atque circumjacentia.
  51. Uterus, Ovaria atque cætera huic parti alligata.
  52. Exemptis ut sese habet Abdomen visceribus.

Quarta Pars ingravidati Uteri Fetusque ejusque annexarum partium comprehendit demonstrationes. Prima autem Tabula,

53. Uteri non diu post impregnacionem faciem ejusdemque vasa cerâ repleta ostendit.
54. Mulieris ultra septem menses gravidæ apertum Abdomen delineat.
55. Uterum exhibet apertum.
56. Fœtum per Membranas ac involucra deductâ placentâ transparentem designat.
57. Fœtus incrementum ab Ovo ad partum dilucidat.
58. Placentæ Membranarumque Fœtum obvolvendum, indagacionem depingit.
59. Vinculi Umbilicalis, ut & Tab. 60. & 61. Membranarumque ulteriorem habet illustrationem.
60. Uterinam placentam quâ Fœtum spectat facie, depictam exhibet.
61. Prædictarum partium absolvit anatomem.
62. Septem mensium Fœtus Umbilicorum vasorum incipit denudationem.
63. Ejusdem Fœtus interiora perscrutat.

In

INDEX TABULARVM.

In Parte quinta deteguntur, cum præfixa
Musculi descriptione specifica, Ar-
tuum Musculi & quidem in
hacce Tabula,

64. Brachii quidam sub cute internè situati.
65. Humeri
66. Cubitique } Musculos delineant.
67. Inferioris Brachii, ut & Manus digitorumque quosdam
68. Digitorum verò interius sitorum reliquos comprehendit Musculos.
69. Brachii depingit faciem exteriorem.
70. Digitorum extensores, ut & Pollicis, Indicis Angularisque varios, ut sequens
71. Exponit Musculos.
72. } Femori annexos & adscriptos depingunt Muscu-
73. } los.
74. }
75. }
76. } Tibiæ moventes, variis femotos & explicitos mo-
77. } dis Musculos ossaque, quibus alligantur, ex-
78. } primunt.
79. }
80. Pedis à cute denudati adspèctum anteriorem designat,
81. Quosdam hujus Membri externos ex parte à se invicem separatos adumbrat Musculos.
82. Tibiæ pollicisque, Pedis & aliorum dilucidat Musculorum connectionem atque situm. In
83. Musculorum, cute deposità huic parti posterius annexorum facies, datur.

84. Prædictos Suræque ossis adfitos, ut
85. Reliquos Pedis &
86. Digitorum absolvit Musculos.

Sexta hujus Anatomix descriptionis Pars Osteologiam & specificè Tabula

87. Sceleti anteriorem &
88. Posteriolemque delineat adspèctum.
89. Capitis quædam declarat Ossa.
90. Capitis, ut & auditus à sese invicem deposita Ossa ab utroque explicat latere.
91. Cranii ferrà ablati tam interiorem quam exteriorem faciem enodat.
92. Superioris Maxillæ ossa dentesque exprimit.
93. Vertebrarum Syrma ab utroque latere adumbrat.
94. Eodem modo Costarum descriptionem exponit.
95. Scapulæ, Sterni Claviculæque ossa exhibet.
96. Humeri cubitique
97. Manusque Sefamoideaque designat Ossa.
98. Os dictum Sacrum &
99. Nomine quasi non indigitatum atque
100. Fœtus ossium incrementum ostendit.
101. Fœtus novem circiter mensium sceleti anteriorem,
102. Posteriolem adspèctum adumbrat.
103. Femoris & Poplitis ossa exhibet.
104. } Pedis, id est Tibiæ, Suræ pedisque Proprii
105. } dicti Ossa, ut & Ungues delineat.

GODE-

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

A N A T O M I Æ

H V M A N I

C O R P O R I S

P A R S P R I M A.

mnigenas, tam toti Humano corpori communes, quam singulis ejusdem partibus proprias divisiones, subdivisiones, analogias, denominationumque differentias, prætermittens, utpote quæ iconographicè (quam suscepi provinciam) explicari non possunt, & ex specifica descriptione intelliguntur, ratum duxi opus hoc dispescere in Partes sex: quarum

Prima, de Capite, cum adjuncto collo, Spinalique Medulla,

Secunda, de Pectore, Dorso & Lumbis,

Tertia, de Ventre,

Quarta, de Ingravidato Utero, Foetu, ejusque annexis,

Quinta, de Artubus, partibusque hisce continuis,

Sexta, de universa Osteologia, aget.

Priusquam autem machinam hanc in minutiores pergam resolvere partes, integram ab utroque latere conspiciendam exhibebo, in hac Partis Primæ

A

PRI-

P R I M A
T A B V L A,

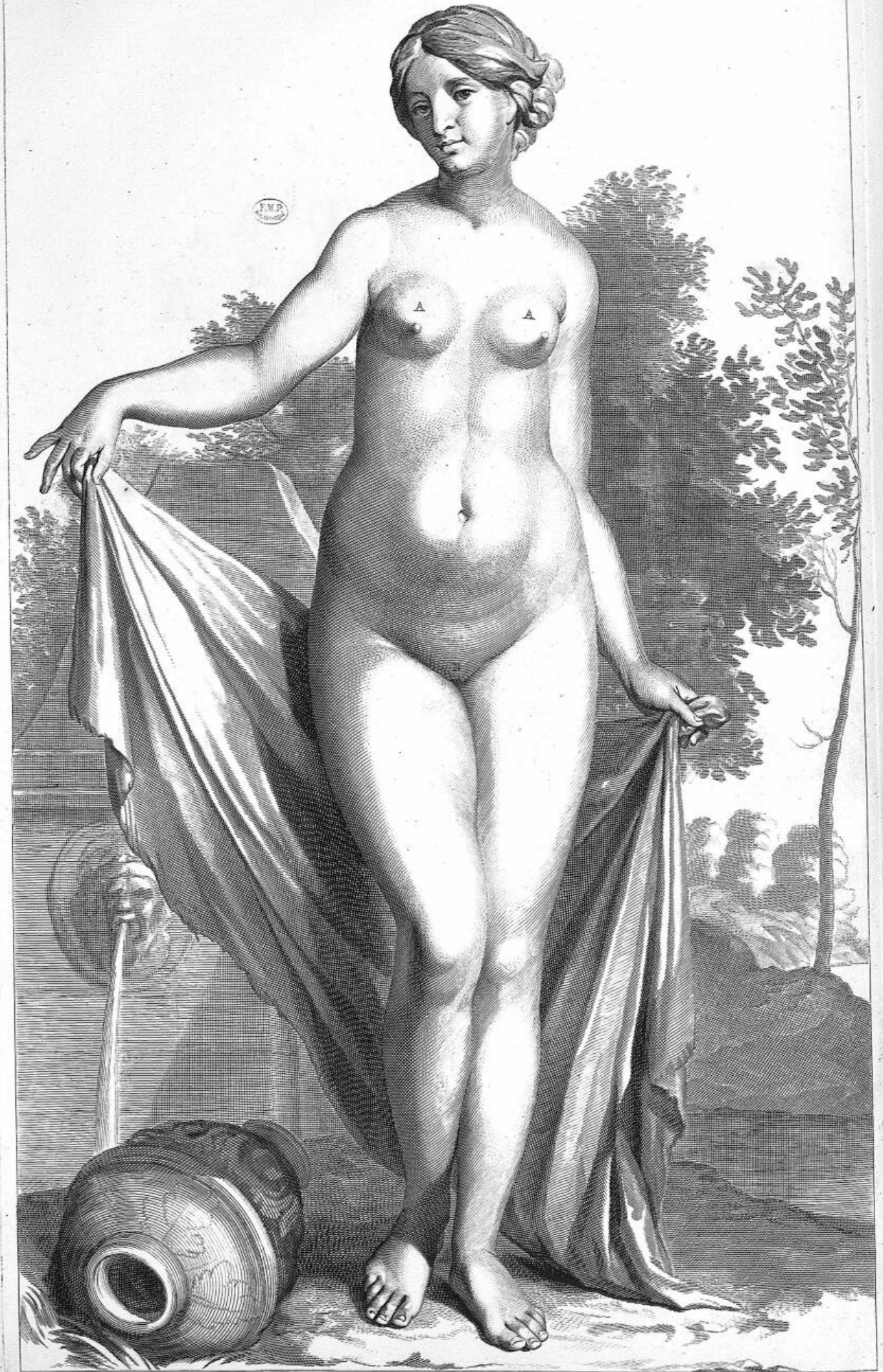
Repræsentans ab antica parte Masculinum corpus.

- A. Caput, divisum in partem capillatam 1, & non capillatam 2, in qua
- B. Frons.
- C. Nafus.
- D. Oculorum,
- E. Genarum,
- F. Auriumque sinistra.
- G. Os, sive apertura
- H. Labiorum.
- I. Mentum.
- K. Collum.
- L. Pectus, cujus propriae partes exteriores dicuntur,
- M. Papillæ.
- N. Scrobiculus.
- O. In Ventre, sive Hypochondrio visuntur,
- P. Epigastrium,
- Q. Iliæ, Inguina; ejus medium
- R. Umbilici & Infima pars,
- S. Pudendi nomine gaudet. Artus vocantur
- T. Brachia, &
- V. Crura, quibus
- W. Femora,
- X. Pedes,
- Y. Humeri &
- Z. Manus adjungenda veniunt.

Sed ut utriusque sexus Corporis differentias extimas conspiciere Lector posset, ostenditur in

SECUN-

S A E I C T V N E D T A
T A B V L A

Fœmineum etiam ab anteriore parte denudatum Corpus, ad sexus discrimen; à Masculino differens, circa Musculorum subcutaneorum protuberantias, itaque rotundum magis apparet. Quia vero in præcedenti singulas utriusque sexui communes partes depingi curavi, hac in delineatione Fœmineas tantum notabo, ut

- A. Mammas.
- B. Pudendum.

Qua se se posterius exhibet Corpus facie, videmus in

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

AVO

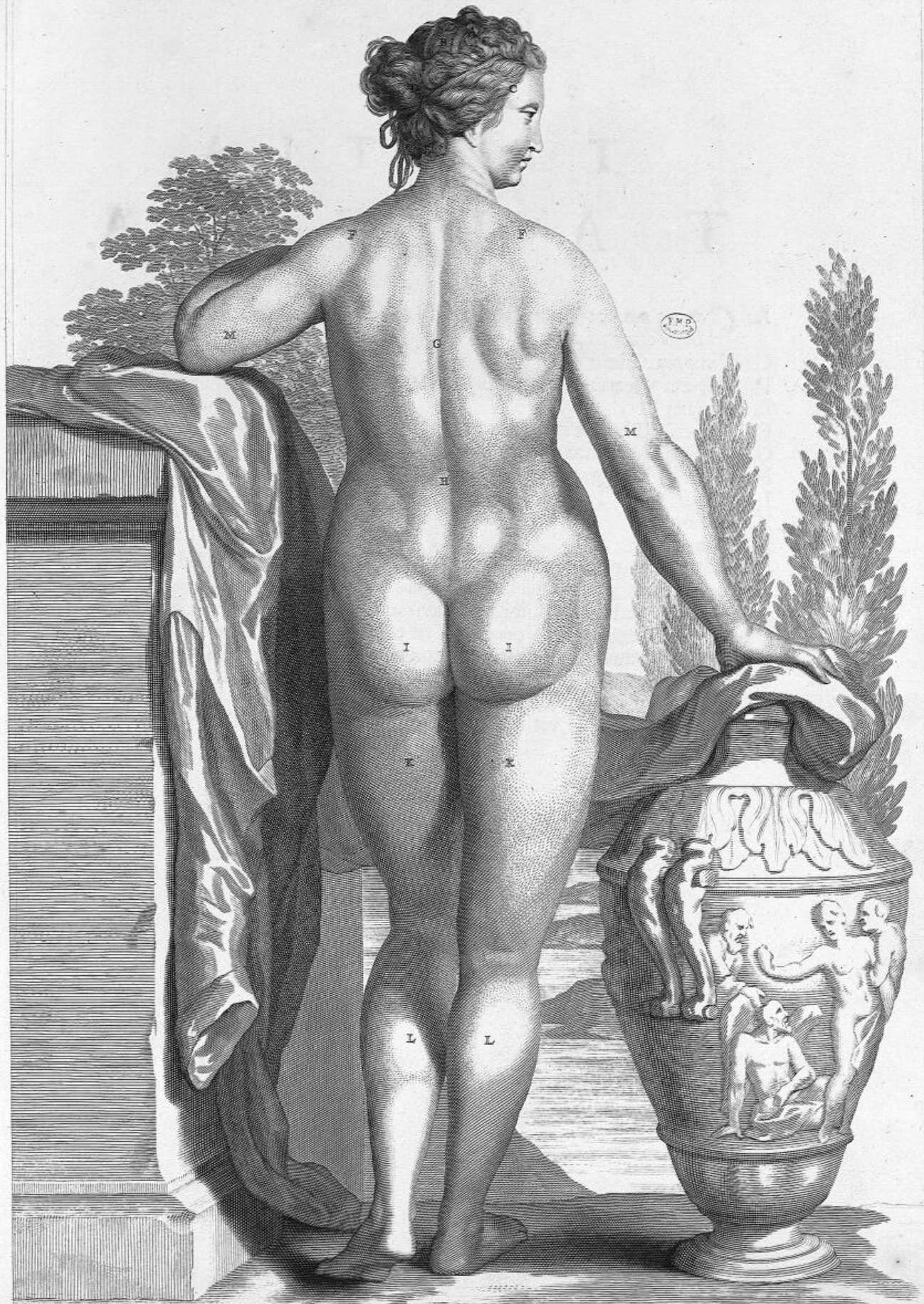
B

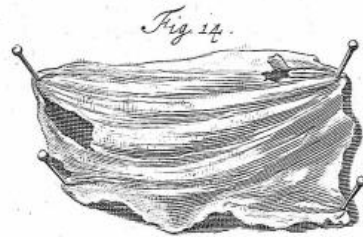
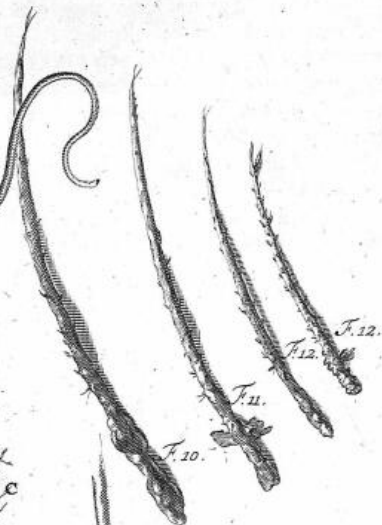
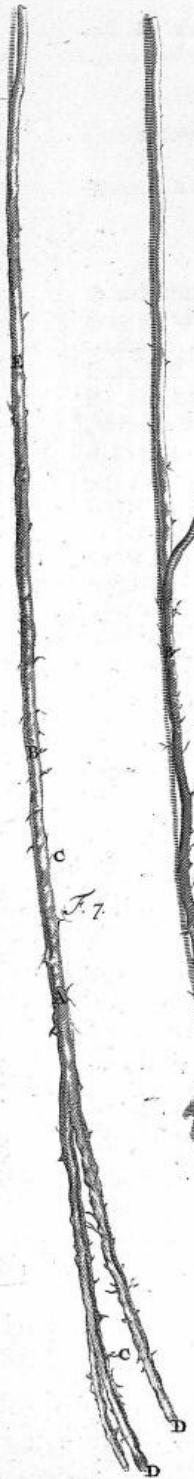
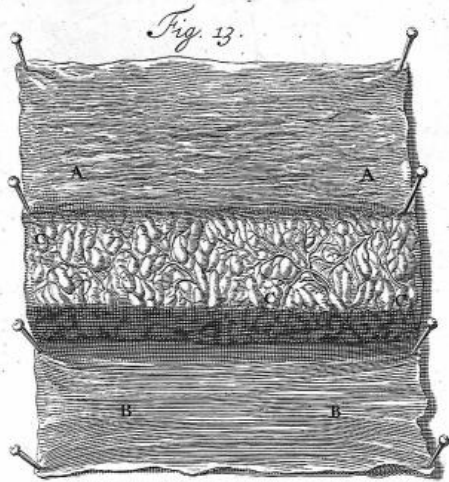
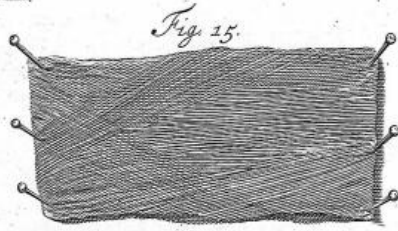
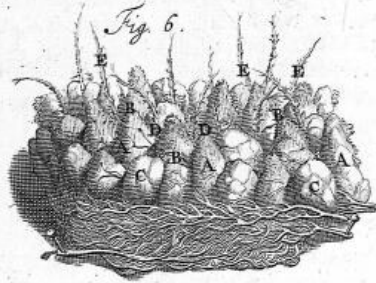
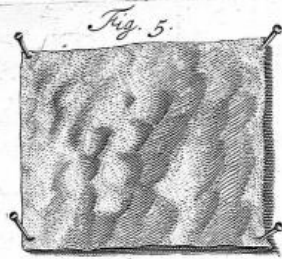
TER

TERTIA TABULA.

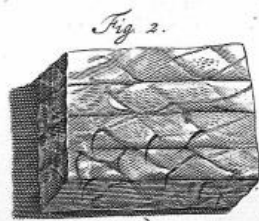
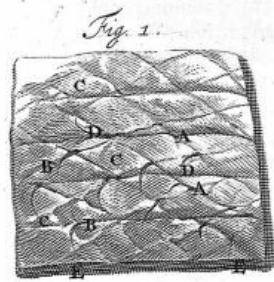
- A. Capitis pars posterior sive Capillata, cujus medium,
B. Vertex, Latera
C. Tempora, Finis
D. Occiput vocatur: huic continui sunt
E. Cervix, &
F. Humeri. Thoraci opponitur
G. Dorsum, ut Ventri,
H. Lumbi. Designantur porro per
I. Nates,
K. Femorum,
L. Crurum, &
M. Brachiorum partes posteriores. Quia vero hæc omnia singulatim latius describenda erunt, initium faciam à Capite, parte illa corporis quæ sese supra primam Colli vertebram oblongâ sphericâque figurâ extollens, ex diversis, tam externis, quam internis, constituta est partibus: cum Corpore toto quasdam habet partes communes, itaque primum ejus integumentum, Cuticulam nempe, demonstrabo; estque hæc membranosum atque fibrillosum veræ Cutis operimentum, cui firmiter adhæret, plicas, atque fissuras hujus continuo assequens, crassitie & superficie variat, ut videre est in

QVAR-

F.A.L.P.

Q V A R T Æ T A B V L Æ,

Figura I. In qua, ope Microscopii, depicta est cuticulæ, ab exteriori manu dissectæ, portiuncula. A. Foraminula, B. Sulci, & profunditates, C. Protuberantiæ vesiculosæ, D. Crines per Cuticulam erumpentes, E. asperitates, sive filamenta, quibuscum cuti affixa est. Crassitie differentia patet, in

Fig. II. Ubi delineatur cuticulæ pars à Pedis Planta separata. Cui opponitur

Fig. III. Dorfi Cuticulæ avulsæ portio. Quam variè fulcata, plicata & contorta, juxta subjectæ cutis fibrarum glandularumque cursum ac plexum, visui offertur in

Fig. IV. Pollicem, eodem microscopii adminiculo depictum, referente. Ubi è puncto A. duæ lineæ B. in circulum ducuntur, quæ postea à lateralibus C. trigonis & variè flexis D, excipiuntur.

Cuticulæ substrata est Cutis, cujus à Brachio avulsæ pars in

Fig. V. Et structura, per opticum instrumentum depicta, in

Fig. VI. Ostenditur. Tegmen est ex A. Papillis supra apertis Nerveis, Glandulisque Pyramidalibus & subrotundis conflatum. Hisce interposita sunt aquosorum vasculorum B. capillamenta. Papillæ hæc binæ conjunctim lineas ducunt rectas, ac per patentia vasorum retia ad cuticulam usque pergentes, è glandulis C, irrigantur. In trium vel quatuor papillarum medio locantur D. Sudoris vasa, quibus E. Pili implantantur. Ubi vero Pilo carent, pororum nomine indigitantur, suntque variæ figuræ, pro cutis extensione, vel complicatura. Vasa habet Arterias, Venas, Nervos, lymphæductus, qui instar Membranæ expansæ, circa imam sive interiorem Cutis partem, strati inveniuntur. Quia vero vasa hæc totum ferè corpus, singulamque ejus particulam constituunt, in sequentibus de horum exortu, vel distributione nihil monebo; nisi ubi specifica corundem exigitur observatio, aut constitutionis historia. Patentia habet Cutis foramina ac aperturas, à prioribus distincta, ut circa Os, Nares, Aures, &c. Diversæ est crassitie, complicata atque dura ut in Cervice, extensa atque mollis ut in Facie. Nunc subjacentibus partibus firmiter adhæret, ut Auri & Pedum Plantis, nunc levi negotio ab hisce avellitur; ut à Brachiorum Musculis, pinguedine, &c. Cuti quoniam pili infixi eorumque in Capite copia existit, hoc loco, (quod post hac præteribo) pilorum unum examini submittam. Corpus est (Fig. VII.) flexile & pellucidulum, ex A. corneis ac globulosis, variè inter sese junctis coloratisque particulis, extractum; ubi humore fruitor copioso, propendulum, exsiccatum autem, crispum apparet; figurâ, ut plurimum, rotundum est, quamquam interdum (ut in Fig. VIII.) triangulare conficiatur. Globuli hi inter sese staminibus B. rectis atque transversis vincuntur. Lanugineque C. ornantur. Dividi Pili potest, in D. apicem, E. partem intermediam & F. radicem sive finem. Radix oblonga & vesicæ in modum extensa cuti, ut supra indigitatum, inserta, mucoso humore obducta est; non quod ex ipsomet Pili jam avulso corpore hic effluat, sed ad involucrum hoc, ex quo Pili radix erumpit, per plurima lymphaticorum vascula mittitur. A radice, cui hic, ut sæpius, adhæret G. cuticulæ pars, incipit Pili media portio; cujus apex non raro (vide Fig. IX.) in duos exiles finditur ramulos. Crinium differentia, respectu crassitie, visui offertur, in

Fig. X. Inguinum, XI. Nasi, XII. Ciliorum crines repræsentantes. Sub cute succedit Pinguedo. Torum ferè corpus tegens. Membranosa structura, in cujus cellulis, ductibus ac sacculis racematim colligatis, Pinguedinis massa continetur. Quæ pro subjectarum partium cavitate, vel protuberantia, aut abundat, aut diminuitur. Quemadmodum in Capite, ubi in Occipitio præsertim demonstrabiles, in Fronte vero exiles Pinguedinis partes inveniuntur. Abdominis itaque Pinguedinis portiunculam depingi volui, ut clarior in hisce eruendis detur distinctio. Exterius porosa mag. laminâ (Fig. XIII.) A. quam interius B. obducitur. C. Ductus adiposi. Specialis corundem Pellucida Membranula ostenditur sub signo 1, Globuli glandulosi sub 2, Stamina quibus mutuo inter sese vincuntur sub 3.

Postremo, totum corpus vestiens integumentum, verè membranofum, atque tensile, priori, ut & subjacentibus partibus Fibrillis annexum, ab utroque latere asperum, communis muscutorum Membranæ nomine indigitatum, depingitur in

Fig. XIV. ab extima, in

Fig. XV. ab intima parte. Crassius est in exortu. Spinis enim Vertebrarum, quibusdam tendinibus atque musculis, fibrilloso plexu adhæret. Communibus demonstratis velaminibus; Capitis detectioni specificæ me applicabo, cujus initium fit in

Q V I N T Æ
T A B V L Æ,

Prima Figura. Prædictis velaminibus A. decussatim dissectis, primum Capitis proprium integumentum B. Pericranium, in conspectum venit, Crassæ Meningi per Suturas alligatum atque continuum. Membrana est tenuis, Fibrillisque innumerabilibus subjacenti C. Periostio affixa, cujus asperitates, & avulsarum fibrarum vestigia à Cranii porositate sub litteris D. & expansio sub E. visuntur. Notavi hic obiter Musculi temporalis F. Sutura Coronalis G. ut & Sagittalis H. portiones.

Amoto capitis supremo osseo tegmine, ea quæ in ejus concavo continentur, patefiunt, & quidem (Fig. II.) primo Meninx Crassa A. primum Cerebri proprium involucrum, cujus historia enarranda venit; sed ut simul, & semel videret lector Cerebrum (hoc in subjecto egregiè constitutum, elevatum, atque extensum) in naturali suo situ, ac sub cæteris velamentis reconditum, dissecuri à parte sinistra B. Crassam Meningem, C. per cujus densum corpus, serpentino ductu circumvoluta Cerebri moles D. transpareat. Membrana Crassa Meninx, dura, multiplex, exterius ubi Cranium & Suturas respicit hisceque alligatur, aspera, interius levis, cerebri figuræ, atque circumgyrationi respondet. Per Fibrillas, membranas, atque vasa circa basin ita cum ossibus & interius cum subjectis Meningibus cohæret, ut vix absque laceratione ab eis avelli queat. Foraminulis perforatur pluribus, quæ, aut vasorum, quibus scatet, aut nervorum propagationi, Cribri instar, inserviunt: circa spongiosum os, pertusa est, Medullæque spinali posterius, pro constitutione ejus, exitum præbet. De hujus membranæ distributione primo notandum, eam duplicari in vertice, ibique Cerebrum dividere in partem dextram & sinistram, quæ duplicatio Falcis nomine indigitatur, cujus, ut & hujus Meningis quadruplicationis effigiem, post hanc secunda, & tertia Tabula exhibebunt.

Cerebellum à Cerebro hujus etiam membranæ adminiculo distinguitur. Sinus habet in sua duplicatione præcipuè quatuor, quorum detectio fit in

SEXTA

Fig. 1.

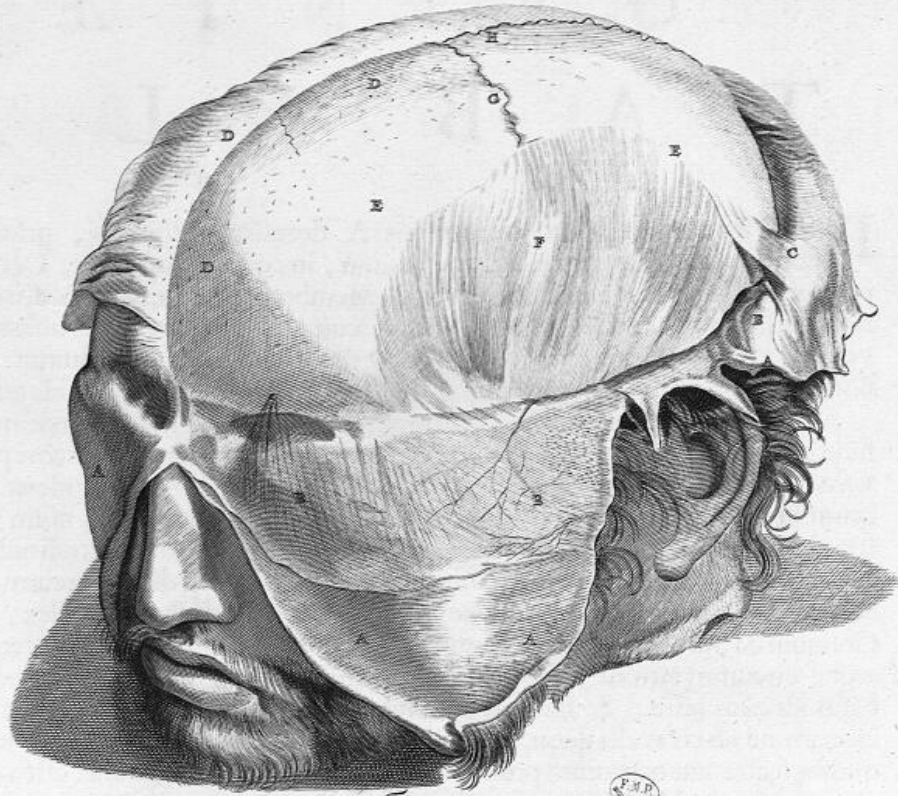

Fig. 2.

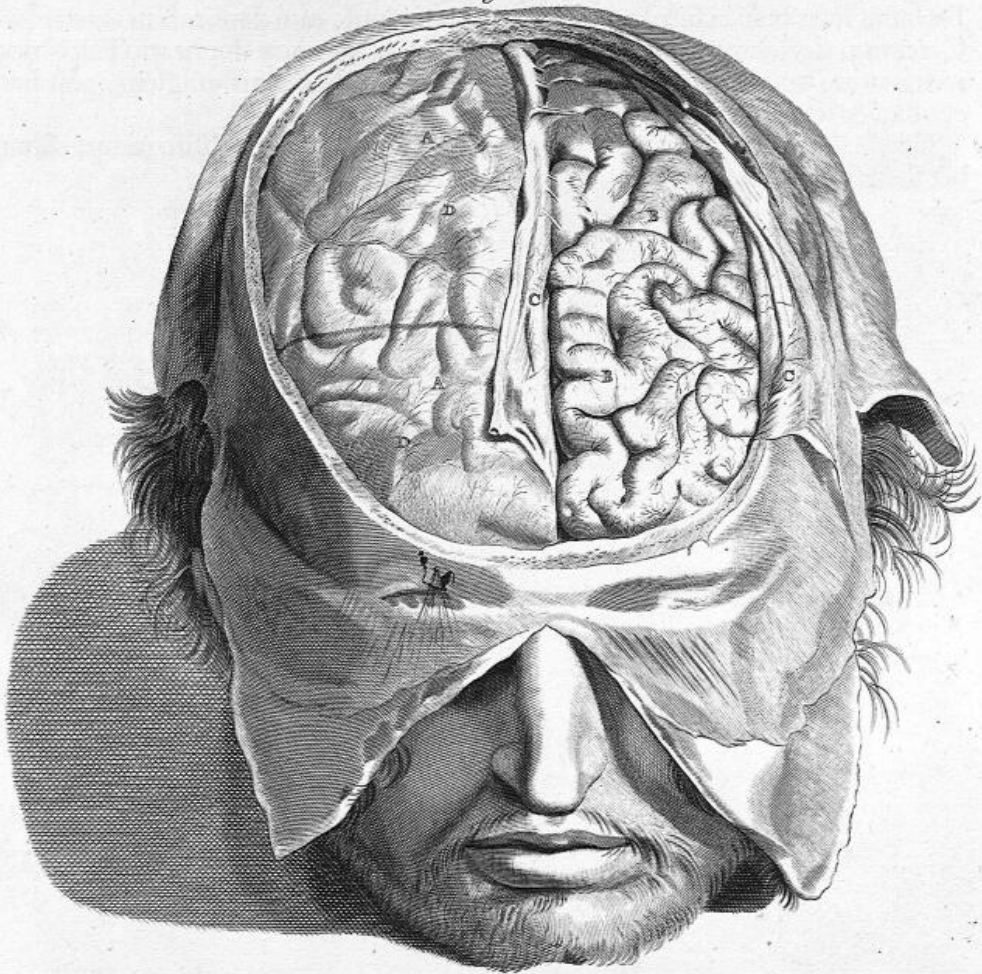

Fig: 1.

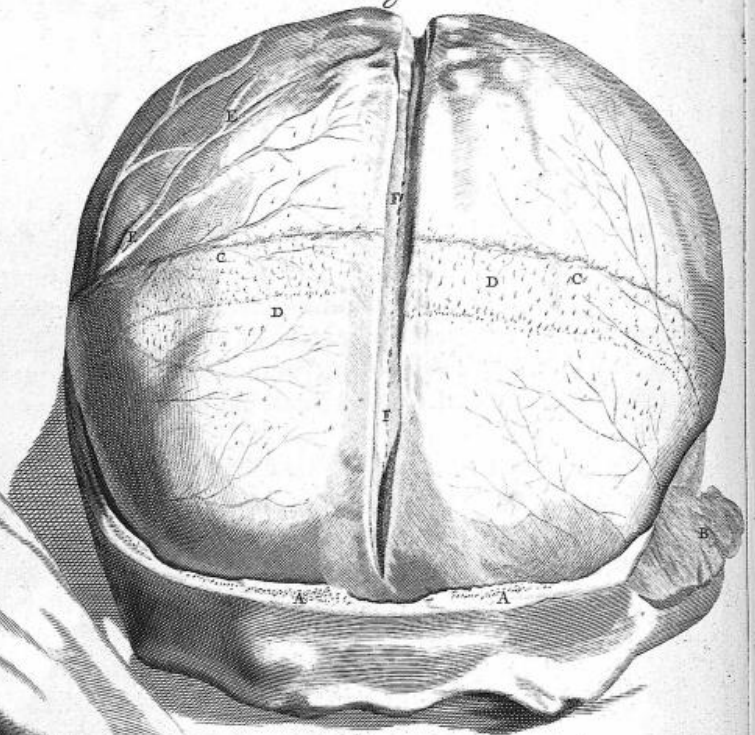

Fig: 3.

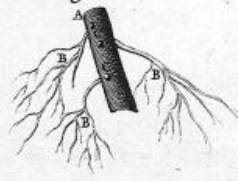

Fig: 4.

Fig: 6.

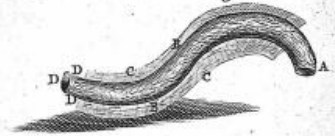

Fig: 2.

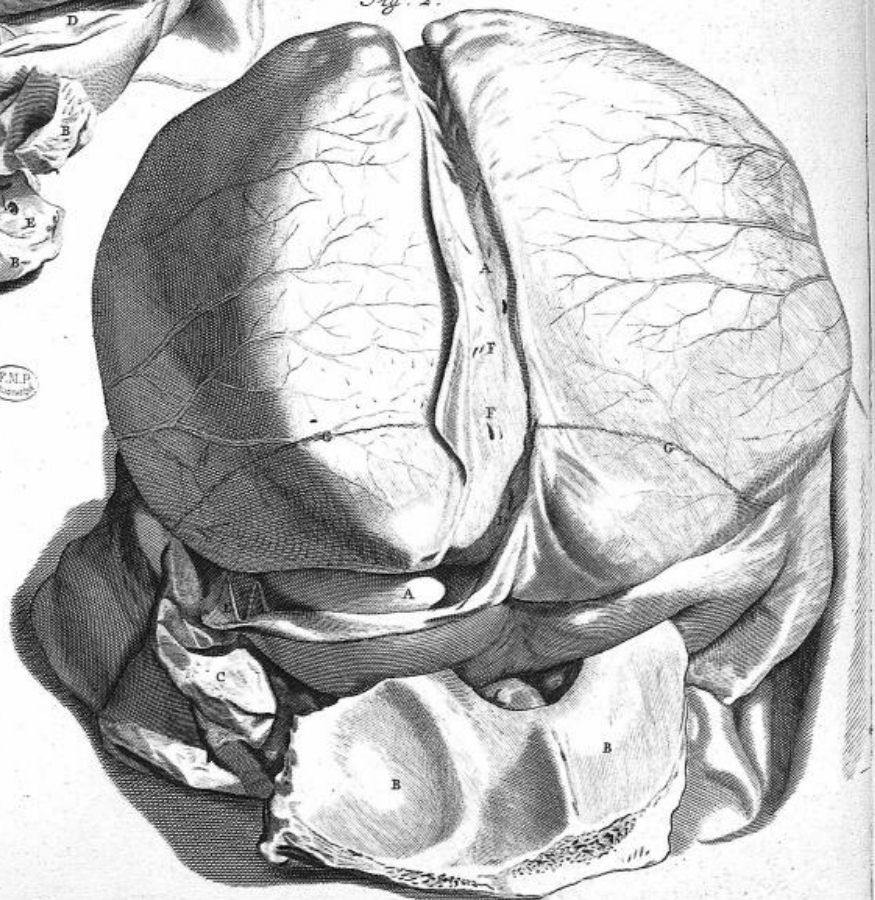
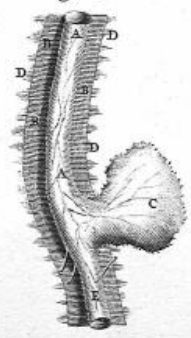

Fig: 5.

F.N.P.

S E X T A T A B V L A,

Cujus prima Figura proponit resectum Cranium A. Temporalis musculi partem B. Crassam Meningem C. cohæſionis ejus cum Cranio aspera vestigia D. Sanguinea vasa flatu distenta E. Primus prædictorum Sinuum, cæterorum longissimus F. per Capitis longitudinem costæ instar elevatus, à Galli Cristæ regione, licet ulterius interdum visum sit ejus initium, usque ad Cerebri, atque Cerebelli interstitia excurrit, atque hoc loco, cum duobus Sinubus Lateralibus, incurvato ductu, conjungitur, ut videre est in

Fig. II. Sinus hi A. seposito Occipitis offe B. ad imam Petrosi C, vel prædicti Offis partem pergentes observantur. Descendunt ab utroque Capitis latere nunc juxta Suturam Lambdoideam, nunc paulo inferius, quandoque paulo altius. Quartus D, hic parum visibilis, intro ad Pinealis Glandis sedem deducitur. Præter hosce & plurima alia sinuosa vascula sæpius deteguntur; quemadmodum hoc in cadavere insignes sese obtulerunt Crassæ Meningis variæ cavitates, & sinus. Prior per Falcis medium exporrigebatur, alter brevis, in Lateralium Sinuum dextrum variis anfractibus abibat. Sinus hi amplii, internè validissimis ligamentis E. & Membranulis, vinciuntur atque coarctantur. Vasorum orificia in eis frontem versus hiantia F. ut & G. Suturæ aspera cohæſionis signa extra numerum sunt. Quonam apparatu horum vasorum fit insertio, colligi potest ex

Fig. III. A. aperti Sinus portio B. vasa Sanguinea, C. eorum in Sinu patentia oscula. Supra memorati Sinus Laterales, in Occipitis ossibus ampliantur, concavitatesque sibi prospiciunt. Sinus cum adjuncta cavitate ab uno latere depingitur in

Fig. IV. Exhibet hæc A. Cerebrum Meningibus involutum, B. Offis Petrosi, C. Occipitisque fragmenta, D. Sinum Lateralem dextrum apertum, E. Foveam five offis cavitatem, F. Jugularem Venam, G. Stylumque cavitati immissum. Totam hanc Machinam flatu distentam, & exsiccatam, proponit

Fig. V. A. Lateralis Sinus abscissus, B. Crassæ Meningis laceratæ & abscissæ portiones. C. Cavitas ovalis hic, sed alias pro subjectorum varietate, variæ figuræ. Filamenta D. disrupta. E. Jugularis venæ initium. Ut multum Venosæ hæc cavitates, respectu structuræ, à cæteris Venis differunt; ita quoque Arteriæ in Cerebrum ingressio multum ab ejus generis cursu ordinario discrepat; quod

Fig. VI. (Licet monuerim, me de Sanguineorum vasorum distributione, non nisi specifico loco dicturum) propter hujus loci opportunitatem, non inconsultum visum est, proponere. A. Carotidis arteriæ, Cerebrum versus tendentis, pars. Tunica adscititia B. hic separata, C. disruptæ Membranæ vestigia, atque filamenta; D. Prædictæ arteriæ in Cerebrum abeuntis portio.

Quo ritu Crassa Meninx Cerebellum, ab ipso Cerebro superius separatum & distinctum quasi tenet, denotatur in

S E P T I M Æ
T A B V L Æ,

Prima Figura, ubi Cerebrum A. elevatum & antèrius reclinatum, ope vinculi B. & afficulorum C. suspensum tenetur. D. Quadruplicaturæ Crassæ Meningis partes diversæ. E. Fissura in parte sinistra, ut in conspectum veniat F. Cerebellum, ab altero latere Meninge hac G. tectum. H. Limbus hujus Meningis, viam oblongatæ Medullæ præbens. I. Dissecti cranii partes. Cutis cum annexis designatur sub K. Sed opus est, denudatum à posteriore parte, Capite inverfo, Cerebellum in naturali situ & connexionè exhibere, ut fit in

Fig. II. A. Oblongata Medulla B. Nervorum quorundam, postea describendorum, varii exortus C. seposita Crassa Meninx D. Cranii & E. exteriorum Capitis involucrorum vestigia. Antequam vero ad alia Cerebri integumenta pergam, ea quæ de hacce Meninge Crassa dicenda & demonstranda restabant, absolvenda erunt. Consultetur itaque sequentis

OCTA-

Fig. 1.

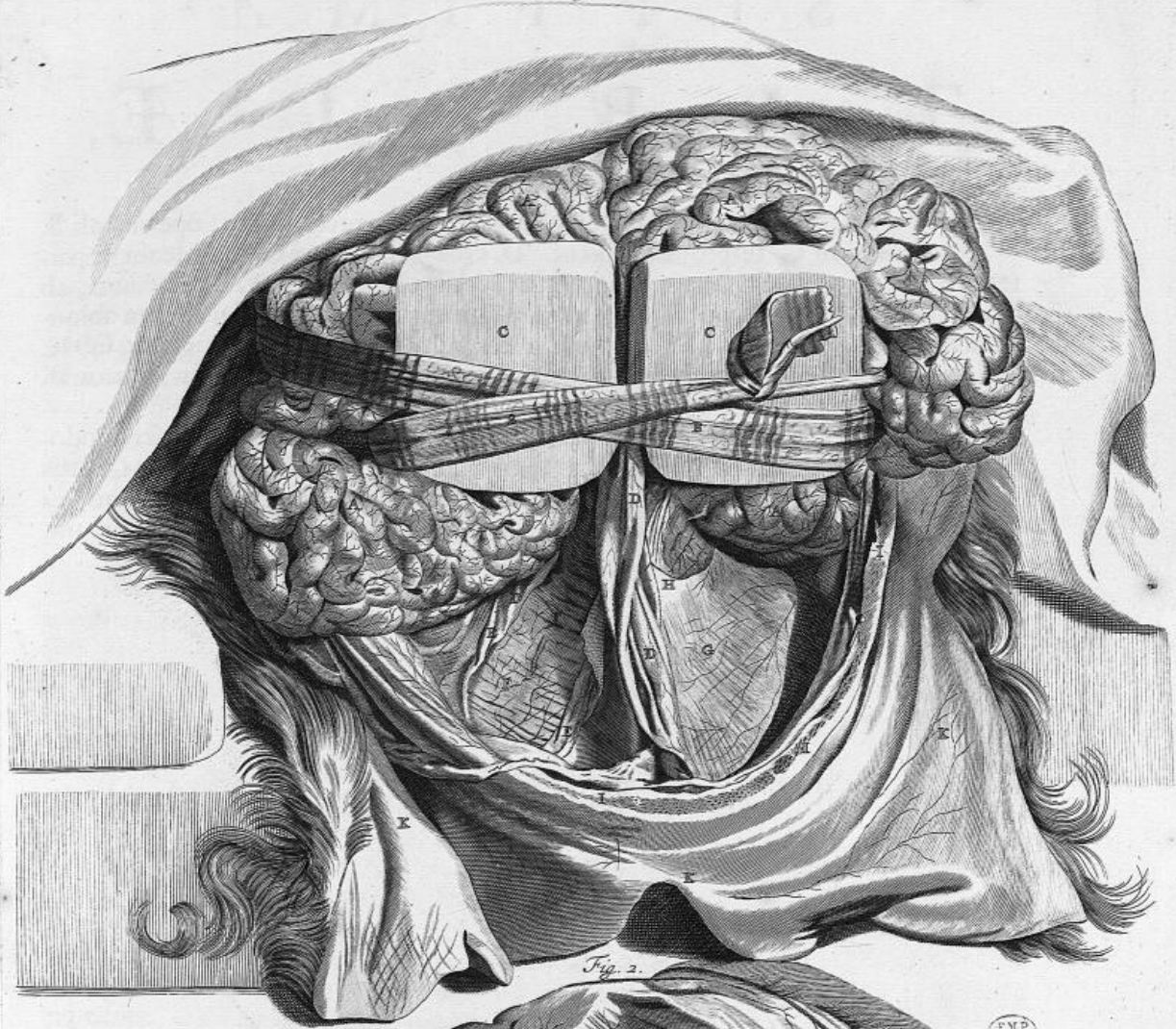
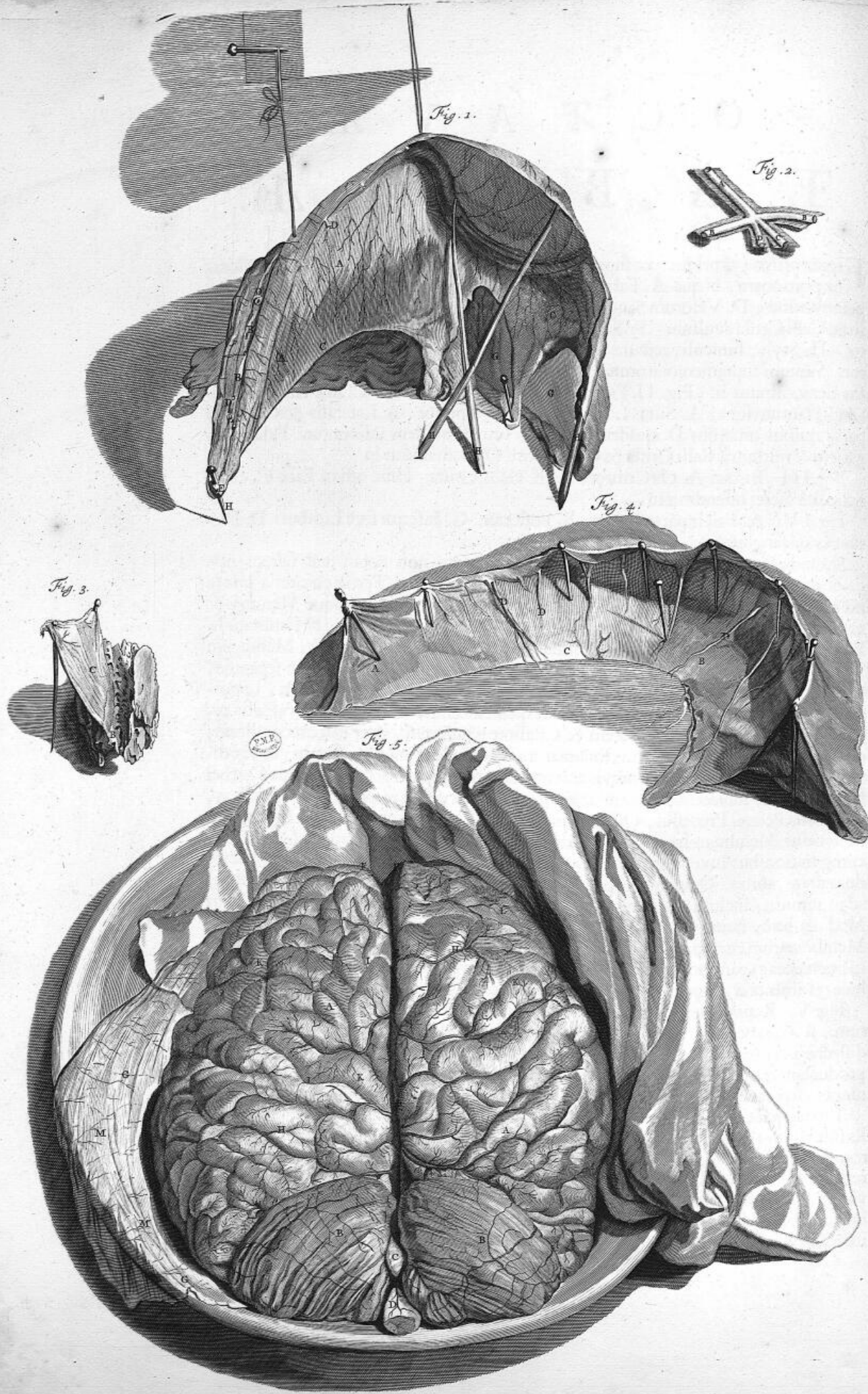

Fig. 2.

O C T A V Æ

T A B V L Æ,

Figura prima : exprimit hæc superiorem atque posteriorem hujus Meningis exsiccata portionem , in qua A. Falx , B. ejus Sinus superior , C. inferior , qui non semper invenitur , D. Vascularum Sanguineorum orificia. E. Ejus initium ab Osse Cribroso & Galli Crista avulsum. F. Sinus Lateralis dexter. G. Duæ quadruplicaturæ partes. H. Styli , funiculi , aciculæ , quibus in exsiccando , Membranæ moles fulciebatur. Sinuum supramemoratorum itidem exsiccatorum & vento distentorum concursus demonstratur in (Fig. II.) abscissis Lateralibus Meningis Crassæ laminis , reservati tantum sunt , A. Sinus Longus sive Falcis superior. B. Lateralis & C. quarti pars ; quibus omnibus D. ejusdem structuræ furculi quidam inferuntur. Falcis alligatio sive initium à Galli Crista & Cribriformi Osse ostenditur in

Fig. III. In qua A. Os Cribrosum. B. Galli Crista. Huic affixa Falx C. cujus exsiccata facies ostenditur in

Fig. IV. A. Falcis pars anterior. B. Posterior. C. Inferior sive Limbus. D. Disrupta vasa sanguinea.

Secunda Cerebrum obvolvens Membrana , utpote non nota , vel saltem non descripta , cum venia dixerim , fusiore indiget explicatione. Tertia circiter à morte horâ maculi capitis Cerebrum investigans , ablato Cranio , Crassaque Meninge & antè elevato Cerebro , obviam mihi venit albicans imò & pellucida Membranula. Primo intuitu suspicabar me , quod in humidiorè Cerebro facile accidit , Meningem Tenuem , sublevatione anteriorum Processuum , ab ipso Cerebri corpore separasse , vel in duas divisisse lamellas : cum vero rem ulterius indagare inciperem , opportunum mihi fuit observare , Membranam quandam minimis sanguineis vasculis ornatam , Tenui Meninge crassiore & Crassiore tenuiorem , inter hæc reconditam , circa primum Ossis Cuneiformis foramen ita duabus Meningibus affixam , ut vix divelli potuerit , obvolutisque nervis anterioribus , sursum pergentem. Circa Cerebri basin , ubique subjacentis Membranæ portionibus & consequenter cum iis , ossibus , puta Ossis Petrofi Processui , Osse occipitis & aliis ejusdem asperitatibus firmiter annectebatur. Membrana hæc , quam Mediam Meningem voco , in omnibus Cerebri circumgyrationibus invenitur , eademque est , quæ etiam Spinalem Medullam , præter duas notas , ambit. Quod in rem præsentem facere potest , Spinalem Medullam tribus , ad minimum , includi velaminibus , receptum est , quid ni & etiam Cerebrum ? cum Medulla hæc , hujus tantum sit elongatio. Dubitandi ergo ansam non relinquit : in Membranarum enim productionibus observo , quod , ubi ab exortu procedunt , non nisi filamentacea expansione finiuntur , aut ossium apophysibus inferuntur. Sed ne diutius huic rei immorer , hujus Membranæ diathesin autopsiæ subjicio , quæ ostenditur in

Fig. V. Repræsentante A. Cerebrum ab ossea compage & Crassa Meninge liberatum. B. Cerebellum , C. Vermiformem ejusdem Processum , D. Spinalis Medullæ dissectæ portionem. E. Cerebri supremam separationem , ex Falcis , nunc avulsæ , productam immissione. F. Processus Mamillares sive anteriores. G. Mediam Meningem separatam & reclinatam. H. Dissectorum vascularum distributiones.

Tertia , quæ Cerebrum obducit Membrana , Tenuis est Meninx , I. singulos Corticallis substantiæ recessus , anfractus & protuberantias K. proxime involvens , ut liquet L. totum hoc velamen , frequentissimis M. Retiformibus ac Hederaceis vascularum perceptatur distributionibus , quarum propagines ad ipsa penetrabilia quaquaversum derivantur. Sepositis tribus hæc velaminibus & à parte superiore lustrato ipsomet Cerebri corpore ; ut sese à parte postica , sive inferiore superficie exhibeat , priusquam ejus interiora eruam , inspectioni subjicio , sub explicatione

E

NONÆ

N O N Æ
T A B V L Æ,

Cujus prima Figura repræsentat A. Cerebri basin, divisam in Lobellos B. quatuor, anteriores C. & posteriores D. antè sese offert E. Infundibulum, propendens quædam Cerebri, è laxioribus mollibusque conflata fibrulis, portiuncula, sita inter Oblongatæ Medullæ crura, Pituitariæ vero Glandi non inserta, sed Membranarum ope alligata. Connectendi modum ut & quorundam nervorum exitus è Cerebro, exhibet

Fig. II. A. Cerebri Processus anteriores, manu B. elevati. C. Infundibuli pars Cerebrum respiciens. D. Pituitaria Glans. E. Membranosa connexio. F. Nervi Olfactorii. G. Optici. H. Oculos moventes. I. Involucrorum & K. Cranii vestigia.

Infundibulo adjacet, ut iterum ad primam Figuram revertar, F. globosum, subdurumque corpusculum, instar duarum glandularum eminens, vel propriè propendens. Huic contigua est G. Oblonga Medulla, cujus ulterior Processus H. extra Cranium Spinalis nomine gaudet. Medulla hæc oblonga duplici tubulorum genere constat, ascendentium ab intimo medulloso corpore & descendentium ab imposito superiore Cerebro; unde ejus substantia dura atque funiculosa, armato oculo apparet. I. Annularibus Medullofisque constipatur Protuberantiis, fibrosis vero tubulis, à lateribus obvelatur. Processus habet varios, quibus Cerebri, ut & Cerebelli moles cum adjunctis mutuo devinciuntur, & quasi junguntur. Intimus horum cum Spinali protensione aspectus & ulterior descriptio exhibebitur in sequenti delineatione; hoc autem loco exterior tantum ejus facies, ut & ea Cerebelli, tractari potuit. Huic corpori insistit K. Cerebellum; anfractuum atque circumgyrationis respectu, tam L. externè, quam M. internè plurimum à Cerebro, vulgariter dicto, differens: Extrinsecus namque lamellarum appositè sitarum in modum construitur; intrinsecus Medullaris ejus substantia N. instar arboris exfoliatorum ramorum, divisa, Choroideo Plexu & glandularum serie spectabili, instructa est. Processum emittit præcipuum, hic non conspicuum, Vermiformem, minores plures O. implevi porro P. Vasa sanguinea, ad majorem differentiam cerà, ideoque hic distenta apparent. Hisce visis, summam merentur considerationem Nervi; quorum partes totum constituentes sive structuram & substantiam, ubi de Cerebri mole sermo erit, explicabo. Jam vero de eorum exortu & distributione præcipua iconographicè differendum. Horum conjugatio prima Q. Odoratoria audit. Ex Oblongatæ Medullæ cruribus initium, viamque inter striata quædam Cerebri corpuscula & Opticorum Nervorum thalamos sumens, Cæteris mollior, Mammillari Processu R. prædita & licet flaccidula, hic & plana appareat, in vivis tamen rotunda est. Innumerabilium subtilissimorum nervulorum apparatu, S. ipsi Cerebro & postquam Ossis Cribriformis sinus, foraminula, atque porositates permeavit, Nasi velamini interiori & Glandulis inferitur. Horum nervulorum ductus atque situs, parallelus nempe, observatur, ubi per immixtum tubulum, flatu eorum involucra parum distenduntur; tum enim, fasciculorum rectà & in longum stratorum, plurimæ classes angulos, ob mammillarem rotunditatem, sub finem patientes, distinctè sese offerunt. Qui primos hosce sequuntur, Optici sunt T. quo ad structuram præmagni & omnium, intra Cranium oriundorum, crassissimi. Horum origo mollis est, è Thalamis Opticis, juxta striatum corpus, post cujus transitum V. fibroso nexu uniuntur; non quo ad minutissimos tubulos, sed eorundem fasciculos, qui arctius complexiusque quam Odoratorii, mutuo membranis vinciuntur. In unum non coalescunt, sed utriusque lateris tubuli ac filamenta proprium sibi ductum, usque in Oculi Centrum, tenent. Post supra memoratum coalitum, duriores evadunt, atque, ut inferius, ita hic W. separati

Fig. 3.

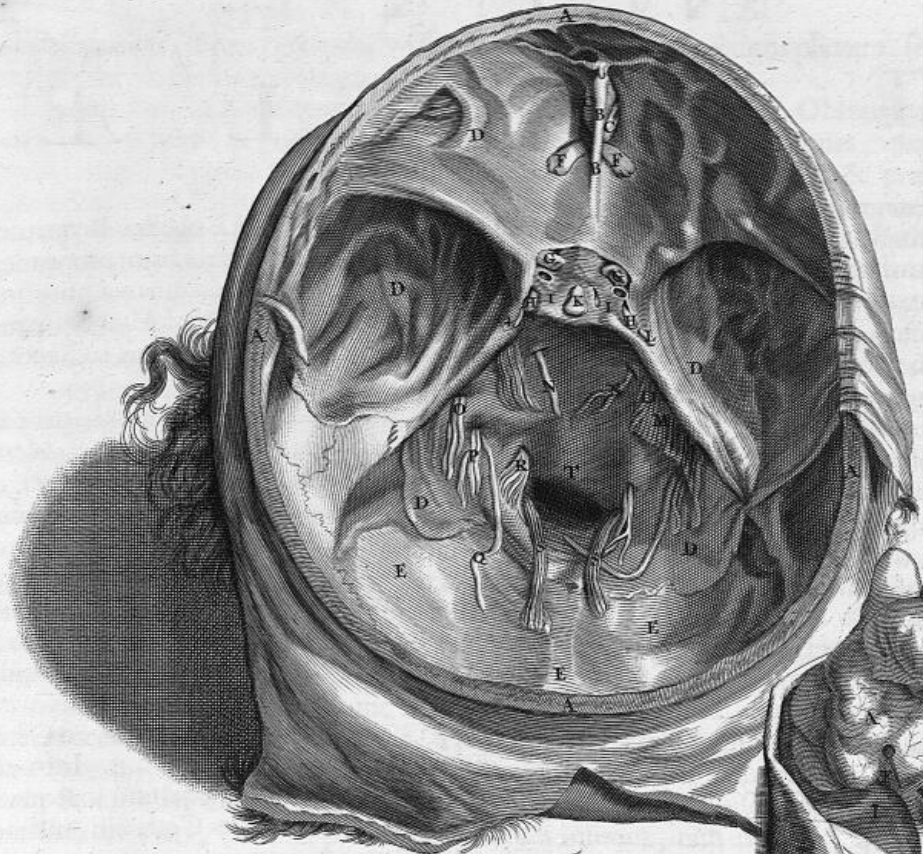
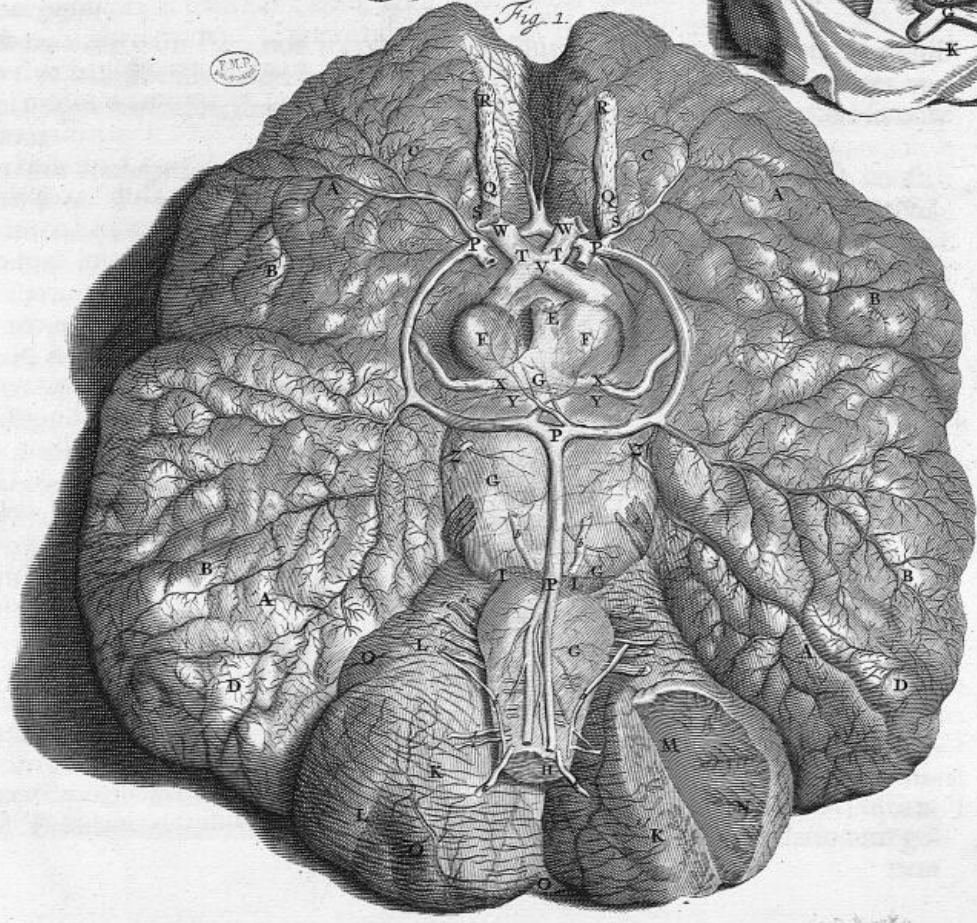

Fig. 2.

Fig. 1.

rati observantur. Præter reticularem sanguineorum, quo obvelantur plexum, sequentium nervorum filamentaceas quasdam divaricationes, accipiunt.

Tertium Par X. Oculorum motorium, originem ducit, ex Y. Oblongatæ Medullæ basis medio, à quo quadripartitum ad oculi partes tam externas, quam internas fertur. Hujusce Paris fibrulæ, sive tubuli crassi, duri, tensiles & prædictis minus flexiles existunt, involucreo lateralibus ita villosis emissionibus adhærentes, ac si cum eo, illud cum iis, unius esset generis organum. Circa Paris Quarti Pathetici, sive Oculorum Motorii Secundi Z. exortum, atque divaricationem, quædam notatu dignissima exsurgunt & quidem primo, quod è regione Natiæ, ex Oblongatæ Medullæ dorso & commissura Medullarium Processuum, à Testibus in Cerebellum descendentium, non enarranda minutissimarum fibrularum turmâ radiose dispersa, suboriatur. Secundo, quod horum fasciculi satis laxi, ubi sub Meningibus, Oblongatæ Medullæ latera transiere, duriusculi reperiuntur. Quo ad ejus ramificationes, præter unam insignem & quidem nominis auctorem, recto ductu semper in Trochlearem Musculum insitam, alias quandoque nonnullas oculi, atque faciei partibus communicat; cum autem hoc fit, majusculum & sub jam indigitatis velaminibus paulo ab exortu divisum est, sequentisque Paris Quinti a. vicem, licet respectu principii varient, pro parte præstare videtur. Sub unico hoc Quinti Paris nomine comprehenduntur varia, distinctaque nervorum quædam paria; quorum primum & secundum originem suam debet annularis Processus lateri. Horum fasciculorum tubuli minores, tendinum instar duri, cæteri ejusdem numeri & nominis nervi, molles, flacciduli, primisque majores, ab extimo medullæ margine, aut prædicti processus initio, ortum ducunt. Hujus classis Nervi Oculos, Nasum, Genas, Os, Palatum, Linguam (unde Gustatorii etiam vocantur) uno verbo, hederaceo plexu & capillari divaricatione plurimos anterioris capitis musculos, imo Pari Intercoastali associati, Gulam, partesque ei vicinas inferius, tam externas, quam internas perreptant.

Sextum nervorum Par, non incongrue Timidum, b. ab annularis protuberantia fundo sive basi fibrulis valde latis ac Membranaceis exoritur; ad oculi partes varias, præcipue musculos, dimittitur; ita ut sub Oculorum Motoriorum genere sit colligendum.

Septimæ conjugationis Nervi c. Auditui inservientes duo, eique diversæ constitutionis sunt. Primi d. enim è fibrulis Mollioribus conflati, ab imo annularis protuberantiæ latere initium habent, intimaque auris organa exornant. Secundi e. qui funiculorum instar tensiles existunt, ex ultima Medullæ circumscriptione producuntur; post trifariam divisionem & cum paris vagi ramulo conjunctionem, meatus auditorii velamentis, præcipuisque tam vocis, quam auditus, puta laryngis, ossis hyoidis, oris, aurisque musculis implantantur, imo ad oculum exteriorem deferuntur. Ab hisce tribus superioribus Paribus nervi quidam membranaceo velamini separatim inclusi & distincti intercoastale Par, octavum, f. constituunt, quod licet cum præcedentibus & sequenti nono sive vago pari, summam intricatamque communionem, inosculationem atque societatem habeat, ut specificum tamen, tam respectu originis, quam distributionis numerandum venit; oritur enim plexuformi initio ex annularis Processus basi, pari sexto & septimo associatum, idque ita obvolvens, ut non, nisi ubi quinti & sexti paris inosculatione fit, distinctè separatim absque adjumento, conspici queat. Quod ad distributionem, non tantum gulæ & colli quosdam musculos sed & pectoris, quinimo & ventris, tam exteriora, quam interiora organa perambulat. Qui jam sequuntur nervi, sub paris noni vagive g. classe omnes comprehenduntur; quamquam duodecim, quindecim, imo & viginti sæpius ex Medullæ lateribus ut & fibrulosa cauda, paulo infra auditorium par, distinctè erumpentes inveniuntur. Ex nominis significatione, hujusce paris distributio, Vaga scilicet, intelligitur. Primi ejus Nervi duræ robustæque, cæteri mollioris sunt constitutionis. Posteaquam innumera sobolum, conjugationum, atque inosculationum genera

F

nera

N O N A T A B V L A.

nera exprompserunt, ab anteriore, quemadmodum intercostales à postica parte, pleurae duarum cavitatum viscera, suis ramificationibus ac tubulis, ditant.

Decimum Nervorum conjugium *b.* per excellentiam Spinale, inter sextam, aut septimam cervicis, imo primam dorso vertebrae, ex Spinalis Medullae latere, cui in ascensu fibrulis valde tenuibus connectitur, originem petens, musculis cervicis suos impertit ramulos, ultimos vero, scapulae Musculus excipit. Licet cum praecedentis & sequentis paris fibris, coalescere videatur, non tamen, nec in exitu per osseum foramen cum iis unitur; sed semper (quod in decocto capite levi labore perscrutatur) horum propazines à se invicem distinctae manent.

Undecimam Nervorum classem *i.* complexam vocare, structurae convenit. Oritur enim tubulis pluribus, tam latis & mollibus, quam teretibus & duris, qui in plexu uno, ubi deorsum tendere incipiunt, omnes continentur, ex medullae caudae medio corpore, postquam cum duodecimo socio & spinali ramo, inferiores vocis organi musculos visitavit, praecipue (non quibusdam glandulis suos negans villosos plexus) linguae basi inferitur.

Ultimi nervorum fasciculi *k.* tam intra cranium, quam Colli vertebrae, priores ex longa Medulla, infra processum occipitis oriuntur, ita ut si ipsis nomen distinctionis ergo sit tribuendum, Occipitales nuncupandi erunt. Horum distributione gaudent, Cervicis atque Colli Musculi.

Hi sunt nervi, qui intra cranii ambitum oriri dicuntur; quorum numerum non perturbare, sed augere coactus sum; Quod nullam confusionis speciem praebet; tanta etenim auctorum, in hisce classibus enumerandis, est differentia & dissensio, ut de numero liberum sit disponere, modo ad distinctionem tendat.

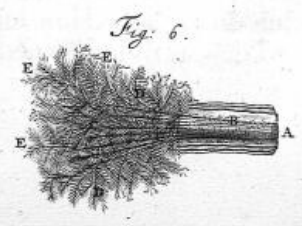
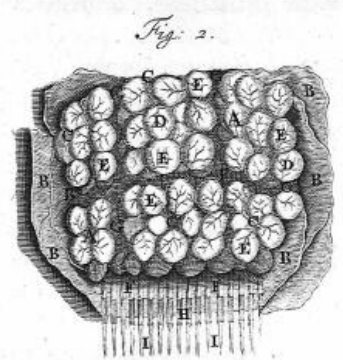
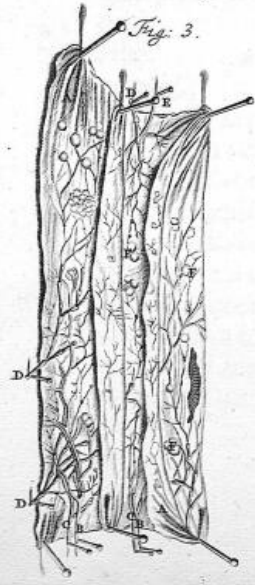
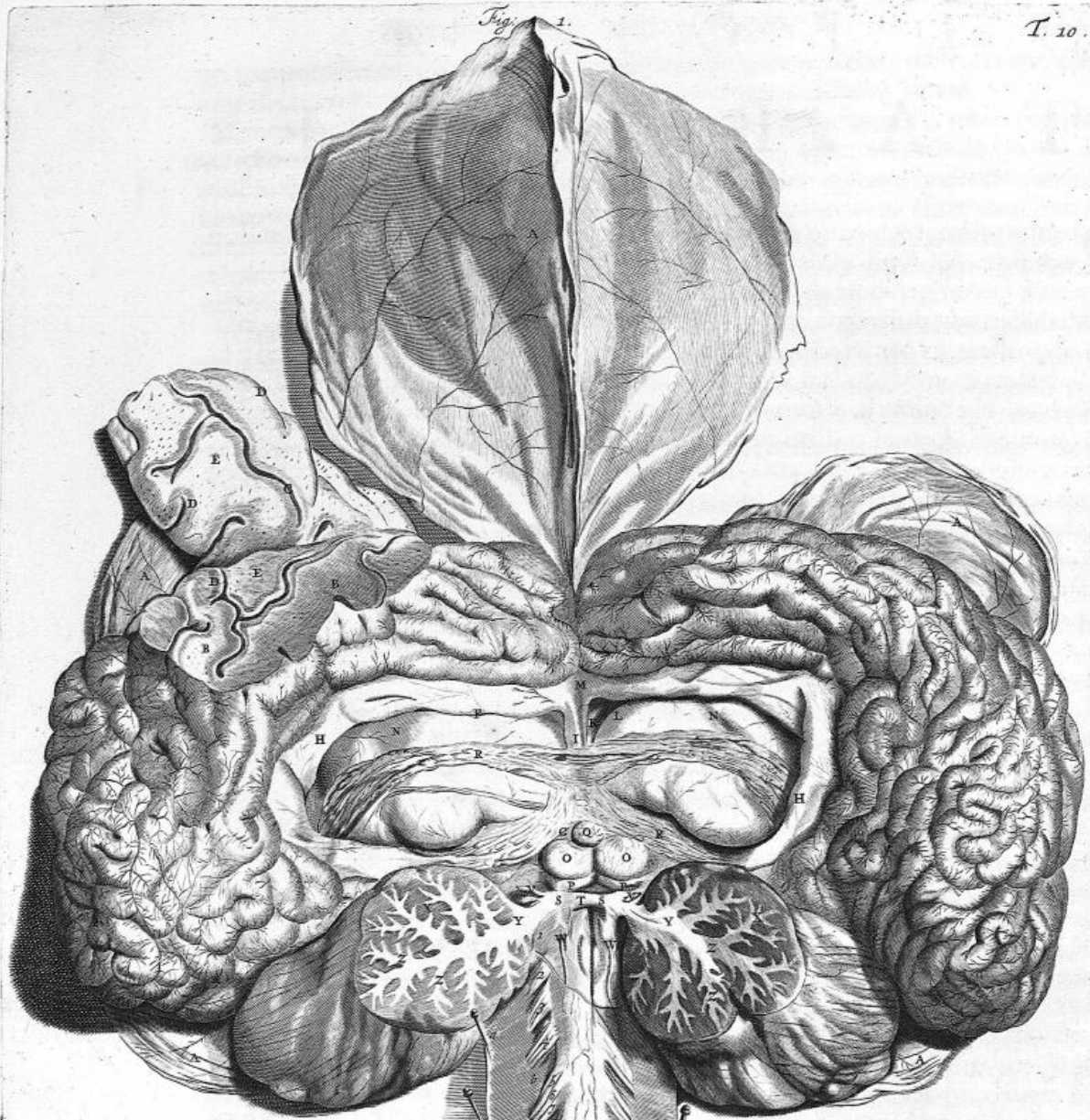
Antequam Spinae Medullam, nervosque spinales demonstrare pergam, cranii basin cum contentis, pro parte Meninge Crassa & media testam, exhibeo per

Fig. III. In qua ostenduntur A. dissecti cranii vestigia. B. Cristae galli dorsum. C. Ossis cribriformis duae partes. D. Meninges, cranii basin contegentes. E. Occipitis ossa ab hisce libera. F. Olfactoriorum nervorum abscissae protuberantiae mammillares. G. Nervi optici. H. Oculorum motorii. Inter hosce & primos praecedentes, sita est I. Glandula quaedam pituitaria, melius sellae nominanda, ejus enim medium occupat. Glandula haec ex pluribus ejusdem generis partibus, quarum singulae fibroso nexu coherent involucro, conflata, superius excavata, sanguineorum vasorum reticulari plexu ornata, à cerebri velamentis portionem acquirit. Huic sine continuitate substantiae supernè Infundibulum, K. infernè Lymphaticorum plurima capillamenta adherent. Nervi Pathetici L. Gustatorii. M. Timidi. N. Auditorii. O. Vagi. P. Spinales. Q. Complexi. R. Occipitales, S. hic aliquantum, ob divaricationis visendae modum, extracti. T. Foramen, Medullae Spinalis exitui è cranio inserviens. Haec de cerebri exterioribus: de interioribus verò phaenomenis quae sequuntur.

Tota Cerebri compages apte dividi potest, in Corticem, Medullam & Nervos. De quibus ut ordine agatur, inspiciendae sunt figurae,

Fig. 1.

T. 10.

D E C I M Æ T A B V L Æ,

Quarum prima, totam cerebri molem, una cum appensis, imo Medullarem caudam exhibet. A. Avulsæ Meninges. B. Cerebri transversim dissecti portiuncula, in qua C. circumgyrationum, anfractuuumque profundi Sulci, ut & D. Corticalis, E. Medullarisque differentia existat. Cerebrum Glandulam, aut si mavis, glandulosam esse massam, ex corticis denudatione, patebit. Cortex hic qui omnes Cerebri partes, Spinalem etiam Medullam, ambit, innumerabilium Glandularum subcineritiarum est acervus. Hæ omnes licet tortuose videantur dispositæ, tamen, racemorum ad instar, acervatim colliguntur, ordinesque rectos duos & interdum tres efformant. Figurâ, nec magnitudine unaquæque cum adjunctâ sibi vicinâ convenit. Præ majore enim vel minore compressione, ovalis, rotunda, tubulosa vel plana magis apparet: ex hisce quædam sunt Fibrosæ, aliæ Membranosæ aut Vesiculosæ, omnes Vasorum Sanguineorum capillamentis obvolvuntur, perforantur & cum cæteris, suis vicinis, majusculis ramis sanguiferis appenduntur. Hujus structuræ corpora, etiam inter Medullæ varias partes atque interstitiola, inveniuntur tubulosa. Ultima harum glandularum series continua est, multiplicibus pellucidis fibrulis, aut tubulis, qui omnes fascium modo, tam nerveis, quam sanguiferis vinculis mutuo cohærentes, vario ductu & flexu, singuli ad singulas glandularum classes deferuntur. Albicans hoc cerebri corpus, Medullæ nomen sibi vindicat. Hujus plurimi tubuli, circa Cerebri basis medium, vel oblongæ Medullæ, Cerebellique fundum convenientes, Nervorum genus, corpora teretia, tensilia, sive minimorum suæ stirpis tubulorum fasciculos producunt. Ita ut Medullæ producti tubuli postquam Meningibus circumducti sunt, Nervorum nomen suscipiant. Medullæ tubuli interius arctius complicati, corpus efformant callosum. Quæ huc usque de prædictarum Glandularum & Tubulorum facie atque structura dixi, in costo Cerebro opticus vitris deteguntur: ut demonstrat

Fig. II. A. Cerebri costi portio. B. Meninges tres cerebrum obvolventes, separata. C. Vasa Sanguinea. D. Eorundem Capillares distributiones & reticulares plexus. E. Glandularum corticalium variæ series. F. Tubulorum hisce convenientium fasciculi, Medullam constituentes. G. Fasciculorum lobi, sive separationes & racemi, qui variis angulis intorquentur, incurvantur atque diversimodè disponuntur. H. Tubuli complicati & ex iis producti. I. Nervi. Cerebri moles hic aperta, Ventriculo sive cavitate superius (vide Fig. I.) F. lata & quo magis ad Occipitis regionem properat G. angustiore gaudet. Concavum hoc spatium, vel Cerebri distantia hæc, Callosi corporis H. fulcimento sustentatur; Cerebrique portione tenui, cum appensis atque protensis velaminibus septi instar, Fornice I. nempe, distinguitur. Hujus Crura K. inter Striata corpora sive Medullæ partes L, ex minus flaccidulis & magis membranosis tubulis conflata, descendunt. Supra innui Cerebri Medullam varios educere processus. Transversum habet unum M. prædicta corpora connectentem, quæ ejusdem sunt structuræ, cum protuberantiis Medullaribus sequentibus. Quarum primæ N. Thalami nervorum opticorum, secundæ Natiformes O, tertiæ P. secundarum appendices, vasorum compressura aliquantulum separata, Testes vocantur; harum protuberantiarum variè figuratarum tubuli, cum thalamorum imo ductu, ubi invicem associati, versus annulos & medullam deducuntur. Hisce supernè adjacet Q. Pinealis protuberantia; Corpusculum subdurum, multis medullofis productionibus oblongæ Medullæ Lateralibus processibus, quos auget & cum quorum Tubulis eandem tenet viam, adnatum & continuum: inter hæc prominentias, Sinus ventriculorum respiciens invenitur, Pinealem eminentiam glandiformem à cæteris suis vicinis distinguens. Huic supersternitur, sed hic parum è situ debito remotus R. Plexus choroides, utriusque generis sanguineorum vasorum, nervorum, plurimum Lymphatico-

D E C I M A T A B V L A.

ticorum, Glandularum, atque Membranacearum expansionum, Ventriculi parietibus, præcipuè thalamis, striatisque corporibus, villosis fimbriis adhaerentium, tortuosa contextura. Hujus unius aë anatomem, ut sese opticis adminiculis tractanda præbuit, ostenditur, in

Fig. III. A. Membranacea involucra vasorum fasciculos investientia, separata. B. Arteriarum, C. Venarumque gypso & ipso sanguine repletarum ramusculi & plexus. D. Lymphaticorum rami, ut fieri potuit flatu distenti. E. Tubuli Nervosi. F. Glandulæ præter ordinem hisce interstitæ, quarum aliæ duriores & fibrosæ, aliæ vesiculosæ & flaccidæ magis reperiuntur à testiformibus protuberantiis (vide Fig. I.) Processus emittuntur duo S. è quorum commissura T. quæ in medio est, Nervorum Patheticorum V. quemadmodum ex Spinali Medulla inferius W. Spinalium exortus, in utroque latere, observatu dignus est. Hi Processus, ubi una Cerebellum X. hic divisum, attigere, singuli suos Medullarium Tubulorum fascies Y. Ramusculorum instar exfoliatorum Z. dispergunt. Sub Cerebello, oblongæ Medullæ cauda, cui foveola quædam impressa, atque Spinæ Medullæ initium latitat. In Medullæ hoc extenso corpore notanda sunt, ejus involucra, *a. b. c.* hic dissecta & expansa. Figuram, longitudinem, latitudinem atque Crassitiem pro Vertebrarum capacitate & Nerveorum manipulorum majore, ut circa Brachia & Crura, vel minore, ut circa Dorsi medium, copia, atque exitu, ad singulas partes fortitur. Satis conspicua ejus juxta longitudinem divisio est, sed tamen ita, ut ab alterutro latere cohærentes Tubuli dimittantur, ut liquet in

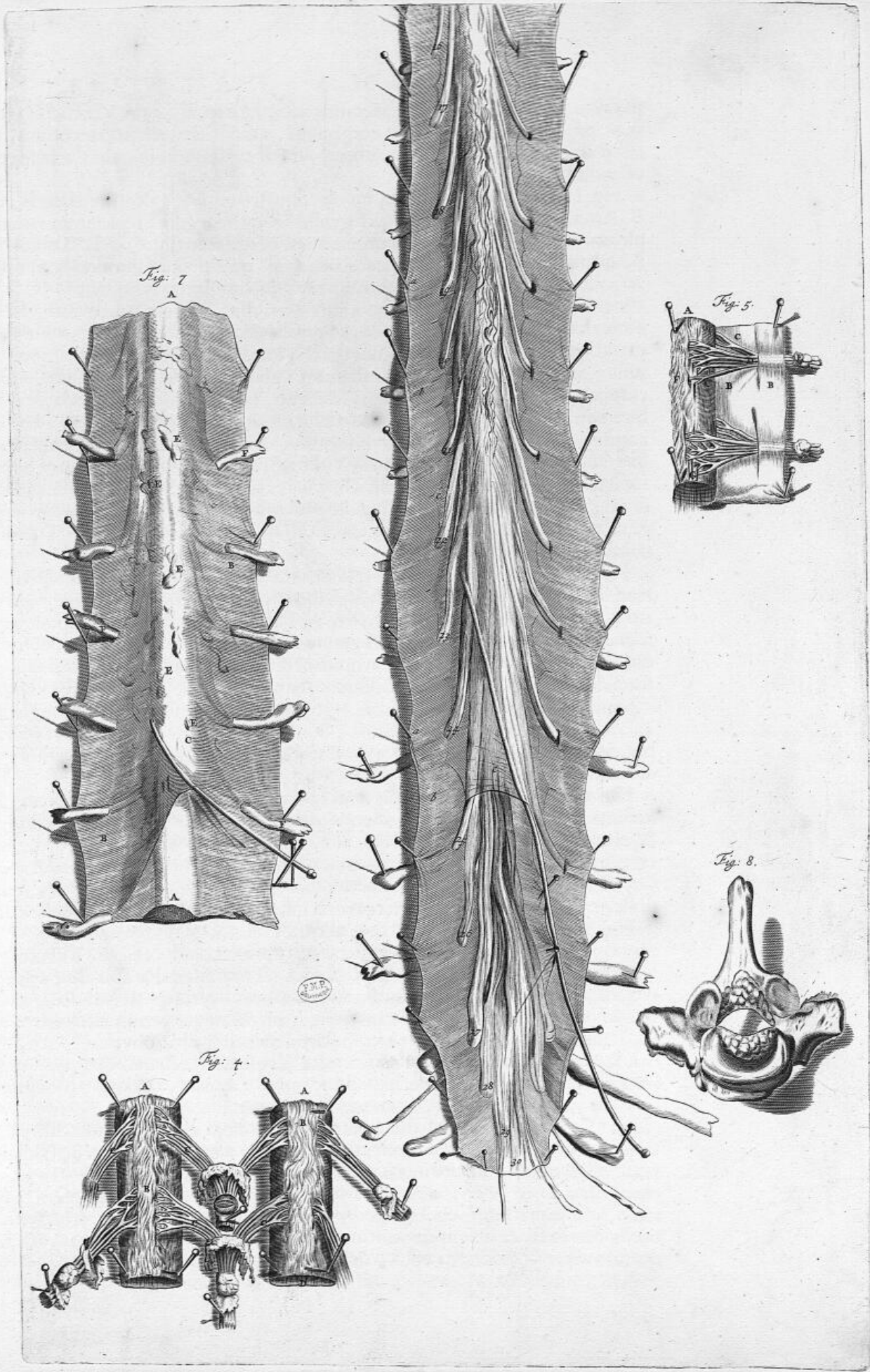
Fig. IV. A. Spinæ Medullæ transversim dissectæ portiuncula. B. Divisio intermedia C. Tubulorum connexiones ex memoratæ Medullæ Spinæ utraque parte exteriore D. diversimodè colligati & associati Tubulorum manipuli, qui postquam Vertebrarum, huic exitui destinata foramina, transiere, in nodos sive globosos plexus coëunt. Manipuli hi 30. quorum quidam insigni multitudine, quidam unico socio spectabili, sub Nervorum Spinalium nomine erumpunt, in classes dividuntur tres. Horum septem primi (Fig. I.) 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Collo, sequentes duodecim 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. Dorso, horum vicini sex, 20. 21. 22. 23. 24. 25. Lumbis, ultimique quinque, 26. 27. 28. 29. 30. Sacro ossi exitum suum debent. Egrediendi modus colligi potest, ex

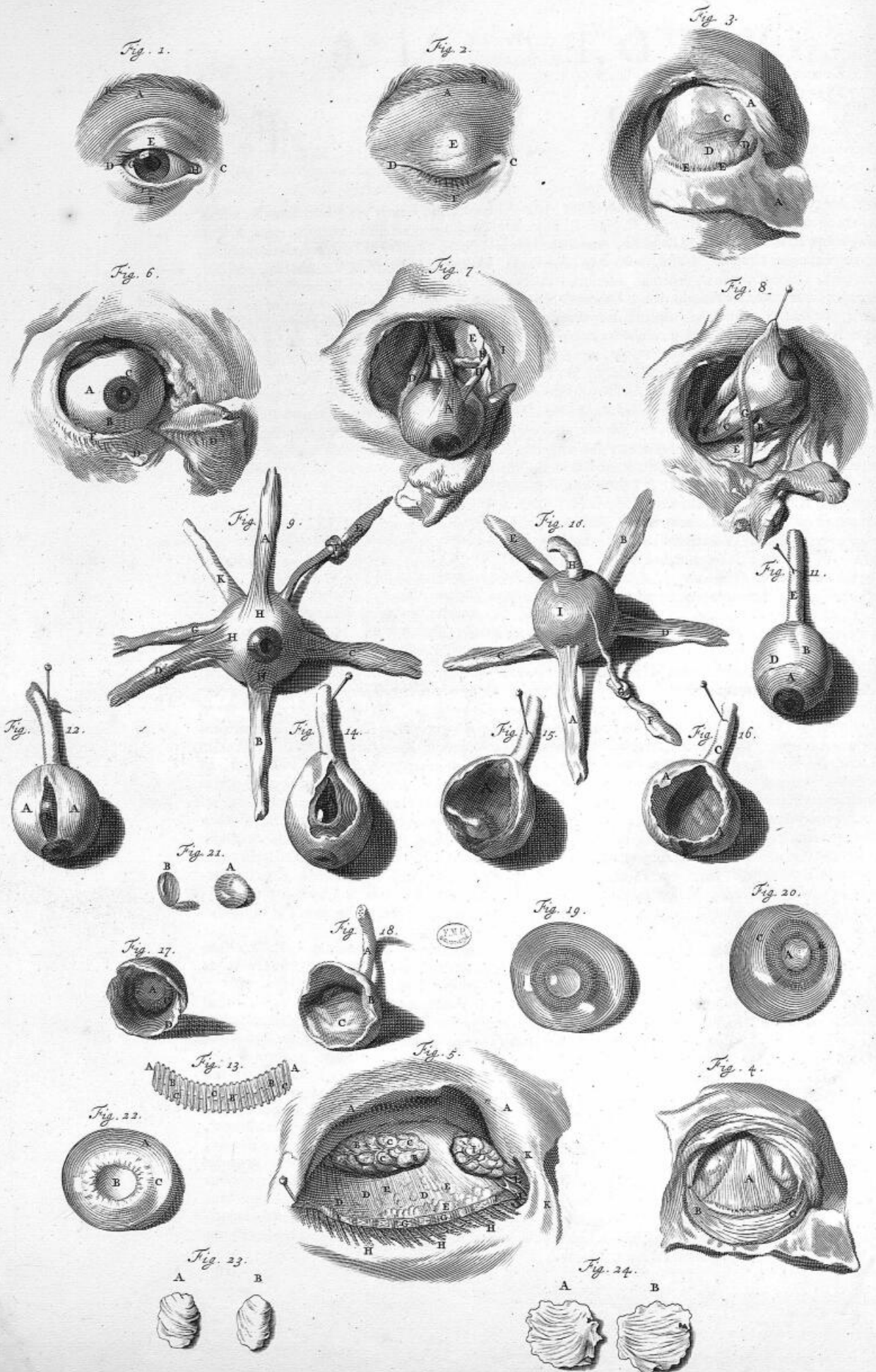
Fig. V. A. Medullæ Spinalis circa tertiam dorfi vertebram excisa portio. B. Velamina expansa. C. Tubuli ab utraque parte descendentes. D. Horum contiguitas, & extra Vertebram E. nodosus plexus. Fissuræ F. & Vasorum G. vestigia. Post egressum è Vertebris, singuli propagines edunt & ad sibi viciniores partes abeuntes, Capillaribus ac Villosis suis productionibus, tandem visum aufugiunt & indefinite dividuntur. Nervi structura per opticum instrumentum depicta, demonstratur in

Fig. VI. A. Nervi propago è Collo dissecta. B. Sanguifera vasa. C. Tubulorum separati fasciculi. D. Tubuli lateralibus fibrulis cohærentes. E. Tubulorum villosæ extremitates, prout delineari potuerunt. Totus Medullæ Spinalis tractus, Vertebrarum, ut & Ossis sacri interioribus parietibus circumseptus, valido & pinguedine glandulisque præsertim posterius referto, incrassatoque perioestio & ligamentorum expansione membranacea, involucris instar adventitii quarti, obvelatur. Ab hoc quoque Spinæ involucro Nervi membranacea filamenta devehunt; unde quo magis hujusce participes sunt & ad Brachia vel Sacrum os festinant, duriores, robustioresque evadunt. Divulsa hujus velaminis pars repræsentatur in

Fig. VII. A. Spinæ Medullæ pars postica, Spinæ respiciens, suis inclusa B. velamentis propriis. C. Supramemorati velaminis adventitii lamina, stylo elevata. Huic inhærent E. Pinguedinis sacculi, hisque glandulæ. F. Erumpentes nervorum coagmentationes. Viso Cerebro, Medullari Processu, Nervorumque inferiore firmamante, quasdam eorum foboles superiores & quidem primo opticas, proponam. Ab oculis itaque faciei descriptionem inchoare præstabit. Oculi partes tam exteriores, quam interiores, reservatis ossibus, delineantur, in Figuris

VNDE-

V N D E C I M Æ

T A B V L Æ.

Exteriores partes in Figuris I. & II. demonstratæ, sunt A. Supercilia, Crines variâ infertione B. circum oculi extremum semicirculari arcu à Naso C. usque ad encanthum minorem D. obambulantes. E. Palpebra superior, F. & inferior. G. Glandulæ, quarum una hic visibilis H. Præter toti corpori communia involucria, Palpebræ, ex Crinibus, Cartilagineo arcu, sive Ciliis, Musculis, Glandulis & Vasculis hisce propriis, conflata sunt. Crines superioris, superius, inferioris Palpebræ, inferius incurvati, cartilagineo Membranis articulo arcu, inferuntur. Crines hi vicinas habent Glandulas minores, cum majoribus, præsertim superiore, associatas. Ex hisce & prædicta ad Palpebrarum ora extima emittuntur vascula quædam instar Lymphaticorum. Glandula hæc superior, oculi dorso incumbens, ex pluribus racematim colligatis glandulis, uno Membranaceo involucrio circumvestitis, ab encantho minore, totum fere oculi superius hemisphærium contegit, ut in

Fig. III. Ubi A. Cutis cum annexis avulsa. B. Oculi ossæ orbita pinguedine & muscutorum dissectis fibrulis recta. C. Glandula superior. D. Eiusdem ductus proprii. Glandulæ, propria circumscriptione gaudentes, hisce interpositæ. E. Musculos palpebræ habent (Fig. IV.) tres: primus A. rectus, à Membranaceo involucrio ossæ oculi orbitam obducendo, ubi Nervum opticum obvolvitur, originem accipiens, Palpebræ margini lato expansione tendine inseritur. Sequentes duo semicirculares sunt, ab involucri Nasæ superiore, laterali que parte, usque ad encanthum minorem extensi, unus B. superior, alter C. inferior est, ambo circum ovalem eformantes. Horum tendines circa exortum uniti quasi apparent. Secunda, majorem oculi angulum replens glandula, lacrymalis nuncupatur. (Fig. I. H.) Dura hæc & vasculis solidioribus instructa, quæ inter palpebrarum tunicas excurrunt, aut meatibus, Nasæ propriis, suas impertiunt propagines. Ut quæ de Glandulis, Vasculisque hisce destinatis, dixi, melius intelligantur, inspiciatur

Fig. V. In qua naturali magnitudine adaucta, quædam per microscopium, quædam ad hanc normam, & proportionem depicta proponuntur. A. Cutis cum annexis remota. B. Glandula superior: C. minores ex quibus hæc conflatur. Ductus proprii, eorumque orificia. D. Glandulæ hisce interstitæ. E. Ciliis cartilagineus arcus F. Membranis G. articulatus. Ciliarum crines superius incurvati H. Glans lacrymalis I. Nasæ ossicula fracta, partim seposita K. Ductus nasæ L. & Palpebram versus M. tendentes. Sepositis Palpebris & prima Ophthalmographiæ parte, procedendum erit ad

Fig. VI. Comprehendit hæc A. Oculi tunicarum aspectum exteriorem, Tunicam B. corneam, cum Pupilla. C. Circumjacentes partes sunt: D. abscissæ Palpebræ. E. Ossæ orbitæ pars superior, F. inferior. Priusquam de Tunica agam, oculi Musculos exhibebo. Horum quatuor recti, duo obliqui vocantur. Recti sunt (vide Fig. VII. & VIII.) A. superior Attollens, B. inferior Deprimens. C. Lateralis, è minoris anguli regione Abducens. D. Lateralis, è regione Nasæ sive majore Adducens. Omnes hi à Tunica, E. Oculum investiente, ubi Nervus opticus oculum ingreditur F. eundem habent exortum & ab exortu Processum, ad Cornæ tunica extimam expansionem. Latius tenuesque eorum tendines, hic separati, ad Cornæ circumscriptionem invicem membranæ instar associantur. Primus obliquorum G. quem Amatorii nomine designabimus, inter duos deprimentes nempe, & adducentem musculos, à minoris anguli velamine ascendens, superius Cornæ ex Iridis regione, ut plurimum inseritur; hoc vero in subjecto, prædictos exterius obreptabat. Secundus H. Trochlearis, ortum ducens cum primis quatuor, situm habet triangularem: recto enim ductu ad oculi angulum majorem I. procedens, huic, ope Trochlearis organi K. circularis musculi, Cujus tendo nasæ ossis integumento affixus est, alligatur; Musculoque hoc perforato, ad quinti usque infertionem L. progreditur.

Horum sex Musculorum interstitia, adipe glandulisque pluribus implentur. Separatos hosce & explicatos extra ossæ oculi foveam, ostendit

Fig. IX. A. Musculus attollens, B. deprimens, C. abducens, D. adducens. E. Trochlearis. F. Trochlea, sive circularis. G. Amatorius. Horum, in modum membranæ expansus, tendo H. I. Pupilla sive pellucida tunicarum circumferentia. K. Nervus Opticus, ut sese à postica parte exhibent, conspici potest in

Fig. X. A. Musculus Attollens, B. Deprimens, C. Abducens, D. Adducens. E. Amatorius. F. Trochlearis. G. Circularis sive Trochlea. H. Nervus Opticus. I. Oculi globus: hujus Membranæ, præter Adnatam A, (vide Fig. XI.) è Cranii periostrii & Musculorum tendinosâ expansione eformatam, reticulariter unitam ossique proximam, tres sunt à Cerebri involucriis derivatæ. Prima B. Cornea est variis ejusdem ut & sequentium Tunicarum subdivisionibus non necessariis, una enim & continua quæque est membrana, sepositis, hanc describere pergam. Hujus anterior pars C. nullo membranaceo velamine vel tendine obducta, pellucida; posterior D. priore crassior & sequenti Membrana nigricante, ab interno latere & prædictâ Adnatâ externè obducta, opaca est. E. Nervus opticus. Secunda, (vide Fig. XII.) aperta priore A. cui firmiter adhæret, è villosa nervearum fibrularum apparatu conflata, est B. Uvea. Uberrimè per hanc, præsertim posterius, vascula sanguifera sparguntur. Anterius transparentis, duplicata, CrySTALLINUMQUE humorem vestiens, in medio perforata, mollis & mobilis est. Ejus limbus sive circulus anterior variè, ex variis eformatis musculis coloratus apparens, C. Iris dicitur; Organum quod Ciliarium processuum nomine denotatur, constat ex minutissimis musculorum fasciculis subalbids, numerum octogenarium excurrentibus, ligamento cuidam ex totidem nigricantibus exstructo, alligatis. Harum utriusque ordinis fibrarum quædam, ligamenti latitudinis margines ambos tangunt, quædam ad medium pertingunt, ut videre est in

H

Fig.

V N D E C I M A T A B V L A.

Fig. XIII. A. Ligamentum ciliare, constans ex Fibris latitudinem ejus percurrentibus, B. & ad dimidium finientibus C. hisce interferuntur lymphæductus plurimi. Musculosa hæc contextura cum tota Uvea membrana mobilis est. Ubi Crystallini humoris limbum, ut & Retinæ expansionem tangit, nigra plane est. Tertia quæ sequitur,

Fig. XIV. & XV. Retina est A. separatis corneâ, atque uveâ, extenditur ad Crystallini humoris inferiorem marginem, laxa, molliuscula & ex flaccidulis staminibus constata. Hisce tamen plures, quam præcedentibus Membranis nervosæ quædam soboles intertextuntur, quarum villosi fines Membranam, humorem Vitreum cingentem, tangunt. Iridi nervisque Opticis adhærens, cum prædictis hoc commune habet Membranis, quod quo magis antè expanditur, extenuetur. Ut sese visui offerunt Tunicæ hæ, humoribus exemptis, demonstratur in

Fig. XVI. Tunicæ oculi tres, à parte laterali depictæ, invicem A. cohærentes, instar unius laminæ. B. Pupillæ pars. C. Nervus opticus abscissus. Prædictarum unitarum tunicarum interna facies, antè respiciens, comprehenditur in delineatione

Fig. XVII. A. Pupilla. B. Iridis vestigia, cum annexis C. Fibrulis Musculosis. D. Tunicæ tres; Harum partes posteriores, Nervum opticum versus progredientes, ostendit

Fig. XVIII. A. Nervi optici portio. B. Tunicæ coagmentatæ, quarum ultima mucosa apparet C. in hisce, ut & sequentibus propriis Tunicis, Oculi humores itidem tres continentur. Aqueus, Crystallinus & Vitreus. Horum primus distinctum circuitum & fixum locum non habet, licet antè sub Corneâ abundet; imò hanc distendat, globulique formam præ se ferat, postèr excavata quasi & perforata appareat; oculi enim latera & fundum petit. Sequentium duorum aspectus, cum adhærentibus fibrulis, exhibet ab anticâ,

Fig. XIX. Et à postica parte,

Fig. XX. A. Humor cristallinus, Fibrarum Musculosarum ligamento inhærentium, disruptæ portiones. B. Humor vitreus C. hic, quia in plano depictus, subsidens & à naturali convexitate reclinans. Secundus, Pellucidus, Splendens & Duriusculus humor, sive Lens Crystallina,

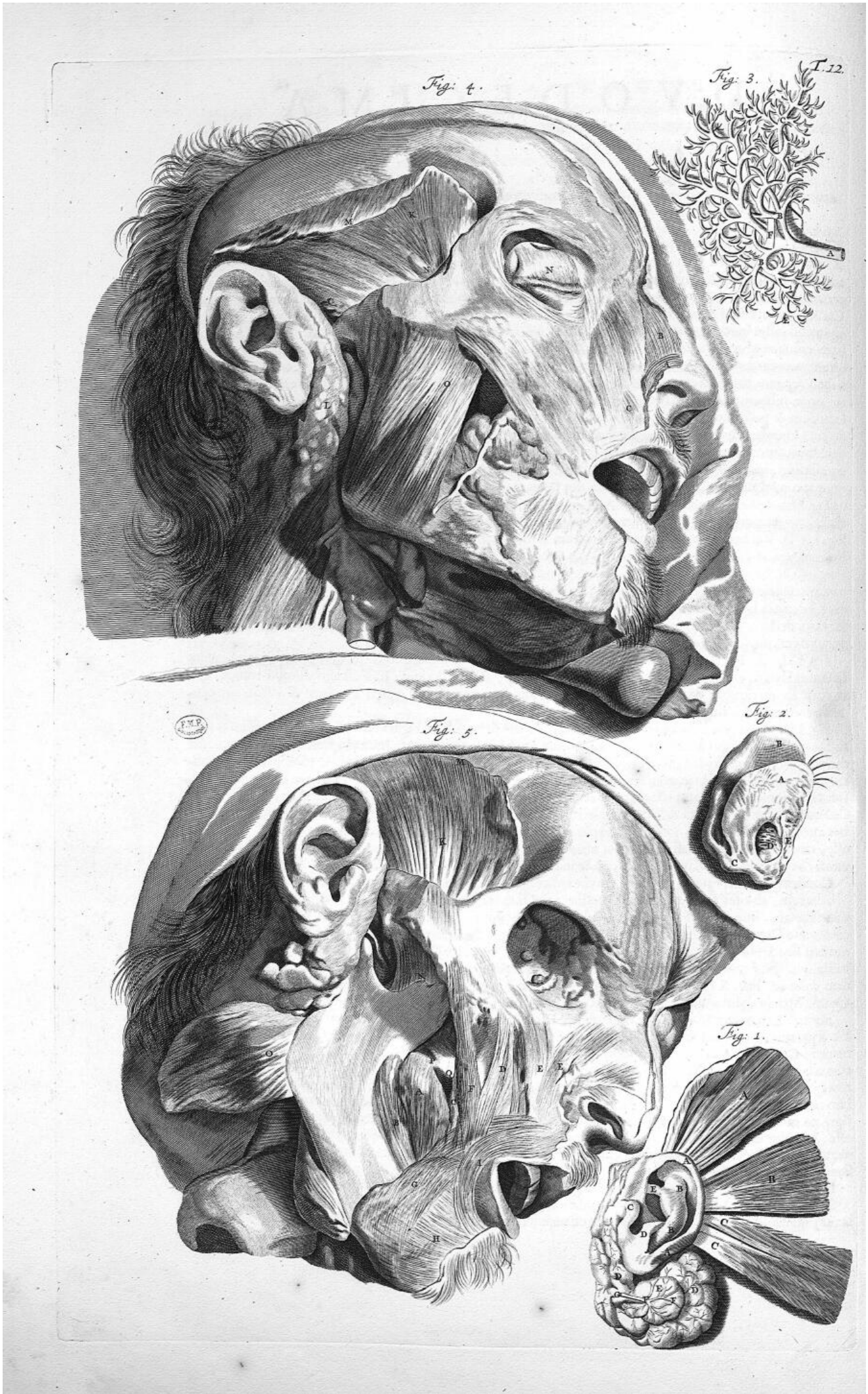
Fig. XXI. Ab anteriore, A. & B. à laterali parte delineatus hyperbolicâ, quamquam depressâ, gaudet figurâ. In hoc humore ubi ejus Tunicæ subtilissimæ gelatinæ instar, sunt separatæ, quædam apparent striæ, quæ, si ad duritiem concoquitur hic humor, lamellas fingunt Membranaceas. Tertius humorum oculo propriorum, Vitreus est.

Fig. XXII. A. Globulus exterius concavitate B. donatus, cui inhærebat Crystallini humoris pars posterior. Involucro vestitur, arte vix separabili, ac tenuissimo. C. In diu defunctorum oculis ejus superior pars, Crystallinæ alligata, levi negotio ostenditur.

Interdum optimè sese offerunt lentis cristallinæ & prædicti humoris tunicæ, ubi oculo aëri exposito, humores subfidere incipiunt, ut factum fuit ante delineationem hanc.

Fig. XXIII. & XXIV. Prima hæc utramque Crystallinæ lentis Tunicæ partem A. Araneam nempè & B. alteram exprimit. Secunda vitrei humoris A. Pellucidam & B. alteram duriorè portionem designat. Visus organis, Auditus connectam; quod, ob loci opportunitatem, fit in

D V O D E C I M A T A B V L A.

Figura I. Auris exterioris (structuram enim ejus interiorē circa Petroſi offis delineationem commonſtrabo) extimus margo A. Helix, huic oppoſitus B. Antihelix, cavitas intermedia C. Concha, ea quæ meatum auditorium reſpicit, D. Alvearium, Proceſſus temporali è regione ſitus E. Hircus vocatur. Unius cartilagineæ partiſ variaz partium denominationes. Totum hoc organum, tenſili, validâ ac nervoſâ obducitur membranâ. Carneis fibris, præſertim inferius, integumentis corpori communibus, interius, Petroſo offi, interventu membranæ ligamenti inſtar huic circumducti, affigitur. Muſculi, licet eorum numerus admodum variet, ut plurimum huic parti quinque propriè deſtinati inveniuntur. Primus A. Temporali muſculo ſuperpoſitus, Superior dicitur, ortum variâ circumſcriptione ab involucri muſculi frontis aſperitatibus, ſive emiſſis fibris, ducens, circa Antihelicis fundum poſterioſam, tendinem expanſum auri connectit. Sequentes duo B. Poſteriores, ſupra Mammillarem oſſeum proceſſum Pericranii filamentis, carnoſis fibris adhærentes & juxta ſe procedentes, auris lateralem & poſticam elatioremque partem lato, ſed tenui & plano tendine adeunt. Reliqui tres interdum deſunt; interdum unum, interdum Bicaudalem muſculum, ut hic, C. imo & Tricaudalem extruunt. Muſculi hi verè Intricatorum nomen merentur; lato enim exortu, ab ipſo oſſei tuberculi mammillaris laterali integumento erumpentes, intricatè & anguloſis fibrarum faſciis, uſque ad tendinoſam partem pergentes, auri inferius, poſteriusque committuntur. Auris abſciſſæ poſterior facies ſpectatur in

Fig. II. A. Cutis cum annexis. B. Auris pars ſuperior, C. inferior. D. Meatus auditorius. E. Cartilaginis craſſities. Arem, præter ſuperiorem ejus partem, circumambulant plurimæ Glandulæ, Parotides dictæ. (vide Fig. I.) D. Racematim cohærentes, hic parum è ſitu ordinario remotæ & ab involucri liberæ; ut in conſpectum veniat Glandula majuſcula E, è qua productiones, ſive ramificationes F. emergunt, conſtituentes præcipuè G. Salivarem ductum exteriorem; qui antrorſum, Buccinatorem muſculum à latere præteriens, amplo ſatis orificio in genæ partem inferiorem, è maxillæ inferioris poſtici dentis regione aperitur. Prædictæ Glandulæ ſummam habent cum vicinis, tam maxillarum, quam faucium communioem, ex quibus etiam plurimi ſalivares ductus, vario circuitu & in os aperturâ progrediuntur. Ductus hi, quamquam valvulis donentur; atramen cerâ impleri poſſunt, ut oſtendit

Fig. III. A. Ductus Salivaris truncus à Genæ muſculis & integumentis abſciſſus. Divaricationes è Glandulis Parotidibus ſeparatæ B. è Maxillaribus C. ſuperioribus, D. inferioribus, E. Faucium diſrupti trunci. Ramuſculi ab interioribus & remotioribus Glandulis proſilientes cerâ non repleti F. Auris & Parotidum connexio cum capite, exhibitur in

Fig. IV. Sub ſignis 1, ut etiam Palpebræ Muſculorum ſitum ſub 2. Figura hæc, Faciem & quosdam ei contiguos muſculos comprehendit. Glabræ faciei pars antica ſuperior, Frons, muſculis fruitur duobus, quorum exortus circa Suture coronalis circumſcriptionem & ulterius ſæpè eſt; qui lineis rectis, pauliſper accreſcentibus cum multiplici membranarum interventu, deorſum tendentes, cuti ſuperciliisque radiorum inſtar inferuntur. Infra frontis medium, Naſus eſt, cujus exteriores partes, Dorſum, Spina, Globulus & Laterales, alæ, inferior, Columna vocatur; quod, ut & Septum, obiter hic noto & in Tab. XIII. demonſtrabo. Muſculorum Naſus habet interdum paria quatuor, raro plura, ſæpius pauciora. Primum, naſi alas extendens Circulare A. à Maxillæ oſſe, circa tertium Labii muſculum oritur alamque adit exteriorem; ita ut ex parte etiam ſuperiori Labio inferatur. Secundum B. Triangulare par, acuto initio à frontis Sutura progreſſum, naſi Spinæ aliſque implantatur.

Conſtringentium primum C. exile, ab alæ radice incipiens, oblique aliis affigitur.

Alterum, ab oſſis naſi parte extima proſiliens validâ membranaceâque ſtructurâ, alæ, ſub naſi tunicæ velamine reptans, inferitur. Ex quintuplici Cartilaginum appoſitione, inferioris naſi facies compoſita eſt; quæ omnes uno Cartilaginis variè diſiſæ nomine, intelligi poſſunt. Superiores duæ, Naſi oſſibus adhærentes, mediam tertiam ſive Septum & Laterales duas, Alas admittunt. Omnes hæ Cartilagineſ, Membranaceo involucrio inveſtiuntur. Naſi tunicæ & ſtructuram interiorē, utpote de qua plurima notatu digna inveniuntur, conſpiciendam dabo in Tab. XIV. Præcedentibus, Buccarum Labiorumque muſculos annectere oportebit, qui in Quarta Membranulis adhuc parum involuti, in Quinta vero Figura, ſeparati magis viſuntur.

Buccæ, Labioque inferiori, imo vero toti ferè Faciei inferiori ac laterali communis eſt; Muſculus quadratus, hic ſeparatus & in ſequentibus delineatus, vide Tab. XVIII. ſub ſigno 1, à poſtica Colli parte, Scapulâ, Sterno, Claviculis atque interdum primis Coſtis originem fumens, Mentum partesque ſtatim nominatas, invicem conjungit & movet. Sequitur hunc Buccinator, potius Buccinatores (vide Fig. IV. & V.) A. circulares namque Fibræ, B. ut & rectæ C. hic avulſæ tam exortu, quam inſertione atque involucrio differentes, Muſculum conſtituunt particularem; Cuti orisque Glandulis ut & Tunicæ, fibrularum aſperitate connectitur; à ſuperiore ad inferiorem Gingivam & vice verſa Circulares ducuntur fibræ: Rectæ verò à quarto ſuperioris Maxillæ oſſe, imo ulterius ab ipſo Naſo originem petunt & ſi quis Muſculorum plurimorum inventioni & diſiſiioni addiſctus ſit, hic campum inveniet ſpatioſiſſimum. Labiorum Muſculorum numerus varius, ut plurimum verò, ſextuplex eſt.

Primus D. ab Oſſis maxillæ ſuperioris margine incipit, Labioque inferitur ſuperiori.

Secundus E. ab eadem fede, anteriù paululum, Tenuis & nonnunquam latior erumpens, quàm hic exhibitur, non tantum ſuperius Labium, verum etiam inferioris angulum occupat.

D V O D E C I M A T A B V L A.

Tertius F. ab Osse Jugali teres exiens, Genas obliquè perambulans, parti Labii laterali connectitur.

Quartus G. ab inferioris Maxillæ imo margine productus, obliquè attenuatus, inferiori Labio lateraliter implantatur.

Quintus Mentalis nomine indigitatus, H. planè Membraneus existit; ex medio Mento, fibris rectis, in Labium inferius inseritur.

Sextus Musculus, vel si mavis, Musculorum contortorum fasciculus, I. circulari ambitu totum os obambulat, multis tendinosis interstitiis ornatus, quæ mutuo junctæ, unum quasi efformant Musculum.

Superius Labium, Membranaceo vinculo (vide Fig. I. Tab. XIII. sub litt. M.) ipsi Gingivæ involucri medio, eodemque Nafi fundo annectitur.

Inferiori Maxillæ Musculorum paria quinque, interdum sex, attribuenda sunt.

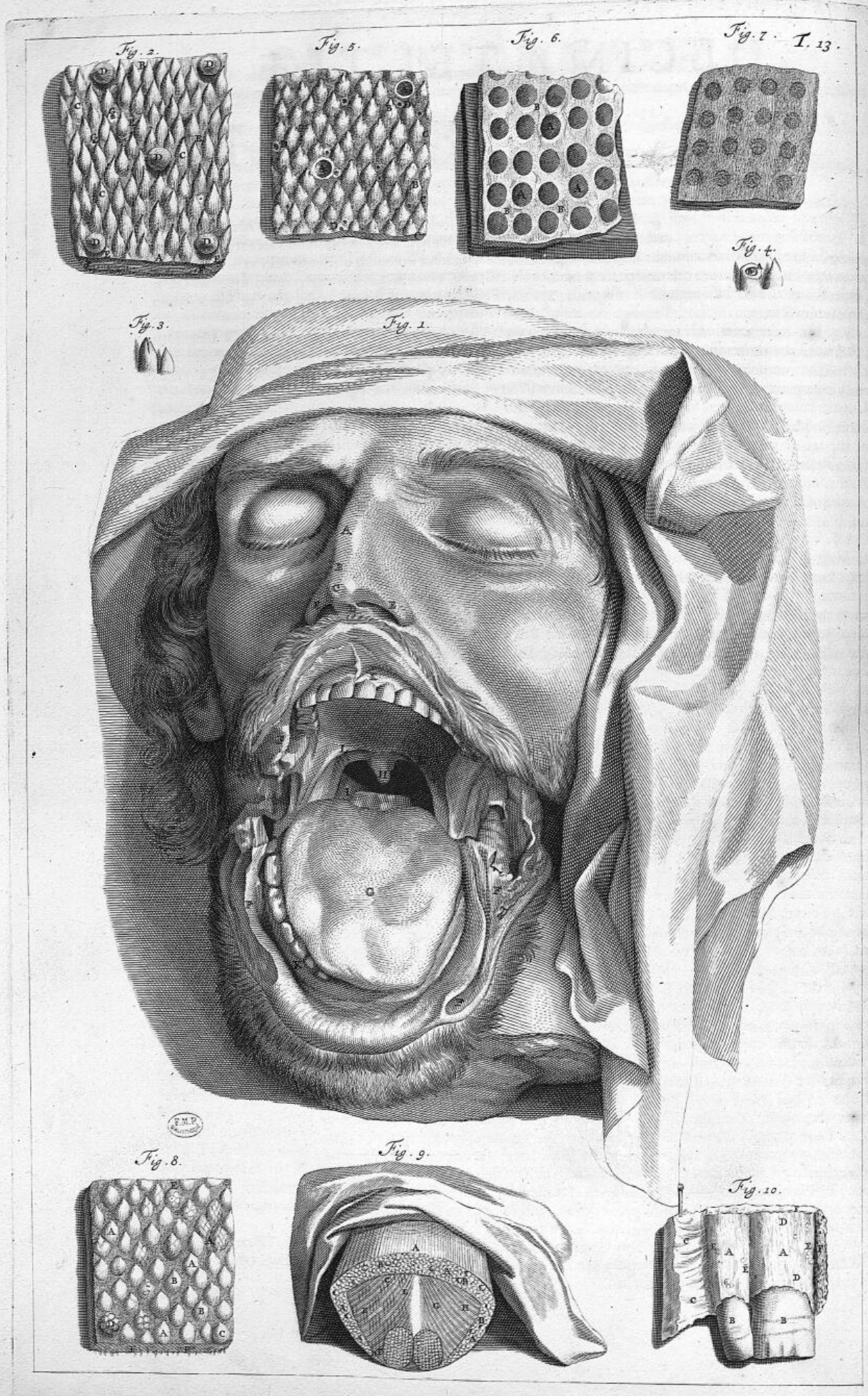
Primum hic apprens, in Fig. I. & II. K. (omnia etenim hac in Tabula commodè explicari atque demonstrari non potuerunt) Temporale; cujus exortus circularis è temporum regione est, Pericranio obductum infra Jugale os descendens, sensimque attenuatum in Tendinem brevem atque validissimum, Maxillæ inferioris acuto Processui inseritur. Musculus hic levissimo negotio in varios, atque multiplices secundum longitudinem, id est, à circumscriptioe M. ad Tendinum punctum N. vergentes, findi potest. Secundum latitudinem in duos sive Biventralem, non solum respectu intermediæ tendinosæ Membranæ, sed & carnearum fibrarum apparentiæ dividendus est. Horum enim tendinosæ & motrices fibræ Membranoso septo ab invicem distinguuntur. Aliis forsitan & non absque ratione, magis arridebit, divisionem Membranaceam hanc Musculi biventralem appellare structuram.

Secundus Musculus O. in Fig. I. in situ naturali, in secunda verò remotus, Masseter est; variis principiis quibusdam carneis ab Ossis Jugalis margine, quibusdam tendineis à Maxillæ superioris ossis primi ima parte procedens, inferioris Maxillæ extimo lateri & imo margini inseritur. Ita ut licet variè ductis Fibris, unde varius motus, connectatur, pro duobus, aut pro ratione divisionum, pro pluribus, sit habendus musculus.

Tertium par P. Alare externum interdum duplex est horumque Musculorum numerum ad sextenum auget. Partim lato carnosoque initio ab Alari processu externo, partim ab Osse Sphænoide productum, Maxillæ inferioris internæ sedi ac Cervici alligatur.

Quarta hujus organis Musculorum conjugatio Q. Alaris interna, ab interna Sphænoide Processus ala tendinoso capite exsiliens, validissimi, sed & brevis Tendinis interventu, internæ posticæque Maxillæ parti affigitur.

Quintum conjugium quod in Tab. XV. Fig. I. denotatur Digastricum est A. à postica Mammiformis Processus parte B. oboriens, in medio Tendine gaudet C. Tereti, Mentique involucri asperitati carnosum alligatur. Antequam de partibus in ore contentis hisceque annexis agam, Nafi partes exteriores, interioribus ad Tab. XV. reservatis, designabo.

DECIMÆ TERTIÆ TABULÆ,

Figura prima, exhibet Nafi A. Dorsum, B. Spinam, C. Globum, D. Columnnam, E. Alas. Præcisus Labii F. oreque aperto, in conspectum veniunt organa, quæ in & circa ejus ambitum locantur & quidem primo, Lingua G. cujus numerus simplex, figura oblonga, à radice in conum quasi extensa, in medio sulcata plicataque, magnitudo pro oris capacitate & motus exigentia est. Hyoidis ossi, Laryngi, plurimisque aliis Gulæ partibus lateralibus, inferioribusque alligatur. Specifico involucrorum apparatu obducitur, ut Microscopio observatum & in

Fig. II. delineatum. Ab apice enim A. radicem versus B. dentalis quædam formæ corpora C. Unguium instar aut Cartilaginis dura, unde Ungulas hæcce nominabo, per stratam Membranam erecta conspiciuntur: hæc interponuntur quædam ejusdem structuræ bicipitia corpora (vide Fig. III.) duobus hæc generibus interponuntur atque non raro superponuntur Vesiculosi, Pyriformes & Pellucidi (Fig. II.) D. globuli. Ungulæ hæc ex multiplici (vide Fig. IV.) fibrosarum Lamellarum A. appositione componuntur, quarum medium B. Medullare & pervium est. Globuli autem, vesicæ fimiles, cavi sunt. Duplex hoc genus, Membranâ satis validâ, ac tensili (Fig. II.) E. circumvestitur atque à lateribus huic alligatur. Membrana hæc, inferiori Villosis staminibus F. Membranæ instar alterius sulcitur; cujus substantia prædictis corporibus perforatur & non, nisi ubi hæc defuit, sub Membrana hac prima invenitur. In quibusdam horum interstitiis, concavitate quædam G. quarum fundus valde porosus est, deteguntur. Horum corporum aspectus posterior demonstratur in

Fig. V. A. Disrupti & fracti globuli. Ungularum asperitates B. Villosum Membranaceumque tegmen. C. Porosæ aperturæ D. Avulsis hæcce tegminibus prodit (Fig. VI.) retis instar stratam quoddam tegmen, cujus intricatus admodum & varius fibrarum est ductus, ut de ordine nil certi constitui queat; in crudis enim Glutinosum, in coctis vero Linguis, Tensile; superior pars, sive Lamella albescens, tenuior, inferior vero crassâ & tenax magis (vide Fig. VII.) observatur, foramentis unguularum numero respondentibus donatum. A. Plurima hic etiam vascula repentia & ad Linguae superficiem excurrentia B. deteguntur. Foraminulorum horum margines, Fibrillis & Vasculis, tam sui, quam unguularum disruptarum generis, exasperantur. Hujus tegminis structura etiam in oris ambitu, ubi vis & imprimis in Palato invenitur. Sub reticulari hoc velamine, Papillares A. Nervi plexus & Glandulæ quædam reconditi B. sunt (Fig. VIII.) quorum capita, cum supranominato Ungularum Medulloso medio, inseparabile habent commercium: Ita ut Ungulæ hæc, cornulorum ad instar Papillaria hæcce corpora, in modum stratæ Membranæ, tegant. Papillæ hæc fibris Linguae carnosissimis in locis annectuntur; harum aliæ majusculæ C. aliæ minusculæ D. aliæ turmatim E. aliæ à se invicem distantes & variæ figuræ comperiuntur. Circa hæc plurimæ Glandulæ F. sunt situate, quibus reticularis tegminis vascula adherent. Eadem hæc organa, sed grandiori formâ ex Labiorum Genarumque involucris profiliunt. Papillari Glandosoque huic tegmini ac texturæ proximi sunt, Linguae muscoli & quidem primo Recti, ab apice ad basin ac Gulæ Laryngisque involucra, totam superiorem Linguam, juxta longitudinem obvolventes (vide Fig. IX.) imo & perreptantes. Horum ordinibus A. interpositæ sunt plurimæ Glandulæ B. & Pinguedinosi ductus, quorum copia in tota linguae structura, at verò in superiore, posticaque ejus parte maximè invenitur. Secundi Musculorum fasciculi, duorum sunt generum; primi à Linguae suprema parte C. descendentes, basin D. suis Tendinibus petunt: alteram ejusdem generis agmen, E. à basi F. superficiem tendinoso suo sine adit. Tertius Musculorum ordo G. à medio latera versus H. ducitur & vice versa, ut præcedentes, Secundi hujus classis abeunt. Horum omnium Tendines, ipsis Linguae involucris affixi tenentur. Circa Linguae medium, variorum angulorum ac ductuum Fibræ tam Nervæ quam Musculosæ inveniuntur, quarum fines obliquis quoque fasciis alligantur.

Musculi Linguae dicati, ut & alia quædam ostenduntur atque in sequentis Tabulæ explicatione recensentur. Hac verò in Tabula demonstrantur Uvula, Tonsilla & Gingiva. Uvula (vide Fig. I.) H. Glandosum est corpus, supra Laryngem, è regione Narium, inter Tonsillam, I. Stiræ instar subrotundæ à Palati Limbo posteriore L. dependens, involucris, ori & faucibus communibus, sed hoc loco incrassatis, contextum. Rarissimè Musculorum apparatu ornatur, interdum ab Ossis Sphænoidei processus involucro ad hujus organi latera musculosæ fibrillæ dimittantur. Interdumque totum ejus involucrum carneum apparet; quo aperto, Glandosa constructio, Fibris Membranosis ac Vasculis cohærens, quorum extremitates in ore inter Papillas supra descriptas hiant, detegitur. Tonsillæ I. (Fig. I.) sive Tonsilla dicitur, Glandulosus racemus supra Laryngem & ad latera Gulæ positus. Firmissimè hæc Glandulæ plurium Membranaceorum vinculorum ope invicem cohærent. Vasculis, quorum ostia in Oesophago aperta sunt, scatet, præcipuis utrimque in concavitate duobus, Limbo Sphincterico exteriori coarctatis; cætera capillaria sunt. Gingiva (vide Fig. I.) K. (de Palato in sequentibus) caro est, Fibrosarum instar lamellarum juxta se positarum, dentes quodammodo circumambulans, eorumque inter cellulas osseas spatia & ubi hi planè defunt, cellulas ipsas implens, ex continuata labiorum compressione dura; ejus adauctam per microscopium structuram proponit

Fig. X. A. Pars Gingivæ. B. Duo Dentes superiores. C. Involucrum apertum, D. Fibrarum ductus. E. Glandulæ hæcce interstitæ. F. Defracta Maxillæ superioris vestigia. Hæcce visis, revertendum erit ad Linguae dicatos Musculos, qui demonstrantur in

K

DECI-

DECIMÆ QVARTÆ

T A B V L Æ,

Figura I. Linguâ A. aciculâ B. elevatâ, sese offerunt Musculi, quorum numerus quintuplex est. Primus Styloglossus, C. ab eisdem prænominis Processus extimæ partis involucro, sive Cartilaginea appendice teres exortus, Linguæ lateri, circa medium inseritur. Secundus D. Basioglossus, ex ossis Hyoidis medio, etiam Linguæ juxta longitudinem medio variis radiofis fibrarum emissionibus affigitur. Tertius E. pro uno nequaquam habendus, Geneoglossus, partim à medio Mento, F. partim ab Hyoidis ossis fundo, G. profiliens, medio Linguæ inferius committitur. Quartus H. Ceratoglossus, ab Hyoidis ossis cornu prognatus, interdum Linguæ lateri inseritur, interdum circa radicem & nonnunquam ulterius ultra medium producitur. De Quinto huic organo inserviente Musculo, I. Myloglossus, ab inferioris Maxillæ latere circa molares dentes incipiente, considerandum venit, eum non tantum Linguæ vinculo, (ligamentosa membrana Linguam ab inferiore media parte Mento affigens) sed & ipsi Linguæ immediate esse annexum. Unicus minime est; Membranacea enim distinctione eorum Tendines & exortus divisi tenentur; licet unius Musculi faciem præferant, dentium tamen molarium posteriorum numero, horum numerus responderet. Linguæ substernitur os Hyoideum, in parte sexta describendum, quod Musculis gaudet paribus quinque & sæpissime pluribus.

Primum par, K. Sternohyoideum, ab ossis Sterni anteriore sede lato satis principio exsurgit, Hyoidisque ossis basi annectitur. Musculus hic, ut & sequens, abscissus & tantum ad ossis insertionem visibilis, in proxima Tabula integri demonstrantur. Secundum par, L. Coracohyoideum, à Coracoideo processu teres ac gracilis exortus, circa medium, sub Mastoideo musculo in tendinem attenuato, postea carne donato, ossis Hyoidis cornubus atque etiam nonnunquam à latere ossis medio affigitur. Tertium par M. Styloceratohyoideum, à processu Styliformis extima parte teres protractum, Hyoidis ossis cornu supernè alligatur. Quartum sodalitium N. Geneohyoideum, ab interno humilioreque Menti margine, amplo principio exsurgens, mediæ ossis Hyoidis sedi connectitur. Quintum conjugium, O. non Geneoglossus, hoc enim specificum & inter Linguæ musculos numerandum, sed ab hocce diverso pro re nomine indigitandum, Antherohyoideum vocabo: recto enim ductu à Menti medio internoque ambitu erumpens, ossi Hyoideo alligatur. Non raro plures, eodem loco, Musculosi fasciculi deteguntur; quorum quidam mento linguæque, alii hisce atque Hyoideo ossi communes sunt. Hi vero, quia frequentes non sunt, specificum nomen non merentur. Sub Lingua & quidem maximè ad latera, plurimæ Glandulæ racematim coherentes inveniuntur, ex quibus Vascula quædam sese in oris ambitu exonerant. Insignes verò sunt maxillares Glandulæ, immediate intra inferiorem maxillam sitæ vicinisque alligatæ, non semper eandem figuram servantes, ut plurimum verò à parte postica Mentum versus attenuatæ, Musculorum, ut & Laryngis interstitia replent. Specifico gaudent canali, qui, Musculo perrepto Digastrico, inter Gingivam ad maxillæ medium è laterali Linguæ regione, Limbo circumseptus, in os aperitur. Qua sese facie vas, quod Salivare externum dicitur, à glandulis liberum & cerâ repletum exhibet, ostendit

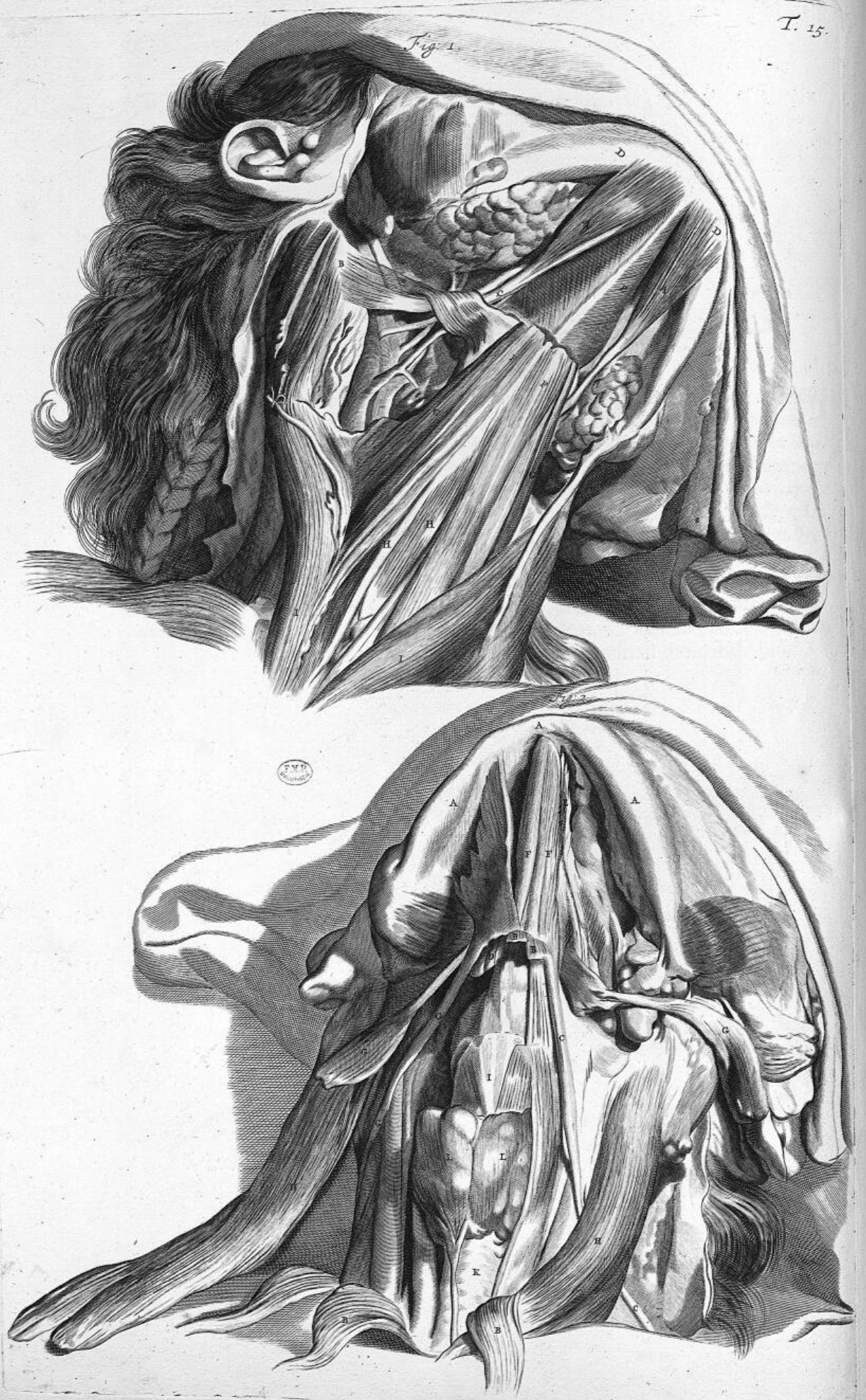
Fig. II. A. Surculi à Glandulis disrupti. B. Ramusculi majores. C. Ductus communis, D. hujus orificium, Limbo E. circumductum. F. Os investientium involucrorum abscissa pars. Restat ut de Palato atque faucibus dicatur. Palatum (Fig. III.) A. concava oris pars superior, Tunica vestitur toti ori communi, sed hoc loco Crassiore, B. ac Glandulose; Glandulæ hæc fibris carnosissimis interfecantur posteriusque adactæ, cum vicinis tum Tonsillis, tum aliis communem atque continuitatem habent. Tota hæc Tunica licet acupunctis ubique ferè sit C. perforata, peculiare quoddam vas, per Osseum foramen, vel potius foramina, uti hic contigit, D. admittit. Ex Nasi septo duplex exoriens & post anteriores dentes uno, vel pluribus orificiis apertum, Membranâ remotâ E. conspicitur. Meatum ab exteriori Naso, fauces versus ostendit F. stylus huic immixtus. Palati Tunicæ pars à parte postica per Microscopium delineata, repræsentatur in

Fig. IV. A. Palati Tunica, B. Glandulæ per ejus corpus dispersæ, C. Carnosæ productiones, D. Vascula, versus Os patentia, E. Fibrosæ Glandularum connexiones. Faucium nomen nil nisi angustiore Gulæ locum designat, cujus circumjacentes partes asperæ Arteriæ finis, Linguæ pars postica & superius Uvula sunt.

Restat ut Nasi structuram interiorem eruam. Quod sub explicatione Quintæ Figuræ commodè fieri poterit. Interius divisus est Nasus, ope Septi A. in Sinus duos, B. eorum quisque in Nasi medio in duas itidem partes, quarum una Cribosum versus os, altera Gulam versus post Palati Limbum posteriorem aperitur. Tunica vestitur C. toti ori atque partibus huic continuis, communi, hic Stylo D. elevatâ, innumeris ductibus pertusâ. Circa Cribiforme os punctorum instar sive foraminulorum apertorum perforata est. Circa Nasi posticam, atque mediam partem verè Vasculorum nomen ductus hi merentur. Quia verò Tunica hæc, eisdem ferè cum oris sit structuræ, delineandam non dedi. Respectu etenim crassitie, (tenuiores namque hic sunt Sanguineorum, Nerveorumque multifariè uberrimèque emissorum ramificationes) tantum à prædicta differt. Monui circa primam hujus Tabulæ Figuram, Ossis Hyoidis, ut & aliarum quarundam partium quosdam Musculos non esse ostensos, hosce ideo conspiciendos propono, in

Fig. 1.

DECIMA QUINTA

T A B V L A.

Figurae primae enodatio. A. Musculus Digastricus, B. ejus Exortus, C. Tendo intermedius. D. Maxilla inferior. E. Musculi Geneohyoidei, F. Sternohyoidei, G. Coracohyoidei, H. Sternothyroidei. I. Mastoidei, iidem & caeteri ejusdem organi musculi ulterius separati, finibus adhaerentes atque à circumjacentibus partibus liberi, ostenduntur in

Fig. II. A. Maxillae inferioris inferior margo. B. Musculi Sternohyoidei dissecti. C. Coracohyoidei. D. Styloceratohyoidei. E. Geneohyoidei. F. Anthereohyoidei. Visuntur porro hic Digastrici G. & Mastoidei Musculi H. Larynx I. cum appensa aspera Arteria, K. atque Glandulis L. huic appositis.

Absolutis propriis Capitis partibus, Musculos huic parti, Collo atque Cervici destinatos demonstrando, recensebo.

Capiti Musculorum tribuuntur paria octo, quorum Primum, in

DECIMASEXTA
TABVLA,

(Quidam enim melius in Tab. XVII. & XVIII. videntur) Splenium demonstratur A. ex parte à superiorum quatuor, vel quinque, imo sex Thoracis B. ex parte ab inferiorum, totidem Colli vertebrarum Spinis C. originem petens, hinc transversim ad Occiput fertur, validaque connexionione alligatur D. Musculus hic, quatenus distinctis principiis, Fibrarumque fasciis Tendinosi Membranosisque interstitiis à se invicem distinctus & divisus est, pro totidem etiam Musculis reverà habendus est; producuntur enim interdum ejus Fibrae, uti hic, ad Mammiformem usque processum. à Spinis avulsus ostenditur sub littera E. Musculos hosce sequuntur Complexi F. à septimæ Colli G. atque quinque Thoracis vertebrarum superiorum transversis processibus H. oriundi; qui variis Occipiti Tendinum radiis atque carnis vinculis affiguntur. I. Tertium par Rectum majus, in

DECIMASEPTIMA TABULA

Expressum atque denotatum per litteram A. à secundæ Colli vertebræ Spina oriens, Occipitis eminenti parti, ut in ejus nondum separato focio, B. liquet, inferitur. Amoto hoc pari, detegitur Quartum, Rectum minus, C. origine, non Fibrarum ductu à præcedenti differens; à primæ etenim Colli vertebræ Condyliformi Processu initium sumens, infra præcedens par, Occipiti affigitur D. horum unus, E. superius magis, quam alter, C. versus capitis partem posticam vergebat. Parius hisce duobus, totidem adjunguntur paria Obliqua: majori adstat Quintum par Obliquum inferius F. quod à Spina secundæ Colli vertebræ progrediens, transverso primæ Colli vertebræ Processui alligatur. Sextum par, Recto minori vicinum G. Obliquum superius, à primæ Colli vertebræ Processu enatum, in Occipitis latera desinit. Horum Musculorum unus dependet separatus H. Septimum par I. Mastoideum, in Colli parte antica præsertim situm, (vide Tab. XVIII.) longum robustumque evadit. Duplici atque nonnunquam triplici, uti hic contigit, exortu K. ab ossis Sterni & Claviculæ parte superiore productum, Mamillari Processui atque sæpius posticæ Occipitis parti inferitur. Octavum par itidem anterius situm, L. (vide Tab. XVIII.) quod Colli Rectum internum aliqui nominarunt; ab omnibus Colli transversis vertebralibus Processibus atque Ligamentis erumpens, Capitis posticæ eminentiæ alligatur. Emittuntur præterea ab omnibus Colli vertebris, duabus prioribus exceptis, Musculosi fasciculi, qui deorsum superiori singulo costarum margini affixi, Cervicalium Musculorum titulo, à cæteris dorsi Spinæ Musculis, distingui debent. Colli propriè dicti Musculosa circumscriptio quatuor numeratur. Primi hujusce organi, vel corporis partis Musculi, Longi dicuntur, ostendunturque in

DECIMAOCTAVA TABVLA,

A. A quinta vel & quarta Thoracis Vertebra cartilagineo margine & involucre provecti, prima Colli Vertebra eminenti medio, tereti fine, inferuntur. Secundi, Scalenus B. à prima costae margine superiore, lati erumpentes, ab hinc attenuantur Processibusque Colli transversis plerumque omnibus lateraliter affiguntur. Tertium conjugium Transversale (vide Tab. XVII.) M. oritur à sex, aut septem primarum Thoracis Vertebrae transversis eminentiis, ejusdemque nominis omnibus Colli Vertebrae Processibus exterius alligatur. Hujusce classis ultimi Musculi, Spinatorum nomine gaudent, (vide Tab. XVII.) N. originem à septem Thoracis Vertebrae Spinis & quinque Colli transversis Vertebrae Processuum finibus petentes sibi invicem incumbentes, secundae Cervicis toti Vertebrae affiguntur; Hosce verò pro duobus habere incongruum est, Membranarum enim interventu singuli, tam qui à Thorace, quam qui à Collo ortum ducunt, distinguuntur. Hisce visis & explicatis, huic Parti primae, imponitur

F I N I S.

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurghi,

A N A T O M I Æ

H V M A N I

C O R P O R I S

P A R S S E C V N D A.

DE PECTORE, DORSO ATQVE
LUMBIS.

Secunda hujus operis describenda Pars Pectus five Thorax, ab antico aspectu, Claviculis superius, Sterni extremitate inferius, duodecim utplurimum Vertebra posterioribus obambulatur, interius superne Collo, inferne Diaphragmate, à lateribus Costis, Vertebrarum numero respondentibus, determinatur. Antequam penetrare ad eam, exteriora propriaque ejus integumenta ob oculos ponenda, quæ complectitur

DECIMÆ NONÆ

T A B V L Æ,

Fig. I. & II. Sub integumentis toti corpori communibus, hic partim avulsis A. sitæ sunt in utriusque sexus Pectoris medio paululum ad latera, Mammæ B. quarum numerus dualis, magnitudo & figura varia est. Ut plurimum mulierum & virginum puberum Mammæ semiglobum referunt, in viris (vide Fig. II.) enim & juvenibus non ita protuberant, nec Glandosæ sunt: In lactantibus verò, pro lactis majore vel minore copia aut emissione, dependent aut turgent. Exterius ornantur utrimque Papillâ C. unâ, rarò pluribus. Fasciculus Papilla est Tubulosus, Vasorum, præsertim lactiferorum, Glandosâ texturâ tam intrinsecus, quam extrinsecus obvolutus; quorum ostia in Papillâ supra parte incerto hiantia numero observantur. Vasa hæc lactifera à Glandoso Mammæ corpore capillari ritu profilientia, Ramorum huc instar majusculorum deducuntur. Valvulas in hisce paucissimas invenire valui: injecto namque in calefacta Mammæ Papilla colorato spiritu vini, ad Glandulas usque abiit; quibusdam exceptis in locis, ubi variarum formarum valvulosæ vasorum relaxatæ Membranulæ portiones expullulabant injectumque sistebant humorem. Circumducitur Papilla circulo, Areolæ D. nomine insignito; per Glandosam hanc Membranæ expansionem, plurima lactifera vasa Papillam versus repunt. In hac Areola Papillares quædam protuberantiæ spectantur, ex quibus interdum humor limpidus emanare visus est. Quod ad Mammam, Glandularum E. invicem Lactiferis plexibus F. ac Vasis secundi generis (de primis sub ductus Thoracici investigatione dicam) coherentium racemus est; Hisce interponuntur pinguedinis quam plurimi ductus & adiposi sacculi G. Tota hæc massa, Membranâ satis validâ eaque motricibus fibris donatâ, circumvolvitur. H. Hujusce ope subjacenti Musculo atque non rarò Sterni involucri affigitur. Quo sese aspectu oculo, tubo optico instructo, Papilla & Areola huic circumducta offerat, exponitur sub characterum tertiæ & quartæ Figuræ dilucidatione.

Fig. III. A. Papillæ capitulum. B. Membrana Glandulosa. C. Mammariorum lactiferorum vasorum orificia. D. Areola. E. Aspera ejus Membrana. F. Glandulæ. G. Mammaria vasa lactifera, Papillam versus delata, sub Membrana eminentia.

Fig. IV. Papillæ à latere aspectus. A. Membrana separata. B. Glandulæ huic affixæ. C. Vasa Mammaria lactifera. D. Glandulæ hisce interfitæ.

Fig. V. Areolæ & Papillæ aspectus interior. A. Membrana expansa. B. Glandulæ huic adhærentes. C. Vasa Mammaria lactifera Papillam versus tendentia. Ablatis Mammis, deteguntur, ut videre est in

Fig. 1.

Fig. 2.

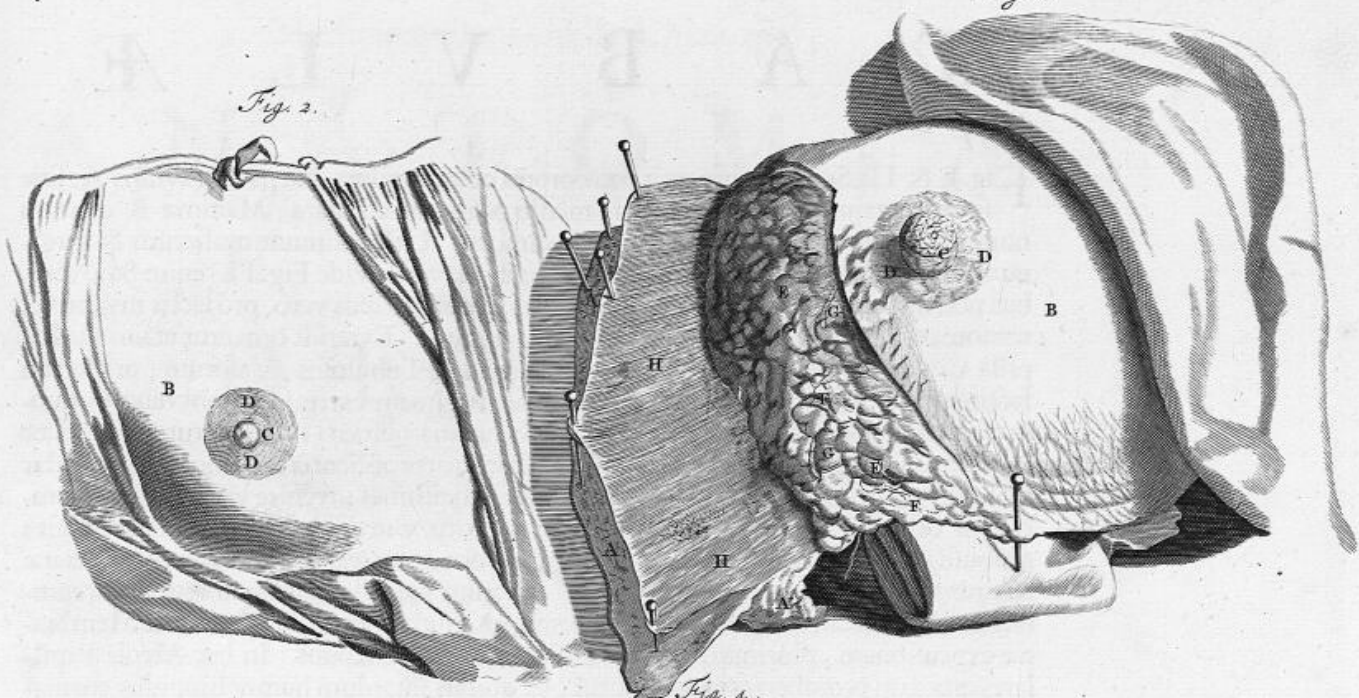
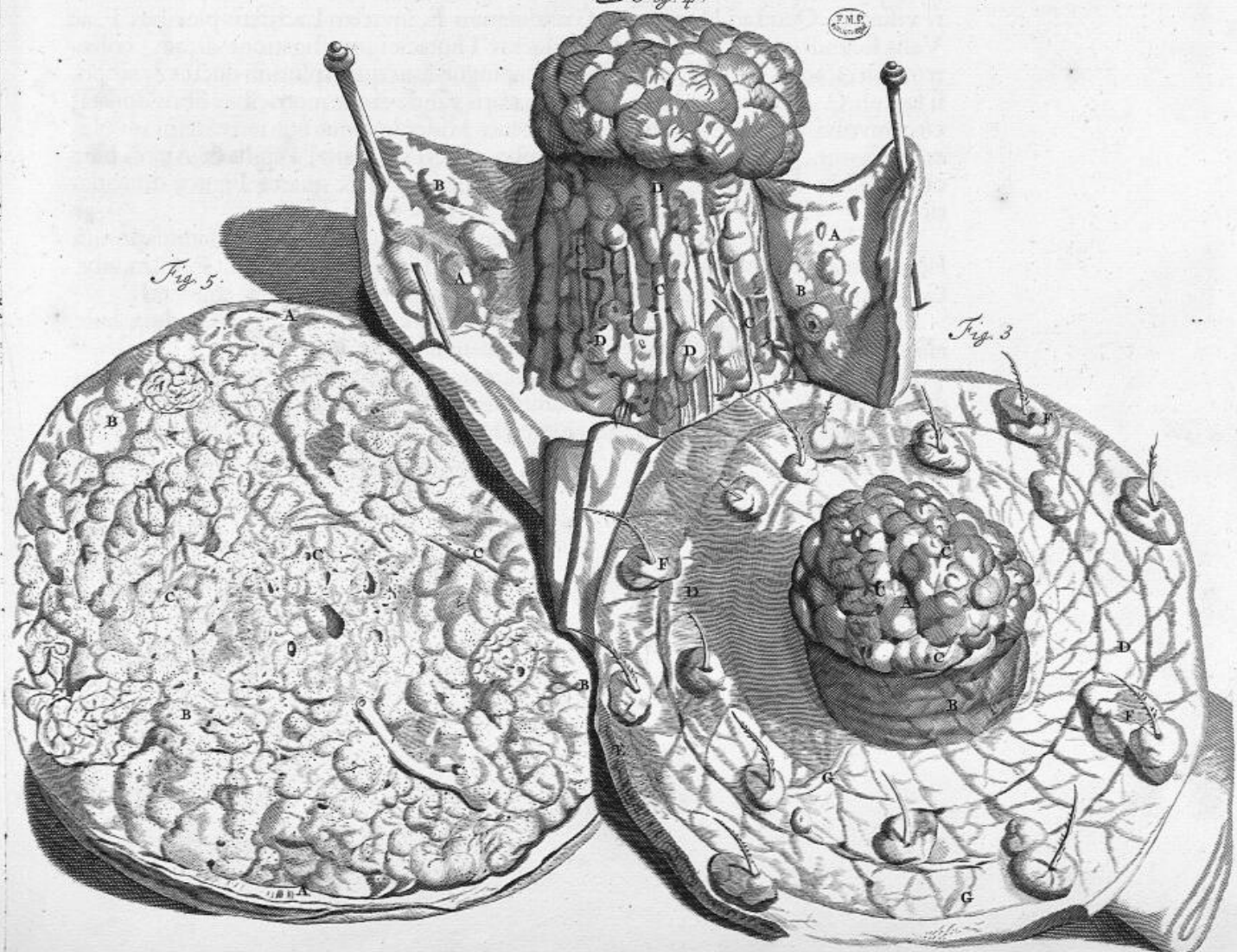

Fig. 4.

T.M.P.

Fig. 5.

Fig. 3.

V I G E S I M A
T A B V L A,

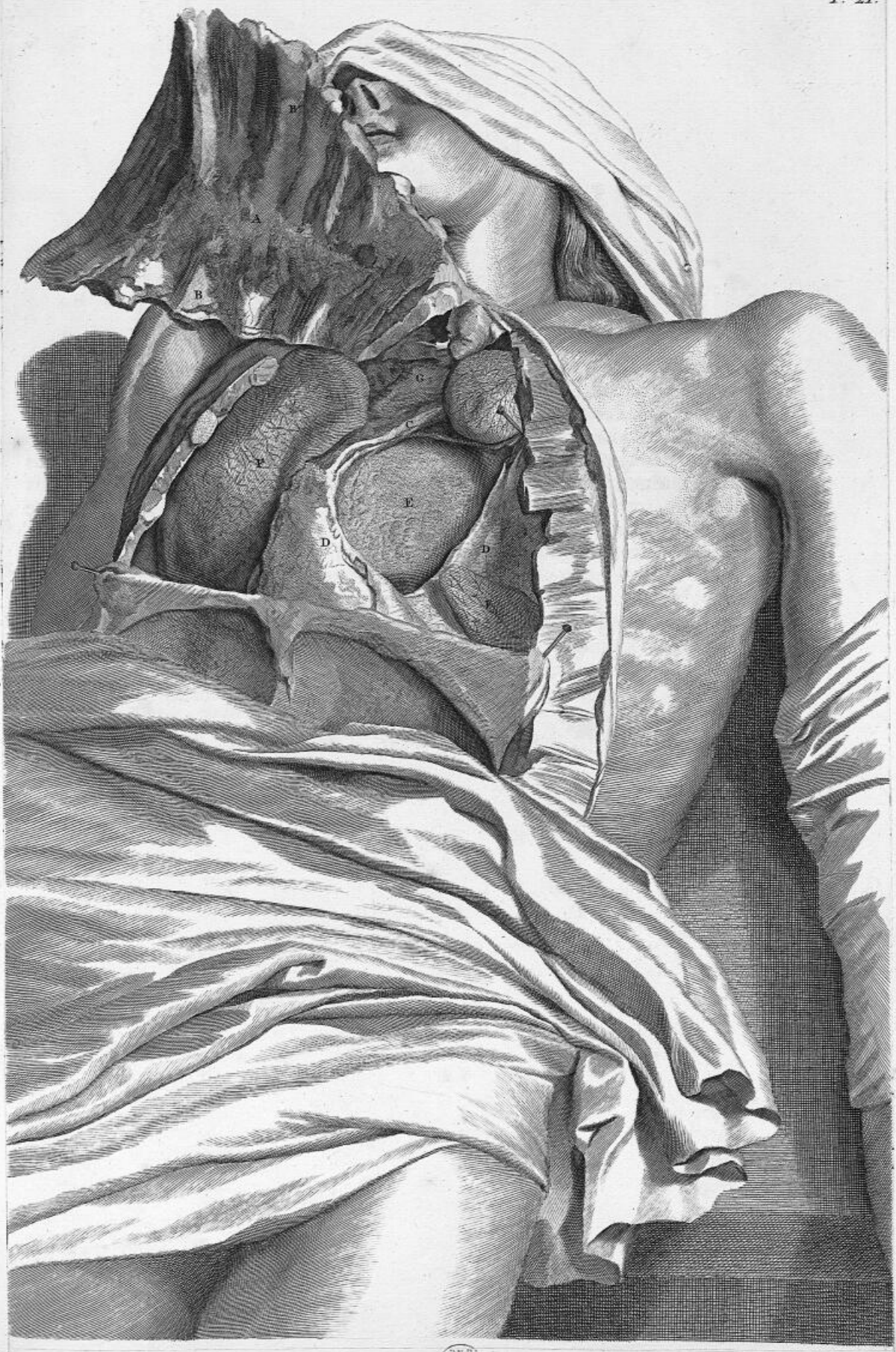
Musculi (ossium enim historia parte sexta enarrabitur) quorum aliqui Thoraci propriè, aliqui partibus huic contiguis inserviunt. Thoracis Musculi Anteriores dicuntur, Subclavius Serratusque anticus major: Posteriores, Serratus posticus superior & inferior: Laterales; Intercostales: Interior Triangularis: Inferior Thoraci imoque Ventri adscribendus, Diaphragma. De duobus hoc loco prioribus, de aliis ubi delineati repræsentantur, agam. Subclavius Musculus A. inferiorem Ossis claviculæ partem B. occupans, ab hinc, versus Costæ itidem primæ C. superiorem, sed præcipuè anteriorem, Sterno vicinum marginem deducitur illique infigitur. Secundus Serræ aliquatenus imagini accedens Musculus, D. ex interna Scapulæ basi erumpens, unde inter Scapulæ æque ac Thoracis musculos numerari potest, ad Costarum quinque E. vel quatuor vel plurium os tegentia involucria, radialibus Fibrarum fasciis, pro distantia longis aut brevibus, Membranulisque distinctis, ut in separato ejus ab altero latere socio F. patet, dimittitur. Intricatam tendinearum fibrarum Musculus hic circa extrema, cum Abdominis obliquè Descendenti G. communionem habet. Visuntur porro hic; H. Musculus Pectoralis. I. Idem separatus. K. Serratus anterior minor, suum extra locum. L. Sterni & M. Costarum eminentiæ.

Ut viscera quæ in Thoracis cavitate recondita jacent, oculis subjiciantur, removendum est, ut fit in

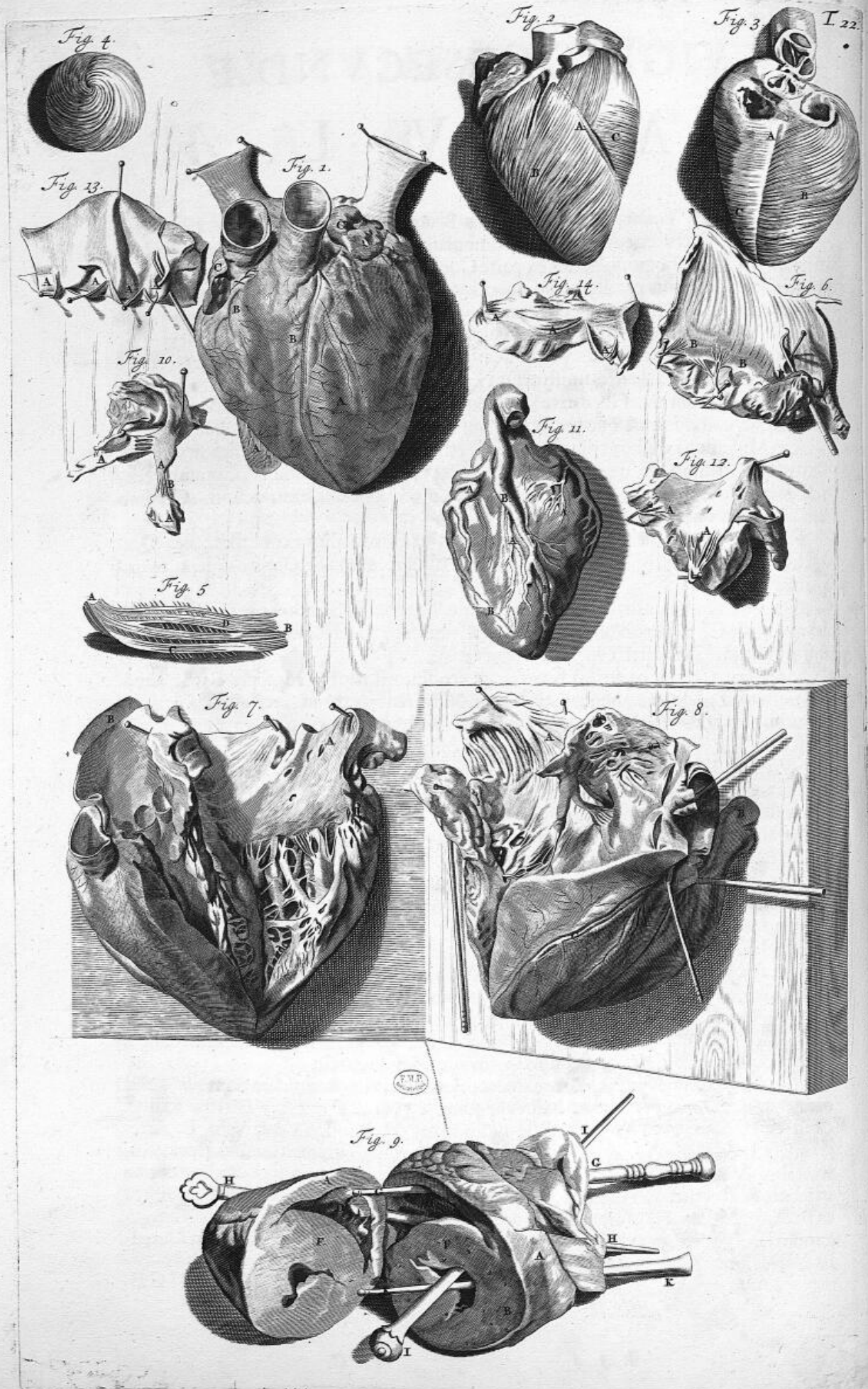
VIGESIMA PRIMA

T A B V L A,

A. Sternum, cum annexis Costarum Cartilaginibus. B. Quibus elevatis, sese anterius offerunt C. Mediastini, hic ultra modum incrassati, avulsæ & dissectæ portiones. D. Pericardium apertum & aciculâ elevatum, inque eo, E. Cor; Circa hoc F. Pulmones: Supra hosce G. Thymus: Infra Diaphragma. De quibus ut ordine dicatur; agmini huic præponendum erit Cor, involucro, figuram ejus sed latius paulo sequente, Pericardium dicto, inclusum. Membrana hæc exterius ex Fibrulis laxioribus, interius è tensilibus in modum Lamellæ stratis, constat, inter utramque plures abscondens Glandulas; Ex vasorum Cordi contiguorum expansionibus atque Pleurâ producta, circumjacentibus, ut Mediastini, Diaphragmatis, Pulmonumque partibus variis, Fibrarum plexibus emissionibusque connectitur. Liquorem continet, de quo, ubi de sanguine succisque ei immixtis agetur, differam. Cor, Thoracis medium superius basi sua occupans, Cono in lævum deflectitur: Vasorum atque Pericardii auxilio Pulmonibus atque aliis quibusdam partibus alligatur. Numero unum, figurâ gaudet Pyramidali obtusâ. Musculosi fasces, quibus Cordis specifico nomine superbire ab antiquitate concessum est & à me, qui in verbis non hæreo, facillimè conceditur, Membranâ cinguntur Fibris adhærente, vide

W. & A. Goussier del.

VIGESIMÆ SECUNDÆ

T A B U L L Æ,

Figuram I. A. Tenui, adiposis ductibus B. atque Glandulis conspersa, transverso Fibrarum ductu circuituque Cor obambulante ipsique se inter Fibrarum fascies insinuante. Cordis fibrarum cursus ex parte Cochlearis, Spiralis atque Glomiformis est. Fibris inter sese non parallelis innumeri intexuntur Tendines, ita ut ejus fasciculi inextricabili nexu impliciti cohæreant. Quod in Cordis costæ delineatione (vide Fig. II. & III.) patet. In Tendine enim A. omnes Fibræ exteriores B. dextri lateris finiuntur: C. Interiores verò eidem Tendini à parte sinistra inferuntur: atque ita serpentino flexu à dextris sinistrorsum, ad Conum descendentes, à sinistro dextrorsum sursum ducuntur. Fibræ exteriores æquidistantes, interiores vero reflexæ, decussatæ atque complicatæ, quo magis mucronem petunt, inveniuntur, columnaresque itidem Musculos, quibus tricuspides & mytrales alligantur valvis similes machinæ, exstruunt. Tendo hic supra ad basin & ad latera Septi à basi non ad Conum rectâ, sed Sigmatis figurâ proreptans, superius paulò ad latus sinistrum definit. Coni ab apice facies proponitur in

Fig. IV. Spirali namque ductu in centrum exteriores Fibræ complicantur. Quo ordine carnis fibrulis inter sese vincuntur, sibi que mutuo succurrere videntur, exprimitur in

Fig. V. A. Abscissus à dextro Ventriculo Tendo. B. Tendo à sinistro Ventriculo avulsus. C. Fibræ ab uno latere in aliud dimissæ; D. Harum post dextri Ventriculi ambitum, in sinistri Tendinem incurvatio.

Superiores Cordis partes ad basin sitæ, coadjutorii nempe Musculi Cavi, Auriculæ (vide Fig. I.) C. nuncupati, Cordis fabricam in totum sequuntur; ejusque Tendini superius, ut cætera vasa, uniuntur: à Cava & Pulmonari Vena circulo duriusculo (Fig. VI.) distinguuntur. Fibræ carneæ hinc inde in diversos Tendines exporrectæ, Fibris transversis aliis interfecantur. Appositæ hæ sunt, utrimque una, duabus Cordis cavitatibus, Ventriculi dictis: vide Fig. VII. & VIII. horum unus dexter, A. alter sinister, B. Prior latior semicirculum quodammodo refert; Alter angustior profundiorque rotundus magis apparet: Fibrarum fasciarum interventu, Septo C. à se invicem separati, tenentur. Ventriculorum interstitium à parte sinistra concavum, à dextra cavernosum, tortuosis scatet ductibus, quorum ostia foraminulis & acupunctis simillima in sinistro orificio hiant. Ventriculorum lateralis aspectus ostenditur in

Fig. IX. A. Cor per transversum dissectum. B. Cordis basis. C. Mucro abscissus. D. Ventriculus dexter, E. sinister. F. Interstitium. Ventriculorum parietes Fibrarum erumpentibus fasciculis A. sive columnulis (vide Fig. VII. VIII. & X.) illæque Tendinibus B. stabiliuntur Valvulisque affiguntur. Cordi, præter propria Sanguinea vasa (quæ Cerâ atque Mercurio cum aliquantulum stanni fixato Siphonis adminiculo impleta, non injucundo spectaculo ostenduntur in

Fig. XI. Quæque sunt A. Arteriæ coronales Mercurio, B. ejusdem nominis Venæ cerâ oppletæ) quatuor alia circa basin apponuntur. (vide Fig. IX.) Dextræ scilicet cavitati D. Vena cava G. & Arteria Pulmonaris H. Sinistro Ventriculo E. Arteria aorta I. & Vena Pulmonaris K, de quibus, præcipuè attamen duabus, speciatim tractabo. Vena hæc, Cava dicta, totum ferè corpus (ejus attamen sodalis alio nomine in jecore & specifico in Pulmone, quamquam structura cum hacce conveniat, gaudet) ut & Arteriæ & Nervi, minutissimis suis propaginibus perambulans, Tubulosum organum sive Vas est, ex variis, Membranarum supra se invicem instar stratarum Lamellis exstructum. Ut liquet sub declaratione,

Pars II.

P

VIGE-

VIGESIMÆ TERTIÆ

T A B V L Æ,

Fig. I. Depingitur enim hic A. Venæ, ope Tubi optici delineatæ, portiuncula. B. Fibræ Tensiles atque Tendinæ, quarum fines carnis protuberantibus C. & in longum exprorectis ejusdem substantiæ lineis D. alligantur. Hisce avulsis, apparet (vide

Fig. II.) Reticulum A. sive Vasorum plexiformis Membrana aut tegmen; Huic alligantur atque interferuntur innumeræ Glandulæ, fibrulis vasculisque inter sese ligatæ, quarum multitudo tegmen quasi tertium specificum efformat. Variarum sunt figurarum ut in delineatione Arteriæ constabit. Interior Lamella (vide

Fig. III.) Musculosorum fascium, Spirarum ad instar A. in circulum ductarum, structura est. Hic vero explanati, recti conspiciuntur. Huic Venæ ad Cordis Ventriculum tres tribuuntur Valvulæ, (vide Tab. XXII. Fig. VI.) Cordi alligatæ, B. Tricuspidæ dictæ. Vena hæc, ut cum Arteria factum fuit, Cerâ, obstantibus Valvulis, (de quibus statim in genere) impleri nequit: Quia vero hujus cum Arteria societas ubique indefinitè partium maneat, licet quæque ex suo trunco variè procedat & quæque primo in majores, deinde in minuscules propagetur ramos, de distributionis nominibus nihil monebo. Talis enim harum est connexio ut capillaribus extremitatibus sive ramulis conveniant. Hac ergo dimissa descriptione, sequitur

Vena Pulmonalis, sinistro Cordis Ventriculo appositæ, (vide Tab. XXII. Fig. VII. VIII. & præsertim XII.) descriptæ Venæ quo ad structuram responderet; nisi quod laxiores & non tanto glandularum vasculorumque apparatu ejusdem Lamellarum sint instructæ Fibræ. Munitur hæc Valvulis myralibus duabus A.

Sequitur ut de Arteria, sinistro Cordis Ventriculo adhærente, agam. Arteria Tubus est sive Fistula indefinitè ut Nervus ac Vena corpori communis, ex triplici Lamellarum sive texturarum appositione constructa. Prior (Fig. IV.) Reticularis, è Nervulis A. Vasis sanguineis B. Membranosisque expansionibus C. constat. Horum plurimi fines, Glandulis inferuntur; quarum situs & figura varia est: quædam enim Turmatim D, aliæ Racematim E, aliæ Vesiculosæ & in apicem vergunt; quia verò Sanguineis vasculis & plexibus obvolvuntur, etiam à parte inferiore, retiformem vasculorum atque Glandosam expansionem, quæ pro totidem Lamellis haberi posset, mentiuntur. Sed prior & hæc Lamella, pro una aut tribus habenda est. Secunda (vide

Fig. V.) Musculosorum in circulum tortarum Fibrarum A. constructio est: quarum Spirales fasciculi supra se invicem positi B. Villosis fibrulis C. inter sese devinciuntur tertiarumque sive ultimæ Lamellæ alligantur. Ultima hæc (consule

Fig. VI.) Tenuis & ex planis Membranosis expansionibus A. in rectum, secundum Arteriæ longitudinem B. & C. stratis, confecta est. Arteriæ, postquam è Corde fuerit egressa, postponuntur Valvulæ semilunares tres. (vide Tab. XXII. Fig. XIII. A.) Quarum una hic dissecta est. Circa supramemoratam Arteriam pulmonalem considerandum venit, eam structurâ, ut cæteræ omnes, cum aorta convenire tribusque ornari Sigmoideis Valvulis (ut refert Tabulæ XXII. Fig. XIV. A.). Non abs re erit, arbitror, si hic de Valvulis in genere quædam addantur. Harum nec numerus, nec figura, nec locus, sive situs, semper idem & æqualis est. Duplices enim, ut in

Fig. VII. Triplices, ut in

Fig. VIII. Imo & quintuplices, ut in

Fig. IX. Inveniuntur. Figuræ VIII. enodatio. A. Venæ jugularis, flatu distentæ & exsiccata, portiuncula. B. Eminentes Valvulæ. Eadem Vena aperta ostenditur in

Fig. X. A. Vena. B. Valvulæ. Figuræ IX. dilucidatio ulterior: quintuplicem Valvularum faciem anteriorem hac in Figura aptè demonstrare non potui, adjungenda huic ergo fuit

Fig. XI. A. Vena aperta. B. Valvulæ quinque, quarum una forcipe dissecta est.

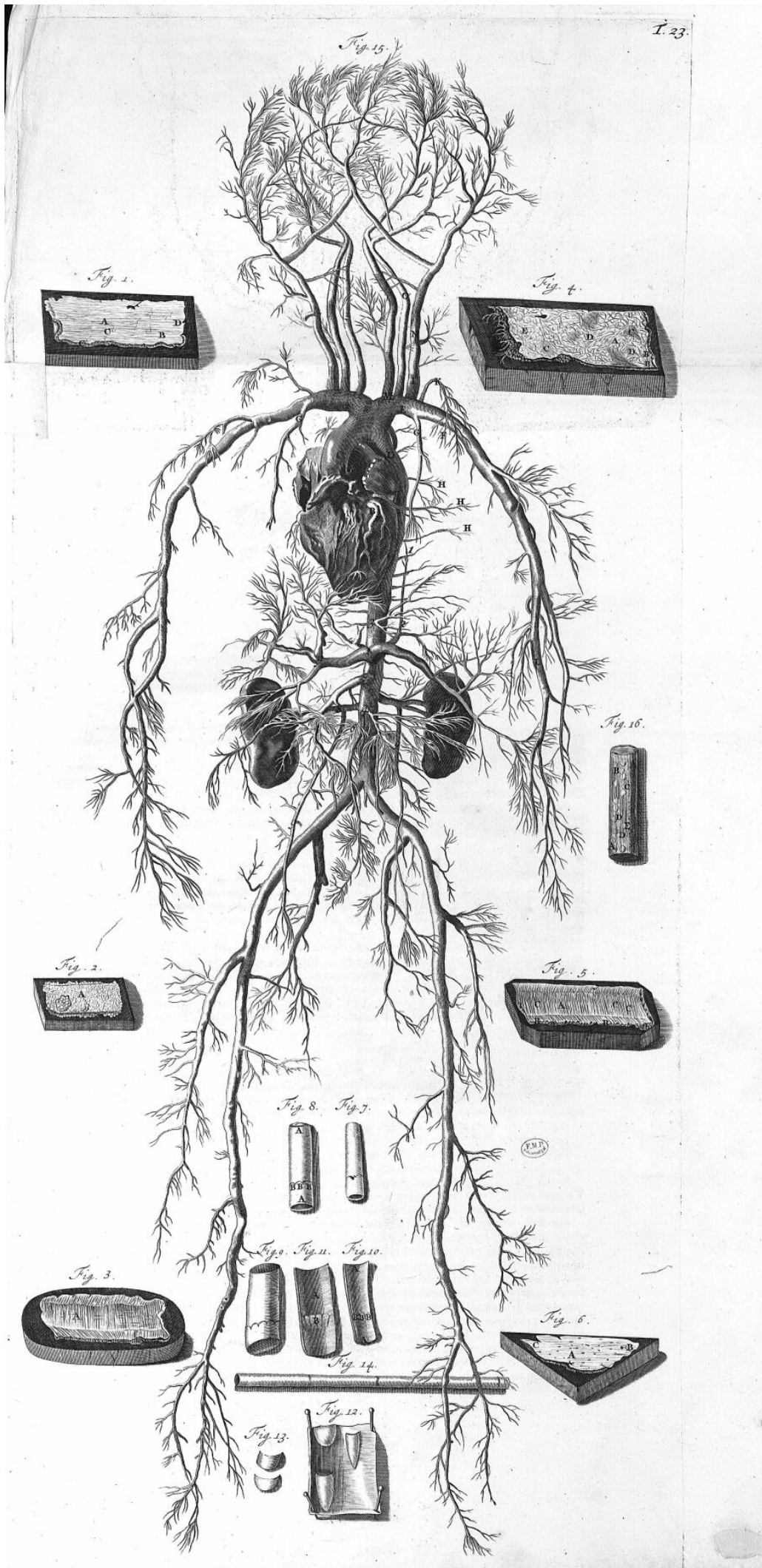
Figuræ etiam differunt. Quædam enim in Conum abeuntes, pyriformes dicuntur, (vide

Fig. XII.) Aliæ semilunam, aliæ semiorbitam referunt, vide

Fig. XIII. Respectu loci itidem differunt: quædam enim, ut in

Fig. XIV. Unius, aliæ duorum, aliæ trium, sex & sic porro digitorum latitudine à se invicem distant. Varietas hæc in corporibus frequentissima est, imò vix unquam iisdem locis, eadem figurâ & eodem numero inveniuntur: non tantum hæc in Valvulis sed præcipuè in ipsis vasorum distributionibus locum habet, ut liquet ex

Fig. XV. Referente Arteriæ aortæ, cerâ repletæ, in corpore sex post partum mensium infantis (quam separatam refero) præcipuas è trunco distributiones; Minores enim sub involucri, ossibus atque musculis reconditæ, cultello persequi sæpius non potui. Ex hac videre est quam diversimodè interdum ejus propagines ducantur atque sint situatæ. Lubet huic divaricationis descriptioni, modum, quo vasa hæc impleantur, ut & quorundam curiositati satisfiat, præfigere. Totum corpus aquæ calidæ immergendum, quo calefacto sternoque leviter à sinistro latere cum cartilaginibus tertiarum, quartarum & quintarum Costarum elevato, Cor à Pericardio Mucronem versus denudandum sinisterque ejus Ventriculus aperiendus est. Siphon tunc pro Arteriæ aortæ capacitate capax, hujus exortui immittatur firmissimeque ligetur. Altera ligatura ramo descendenti, statim ubi incurvatur, injicienda est. Paretur interim & liquefiat cera, cui olei Theribinthini sextam & Porcinæ axungie depurata quartam partem admiscendum Siphonice calefacto immittendum celeriterque sursum pellendum est. Resoluta ligatura descendenti ramo injectâ, eadem actio inferius instituenda. Postquam infusa cera parum fuerit indurata, truncus cum ramis è corpore excindendi & à partibus contiguis liberandi restant. Quorum qui

VIGESIMATERTIA TABULA.

qui separati, chartâ aut alio adminiculo fulciendi & exsiccandi sunt. Toto hoc peracto negotio, assulæ inspiciatæ aciculis commodè affigi poterit. Aorta Arteria è Corde erumpens, mox duos emittit in Cordis corpore ramulos B. coronarios. Supra Pericardium ejus truncus divisus est in Ascendentem C. & Descendentem D. prior omnes supra Cor positas partes adit subdividiturque in Subclavas E, ex quibus Axillares F. & internæ Mammariæ, G. Intercostales H. tertia aut quarta & I. Cervicales. Ex Axillari ramo, Scapulæ K. atque superioribus Thoracis partibus propagines assignantur. Ubi inter Musculos cubitum acquisivit, in duos finditur ramulos; Prior L. Carpum, pollicem & indicem; alter tres digitos alios præfertim petit. Bifurcatur circa Thyram Carotidesque M. efformat. Hæ juxta Pulmonis fistulam ascendentes, post varias ad Linguam, Laryngem partesque hisce viciniore emissiones, in Ramum exteriorem N. atque interiorem O. separantur. Exterior, faciei, labiis atque pro parte auri dentibusque inferioribus inservit; ejusdem alter ramus, fronti, temporibus ac eis vicinis partibus inseritur.

Interior Ramus per Sphænoideum os rectâ ascendens, sub Meninge dura reptat plexusque constituit varios, ex parte intra Cranii ambitum Tunicâ speciali antea descriptâ vestitur, Ramulos emittit minores è regione Nervorum opticorum, majores verò, retrorepunt nunc uniti, nunc à se invicem separati. Medullæ Spinali, partim supra, partim infra Cor ramusculi attribuuntur: Atque sic ex Axillaribus & trunco ascendenti ut & descendenti, ei propagines subministrantur, quæ in circulum flectuntur suisque emissionibus ejusdem involucra partesque plurimas Capitis perreptant. Descendens Aortæ truncus, D. quibusdam Intercostalibus & hisce adjacentibus 1. Musculis partibusque prospicit; insignis etiam truncus 2. Diaphragmati immittitur; infra Diaphragma spectabiles sunt, Abdominis Viscerum Rami, puta 3. Ventriculi 4. 5. inferior & superior Mesentericus. 6. Omentalis, 7. Hepaticus, 8. Renales, 9. Spermatici & sic porro. Circa Sacrum os finditur truncus hic in duos ramos, quorum propagines ultimum Intestinum atque Pudenda, quædam Nates, quædam Femora & Pedes, tam internè, quam externè perambulant. Hoc de præcipua Aortæ Arteriæ distributione. Cæterum, ut de Nervis Venisque antea, hic de Arteria dico, eam à trunco suis capillamentis visum aufugere & indefinitè divaricari.

Sanguinis anatomiam, ut quæ propositum hujus operis excedit terminum, tacitè præterirem; quia verò non planè extra sphæram hanc judicabitur (omissis cæteris partibus fluidis à Sanguine derivandis) præcedenti descriptioni connectere persuasus sum.

Sanguinis anatomiam, quæ chemicè absolvitur, liquet, in Sanguine reperiri aquam, ut poterit, simpliciter considerandam, spiritum, salia tam volatilia, quam fixa. Hæc licet exacta quarundam sit partium detectio, non lacerandæ configurationis autem Phænomenorum maxima est destructio. Propono itaque in

Fig. XVI. Sanguinis guttulam vitreo tubo A. inclusam, cujus particulæ, adjuvante Microscopio, adauctâ formâ demonstrantur. B. Globosæ vesiculæ. C. Fibrulæ variè tortæ, strætæ atque dispositæ. D. Massula striata, vel E. ovi albumini similis, quæ vitro Hermeticè ab altero latere clauso calefacto, motis rotantibusque Globulis, ubique inter eorum corpora observatur. Altera anatomisandi norma, sequenti excolitur artificio.

Separato, à frigefacta concretaque Sanguinea massa, aqueo ac albuminoso liquore, qui variæ est substantiæ, ignique impositus brevi concrefcit, remanet pars rubicunda, cujus fluidior portio aquæ tepidæ ablutione iteratâ grumosi instar acervi apparet, hujus singulæ particulæ globulum vesiculosum exprimunt, quorum quidam diaphani, alii opaci sunt. Reliqua massulæ portiuncula fibris constat flexibilissimis, frigefactis verò & aëri expositis tenacissimis, tensilibus atque retiformibus.

Tertia insuper Sanguinis perscrutandi methodus est, quando Sanguis ab innatanti liquore liberatus chartæque axungia linitæ impositus parum exsiccat; extrinsecam post particularum illustrationem, digito levi, conterenda sanguinæ massulæ portiuncula, in qua statim diversæ apparebunt constitutionis atque figuræ globuli, fibrulæ, atque ejusdem generis explanatæ strætæ. Partes aëreæ, Sanguini admixtæ, ut & reliquæ Heterogenæ, pro singularum partium substantia nominandæ, generique cuidam referendæ, hujus fori non sunt. Mifsâ igitur prolixâ hac digressione, detegendum

Secundum spectabile Thoracis Viscus, Pulmo, hic in

VIGESIMÆ QVARTÆ TABVLÆ,

Fig. I. Cum Corde è corpore exsectum, eidemque A. per Vasa B. annexum, totam Pectoris cavitatem adimplens. Anterius Mediastini C. adminiculo in duas partes divisus Pulmo D, quarum quælibet in duos itidem ut plurimum dirimitur Lobellos, E. Sterno membranosoque Pleuræ apparatus, postterius Vertebris adhærens, figurâ extrinsecus gaudet Gibbosâ, intrinsecus Concavâ, unguâ bubuli simili. Obvolvitur exterius Membranâ satis tenui, tensili ac nerveâ, huic immediate adhæret altera, de qua infra.

Totum hoc organum, Vasculorum, Musculorum atque variarum Fibrarum, in modum membranarum & vesicularum extensarum, compages est. Præter enim communia vasa, quæ, ut in sequentibus Figuris demonstratur, ipsius corpus perreptant, Fistula quædam subcartilaginea invenitur. F. Vasa sanguinea de quibus supra egi, fistulam hanc ejusque extremitates unum infernè, (vide

Fig. II.) A. Alterum superne, (vide

Fig. III.) A. à majoribus in minores B. Ramulos divisum, tandem plexiformi obvolutione circumambulant Pulmonemque totum percurrunt. Quod etiam de Nervis ac Lymphæductibus intelligendum restat. Fistula ejusque divaricationum faciem exhibet

Fig. IV. A. B. Pulmonis dissecti portio. Fistula hæc præcipuam Pulmonis compagem constituens, ulteriori examini submittenda venit, ut sit sub enodatione sequentium Figurarum. Ducitur hæc ab ore deorsum ad Pulmones. Superior ejus pars, Hyoideo offi contigua, Laryngis nomine indigitata, ex quinis conflata est Cartilaginibus. Ex Thyroidea sive Scutiformi, Annulari, Arythænoideis duabus atque Epiglottide, quæ omnes excarnatæ primo conjunctim, deinde separatim in Fig. VII. demonstrantur atque describuntur. Cartilagines hæ Musculis moventur, quorum quidam ab una ad alteram Cartilaginem, quidam ad Hyoidis os, quidam etiam ad Sternum usque producuntur.

Primi, consule Fig. V. & VI. A. Sternothyroidei, à supremo Sterni inferioreque margine pronati, in Cartilaginem B. Thyroideam à Lateribus pertinent.

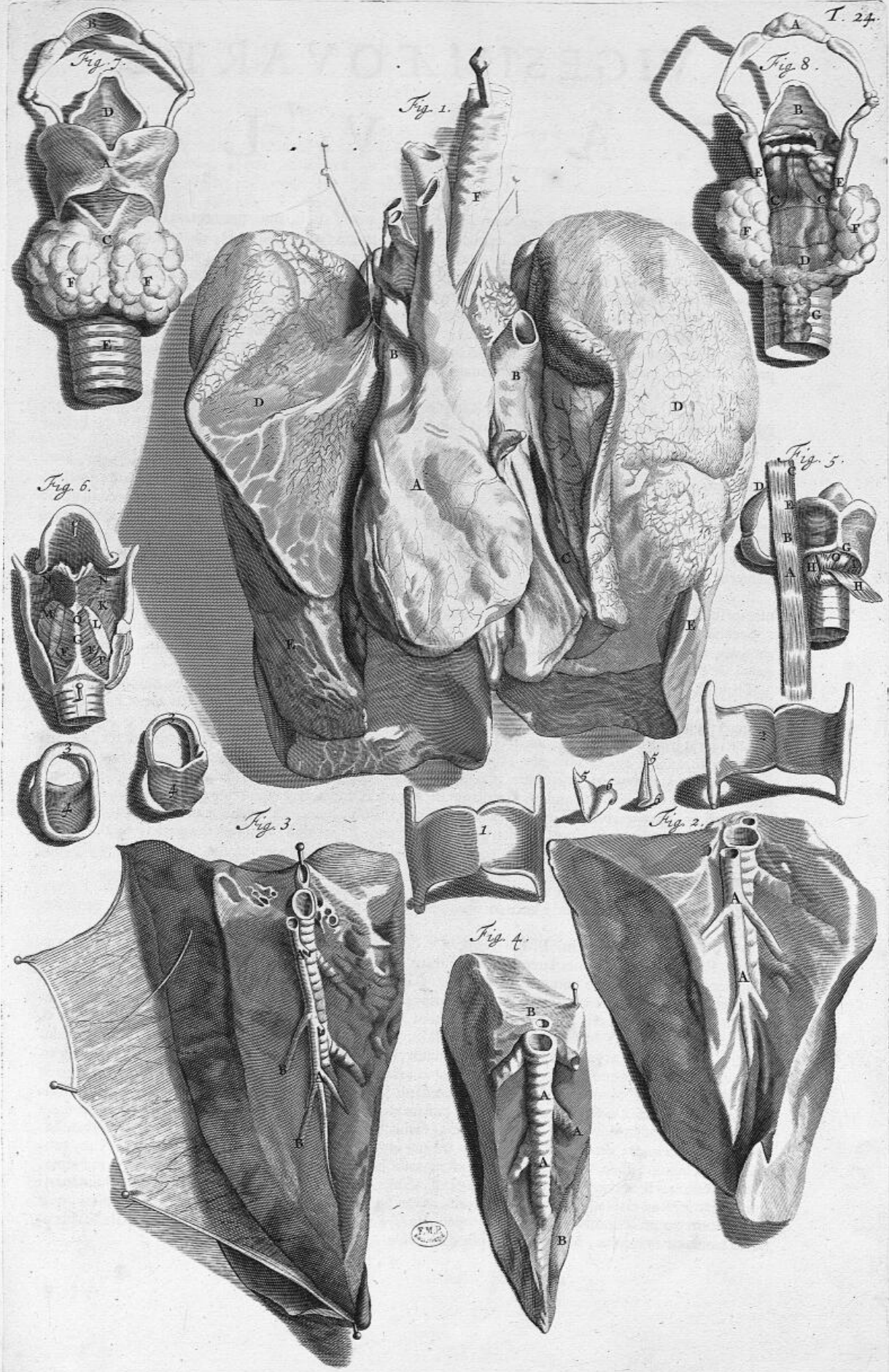
Secundi Hyothyroidei C. ab inferiore ossis Hyoidei margine D. producti, Scutiformis Cartilaginis basi E. aut margini lati inseruntur: Hujusce Musculi Fibræ interdum ad ipsum Annulum tam à lateribus, quam ab anteriore sede inveniuntur.

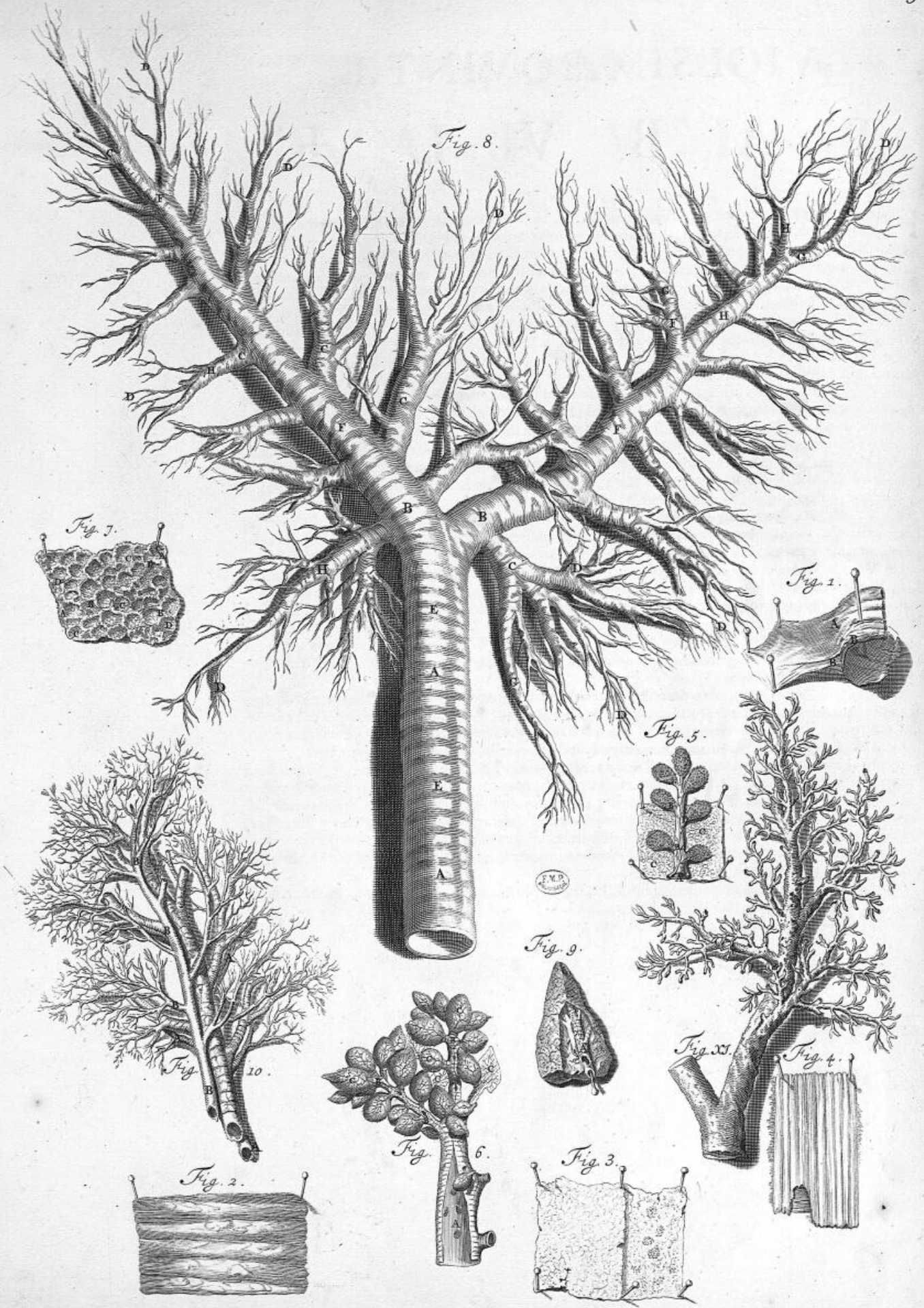
Tertii F. Cricothyroidei: ab Annularis sive Cricoidæ Cartilaginis involucro inchoantes, inferiori Scutiformis margini G. oblique parum infiguntur. Eiusdem nominis anteriores Musculi H. quarti atque minimi sunt suisque Fibrarum fasciis rectâ, ut Laterales posterioresve I. quinti oblique, ducuntur.

Sexti, aut si sub eodem ordine numerentur duo præcedentes, qui interdum quoque non reperiuntur, Quarti Thyroarythænoidei K. ab inferiore Thyroidis margine circa medium incipientes, L. antrorsum in Arythænoidearum lateribus M. inseruntur. Quinti Arythænoidei N. graciles ab eisdem nominis Cartilaginibus exortens, circulari ferè ambitu Cartilaginum harum & annularis conjunctionem obambulantes, iidem implantantur. Sexti qui breves sunt Cricothyroidei O. Postici nuncupantur, ab Annularis lati dorso posticis lateribus origines petentes, Arythænoideis infernè inseruntur. P. Septimi, Cricothyroidei laterales Q. ab Annulari cartilagine superius exorti, post Arythænoideas ad latera Glottidis infiguntur. Separatis Musculis conspicienda venit Cartilaginum facies.

Fig. VII. explicatio. A. Cartilago Scutiformis. B. Os Hyoidis. C. Annulus. D. Epiglottis. E. Pulmonariæ Fistulæ portio. F. Glandulæ hisce partibus adnatæ. Ut sese à postica parte videndæ exhibent, explicantur in

Fig. VIII. A. Os Hyoidis. B. Epiglottis. C. Cartilagines Arythænoideæ. D. Annulus. E. Scuti portiones. F. Glandulæ portiones laterales. G. Fistulæ Pulmonariæ dissecta pars. Omnes hæ Cartilagines demonstrantur separatim, sub numeris sequentibus. Cartilago scutiformis 1. exterius Gibbosa, Ossis Hyoidei Processibus alligatur superioribus, interius 2. Concava est. Annulus, Fistulæ proxima Cartilago, anterius gracilis 3. posterius latus 4. est. Arythænoideæ duæ sunt, superius Mucronatæ, 5. inferius, ut ab altero latere 6. patet, basi donatæ latâ: Membranâ cinguntur validâ, laxâ, interstitium inter hasce atque Scutiformem obducente. Cartilaginum Laryngis quinta Epiglottis dicitur, refert hæc Hederæ folii faciem, Fig. VII. lit. D. flexibilior cæteris existit atque duriusculæ instar Membranosæ Laminæ, in qua Fibrarum Musculosarum vestigia & fasciculi inveniuntur. Membrana Cartilaginem hanc, uti & cæteras ex parte obvolvens, Glandulis scater, è quibus plurimi aquosi ductus & Meatuli erumpunt, quemadmodum toti Oris involucro accidit. Laryngi contigua est Pulmonis Fistula, vide Fig. VII. sub littera D. huic Bronchia, hisce Vesiculæ sive Vesiculares Membranosæque expansiones; denominationes unius continui organi; ita ut Pulmonarii Tubi caput Larynx, productio per Collum Fistula, quæ circa quartam, plerumque Thoracis Vertebram bifurcari incipit, ejus in Pulmone ramificationes Bronchia horumque extremæ expansiones Vesiculæ ex figura vocitentur. Tubus Pulmonaris sive respiratorius ex variis membranorum involucrorum supra invicem stratorum tegminibus constituitur, quæ per opticum vitrum delineata, hic adacta proponuntur. Extimum involucrum, Tubum vicinis partibus fibrularum emissionem annectens, Membraneum plane est, vide

VIGESIMÆ QVINTÆ

T A B V L Æ,

Figuram I. A. Obducens supernè, ut ejus socius infernè, Musculorum ordines rectos huic à tergo affixos, ut & B. diversi generis Membranas atque variarum figurarum Cartilagine: Hæ enim infra Laryngem Annulares ferè sunt, parte quâ Oesophagum spectant exceptâ, quæ circuli pars non Cartilagine sed Tendineo interstitio impletur atque occupatur. Juxta & in Pulmonis corpore Cartilagine hæ triangularis, ovalis variarumque aliarum figurarum facie, ut in excarnato Tubo cum annexis Bronchiis patet, existunt; Ita ut Loricarum in modum inferior Cartilago superior locum subire possit. Cartilagine hæ mutuo Musculosis fasciculis (vide Fig. II.) devinciuntur. Sub Membranis, continui vasculorum plexus latitant plurimi; Quorum extremitates præcedentibus Lamellis sequentibusque Glandulis inferuntur.

Fig. III. Glandulæ hæ sæpius admodum turgentes inveniuntur, ut singulæ lentis magnitudinem adæquare valeant. Hiscæ substernuntur Musculi in circulum & in rectum, secundum Tubi longitudinem (vide

Fig. IV.) ducti. Ordines hi singuli tam arcuè Tendinea conhæsione inter sese conjuncti tenentur, ut quisque Membranæ instar expansus appareat. Hujus Tubi divaricationes, Bronchiorum nomine insignitæ, à majoribus in minores deindeque in minimas subdivisæ, singulæ pro Tubi divisione, circumscriptionem propriam sive Lobellum obtinent; harumque fines, in Membranosas cavernositates extensæ, Vesiculæ dicuntur, omnibusque Pulmonarem Tubum constituentibus partibus instruuntur. Quemadmodum Vesiculæ hæ mutuo Membranosis vinculis colligantur Racematimque suæ Tubi ramificationi appenduntur, ita etiam Lobuli minores devinciuntur, qui cerâ impleri hic ostenduntur, in

Fig. V. A. Tubi Bronchialis abscissa pars. Lobuli, B. non eandem servantes figuram. C. Lobellorum Interstitiola, Vasculis Membranosisque productionibus, hic disruptis, repleta. Vesiculæ quæ uno Lobello comprehenduntur separatoque Bronchiali Ramo adhærent, depinguntur in

Fig. VI. A. Ramulus Bronchialis à Trunco abscissus, qui in B. minores divisus tandem in C. Vesiculares Lobellos sive Racemos desinit. D. Separatæ variarum figurarum Vesiculæ, quæ Sanguineis aliorumque generum Vasculis plexiformibus obvolvuntur; quorum incurvati fines ac tortuosa textura Membranaceam expansionem efformant, quæ extimæ Tunicæ firmiter adhæret, ut liquet, ubi eadem ab exsiccato Pulmone divellitur.

Fig. VII. A. Pars Tunicæ exterioris Nervæ; B. secundæ, cui Vesicularum vestigia disrupta adhærent. Foveæ C. diversi ordinis & magnitudinis, quæ disruptarum Vesicularum parietes sunt. D. Ductus Tubulique per Vesicularum latera repentes.

Fig. VIII. Fistulam cum annexis Bronchiis à Vesiculis liberatam refert. A. Fistula Pulmonaria. B. Ejus divisio in partes duas. C. Rami Bronchiales majores. D. Minores, à quibus avulsæ sunt appensæ Vesiculæ. E. Cartilagine circulares, F. triangulares, G. subrotundæ. H. Variisque angulis atque eminentiis donatæ. In Fig. IX. Exprimitur Pulmonis portiuncula cujus Bronchialis ramulus A. argento vivo est repletus.

Fig. X. Pulmonis Lobum excarnatum à Tunicis vesiculisque demonstrat ex parte liberatum, in quo Vena Pulmonaris A. & Arteria B. diversè coloratâ cerâ fuit repleta, in quarum medio conspicitur Ramus Bronchialis, suis cum divaricationibus. Bronchiorum interior facies, aptè investigari potest Stanno, quod vocant *Soldeer-Tin*, igne soluto Fistulæque immisso: Ut vero Vesiculæ Tunicæque ab hoc infuso Stanno liberentur, totus, ut supra repletus, Pulmo, sive Fistula aquæ injiciendus est tamdiuque concoquendus, donec omnes Pulmonis partes ruptæ, Stannei vero Ramuli liberi inveniuntur; quod trium aut ad summum quatuor horarum spatio absolvitur; hujus faciem exhibet Fig. XI.

Superius in Thoracis cavitate partimque in Collo, sita est spectabilis Glandula Thymus, ut videre est in Tab. XXI. sub littera G.

Tota Thoracis cavitas (vide

VIGESIMÆ SEXTÆ TABULÆ,

Fig. I.) Membranâ vestitur Tenſili Pleura dictâ A. Vertebraſ alligatâ, circularibus Fibris Sternum os, ab utroque latere proximè, appoſitèque ſine ulla cavitatis ſpecie, tegente; Mediaſtinumque ſuis extruente emiſſionibus. Sub Sterno exoriuntur è medio Sternoidei Muſculoſi faſciculi, pro parte triangulari lineâ circumſcripti B. hi obliquè Coſtarum extremis partibus ut & Cartilaginibus 3. 4. 5. & 6. ſuperioribus alligantur. Cum Intercostalibus tam indiſſolubili nexu ſepiſſimè cohærent, ut alterutrorum faſciculi ſine laceratione ſeparabiles non exiſtant: Imo verò, nonnunquam radiata ſolummodo Intercostalium Muſculorum Fibrarum veſtigia longè ab invicem remota inveniuntur, atque hoc in caſu, Pleura ſub Sterno ſolito craſſior comperitur.

Coſtarum interſtitia replent Muſculi, à ſitu & munere Intercostalium nomine decorati. Dividuntur hi in externos, internos & laterales.

Externi C. Coſtarum præcipuè intervalla adimplent, ſinguli cum baſi carnea è Coſtæ ſuperioris imo erumpentes, Fibris obliquis & Tendinibus valde tenuibus, ſubjacentis Coſtæ margini, anteriùſ verſus Cartilagineam partem alligantur. Muſculorum verò Intercostalium interiorum ſitus atque inſertio externis contrariùſ eſt. Ita ut omnes tam Coſtarum quam Cartilaginum ſpatia adimpleant; ſinguli verò D. valido carneoque Fibrarum agmine Coſtæ inferioris margini ſuperiori ſint affixi, unde obliquè antrorſum, alteros mutuo inſtar literæ X decuſſantes, Tendineo ſine, in Coſtæ ſuperioris imum marginem feruntur. De numero nil monendum, niſi quod Coſtis reſpondeant atque ita ut plurimum quadraginta quatuor inveniuntur.

Si quis verò ſingulas Fibrarum claſſes & copulationes propiùſ intueatur, videbit multas ejuſdem generis levi labore à ſe invicem exiſtere ſeparabiles: Muſculos autem illos, qui à Vertebrarum tranſverſis Proceſſibus externè ſemper & internè nonnunquam ortum ducunt lateraliſque inſertione in Coſtarum inferiorum partem elatiorem deſinunt, inter prædictos recenſere, incongruum eſt. Rectè ergò Coſtarum elevatores vel Intercostales laterales nuncupari debent.

Muſculi qui uno Diaphragmatis nomine comprehenduntur, reſpectu ſitus & connexionis, tam Ventri, quam Thoraci ſunt communes. Eorundem ſitus hac in tabula, ob abſciſſas Coſtas remotumque Sternum rectè demonſtrari nequit: itaque inſpicienda eſt tabula Abdominis, in qua etiam Pſoas Muſculus delineatur. Interſepimentum ergò quaſi efformant, inter Thoracem & Abdomen; Præter enim trifariam Fibrarum tendineorumque faſciculorum, cum tranſverſi Abdominis Muſculi laterali parte communionem (utpote qui etiam à Peritonæo Tunicam recipit veſtientem, eâ parte quâ Abdomen reſpicit) conſtatum eſt Diaphragma ex Muſculis duobus.

Superior (vide Fig. II.) A. circulari annexione Sterno, B. Coſtiſque C. alligatur; atque ab hiſce oritur ſingulis. Altera, D. ſua extremitate in Tendinem abiens, à carnis inferioris Muſculi ordinibus E. relicto in dextra Tendineaque parte, pro Venæ Cavæ tranſitu, Fôramine F. interceptitur. Inferior G. originem habet à Vertebraſ Lumbaribus interdum H. tribus ſuperioribus, interdum omnibus. Quamvis à ſe invicem diſtincti hi duo ſint Muſculi, ſummam tamen, circa Tendines, connexionem habent. Hujus inferioris Muſculi ſtructura reſpectu Craſſitiei, ſuperiore major eſt. Utriuſque verò altitudo æqualis propemodum invenitur. Inferioris, ex parte, rectilineæ Fibræ carneæ ab utroque latere deſcendentes atque in Tendinosos faſciculos compactæ, ab utroque itidem Latere caudalem efformant finem, quem Appendicem vocare conſuevere Anatomiftæ. Horum dexter I. ſiniſtro K. longior carnearumque Fibrarum, ut & Tendineorum faſcium reſpectu validior eſt. Primus in Lumborum tres primas, ſiniſter in duas ultimas Dorſi Vertebraſ abit. Tendines verò poſtici interdum à tranſverſo primæ Lumborum vel ultimæ Dorſi Vertebraſ proceſſu oriuntur. Hoſce inter fines ſitus eſt Aortæ truncus. L. Oeſophagi porro per Diaphragma tranſitus eſt M. in inferioris Muſculi carnea ſuperioreque parte; Ubi circulari Fibrarum ab utroque latere ductu ſuperius Stomachi oriſcium obambulat; à dextro quippe tam, quam à ſiniſtro Latere, Tendo faſces emittit curvilineos, qui plexiformibus ſuis apparatus Nervosam efformant telam.

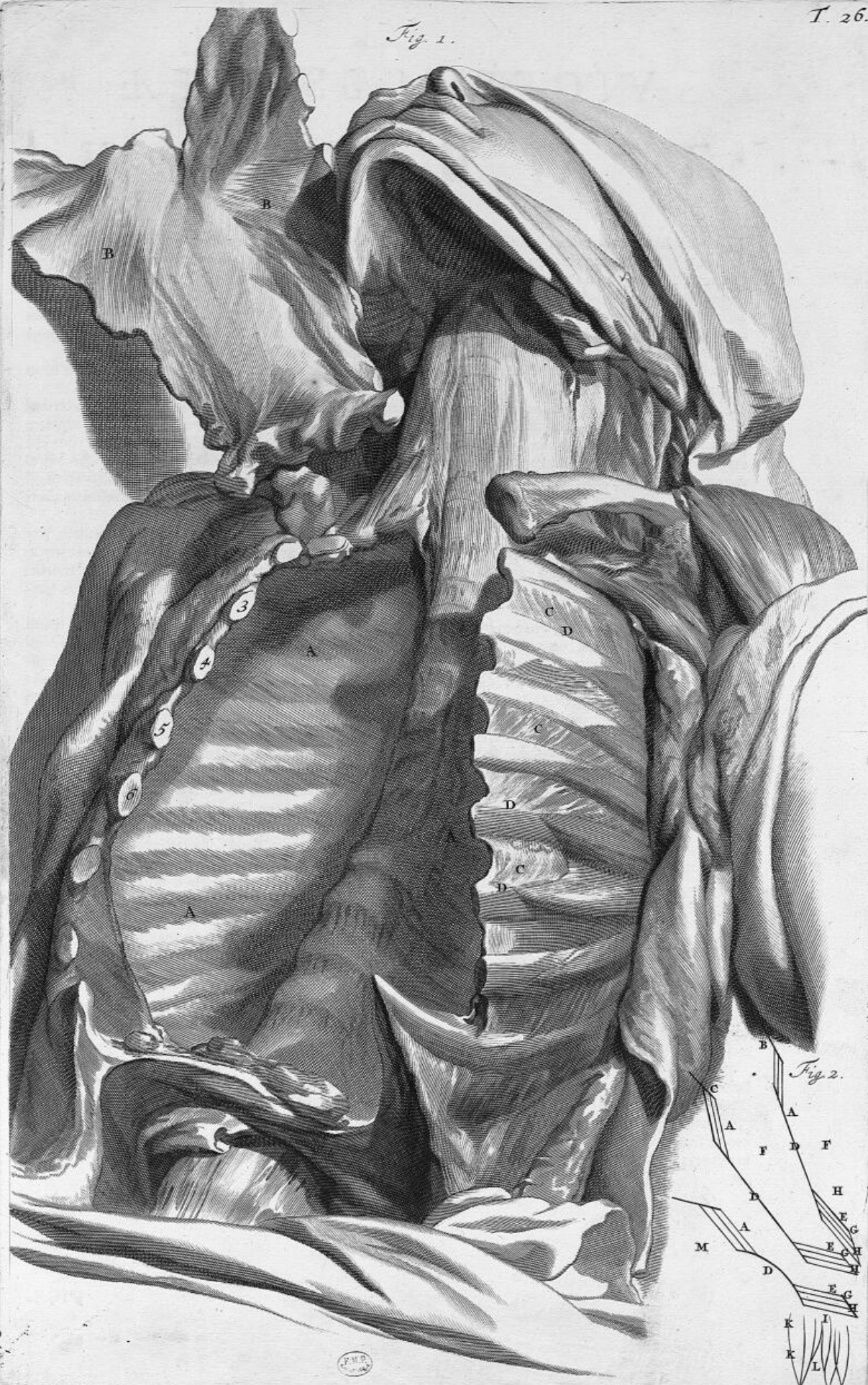
Reſtat ut de paribus Serratorum poſticorum agam, quos, quoniam non, niſi remotis quibuſdam ad Scapulam vel ad Humerum pertinentibus Muſculis, fieri poteſt, mox demonſtrabo, jam vero, ipſorum hitoriam recitabo.

Primus, Serratus poſticus ſuperior (vide Fig. I. Tab. XXVIII.) ſub Romboide inter utramque Scapulam ſitus, primâ Membranôſâ affinitate, tribus inferiorum Vertebrarum Colli & primæ interdumque ſecundæ Thoracis Spinis; alterâ carneâ, tribus, vel quatuor Coſtarum, tripartitâ, ſuperioribus intervallis adhæret.

Alter, Serratus poſticus inferior (vide Tab. XXVIII. K.) priore major evadit, Tendineo expanſoque exorto à trium vel plurium Vertebrarum Dorſi inferiorum, primæque Lumborum Spinis, procedens, digitatim in tres vel plures deſinit Coſtas inferiores.

Fig. 1.

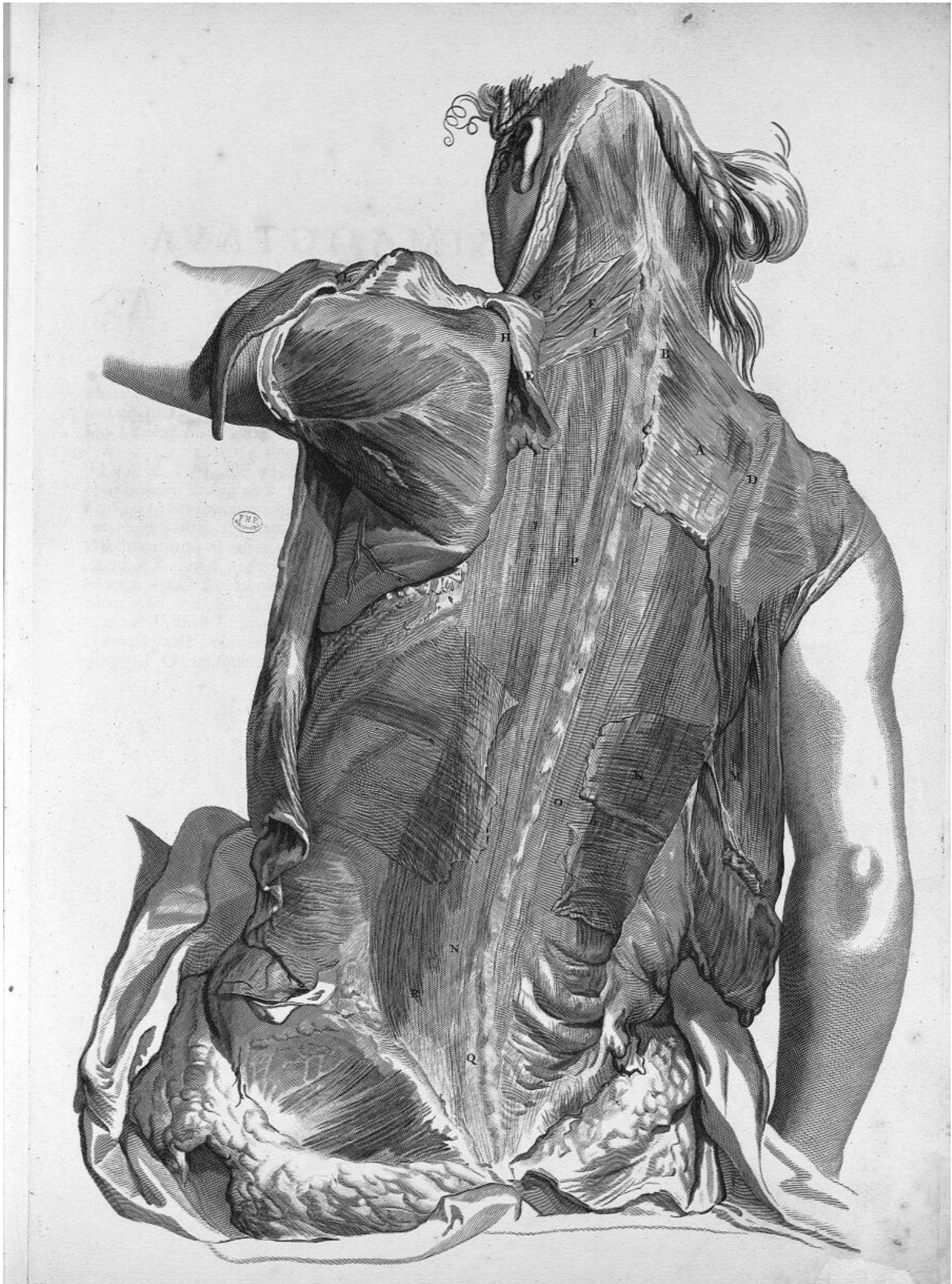
VIGESIMASEPTIMA T A B V L A.

Musculi Scapulae tribuuntur proprii quatuor. Horum primus, hic suo in loco demonstratus, A. dicitur Trapezius, ab utroque Latere duplex, quisque propria Membranacea circumscriptioe atque Tendineo fine determinatus; Primi etenim Fibrarum ordines B. ab Occipite & Colli Vertebrarum Spinis C. quinque Pronati, superiores elatiori Claviculae parti D. inferiores summo Humero, E. alligantur. Secundi ordines F. octo vel pluribus superiorum dorsi Vertebrarum Spinis G. una, altera extremitate H. Scapulae Spinae I. affiguntur; Atque ita hi quatuor, qui adhuc in plures dividi possunt, totum superius tegunt dorsum. Ut vero secundus hujus classis Musculus, Romboïdes nempè, in conspectum ducatur, removendus est Dorsi Latissimus, K. qui hac in Tabula suo in situ effiguratus cernitur; atque inter Brachii Musculos describitur. Habet Tabula haec praeter hosce L. Oblique descendenti Abdominis. M. Brachiorum N. Scapulae & O. Dorsi Musculorum portiones.

VIGESIMA OCTAVA T A B V L A.

Romboïdes A. ex parte quadrangularis, carneus, tribus Colli Vertebrarum inferioribus B. totidemque superioribus Dorſi Spinis C. alligatus, exteriori Scapulæ baſi vario Fibrarum ordine inferitur D. Idem Muſculus ſeparatus E. Cui quidam Muſculus, nunquam alias à me viſus F. adhærebat, ſuperius etiam quartæ Colli Vertebræ, inferius Scapulæ angulo ſuperiori affixus.

Tertius Levator per excellentiam nuncupatus, G. & in Tab. XVI. & XVII. majusculâ formâ delineatus, à tranſverſo ſecundæ, tertiæ & quartæ nonnunquam quintæ Colli Vertebræ proceſſu, vario Fibroſorum faſciculorum coetu emergens, circa medium intricatiſſimè connectitur; quæque etenim Carnea alterius claffis Fibræ nervoſam ſive Tendineam recipit. Validus itaque ex parte carneus, ex parte tendineus, elatiori atque inferiori Scapulæ angulo infigitur H. Quartus in Tabula XX. lit. K. expreſſus, Serratus anticus minor, ſub Pectorali Muſculo latens, Coſtis ſuperioribus quatuor, primâ exceptâ, totidem extremitatibus adnaſcitur, hinc ad Scapulæ proceſſum Coracoidem implantatur. Offerunt ſeſe etiam hac in Tabula, I. Serratus poſticus ſuperior, K. inferior, quidam Humeri ut L. Deltoides, Dorſi ſeparati, ut M. latiffimus & Lumborum Muſculi, qui ſunt N. Sacrolumbus, O. Longiffimus, P. Semifpinatus, Q. Sacer & R. Quadratus.

VIGESIMANONA TABULA.

Horum prior A. non minus Dorso quam Lumbis adhærescit. Ab Ilii ossis margi-
ne B. Sacri C. posteriore sede Spinosisque Lumborum Processibus D. ortus,
à Costis, E. quibus omnibus inferius, duplici Tendinea infertione, trium circiter
digitorum à Spinis spatio alligatur, maximum Fibrarum accipit acervum. Hujus
enim classes, quandoque tres, quandoque plures, sibi proximas transcendentibus Costas,
superioribus affiguntur; aliæ, sequentibus ordine quibusdam implantantur: atque ita
quoque collectis à pluribus Costis carnearum Fibrarum fasciculis, unaquæque
Musculosa classis Tendineam efformat extremitatem. Maximus propterea esset nu-
merus, si quisque Fibrarum fasciculus pro Musculo haberi deberet specifico; validis
verò inclusi involucris, pro duobus exteriore nempe & interiore notandi vel com-
prehendendi sunt. Primarius Dorfi Musculus, F. summo jure Longissimus dicitur:
Ab ossis enim Sacri G. illique extremo H. productus atque à Lumborum Vertebra
oriundis Fibrarum fasciculis I. coagmentatus, cum præcedenti ascendit, quem circa
Dorfi Vertebra infimam deferens, singulis Lumborum ac Dorfi transversis Pro-
cessibus alligatus, primam Thoracis petit Vertebra.

Secundum par, quod Semispinatum K. audit, ortum à Spinis ossis Sacri L. & Lum-
borum omnibus, Apophysibus Lumborum transversis Spinisque Vertebra
Thoracis omnibus affigitur easque amplectitur, M. donec in Spina Thoracis prima,
sibi ponit terminum.

T R I G E S I M A
T A B V L A.

Sequitur hunc Musculus Sacer A. qui acutus, à Sacri ossis posteriore fede profiliens, B. post varias in Lumbalibus Spinis atque obliquis Processibus C. Fibrarum emissiones, in ultima Thoracis D. Vertebræ Spina definit.

Hujus classis ultimus Musculus E. Quadratus, ab Ilii postica superioreque F. Sacrique Laterali ossis regione erumpens, G. transversis Lumborum processibus H. ultimæque Costæ alligatur. Musculi quoque, modò in situ, vel parum separati, hic à se invicem planè distincti, ostenduntur, ut I. Sacrolumbus, K. Longissimus Dorfi, L. Semispinatus. Costarum Spinæ M. & N. Processus, à Musculis liberi. Hisce demonstratis, Partis Secundæ propositum absolvi pensum.

F I N I S.

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurghi,

A N A T O M I Æ

H V M A N I

C O R P O R I S

P A R S T E R T I A,

IMVM VENTREM EJV S Q V E
VISCERA CONTINENS.

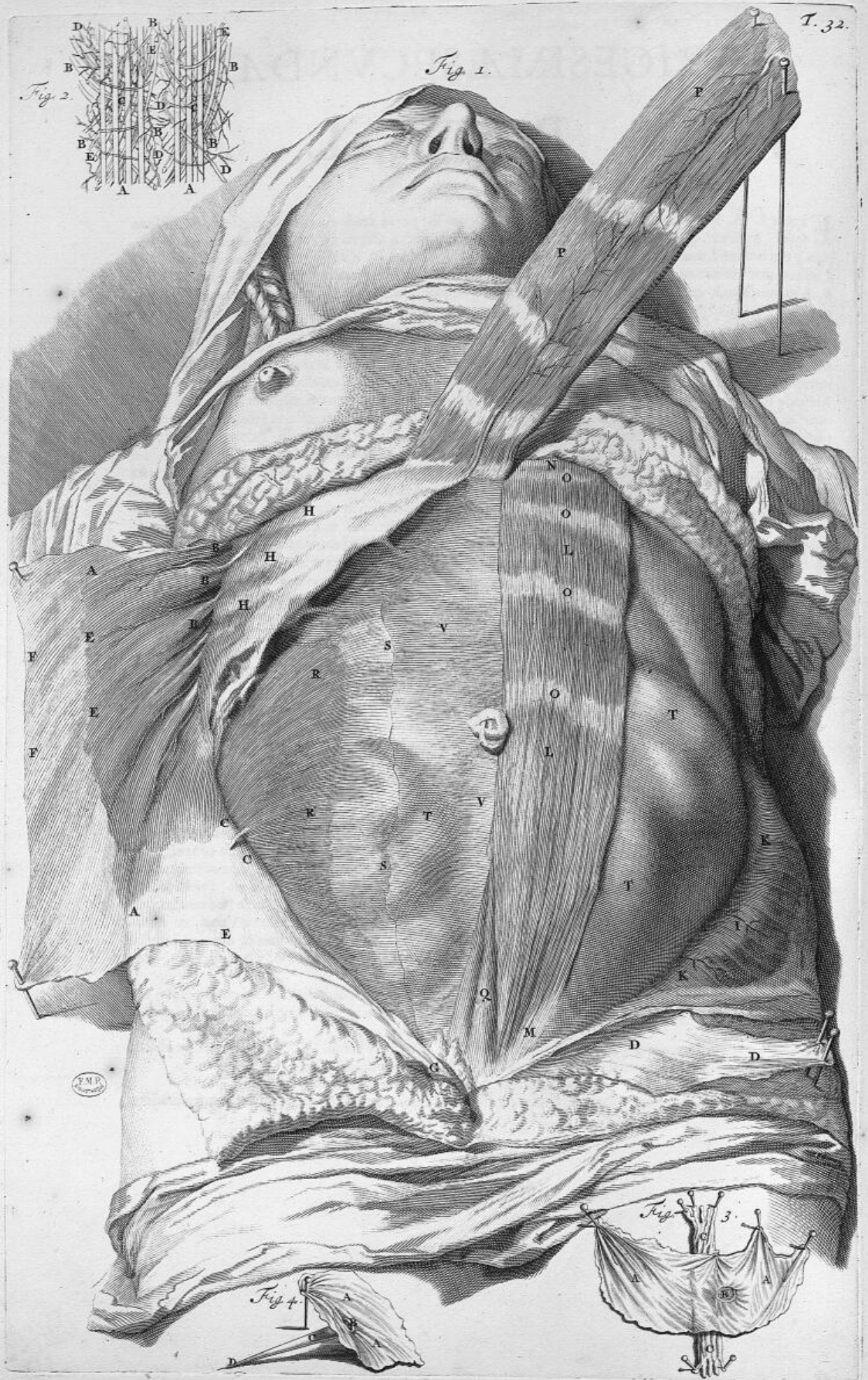
enter per excellentiam illa dicitur Cor-
poris pars , quæ Diaphragmate , Osse
Pubis anterior , Vertebri Lumbaribus
& Osse Sacro posterior circumscribi-
tur.

TRIGESIMAPRIMA

T A B V L A.

Refectis Corpori toti communibus integumentis A. hic in conspectum veniunt Abdominis quinque Musculorum paria & quidem primò (dicam de uno Latere, alterum B. enim Pinguedine hoc in subiecto ita abundante, ut pollicis latitudinem crassitiè æquaret, tectum reliqui) Descendens obliquè. Secundò D. Ascendens obliquè. Tertio Rectus Musculus E. Nervosis Interstitiis F. nunc duobus, nunc pluribus divisus. Circumscribitur ad Latera albicante G. quasi lineà semilunari, quæ fit à concursu Tendinum tum obliquorum, tum transverforum Musculorum. Sub hisce (in sequenti Tabula visibilis) latet Transversus : in ima Abdominis regione, Pyramidalis Musculus, H. quo plurima corpora carent ; Horum latiore descriptionem inveniet Lector sub demonstratione,

TRIGESIMÆ SECUNDÆ

T A B V L Æ,

Figuræ I. A. Musculus Obliquè descendens extra situm B. prima tendineo-carnosa ejusdem cum infima sextæ, septimæ, octavæ & nonæ Costæ parte connexio, altera ejus alligatio C. circa Ligamenta transversorum Vertebrarum Lumborum processuum, tertia verò cohæsiō est cum D. ossis Ilii Spina. Quod quia ab eodem Latere non ita commodè demonstrari potuit, ad aliud exhibui. E. Carnearum hujus Musculi Fibrarum fines. F. Abcissus Tendo qui usque in albicantem lineam expanditur. G. Membranosa Tendineaque in Pubis osse insertio. H. Transparentes Costæ. Secundus Abdominis Musculus I. Obliquè ascendens, sub priore situs; hujus Fibrarum lineæ superius ducuntur, K. ab interno ossis Ilii superioreque margine, ut & ossis Sacri spinis atque Membranâ Lumborum Vertebrarum processus transversos obvolvete profiliens, undecimæ duodecimæque ut & decimæ atque nonæ Costæ Cartilagineis annectitur partibus, Musculoque Serrato majori antico digitatim interponitur, Tendineque lato ad medium Tendinum concursum, dictam Lineam albam, pergit; antea verò, ubi Musculo Recto obviam venit, in duas sæpissimè dividitur ejus Tendo partes, quæ prædictum Musculum vaginâ quasi includunt. Hujus superior pars, Musculi Recti interfectionibus firmiter plexiformi Fibrillarum Nervulorumque texturâ adhæret inferius; interdum non invenitur, atque tunc Tendo simplex est. Tertius est L. Musculus Abdominis, suo in loco, rectus. Longitudine sua totum percurrrens Abdomen, latitudine digitos interdum adæquans quatuor. Hujus Musculi insertio duplex est, una in parte anteriore M. ossis Pubis, altera in ossis Sterni tam media quam laterali parte N. imo in quatuor Costarum inferiorum Cartilaginibus, superius enim Fibrarum ejus fasciculi Membranacearum expansionum intermissione distincti atque à se invicem separati tenentur. Interfectiones, hoc in subjecto, hujus Musculi, quatuor inveniebantur O. cæque omnes supra; cum sæpissimè earum una atque altera infra Umbilicum sit sita. Interfectiones hæc, Nervulorum carni intertexti plexus sunt; quorum ordo reticularis est, ab una enim ad alteram Musculi partem & sic vice versa, Nervulorum propagines sese interfecant atque decussatim demittuntur. Musculus hic suo è situ remotis, exprimitur sub littera P. Sequitur hunc quartus Q. Pyramidalis, Recti Tendinis extremitati inferiori incumbens: Ab externo Pubis ossis superioreque margine, in apicem desinens, Tendinosi fibræ, transversus Musculi Tendini annexus, circa Umbilicum aut inferius paulò in tendinè abiret. Post hunc examinandus venit, ultimus R. Transversus dictus, cujus alligatio prima ligamentoso ossis Sacri interdum, sed plerumque Vertebrarum Lumborum transversorum processuum involucro, secunda in Costarum quarundam Cartilaginibus, tertia ossis Ilii posticæ atque interiori parti vicina est. Ejus tendo hic abcissus, S. in Lineam dictam albam definit. Fibrilis ubique ferè Peritonæo annectitur, per quod subiecta hic Intestina T. obscure transparent ac protuberant; estque Peritonæum V. Membrana ex duplici Laminarum appositione exstructa, densa, lubrica totamque Ventris cavitatem obambulans, Nervoso Spinalis protuberanti primæ, secundæ tertiæque Lumborum Vertebræ plexu alligatur; ubi absque dilaceratione separari non potest: connectitur superius Diaphragmati, inferius Pubis & Ilii ossibus, antè Albæ dictæ lineæ, Transversive Musculi tendini. Quo sensu communiter duplex dicatur Peritonæum, in sequentibus videbimus, ubi Renum vasorumque Spermaticorum, &c. fiet demonstratio. Hoc loco contexturam ejus, qua sese facie per Microscopium conspiciendam exhibeat, ob oculos ponam, in

Fig. II. A. Fibræ Nervosæ per Abdominis longitudinem excurrentes, B. Fibræ circulari modo à Nervoso plexu per Abdominis latitudinem exporrectæ. Fibrulæ C. quarum ope præcedentes inter sese connectuntur atque fascium instar complicantur. Nervi D. eorumque propagines, circa Ventriculum maximè notabiles. E. Disruptorum Sanguineorum vasculorum vestigia. Membrana hæc variis in locis pertusa est, Primò in sinistro Latere Oesophagi exitui, Secundò vasorum Sanguineorum transitui, Arteriæ nempe Aortæ (sed non semper, inter Diaphragmatis etenim appendices hæc quandoque transgressum quærit) atque Cavæ Venæ, de minoribus non loquor, hoc enim cum toto corpore commune & necessarium habet. Processum in utroque Inguine articuli digiti longitudine, anserinæ Pennæ crassitie, ab orificio ad finem semper clausum, Cono fimilem, attenuatum habet unum.

Totum hoc Membranaceum corpus Fibrilis Scroto adhæret vasaque Spermatica non solum non capit; sed ab uno tantum latere regit, ita ut sub eo è Ventris cavitate erumpentia, ad Testiculos eorumque vicinas partes abeant, ut videre est in

Fig. III. A. Peritonæi pars. B. Conspectus Processus à cavitate Ventris. C. Vasa Spermatica dicta, sub Peritonæi velamine excurrentia. Exsiccati hujusce Processus facies delineatur in

Fig. IV. A. Peritonæi portio. B. Processus orificium, C. ejusdem attenuatum corpus, D. finis. Ablatis hisce Integumentis, viscera sub hisce contenta, in conspectum veniunt; quorum situm ordinarium exhibet

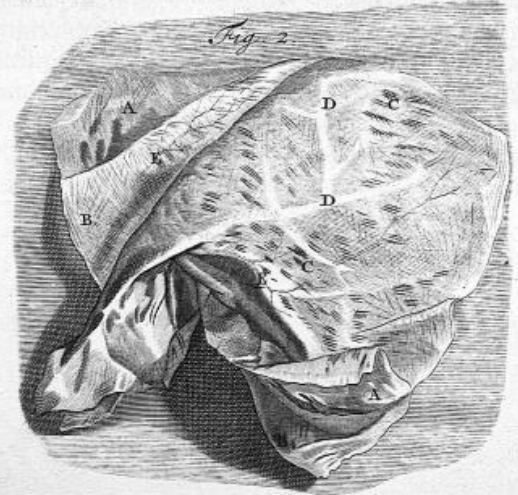
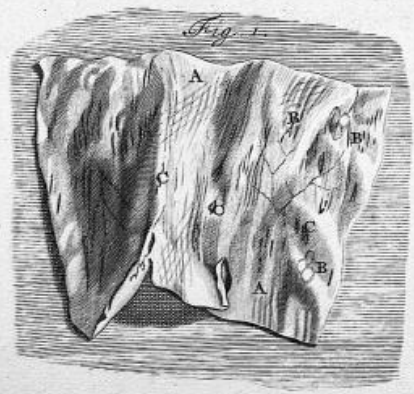
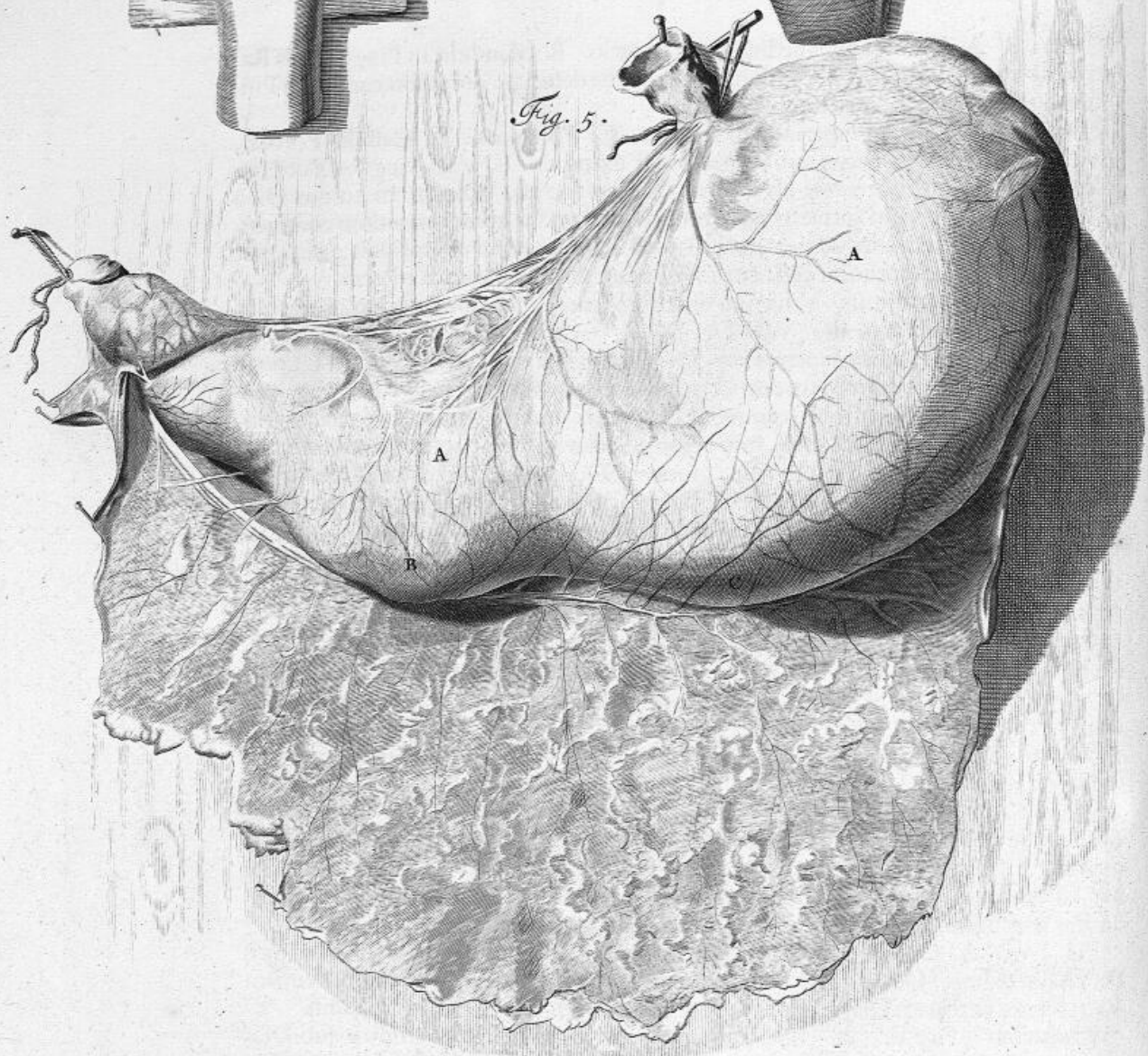
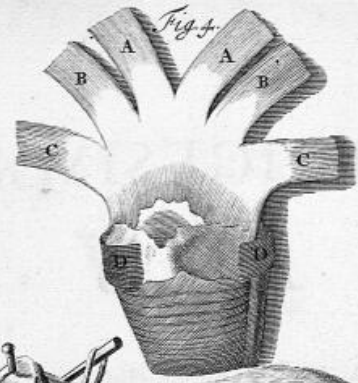
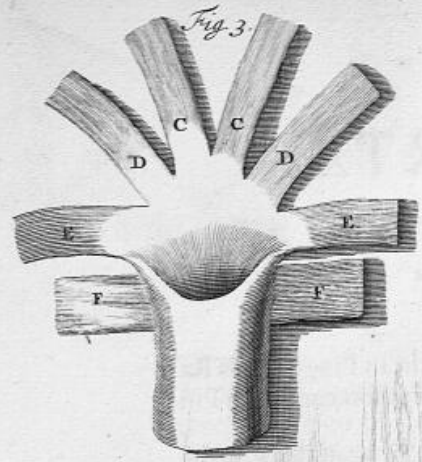
TRIGESIMATERTIA

T A B V L A.

A. Omentum, Membrana tenuis, pellucida multisque locis perforata, sita, ad Ventriculi fundum, Hepar & Lienem, qui sub ejus velamento latet; à Peritonæo, ubi illud Dorso alligatur, aut cum Peritonæo originem ducit. Duobus constat parietibus, inter quos cavitas est spectabilis atque insignis. Figurâ est aucuparii Marfupii: Magnitudine variat, nunc ad Umbilicum, nunc ulterius progreditur. Superior ejus Paries sive Folium præcipuè duodenum Intestinum, Pylorum, Ventriculi fundum Lienisque concavam partem obvelat hisceque omnibus Fibrulis annectitur. Inferior ejus Folium sive Paries, Dorso alligatus, Hepatis Lobum atque Pancreas involvit, Intestino colo affixus, totus illi, ut & Ventriculi fundo adnascitur. Infima Omenti portio sive Limbus, ab omni viscere libera, Sacculi instar Intestina super, nunc huc, mox illuc fluctuat atque propendit. Glandulæ, quibus Omentum scatet, hoc in subjecto, vix erant conspicuæ, B. juxta Pylorum atque Lienem præcipuè situatæ, inter Foliorum, sive Parietum structuram, duplex etenim quæque est Lamella, copiosa est Pinguedo; de qua statim. Ostenduntur porrò hic C. Ventriculus. D. Hepar. E. Ligamentum suspensorium. F. Hepatis inter Lobos fissura. G. Intestini Coli portio. H. Tenuium, I. Crassorum Intestinorum partes. Notandum Omentum hoc non tertiam ordinariæ Pinguedinis habuisse partem ideoque hoc in cadavere, respectu Pinguedinis, vix Omenti meruisse nomen: Membranæ enim tantum ejus apparebant. Pinguedo hæc specificis obvolvitur ductibus ac Sacculis, ut sese frequenter offerat, ostenditur in

TRIGESIMÆ QVARTÆ

T A B V L Æ,

Figura I. A. Omenti Pinguedine referti portio. B. Glandulæ in Pinguedinis Ramoso corpore sitæ. C. Foraminula Pinguedine destituta. Membranarum, à Pinguedine liberarum, facies demonstratur in

Fig. II. A. Lamella superior, B. inferior. C. Foramina. D. Cellulæ Porosæ, sive Sacculi è quibus adeps vel Pinguedo est exempta. E. Vasa Sanguinea cerâ repleta. Pinguedinis liberandæ ab Omento modus hic est. Omentum totum Oleo Therebinthino fervido immergendum manuque tamdiu comprimendum conterendumque, donec tota Pinguedinis massa in oleo sit soluta. Membranâ postea aëri, aut igni parum expositâ atque ita exsiccatâ, Vasis sanguineis injicienda est cera.

Demonstrato Abdominis Viscerum anteriore situ, eadem speciatim examini submittam, & quidem ante alia (vide Fig. V.)

A. Stomachum, cujus superior pars Oesophagus dicitur, (vide Fig. III.) pone Laryngem situs, suo cum ductu eam ex parte concomitatur. Exterius Oesophagi orificium faucibus continuum est; qui locus Pharyngis nomine indigitatur; sed de nominum varietate minus sollicitus, uno verbo, Guttur mihi est, totus ductus internus, tam ab Uvula, quam ab Epiglottide, usque ad Oesophagi aperturam & partes proprias, quæ præter Tunicarum texturam, utpote de qua sub Stomachi descriptione dicendi copia dabitur, sunt plurimæ Glandulæ B. & Musculi.

Horum primi C. Cephalopharyngæi, capitis pluribus ossium inferiorum eminentiis affixi, duplici, tendineâ scilicet, ac carneâ Fibrarum classe, ductui Oesophagi superiori alligantur.

Secundi D. Sphænopharyngæi, ab interno Sphænoidis ossis processu erumpentes, Oesophago à Lateribus implantantur. Hujus Fibræ posteriores, validissimam, respectu involucrorum, cum faucibus atque intricatam, respectu Fibrarum, habent connexionem.

Tertii E. Stylopharyngæi, Styloformi eminentiæ acuto atque tereti corpore affixi, in Oesophagi itidem Latera exporriguntur.

Quartæ Musculosæ classes, F. suo Fibrarum apparatu Oesophagum obambulant, ab utroque latere Scutiformi Cartilagini affixæ, tendine quædam, aliæ carne interceptiuntur: Atque juxta divisionem hanc plurimi sunt Musculi Oesophagiæi. Horum Musculorum quidam fasciculi usque in Oesophagi medium, alii ulterius suis extenduntur tendinibus. Musculi hi à parte postica ostenduntur in

Fig. IV. A. Cephalopharyngæi. B. Sphænopharyngæi. C. Stylopharyngæi. D. Oesophagiæi. Oesophagus sub Pulmonis fistula descendens, circa undecimam Vertebra, perforato Diaphragmate, superiori Stomachi orificio continuatur.

Stomachus (Fig. V.) A. cujus præcipua pars in Epigastrio à sinistris sub Diaphragmate sita, unicus est. Adhæret ei, ut in sequenti Tabula, à sinistris Lien, à dextris Hepar ab ipso ex parte tegitur. Figurâ est oblongorotundâ, in fundo Gibbis ornatur duobus. B. C. Variat pro assumpto victu magnitudo. Superius sive sinistrâ parte Diaphragmatis Musculis ope Fibrarum curvilinearum; Inferius, sive dextrâ, Pyloro adjuvante, duodeno Intestino connectitur.

Totus extrinsecus levis, simplicisque structuræ apparet; intrinsecus verò, ex varia Fibrarum Lamellarum appositione construitur, ut liquet in

TRIGESIMAQVINTA

T A B V L A.

Exterior namque Tunica (vide Fig. I.) A. præter peculiare Tendineas Fibrulas, Membranaceam suam expansionem à Peritonæo, ut Oesophagus, partim à Pleura, accipit. Hujus Fibræ Stomachum juxta longitudinem atque ex parte obliquè obvolvunt. Huic atque secundæ plurima intersparguntur Sanguinea vasa, quæ Cerâ repleri, ut ostendit

Fig. II. commodè possunt. A. Stomachi portio. B. Vasa Venosa Cerâ repleta & ultra naturalem capacitatem distenta, sese mutuo inosculantia. Horum capillamenta interiora Gypso turgida, demonstrat

Fig. III. A. In qua B. plexiformes, tortuosæ mutuaque infertiones & divaricationes cum plurimis avulsis Fibrulis, apparent.

Secunda Lamella, (vide Fig. IV.) A. ex duplici Musculosorum fasciculorum circa fundum, atque ora, validorum ordine exstructa est. Primi B. ab uno ad aliud orificium protensi, plus; minusve pro loci distantia recti sunt aut curvilinei. Secundus Fibrarum Manipulus C. obliquè sub prioribus decussatim descendit atque ascendit. Hi attamen ordines duo primæ Tunicæ tendineis extremitatibus connectuntur. Majori formâ exprimentur in

Fig. V. A. Ordines juxta Stomachi longitudinem excurrentes. B. Hisce substrati obliqui. Horum singulæ unius generis classes Carneæ C. à Tendineis D. excipiuntur atque elongantur.

Tertia sive interior Tunica (Fig. VI.) in tres dividenda est Lamellas, aut saltem tripliciter consideranda. Interior superficies, A. mollis atque villosa, cujus Fibrulæ acuminatim erectæ post & inter suam expansionem Glandulas, B. & Glandosa in modum Membranæ inter se cohærentia habet vascula, C. tenuissimis filamentis Membranaceis alligata D.

Hanc sequitur (vide Fig. VII.) A. quæ Membranacea, Tendinosa, Meatibus multis, B. referta existit. Per hosce plurima insignia, ad prædictas Glandulas feruntur Sanguinea vasa.

Tota hæc interior Membrana, in plicas sive rugas variè figuratas, (vide Fig. VIII.) A. colligitur, quæ si Tunica hæc distendatur & ab adhærente Mucilage liberetur, propemodum evanescunt & nil nisi laxam atque fungosam Membranam, cum abruptis Vasorum orificiis & Glandulis relinquunt. Structura hæc pro parte etiam Oesophago communis est: præterquam quod hic minus Glandosa Villosaque existat & à Pleura quædam exterius Membranacea acquirat filamenta.

Orificia Stomacho tribuuntur duo, quorum majus B. superius, Os, angustum minus vel inferius, C. Pylorus vocari consuevit. Superius os de quo circa Diaphragma monui, insigni atque specifico circulari Fibrarum ritu ut & Pylorus, circa quem omnes Tunicæ incrassantur, exornatum est: exsiccata ostenduntur hæc orificia; superius in Fig. IX. & inferius in Fig. X. Huic annectuntur Intestina, quorum exteriorem situm atque Tortilem circumgyrationem exhibuit Tab. III. Corpora sive organa sunt, potius organum est, oblongorotundum; Stomacho inferius ut Oesophagus superius, continuum, ad anum usque extensum, plurimis locis quo ad capacitatem & structuram tam interiorem quam exteriorem connexionemque varians. Maxima verò ex parte Stomachi ut continuata portio est, ita cum ejusdem structura convenit; verum ab eo differt, quatenus prima ejus Tunica à Mesenterio, ut Oesophagus à Pleura circulares quasdam accipiat Fibras, quibus secundi, secundæ Lamellæ carnei ordines, Tendineo sine inferuntur. Intestinorum hic ductus, superius ubique loci Glandosus, inferius Carneus magis invenitur. Communi detectâ structurâ ad proprias Intestinorum transeundum erit differentias. Intestina nominibus distinguuntur sex. Omnium Primum in

TRI-

Fig. 10.

Fig. 9.

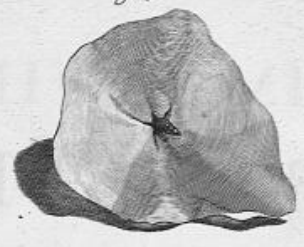

Fig. 8.

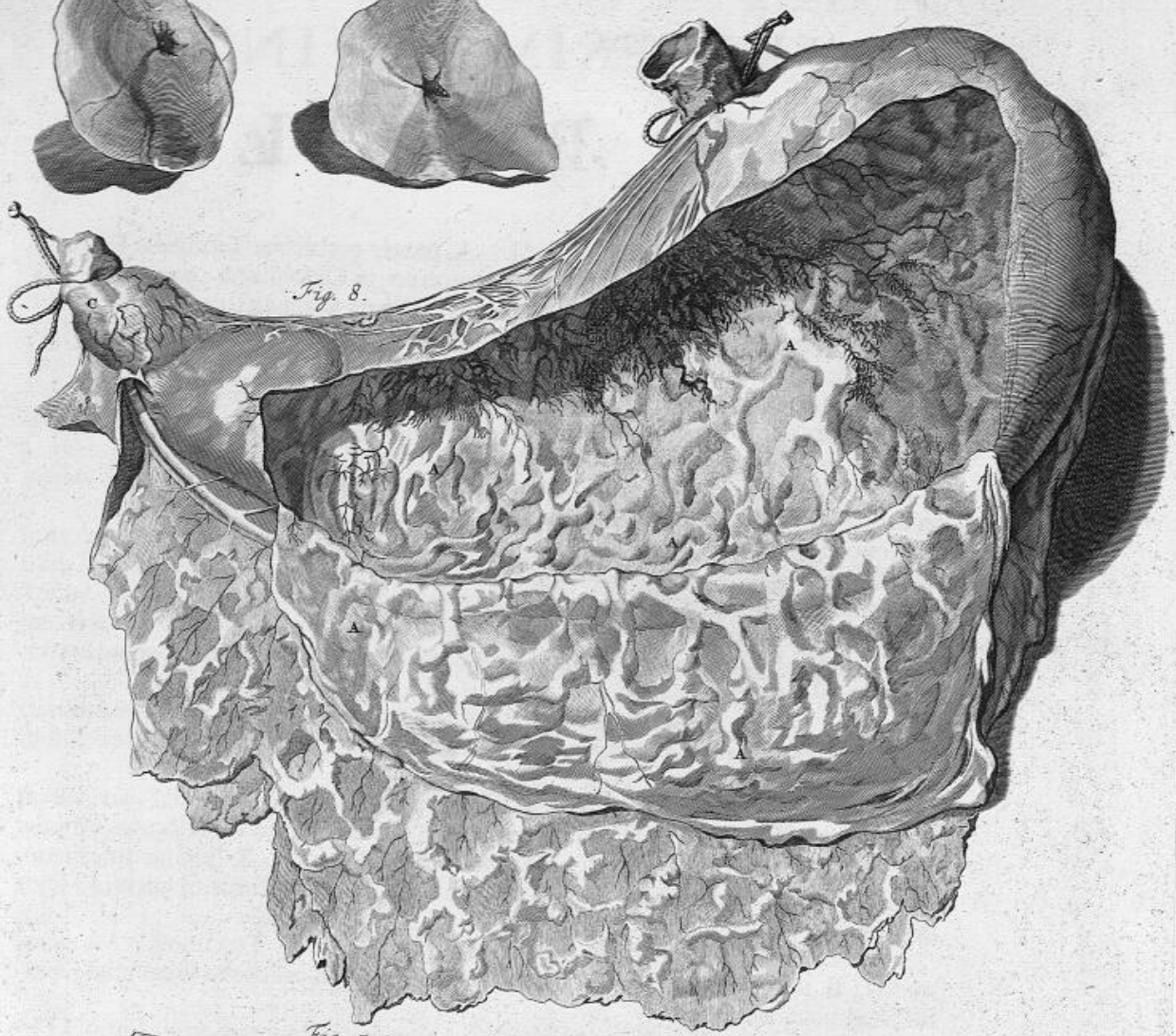

Fig. 5.

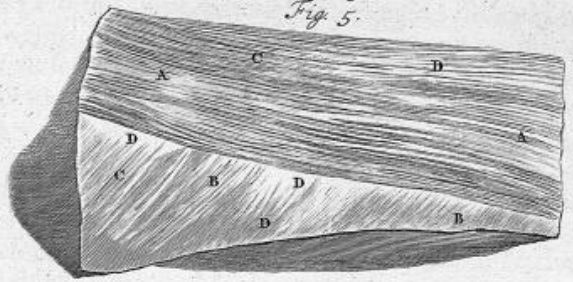

Fig. 2.

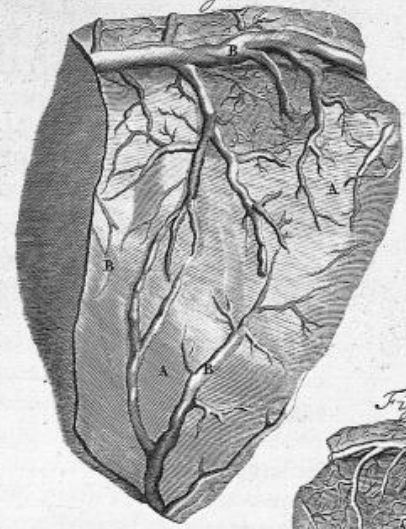

Fig. 7.

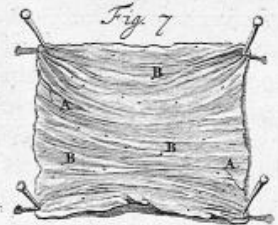

Fig. 4.

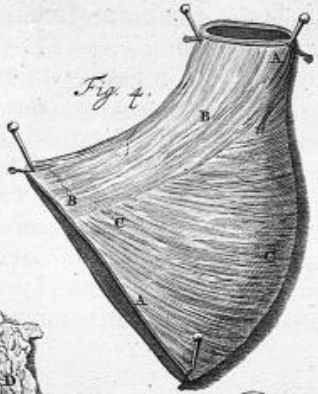

Fig. 1.

Fig. 6.

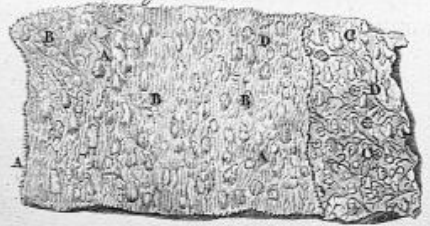
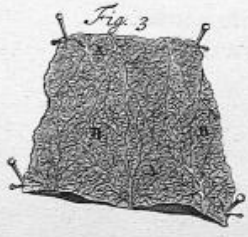
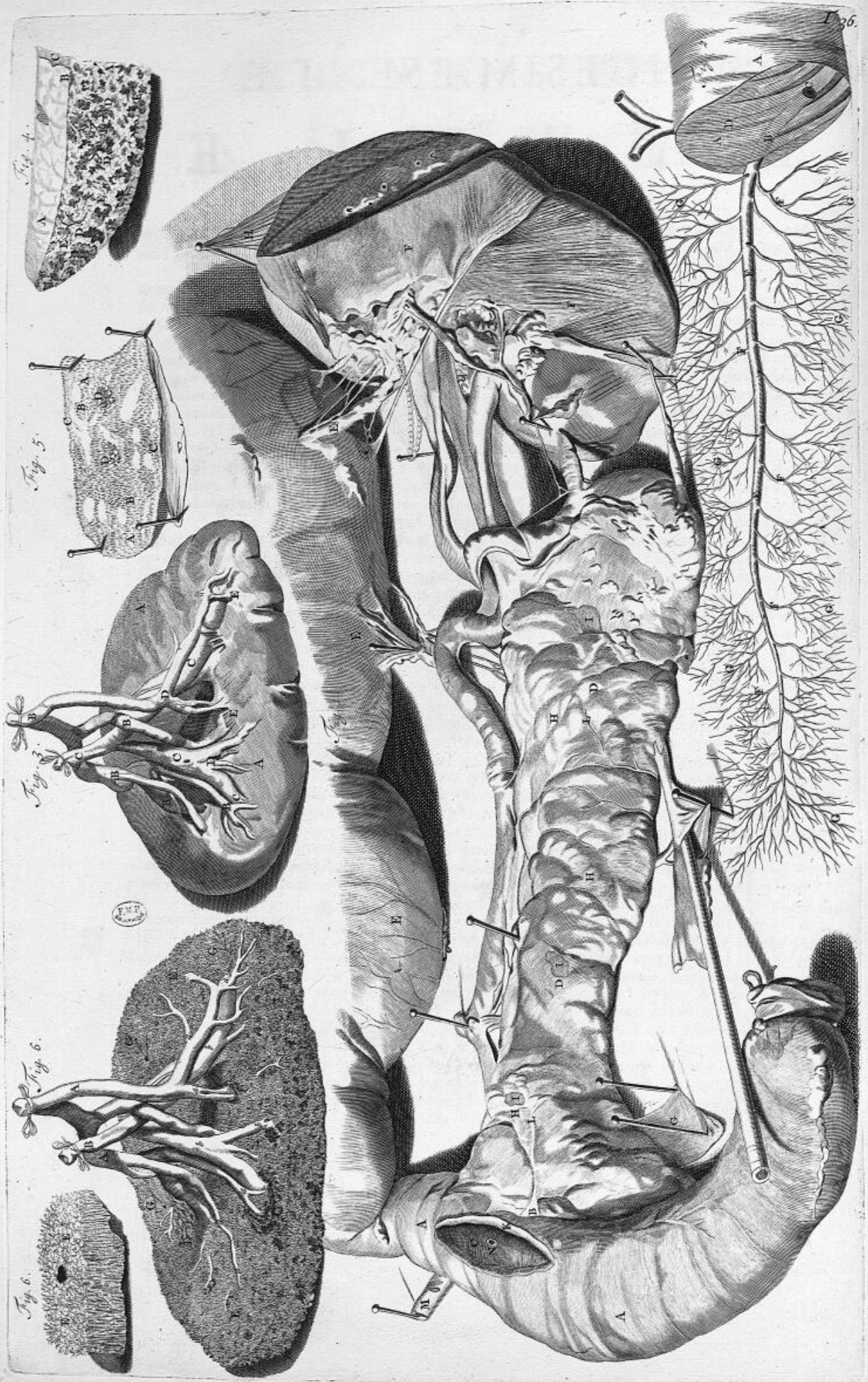

Fig. 3.

TRIGESIMÆ SEXTÆ

T A B V L Æ,

Figura I. delineatum, Duodenum A. Pyloro continuum, deorsum Spinam versus flectitur Vertebrisque Lumbalibus Membranaceo annectitur Ligamento: Huic inferri sunt, unico juncti Osculo, ductus Pancreaticus B. & Biliaris, C. Hocce itaque loco Pancreatis fiet demonstratio.

Pancreas D. quibusdam mediantibus Membranis vasisque Ventriculi fundo hic separato E. Lienis F. atque Mesenterio alligatur. Glandosus ille acervus decem transversorum digitorum longitudinem, unius vel duorum crassitiam attingens, Membranâ à Peritonæo partim hic avulsâ, G. exterius obvelatur; singulæ quippe Glandulæ H. proprio gaudent priori annexo involucri I. Duodeno aperto, visui offertur Ductus Pancreaticus K. quibusdam locis, L. denudatus. M. Ductus Biliaris portio, N. eorum in Duodenum exitus. Ductus Pancreaticus Membraneus, ex singulis Glandulis, Capillari divaricatione profiliens, in medio unum abit in truncum. Magnitudo ejus sive capacitas in & prope Duodenum, est calami scriptorii: quo magis Lienem appropinquat Lateralesque ejus Ramuli Glandulas petunt, eo magis gracilescit atque attenuatur. Ut plurimum unicus cum Biliaris ductu M. junctus, circa insertionem inter Membranas quatuor circiter digitis sub Pyloro, orificio prominente ac circularibus instructo Fibris, in Duodeni deducitur capacitatem. Quæ omnia representantur in

Fig. II. Ductum Pancreaticum à Glandulis cæterisque integumentis liberum, cerâ repletum & exsiccatum proponente. A. Duodeni portiuncula. B. Ductus Pancreatici portio inter Membranas recondita, ejus C. Orificium Fibris Annularibus instructum. D. Meatus Biliaris. E. Pancreatici ductus exporrectum corpus. F. Laterales ejusdem Ramuli. G. Capillares eorundem origines à Glandulis avulsæ.

Hepati, quia per Biliarium Meatum, cum prædicto Ductu ac Intestino, summa circa exitum & Lienis cum ipsomet Pancreate per vasâ ac Membranas est connexio; eorum viscerum, relicta cæterorum Intestinatorum historia, demonstrationem incipiam; & quidem primo Lienis (vide Fig. I.) F. situs in sinistro Hypochondrio, sub Diaphragmate, Costis præsertim Spuriis, Stomacho atque Pancreate circumseptus, unicus, varii coloris, magnitudinis & figuræ est. Frequenter septem transversorum digitorum longitudine, trium latitudine & sesqui crassitie gaudens; à sinistris Gibbosus, à dextris Concavus aliquantulum existit. Plurimis partibus vicinis connectitur. Membranis cingitur duabus, quarum prior H. communis, à Peritonæo, secunda propria, cujus exterior facies glabra, interior aspera & ex diversimodè tortis Fibrulis conflata est; ex singulis suæ substantiæ partibus, tenuia quædam filamenta à centro diramificantur, occurrentia cum aliis sui generis staminibus atque ita Membraneum hocce constituentia velamen. Ex hac quoque Membrana ab uno, ad aliud latus transversis, inter sese connexi nullamque cavitatem visibilem possidentes, filamentorum emittuntur fasciculi, totum Lienis corpus usque ad communem capsulam perreptantes, Membrana hæc à secunda Lienis Membrana orta, cum vasorum ingressu, factâ foveâ sive limbo, in Tubum extensa, nunc Craffa, nunc Tenuis, alias Retiformis & perforata eorum fasciculos concomitatur, sequitur atque circumambit. Membranarum, Vasorum, Fibrillarumque hæc elegans congeries, cujus extremitates seu expansiones in cellulas vel retia abeunt, plurimis exornatur Glandulis. Cellulæ hæc à vasorum quorundam corpore efformatæ, spatia inter eorum productiones irregulariter replentes, supra dictis reticularibus transversis fulciuntur Fibrillis quarum quædam latâ, quædam angustâ assurgentes areâ, omnes interius Sanguineo vasorum ac Nervorum gaudent plexu, cui Glandulæ alligantur. Harum Glandularum, sive Pellucidarum Glandularum Vesicularum infinitus est numerus, figura ovalis, cavitatis exigua. Racematim plures, ab una propendent vasorum, quæ ipsas obvolvunt, conjugatione. Singula hæc in sequentibus depinguntur atque characteribus explicantur.

Fig. III. A. Lien cujus B. Arteria, rubrâ, C. Vena, albâ cerâ est repleta. D. Variæ earundem flexuræ & contorfiones. E. Capsulæ fovea, sive Limbus ante vasorum ingressum.

Fig. IV. A. Lien flatu parum distentus, exsiccatus & transversim dissectus. B. Membrana communis, C. propria. D. Cellulæ. E. Glandosâ corpuscula. F. Vasorum capillamenta. G. Communis Capsulæ vestigia.

Fig. V. Exhibet A. propriæ Lienis Membranæ faciem interiorem. B. Ejus Stamina & C. avulsas Fibras, D. Cellularum assurgentia fragmenta & vestigia, variis dotata angulis. In

Fig. VI. ostenditur Lien à Tunicis Glandulisque liberatus, quod aquæ per Venam injectione & ablutione forcipisque post exsiccationem adminiculo fit. A. Arteria, B. Vena, cerâ tumida. Harum ramificationes Laterales a. b. C. Capsulæ vestigia; pluribus etenim locis exsiccata & non visibilis existit. D. Nervorum propagationes & plexus. E. Fibrulæ à propria Lienis Membrana extortæ. F. Cellularum disruptarum flatuque ultra modum instar Membranæ extensarum, reliquiæ. G. Lymphaticorum variarumque Fibrarum capillamenta. Viso Liene, examini submittendum in Figura tam prima, quam secunda

TRIGESIMÆ SEPTIMÆ

T A B V L Æ,

Delineatum A. Hepar, situm in dextro Hypochondrio sub Diaphragmate, ab hinc sinistrorsum, ad ensiformem usque Cartilagine & interdum ultra, inferius ad Umbilici regionem extenditur, pro circumjacentium viscerum figurâ, motu atque connexionione, licet versus margines ubique attenuetur, variant magnitudo & figura, nunquam verò numerus, qui unicus. Dividitur in partem Gibbosam, ut in

Fig. I. & Concavam ut in Fig. II. Gibba, Peritonæo communi ejus adjuvante involuacro, Diaphragmati posticæque Hypochondrii regioni, Concava, Pyloro, Omento pluribusque aliis annexa est partibus. Triplici, præsertim Ligamento, situs hic confirmatur atque stabilitur. Primum suspensorium B. quo Diaphragmati C. alligatur, ex Hepatis interioribus partibus erumpens, Venæ Portæ vaginali Tunicæ à Latere quo ei Umbilicalis Vena adjacet canalique Venoso, Ligamenti munus subienti, validissimè connectitur. Secundum quod laxius, priori opponitur, excisata est D. Vena Umbilicalis, ex Hepatis Fissura egressa, definit in Umbilicum. Hepatis Moles in Lobellos E. non plane separatos subdivisa, adipe variisque Membranis, præsertim Vaginali involuacro obvelatur. Sequitur hac in delineatione parum è situ remotum, tertium, quod adjuvatorium F. dici posset, ensiformi Cartilagini adhærens. Non interiori machinæ, sed latè Membranz Hepatis exteriori tantum affixom. Fibris constat Ductilibus, Membranâ tenui & validâ, à Peritonæo deductâ, inclusis.

Hac misâ demonstratione, oculis proxima sunt Hepatis vasa & Glandosa massa. De Arteria notandum, vide Figuram II. G. distribui tum in Capsulæ, tum in Biliarii pori, ut cæteras partes, tum maxime verò in Portæ Tunicam finiri & à Nervis plexiformi ornari circumvolutione, ut Portæ Vena à Lymphæ ductibus. Ingreditur hæc Hepar, in partem concavam H. Prope centrum obvelatur, uti & Porus Biliaris I. Vaginalis sive secunda hæc Tunica, adhæret primæ, sed Carneis fasciculis instructa, multum ab ea differt: Responderet portæ distributioni; præterquam quod Felleæ vesicæ partem, qua Cavum Hepatis respicit, investiat, post Venæ in Hepar ingressum, facto sinu, quinque emittit ramos. Quorum priores quatuor Concavam, quintus Gibbam atque superiorem Hepatis partem, perreptant. Cavæ præcipuè, K. tres inveniuntur ramificationes, posticam & superiorem Hepatis regionem pervagantes, Ramulisque prioribus nunc ex opposito quasi, nunc decussatim, alias rectâ vel curvilinèa incumbentes. Felleæ Vesiculam, L. Cysticum Meatum, M. Porum Biliarium, N. Ductumque communem, O. licet inter Hepatis exteriora numerari solent, cum interioribus, quoniam eorum subdivisiones atque conjunctiones, inter ipsius Membranas inveniuntur, tractabo. Vasa hæc vario Fibrarum instar Membranarum stratarum plexu vestiuntur. Felleæ Vesicæ, L. Pyrum referens pro subjectis variæ magnitudinis, Hepati per Peritonæi portionem, communis Capsæ texturam & Fibrosam Membranam intermediam alligatur. Scætet ejus fundus Cysticis radicibus, quarum major truncus sæpius in vesiculam pertunditur, cum parvulo orificio & valvula, ubi Fibroso circulo & interdum Valvulâ constringitur. Non raro major hic Ductus non invenitur. Hujus Vesicæ elongatum Collum M. Cystici Meatus titulo condecoratur. Initium Fibroso angustatur Annulo, ab hinc paululum amplificatum cum Poro Biliario, hic non conspicuo, jungitur. Organum hoc dupliciter, id est, extra vel in Hepate describendum. Extra Hepar præcedenti Meatus & communi Ductui jungitur, Tunica admodum Crassâ præditum. Ejus longitudo à conjunctione usque ad Hepar ad sesqui digitorum transversorum mensuram exporrigitur. Non procul à Portæ Vena Meatus hic, Capsâ circumductus, cum eadem pari passu pergit, circa majores laxè, circa minores ramulos arcuè connexus, in non numerabilia tandem subdividitur capillamenta, quæ in totum Glandularum racemum singulamque acinorum partem terminantur. Extrinsecus Porus hic, cum descripto Meatu Ductuque communi, unitur; qui ex hisce ortum sumens, versus Duodenum & interdum Jejunum pergit, cui obliquè, cum adjuncto Ductu Pancreatico, de quo supra, inferitur. Hepatis reliquum corpus è Glandulis, plurimos in Lobellos divisis, constat. Lobuli hi, conicâ figurâ, Membranâ & Fibrosis Ligamentaceisque filamentis præditi, vasorum propaginibus etiam minutissimis alligantur: Singulæ verò Glandulæ varii sed ut plurimum Pentagoni Hexagonique sunt lateris. Hæc omnia dilucidantur in

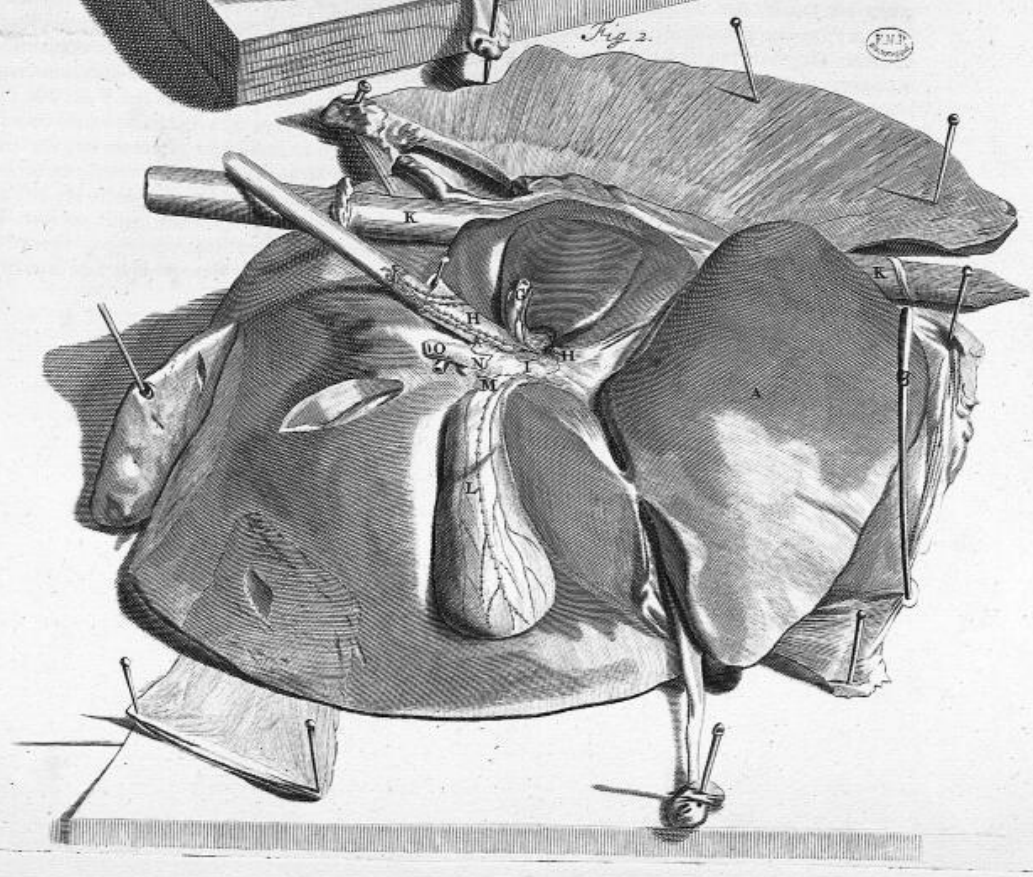
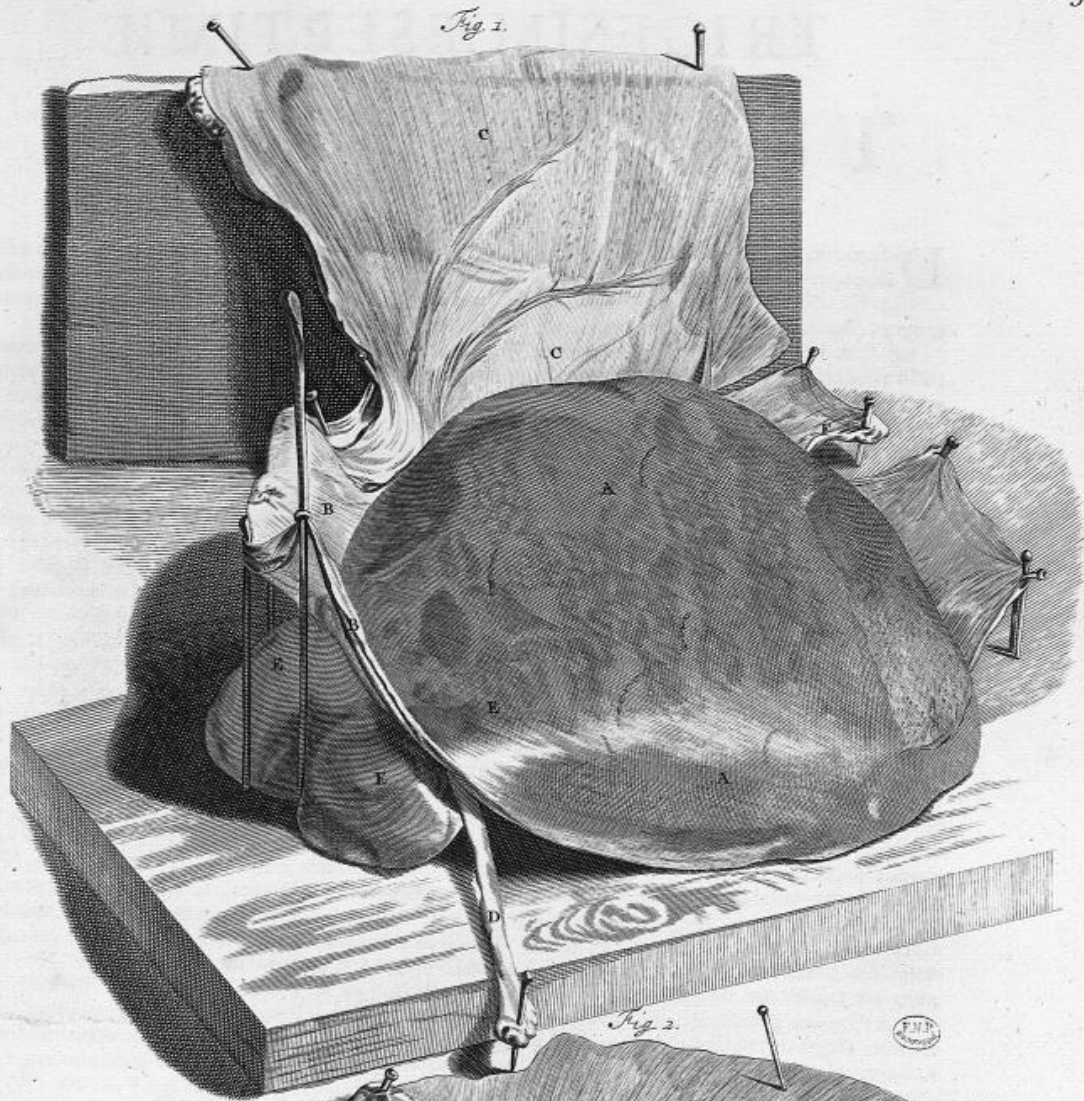

Fig. 5.

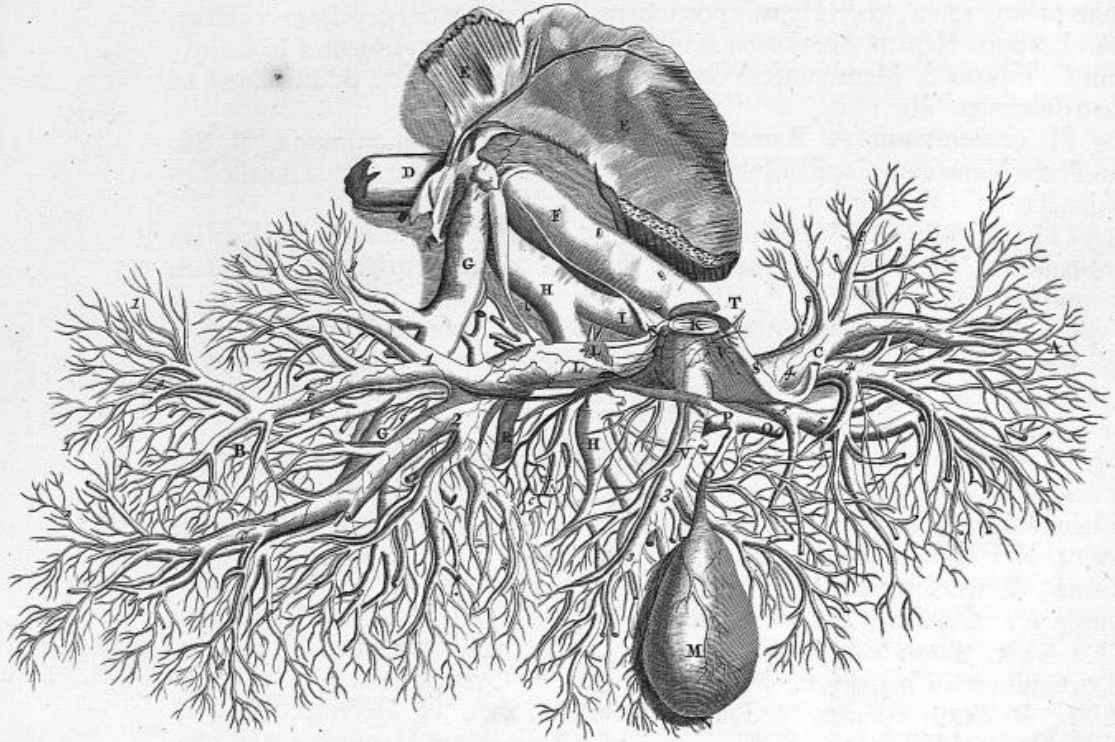

Fig. 4.

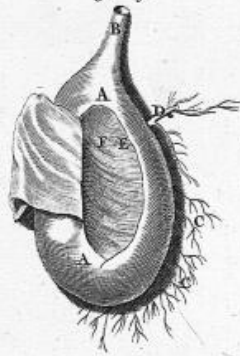

Fig. 1.

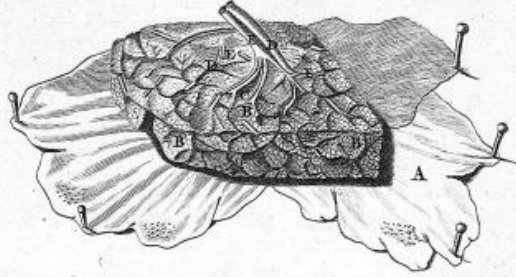

Fig. 3.

Fig. 2.

TRIGESIMAOCTAVA

T A B V L A.

Cujus prima Figura, cocti Hepatis portionem, ope Tubi optici depictam, exhibet. A. Exterior Hepatis Membrana avulsa. B. Glandulae constituentes Lobellos, horum C. Fibrosa & Membranacea connexio. D. Vasa sanguifera & E. Bilaria ad eisdem distributa. In

Fig. II. demonstratur A. Ramulus Venae Cavae cum extremitatibus *a*. B. Ramulus Portae Venae cum Capillaribus extremitatibus *b*. Nunquam mutua Anastomosi conjunctae.

Fig. III. Ostendit A. Meatum Cysticum & in eo B. Valvulam sive relaxatam Membranulam, C. Porum Biliarium, D. Ductum communem & ejus obliquum cursum ad Duodenum. In

Fig. IV. Vesicae Felleae cum annexis fit explanatio. A. Vesica Fellea pro parte aperta. B. Meatus Cysticus. C. Radices Cysticae per Hepatis corpus dispersae. D. Earum truncus majusculus, in quo E. Valvula, ante F. Orificium, quod in Vesicae Cavitate existat.

Fig. V. enodatio. Ostendit haec excarnatum setarum abrasione Hepar, prout à parte Concava sese offert, in quo Arteriae rubrae, Cava viridi, Portae Vena alba, Bilarii Pori ramuli flavà cerà turgent. A. Hepatis dextrum, B. sinistrum latus; C. Arteria Hepatica. *c*. Ejusdem ramificationes. D. Venae Cavae truncus, E. Diaphragmati proximus, F. truncus inferior. Ejus G. primus, H. secundus, I. tertius ramus. Horum *g. h. i.* Capillares distributiones. K. Venae Portae truncus. L. Capsa separata 1. 2. 3. 4. 5. Portae ramificationes, quarum ultima parum visibilis. Minores earundem emissiones i. ij. iij. iv. v. M. Fellea vesica. N. Cysticae radices. O. Ductus Cysticus. P. Porus Biliaris. *p*. Ejusdem divaricationes. Q. Ductus communis. R. Ligamentum Umbilicale. S. Canalis venosus ligamentum Membranaceum referens. Restitant quoque Nervorum T. & Lymphæ ductuum V. hic & alibi disrupta capillamenta. Absolutis visceribus hifce, Intestinatorum historiam, cujus cum Duodeno positum erat initium, enarrare pergam.

Secundum Intestinum, vide

TRIGESIMÆNONÆ

T A B V L Æ,

Figuram I. A. Jejunum situm præcipuè sub Umbilici regione, differt ab Ileo, respectu B. Lactearum venarum quarum Valvulæ hic majusculæ exprimuntur & propriarum Valvularum, quæ hocce in Intestino copiosissimæ observantur Ileoque verius sensim oblitterantur. C. Membrana exterior separata, ut interiorum Membranarum laxitas & Valvulæ C. aliquo modo exterius videri possent. Depinguntur etiam hic D. Arteriarum, E. Venarum, F. Nervorum G. Lactearumque ramificationes. Plicas quod attinet Valvulosas, melius videri poterunt in

Fig. II. A. Jejuni exsiccati portio. B. Plicæ quæ partim Annulares, C. partim Semiannulares Valvulas D. fingunt. Intestinatorum tertium Ileon, (vide Fig. I. H.) incipit, ubi pauciores Lactææ deteguntur Venæ. Cæteris Intestinis simul sumptis, longius existit, situm ad Ilia, Coxas & Abdominis medium, circa Cæci Limbum terminatur. Ante Cæci demonstrationem, non extra sphæram putavi, Ileon exsiccatum exhibere, ut fit in

Fig. III. A. Ileon siccum, B. apertura in eo facta, ut C. Annuli sensim decrescen-tes, conspici interius possent. D. Portio Jejuno, E. Cæco, proxima. Sequitur in

Fig. IV. ab externa, in Fig. V. verò ab interna facie delineatum A. Cæcum, Quartum & inter Crassa primum Intestinum. Notandum Cæcum atque Colon B. exsiccata, C. Vasa cerâ distentâ, ad meliorem valvularum apparitionem repræsentari; sequenti namque in Icone naturalem eorundem constitutionem propono. Nomen, hoc Intestinum ab altera clausa extremitate adipiscitur: à Colo, cujus est appendiculâ, ortum sumens, locum circa Ilii ossis cavitatem occupat. Membranacea Peritonæo alligatum connexione, Colon ubi intuetur, amplius multo, quam circa finem evadit. Figurâ, majusculum Lumbricum, quatuor circiter transversorum digitorum longum refert. Crassorum secundum B. Colon principium habet, circa Ilii ossis costam, cui Membranulis affigitur, Ileo Intestino D. continuum, cujus interior laxa Membrana sesqui digitorum productione in Coli cavitatem propendens, Valvulam constituit: Descendens, dextro Reni, multiplici Fibrarum nexu, sursumque Felleæ Vesicæ adhærens Stomachumque perreptans, nullam deinde præterlabitur partem, cui Membrana non devincitur affinitate. Post descensum in Pelvim, Vesicæque urinariæ amplexum, Visis origine & Ossis Sacri parte superiore, tandem nomen deponit. à cæteris Intestinis, Valvulis, Ligamentis ac Cellulis discrepat. Valvularum prima & instructissima denotatur per literam E. ejus in Ileo apertura F. conniventes Valvulæ G. Harum Interstitia H. Cellulæ ab externo Ligamento exstructæ I. Intestinum hoc, licet quatuor Spithamarum tantum adimpleat longitudinem, omnium tamen est capacissimum. Excurrit per ejus mediam elatioremque partem, juxta longitudinem minoris digiti latitudinis, Ligamentum, quod interdum duplex, prædictarum Cellularum causa & stabilimentum est tenacissimum. Sursum porro atque deorsum vicinis partibus Ligamentaceo Membranarum nexu cohæret. Intestinatorum ultimum cujus imaginem ab externa superficie

Fig. VI. proponit, A. Rectum, oritur ab Ossis Sacri summa regione. Omnium, hujus B. exteriores Tunicæ, validiores & crassissimæ sunt, longèque cæteris minorem relinquunt capacitatem, prædicto & Coccygis ossi, ut & Pudendis ejusque interioris annexis, alligatur. Coli instar Membranaceis, Pinguedine farcitis exornatur C. appendiculis, quarum extremitates, D. diversarum figurarum faciem exhibent. Inspectionem merentur (vide Fig. VII.) hujus Intestini interioris Tunicæ plicæ A. irregulari ordine, quo magis B. Anum, de quo circa Penis Musculos, appropinquant, corrugatæ, inter eas plurima sanguineorum hiant ora vasorum. Totum Intestinatorum Syrma Mesenterii circumferentiæ affixum, ostenditur in

QVA-

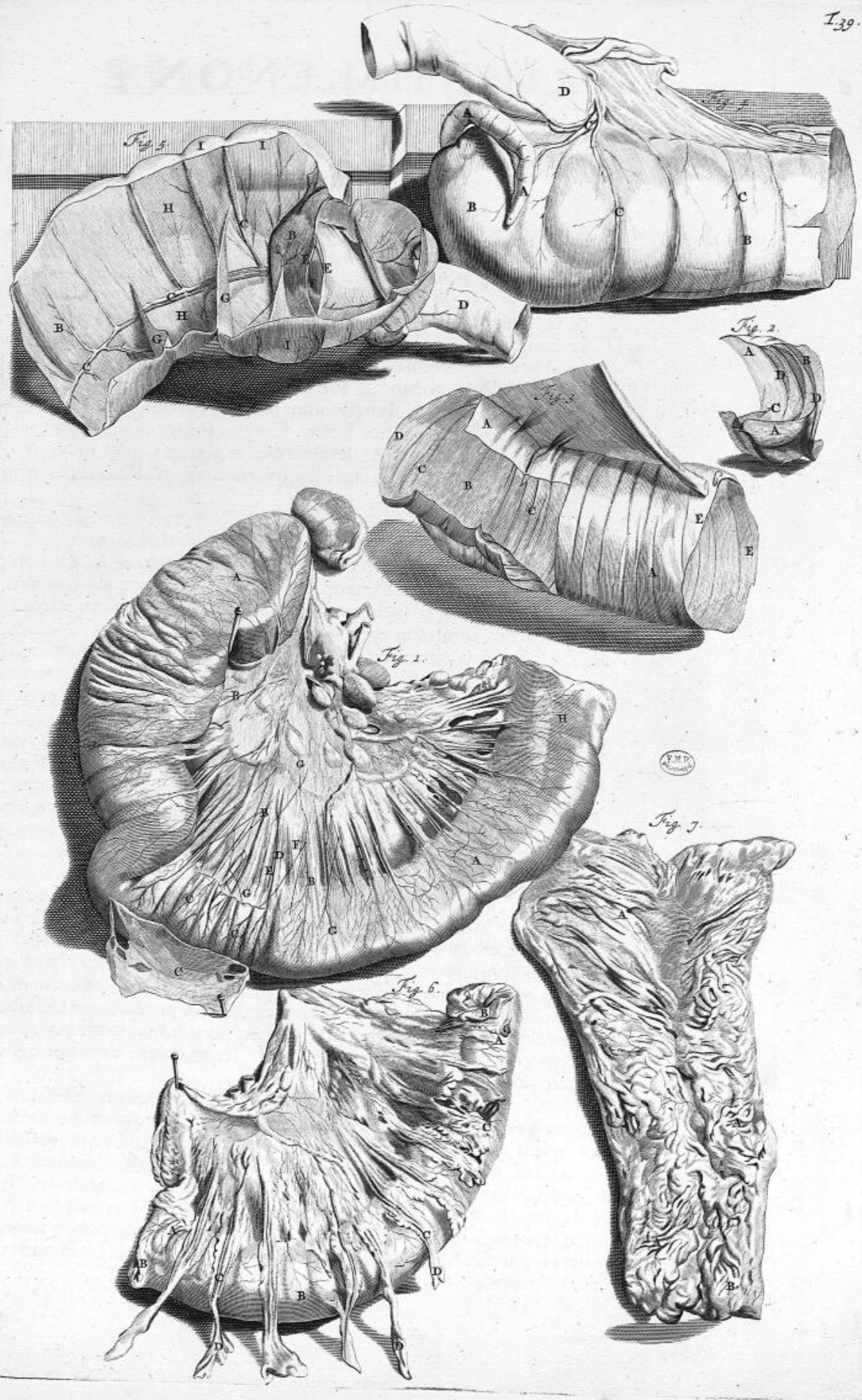

Fig. 1.

QVADRAGESIMÆ TABVLÆ,

Figura I. A. Abdominis Musculorum portiones. B. Omentum sursum remotum, cum C. Colo, in quo Ligamentum D. expressum. Circumjacentia Intestina sunt vel E. Tenuia, vel F. Crassa. Dividitur G. Mesenterium in partem Crassiorem Pinguedinis Ductibus refertam & Tenuiorem sive Membranaceam; harum prima Tenuibus, secunda Crassis continua Intestinis. Figuram aliquatenus habet circula-rem, multis angulis interjectam, plicas per plurimas, ut Intestinatorum circumgyrationi respondere posset. à Centro, H. periferiam versus I. spithamæ latitudinis, longi-tudinis verò à prima usque ad ultimam connexionem, trium & ultra est ulnarum. Ortum sibi vendicavit à Membranis Lumborum quasdam priores cingentibus Ver-tebras. Nervosorum plexuum insignis hic est & indefinitus numerus, ut & Glandu-larum K. Quarum prope exortum una major, L. per cujus corpus frequens vaforum est cursus, concursus & coagmentatio. Vasa & Mesenterii Glandulæ non tantum prædicto communi involucro; verum etiam propriis Membranulis Ductibusque adipe refertis M. fulciuntur atque custodiuntur. Obiter de Lacteorum ab Intestinis exortu supra dixi, sequitur ut de iis eorumque ulteriore divaricatione ex professo agam, quod fit in

Fig. II. Lactea vasa A. passim ex Intestinis B. hic reclinatis erumpentia, primò ad Mesenterii minores C. inde ad mediam majorem Glandem D. abeuntia, Ductibus ab hisce majoribus in Chyli commune deferuntur receptaculum, situm circa Thoracis ultimam & Lumborum Vertebrae tres primas, quibus Fibrulis pluribus adnascitur; interdum ad sinistram interdumque ad dextrum magis vergens latus. Constituitur ex Glandosa congerie, quarum una sub Diaphragmatis tendinosa extremitate sibi locum vendicavit reliquæ ut plurimum tres, vel quatuor, racematim inter sese Lacteis ramis cohærentes, Lumbarium nomine condecoratæ, inferius inter Aortam Arteriam & Cavam Venam inveniuntur, variæ figuræ, magnitudinis & distantia, varios emit-tentes sui generis & accipientes furculos Lymphaticos, ita ut totus hic progressus tam in Abdomine quam Thorace, Chyli vel Lymphæ receptaculi nomen mereatur: Ab infinitis quippe partibus, ejusdem generis vasa Ductum hunc ingrediuntur. Ramuli verò præcipui, derivantur ab Hepate, secundum Portæ longitudinem excurrentes: quinimo ab omnibus Glandulosis vicinis partibus. Postquam Diaphragma subrepfit, acquisito Thoracici Ductus nomine variis insertionibus Aortæ à sinistris sese adjungit Arteriæ circa quartam, quintam & sextam Thoracis Vertebrae, variâ interdum fissu-râ, furcatione, sive divisione ornatus, ut liquet in

Fig. III. & IV. Ubi verò Axillarem Venam E. attingit sinistram, huic, vel Sub-claviæ, non semper eundem fervans locum, inferitur. F. Juxta ingressum apposita est G. Valvula. Exhibet quoque

Fig. V. Lacteam vas A. inflatum & exsiccatum in quo B. Valvulæ magis à se invicem distant, quam in (vide Fig. VI.) vase Lymphatico eodem modo præparato. Amoto Intestinatorum tractu, in conspectum ducuntur, ut videre est in

QVADRAGESIMAPRIMA

T A B U L A

A. **R**enes eorumque B. Ureteres. C. Vesica urinaria. D. Vasa Testium, quorum unus, E. in, alter, F. à Scroto liber demonstratur. Ante exhibita sunt; G. Stomachus. H. Hepar. I. Pancreas. Quemadmodum etiam visuntur, K. Intestini Jejuni, L. Recti filo constricti, M. Mesenterii, N. Aortæ Arteriæ, O. Cavæ Venæ, P. Musculorum Abdominis ut & Q. communium involucrorum R. vestigia atque portiones. Superius indigitata organa è corpore masculino dissecta, seposita & à vicinioribus avulsa, repræsentat

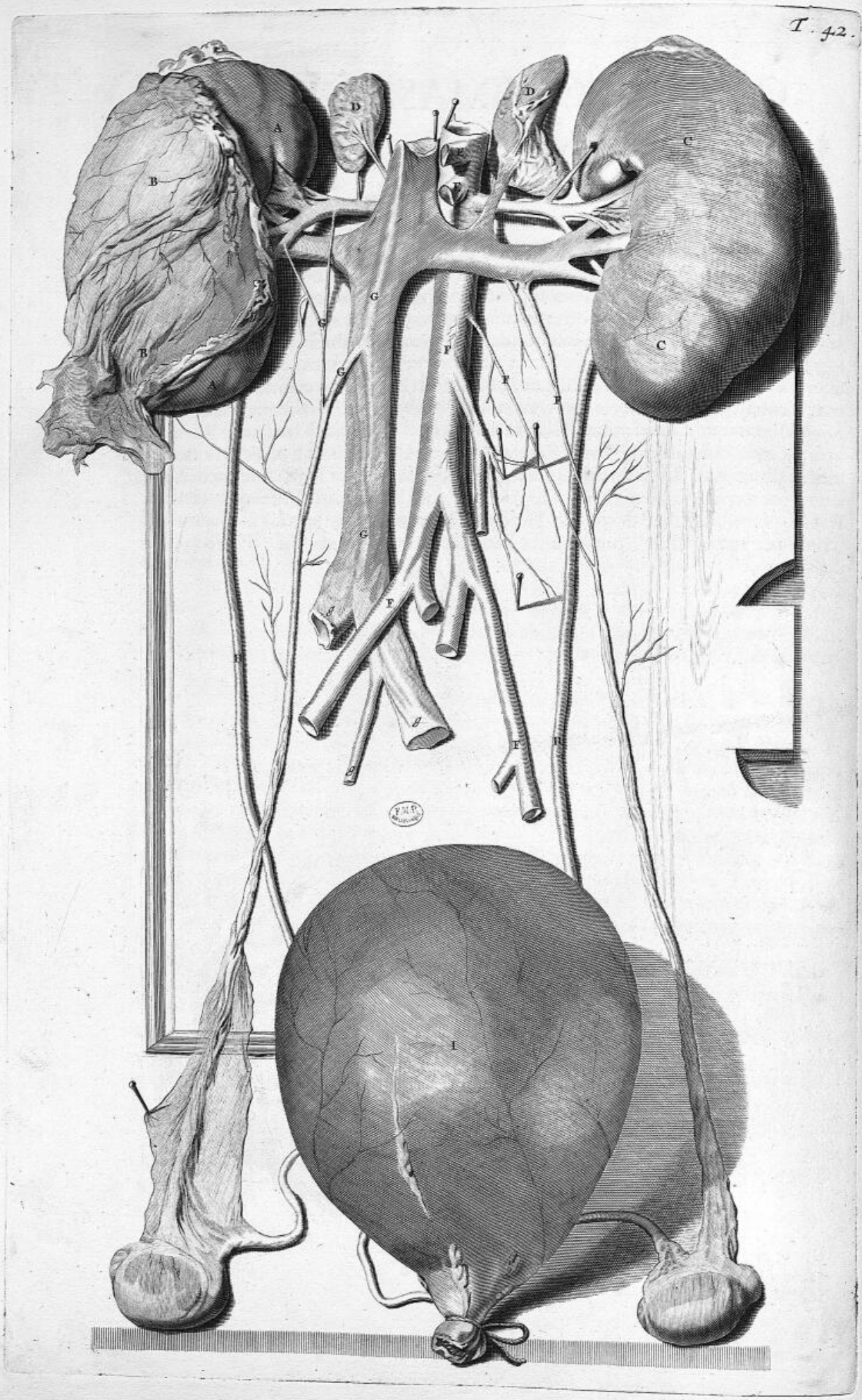
QVA

88

QVA

QVADRAGESIMASECVNDA

T A B V L A.

A. Ren dexter, Membranâ adipe refertâ, B. ex parte separatâ, obductus. C. Ren sinister à prædicta liber. D. Glandulæ renales. E. Aortæ inferioris trunci portio; Eiusdem insignes quidam superiorum *e.* & inferiorum E. abscissi ramuli. Quidam ejusdem generis F. integri, varia ad organa tendentes. G. Cavæ Venæ infra Hepar portio. *g.* Eiusdem præcipuæ quædam divaricationes abscissæ, quædam G. integræ relicta, ut cum Arteria circa Renes, Testes eorumque annexa factum. H. Ureteres, Vesicâ urinariâ I. flatu distentâ, ex parte tecti. Ut verò ordine & singulatim præcedentia demonstrantur, initium faciam à Renibus, præmissâ eorum Glandularum historiâ atque dilucidatione. Glandulæ Renales D. singulæ Reni, unde Renales, à parte Cava pollicis latitudinẽ distantes, ex variis Glandulis unâ pelliculâ exterius tectis exstruuntur: Laxè verò quia coherent, diversâ gaudent figurâ intermediasque admittunt cavitates, quarum una insignis summum habet cum Venis commercium. Renum numerus dualis, dextri sub Hepate, sinistri verò situs superius aliquantulum sub Liene partim inter, partim infra Peritonæi lamellas detegitur. Phaeoli, ut delineat

QVADRAGESIMÆ TERTIÆ

T A B V L Æ,

Figura I. A. Rimulis, B. Tuberculis altitudinibusque ab extima facie ad interiorē substantiam Lobellorum in modum penetrantibus, intersecti figuram induunt; Gibbo namque exterius, circa medium verò foveā donantur. Diaphragmati ut & Lumborum involucris ambo primā Tunicā, sinister autem Lieni Coloque Intestino adnascitur. Vestiuntur præterea tenuissimā à Renum tubulis ortā pelle propriā, per hanc simamque Renis partem (vide

Fig. II.) A. immittuntur atque emittuntur B. Sanguinea vasa ac C. Ureteres. Sanguinea vasa ac Nervi post indefinitas intrinfecas ramificationes, à circumferentia incurvata deorsumque protracta aliis cum ejusdem generis Ramis unita, plexum efformant partimque Glandularum partimque Ureterum tubulorum corpora amplectuntur ac perreptant, donec circa Papillaria protuberacula oculum effugiunt. Exterior Limbus (vide

Fig. III. A.) sectione institutā à Gibbo lato, &

Fig. IV. A. Renem explanatum ostendente, è plurimis est conflatus Tubulis B. quorum extensi fines Membranulis, tam à latere, quam superius includuntur, vel alligantur: Hisce sparsim diaphanæ interferruntur C. Glandulæ; superato verò hocce Limbo, ingens horum exoritur fasciculorum numerus; maximam etenim hi, cum Glandulis Renis conficiunt molem. Innumerabilium Glandularum hi acini utrorumque vasorum exteriorum ac interiorum extremis appenduntur, circumscriptione intersepiuntur propriā. Quæ omnia liquent in

Fig. V. fasciculum unum exhibente ope vitri optici delineatum. A. Membrana Renis propria. B. Fibrosorum staminum disruptorum vestigia. C. Vasa sanguinea. D. Glandulæ. E. Tubuli Urinarii integri, F. abscissi. G. Papillæ corpus, H. Ureteris, sive Pelvis portio. Superatā vasorum primā distributione, horum fasciculorum quidam in unum collecti, partim à toto Renis Gibbo arcu, partim ab inferiore Limbi margine deducti, variarum figurarum Papillas D. ut plurimum octo, vel novem extruunt. In Papilla hac sive Papillari vasorum protuberantia spatium aut cavitas detegitur; ex vasorum tortuose recteque flexorum lateribus orisque conflata Fibrulisque Membranaceis obducta. Papillares hæ protuberantiæ ab Ureteris sive Pelvis E. Fistulis, in arcum positæ atque in Rene divaricatis excipiuntur. Non rarò admodum breves interdumque dimidii digiti & ulteriorem expansionem patiuntur, ut in

Fig. VI. A. Renis portio interior. B. Ureter. C. Pelvis, ejusdem D. Fistulæ, Papillares E. excipientes protuberantias. Siccas has Fistulas spectandum oculis subjicit

Fig. VII. A. Ureter, B. ejus expansio dicta Pelvis, cujus emissiones C. Tubuli vocantur. Ab extima Renis peripheria D. Fibræ derivantur Membranaceæ, vasculorum fasciculos rectè permeantes, hisce alligantur prædicta vascula atque Glandulæ stabilianturque præcipuè Ureterum fistulæ, sive Papillas excipientes emissiones, quæ ubi unum efformarint spectabilem Sinum, Pelvis E. nomine indigitantur. Hujus tractus Lumborum Musculis incumbens Ureter, major cavitas Vesica, exterior pars Urethra dicitur; omnes & singuli variam Fibrarum agnoscunt appositionem. Ut depingit per Microscopium

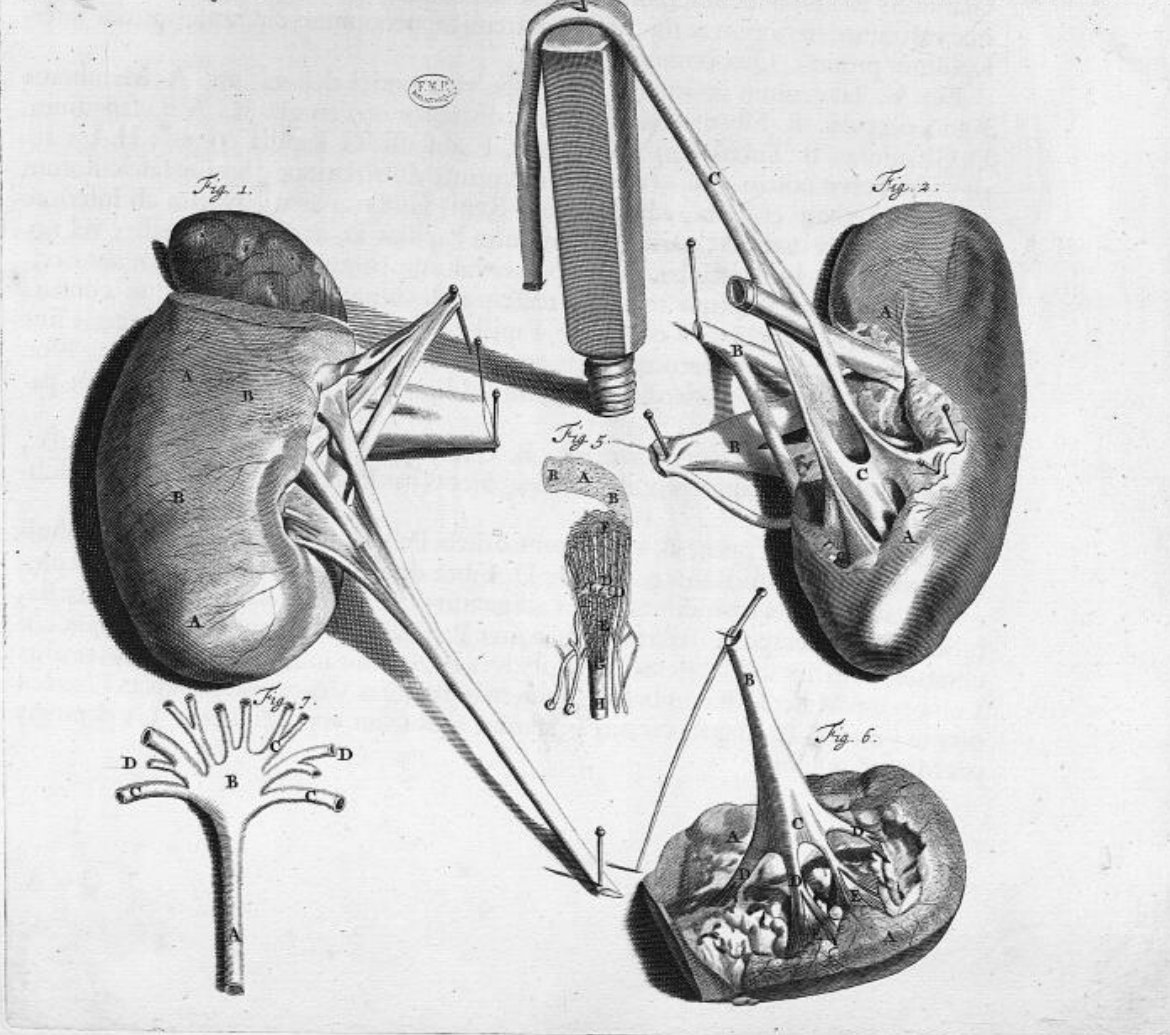
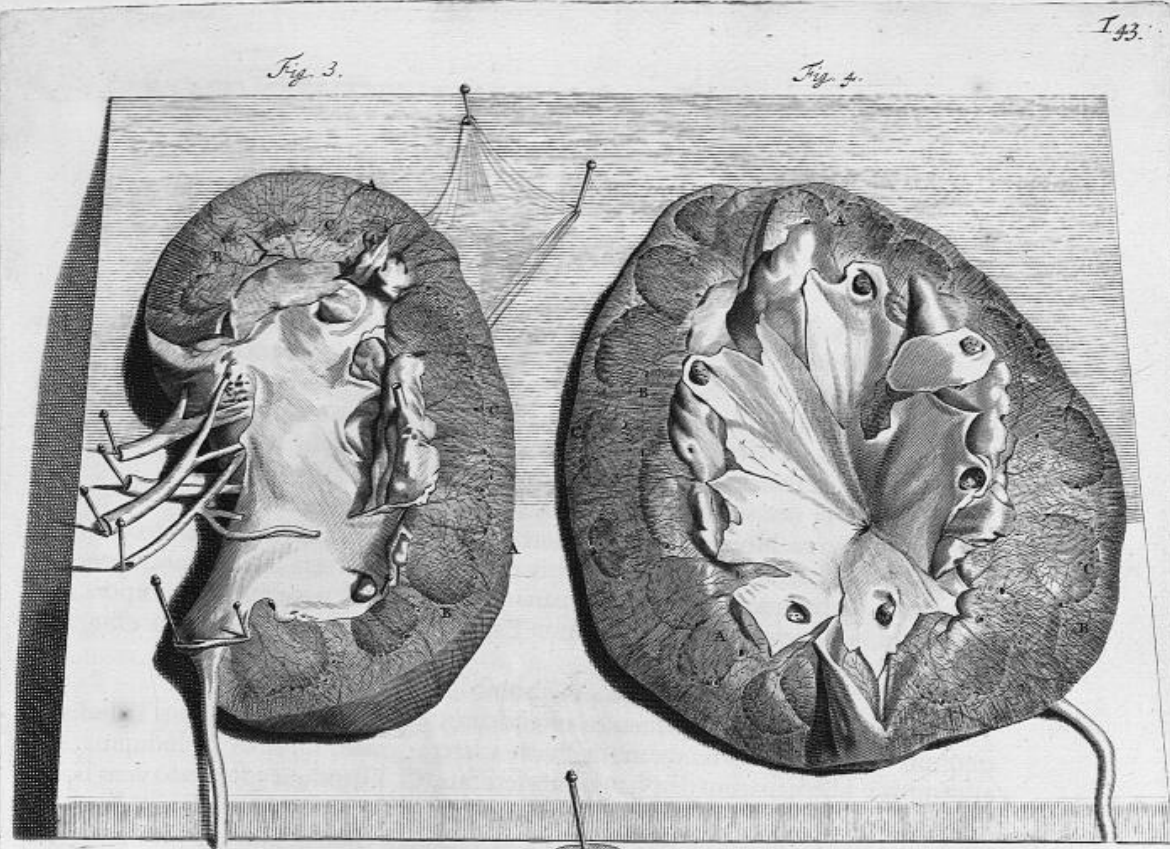

Fig. 2.

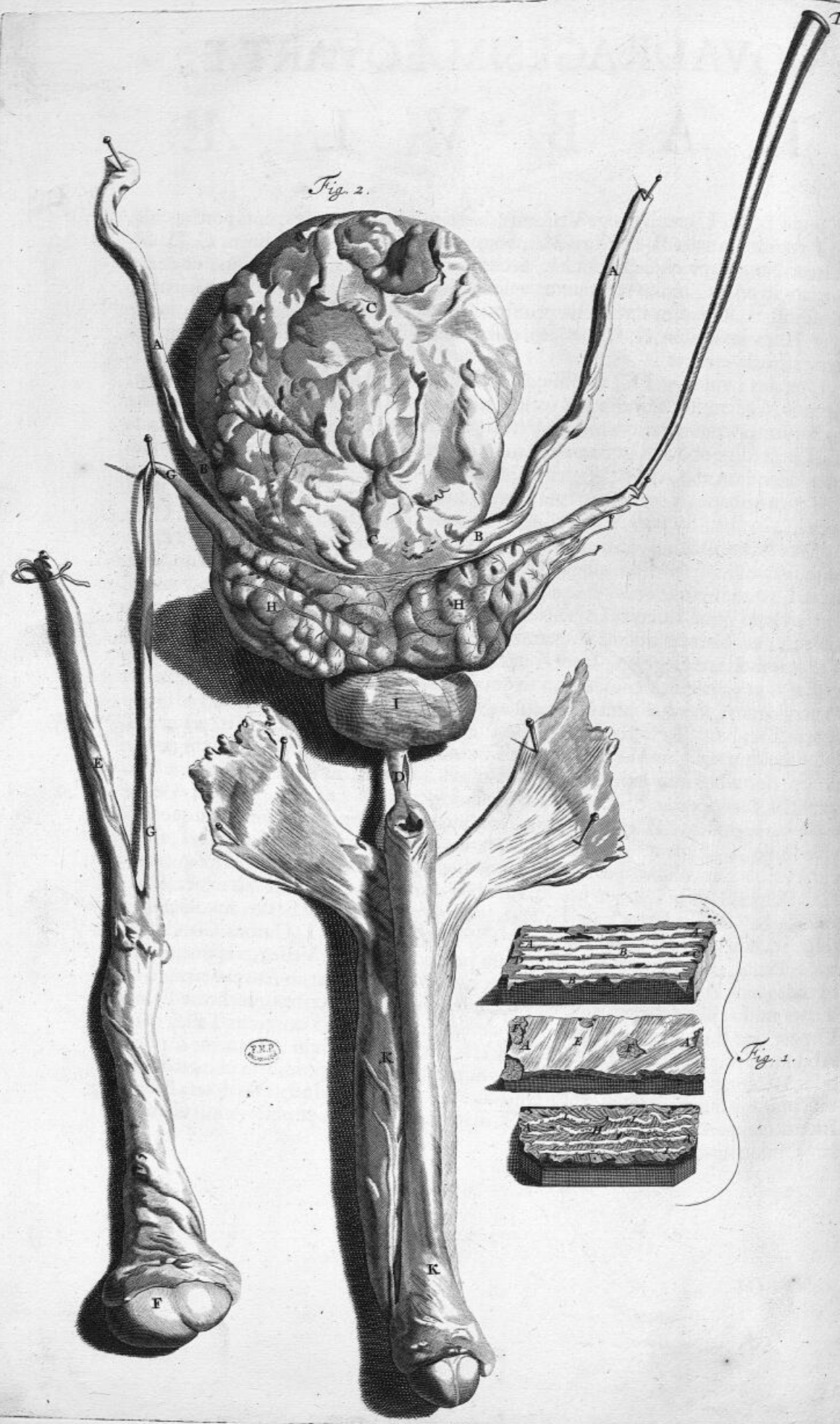

Fig. 1.

QVADRAGESIMÆ QVARTÆ

T A B V L Æ,

Figura I. A. Ureteris prope Vesicam urinariam dissecta atque expansa portiuncula. Exterior Lamella B. ex Fibris Membranaceis juxta tubi longitudinem C. D. excurrentibus, adipe obductis multà. Secunda, E. (inter quam & primam, ut etiam exterius in prima, multa reperiuntur vascula F.) ex obliquis Musculosis fasciculis, Tendinibus alternatim intersectis priorique involucro annexis, conflatur. Interior verò H. ex laxioribus & à se invicem distantibus Fibris, quibus I. Glandulæ inhærent exstructa apparet.

Ureteres (vide Fig. II.) A. obliquè Vesicam versùs ducti, circa Cervicem eidem, receptis, sive emissis laxioribus & variè flexis Fibris, continuantur, propriam ex parte conservantes configurationem. B. Vesica, C. hac in Tabula delineata, multa quia erat Pinguedine obducta atque crassiuscula, integra proponitur, aperta verò in sequentibus ostenditur alia, ubi & Ureterum in Vesicam exitus, indigitatur.

Vesica urinaria, Ureteris extensa portio, situm obtinet in Hypogastrio inter Peritonæi Lamellas, Sacrum, Coxendicis Pubisque ossa. Ut in Tab. XLI. lit. C. in maribus recto Intestino, in foeminis Uteri inferioribus incumbit. Umbilico, Pubis ossi aliisque vicinis partibus alligatur plurimis. Pyriforme Globosum organum ut in Rene Ureterum emissiones, ita quoque hoc cum ipsis, respectu structuræ, convenit: Præterquam quod secunda Lamella spectabilioribus per totum excurrentibus atque ambientibus Carneis ditetur Fibrarum fasciculis; tertiæque, Glandulis scatenti, Villosum adhæreat tegmen. Ita ut Ureteres eorumque in Rene Tubuli atque Urethra vesicæ, aut viceversa Vesica horum sit productio atque elongata appendix; uti circa Oesophagum, Ventriculum ac Intestina, quæ pro uno organo vario muneri adaptato habenda veniunt. Resectis circa collum (angusta & à fundo inferior pars) exterioribus Fibrarum obliquis Manipulis, oculis proximæ sunt Sphincteris Musculi emissæ classes, de quibus infra latius. Aperitur Collum laxiore Membranæ productione Valvæ instar, foras spectante, clausum, in Masculo genere longius, in Urethram, Vesicæ extimam regionem, D. quæ hic, circa initium ab adjacentibus denudata atque tota visui subjecta. Eadem cum corporibus Nervosis exterius obducitur substantiâ, spongiosâ verò inferius Fibrisque Muscularibus ditatâ, Membranosa superius ipsamet existit. Demonstrantur quoque hac in Tabula quæ ulterius in sequentibus explicantur, abscissa & vinculo ligata Vasa E. Testi inservientia. Testis, F. suis involucris ex parte inclusus. G. Vas deferens. H. Vesiculæ seminales. I. Corpus Glandosum atque Penis, K. cum annexis ab aspectu postico. Hisce de Vesica, via præstruitur ad indaganda Pudenda, cognitu non inter leviora; quapropter ab Arteriæ ramulo ad Testes misso, absoluto prius Scroto velaminibusque exterioribus, inchoare statui: Utpote quo duce intricatissima eorum detegitur structura. Forinfecus Testes extra Abdomen propendentes, (vide Tab. XLI.) Scroto vestiuntur, laxa æque ac plicabilis Membrana, exterius atque interius Sutura per ejus longitudinem excurrente divisa plurimisque vasis intertexta. Huic altera connascitur Musculosis dotata Fibris. Inter utramque expansionem, similiter ac in ipsa cute, multivagæ observantur Glandulæ. Obducitur quisque Testis (vide

QVADRAGESIMÆQVINTÆ

T A B V L Æ,

Figuram I.) A. Cremastere Musculo. Hic Pubis ossis ligamento affixus, suis, posterius B. robustioribus fasciis, vasorum Tunicæ C. vaginali inclusorum longitudinem sequitur. Fasciculi hi à se invicem pro Membranæ extensione plus minusve distant eique alligantur; unde avulsis Musculosis Fibris, Membrana hæc exasperata apparet, interius verò lævis atque glabra remanet. Inferius D. Testi, superius E. Peritonæi Fibrulis firmissimè adhæret. Secunda Testium Membrana F. albuginea rectè propria, proximè enim Testium molem eamque solam involvit, Crassa undique Testi interius adnata, G. Mollis Glandulisque pluribus ornata, exterius tenfili obducitur Lamellà Vasisque deferentis furculos accipit exteriores. Enumeratis hisce involucris, sanguifera includuntur Testium vascula, vulgò Præparantia, ab Aortæ Arteriæ & Cavæ Venæ medio, vel Renali trunco (vide Tab. XLII.) erumpentia.

Ex hisce Arteria A. (ut in Fig. II. Arteriam pariter ac Venam cerà flatuque tumidam ostendente) minori *a*. Vena autem B. plurima furculorum propagatione *b*. prima descendit, altera ascendit. Circa Venæ subdivisiones, Anastomoses C. variæque inosculationes retiformes D. Valvulæ E. distentæque protuberant portiones. Horum vasorum invicem tortorum classes, indefinitis alligantur atque distinguuntur Membranulis, quæ etiam Testis corpus, perreptitant. Ubi Testes, Arteriæ attingere, tam Epididymidi F. quam majusculo Ramo Testi supernè immittuntur ipsi G. atque hoc inverso ordine respectu sanguinis cursus de Vena *g*. intelligendum.

Testes numero bini, magnitudine variantes, figurà gaudent ovali, horum unus (vide Fig. II.) ab involucris denudatus, alter Fig. I. albugineà tectus demonstratur. Est autem Testis ex Glandulis, vasorum finibus alligatis vasculisque peculiaribus hisce continuis, conflatus: (ut in sequentibus) contigua hæc cum Epididymide sunt, Testium dorso affixa atque albuginea partim tecta: constat autem Epididymis ut Testis, ex pluribus Glandulis ductibusque variè flexis atque tortis. Præterquam quod hisce intercurrit major ductus intermedius, qui, solutis vinculis, in immensam, respectu magnitudinis, extenditur longitudinem, ut in Fig. II. H. ex parte demonstratur; majori formà repræsentatur Epididymis in

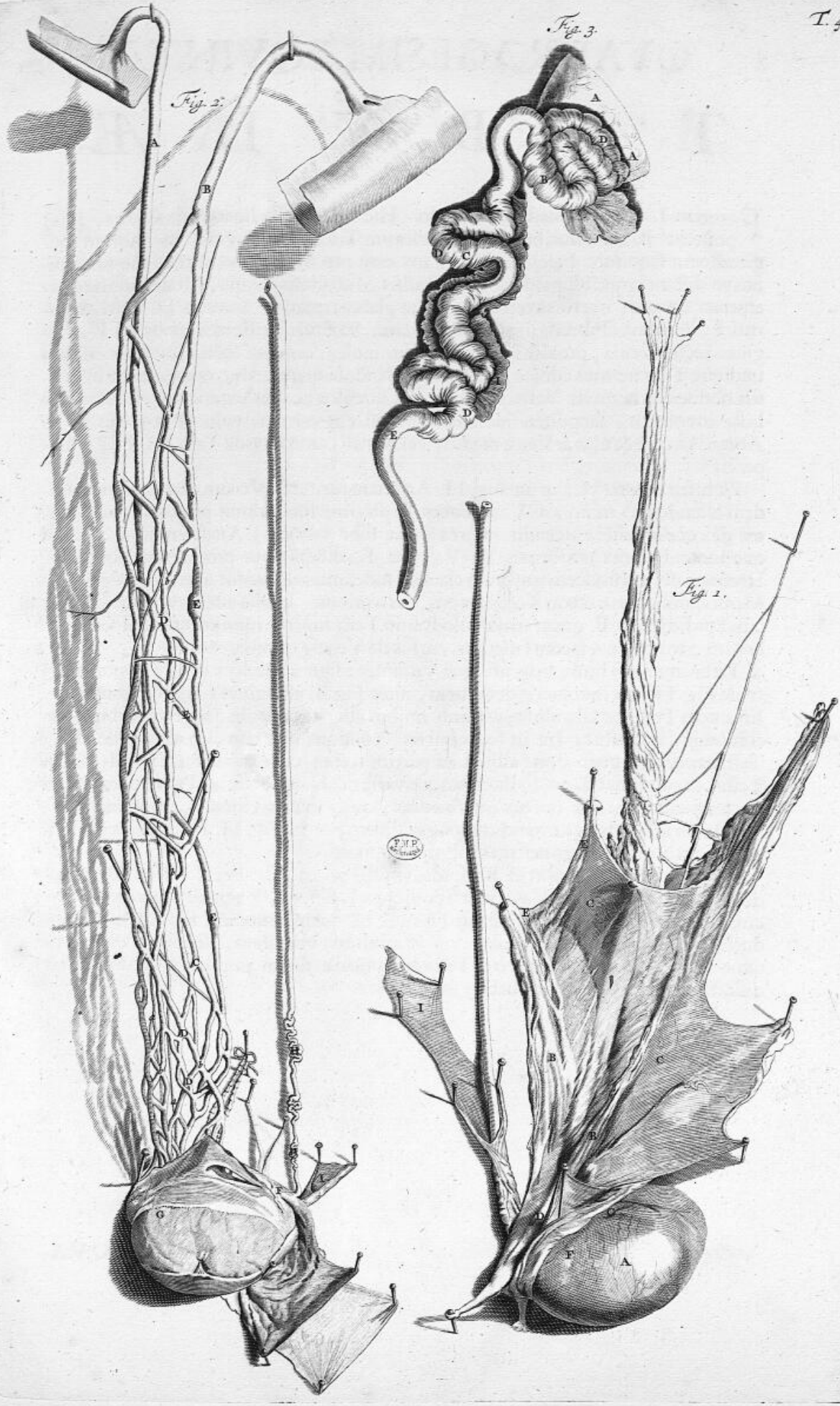
Fig. III. A. Testis portio B. Epididymidis prima, C. altera solutio. D. Glandularum eminentiæ, E. Vas commune dictum Deferens, Vaginali, specificà Fibris circularibus dotatà, tunicà (ut in Fig. II. I.) quemadmodum Epididymis, obductum. Vas deferens, à multis, ut Umbilicale vinculum, diaphanis concomitatur Tubulis. Antequam verò Testium historiæ finem impono, eorum varias dissectiones & imagines exhibebo, ut fit in

Fig. 3.

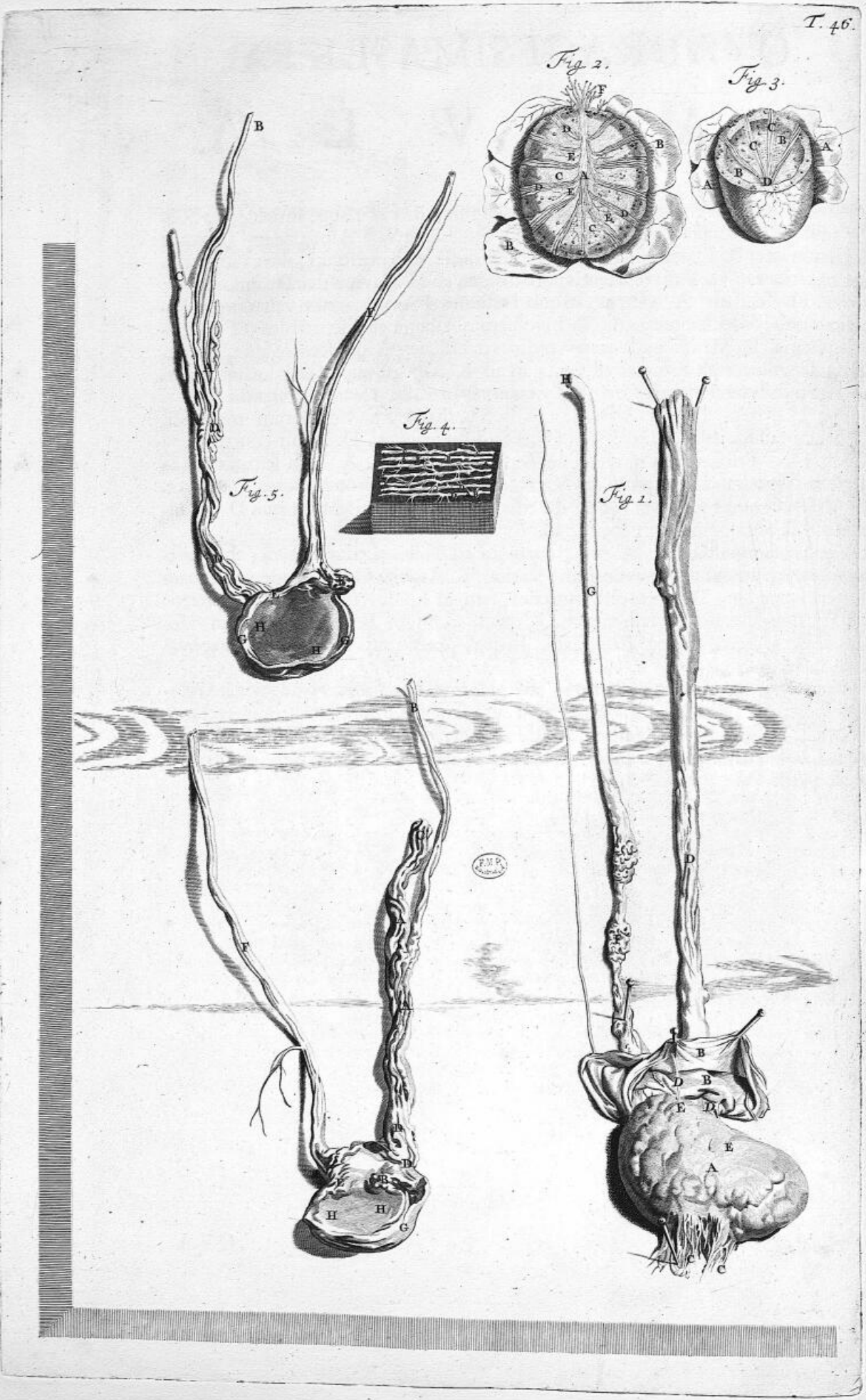
Fig. 2.

Fig. 2.

P.M.P.
sculp.

QVADRAGESIMASEXTA

T A B V L A.

Cujus Fig. I. Testiculum refert A. ab Albuginea B. cæterisque involucris, liberum. C. Disrupta Testium vascula. D. Sanguifera vasa Albugineam Tunicam B. pervagantia & E. perforantia. F. Epididymidis, ex parte soluti, flexus atque circumgyrationes. G. Vasis deferentis portio inque eo H. Cavitas sive Ductus.

Fig. II. Testem, A. referens, in quo Testium vel Seminariorum vasculorum dispositio atque ordo demonstratur. B. Involucrum Albugineum separatum. C. Vascula feminaria. D. Membranulæ eorum ordines intersepientes intersecantesque. E. Vasorum sanguineorum abrupta vestigia, tam ad B. Albugineam Membranam, quam ad F. Epididymidem tendentia. Testis transversim dissecti faciem, ostendit

Fig. III. A. Tunica Albuginea. B. Seminariorum vasculorum manipuli. C. Membranulæ vascula inter se detinentes & distinguentes, D. horum concursus.

Fig. IV. Testium vasa microscopio depicta demonstrat. A. Vasa feminaria à se invicem separata. B. Eorum in Valvularum modum protuberantes Cavitates. C. Vasa fanguinea prædicta vascula diversis locis sequentia Glandulasque D. obvolventia. E. Membranularum fragmenta. In

Fig. V. demonstrantur. A. Vasa fanguinea ad Testes abeuntia, cerâ, absque separatione internarum Membranarum, farcita. B. Arteriæ C. Venæque, antequam Testem attingunt, D. variæ distributiones, tam ad Epididymidem E. & Deferens vas F. Albugineamque Membranam G, quam ad ipsum Testem H. Horum vasorum ab altero latere exhibet Icon sexta. In qua, præcedentis Figuræ literæ explanationi inserviunt.

Vas deferens (de uno fati erit dicere) ab Epididymide exsurgens, eâdem viâ Abdomen ingreditur, quâ Vasa fanguinea ad Testes feruntur. Super Intestinum rectum, reflexum, Vesicæ urinariæ posteriorem adit regionem, ubi, ante concursum, dilatatur atque Laterali adjunctione Vesiculis adhæret Seminalibus inque eas aperitur. Vesiculæ hæ (vide

QVADRAGESIMÆ SEPTIMÆ

T A B V L Æ,

Figuram I.) A. Parum hic ante delineationem flatu distentæ, Cellulosi sunt ac Membranacei Ductus à se invicem Membranulis B. sejunctis atque aliis inter sese revinctis. C. Harum longitudo quæ trium, crassities sive Parietum distantia, quæ unius, ut plurimum, est digiti, pro subjectorum diversitate, ut ipsæmet tortuositates, variant. Cellularum anfractuosa cavitates D. multis ejusdem generis minoribus ditantur. Elongata harum portio E. Collum dicta, superato ex parte Glandoso corpore F. per Carunculam Papillarem, ex vaporum elevatione formatam G. variis in Urethram, præsertim duobus majoribus aperitur, H. orificiis. Exsiccatis verò Vesiculis, minores (vide

Fig. II.) A. harum Cavitates & Cellulæ non exactè conspiciuntur; quippe quæ distentione nimia vel rumpuntur; vel cum externa Membrana, figuram amittunt; vel nimis exsiccata, pro Membranulis à majoribus separatis habentur. Harum autem vestigia apparent, sub litera B. Membranæ C. Vasa D. deferentia & Vesiculas E. à se invicem distinguentes & inter sese devincientes. Vasorum deferentium F. ut & Vesicularum progressus ad G. Urethram. Hisce Vesiculis, ut & inferiori Urinariæ vesicæ parti sive Collo adjacet (vide Fig. I.) F. Glandosum corpus, propter Vesicularum exitus demonstrationem commodiorem apertum; sed in sequenti Tabula cum adjuncta Urinaria vesica exhibitum. Corpus hoc ovalis compressæ figuræ nucisque juglandis magnitudinis, Glandularum ex acervo coagmentatum, Membranâ obducitur (vide

Fig. III.) exterius A. validâ; cum Carnearum adjuncta Fibrarum Lamella, interius Glandium moles B. Membranulis Ductibusque perreptatur peculiaribus. C. Ductuum exitus, tam in hujus, quam sequentis Tabulæ primâ Figurâ denotantur, numero incerti ad Carunculæ latera Tubuloso singuli orificio D. in Urethram, F. hiantes. Corporis Glandosi flatu quam potuit distenti exsiccataque imago exhibetur in

Fig. IV. A. Membrana exterior. B. Secundi involucris Carneæ Fibræ. C. Diaphanæ Vesiculæ, quarum quædam disrumpæ & fractæ. D. Quædam E. duriusculæ. F. Extensorum Ductuum portiones & Membrantarum fragmenta G.

Glandoso corpori adjacet Penis, sive virile Membrum. (vide Fig. I.) I. Nexu validissimo Ossium Pubis medio alligatum. Figura huic parti concessa est oblongorotunda, inferius paululum depreffa. à communibus denudatus integumentis, partes ejus profiliunt propriæ, quas inter Musculi, de quibus, cum Ani organis, supra omiffis, summam ob affinitatem, hic primò differam.

Musculos Anus obtinuit quinos. (vide Fig. V.) Horum tres primi, circulari ambitu Recti Intestini extimum obvolvunt marginem, uno Sphincteris nomine comprehenduntur. Primus A. sive superior validissimâ Carneâ mole exstructus, secundus, B. Membraneus, tertius, C. verò transversarum Fibrularum interventu cuti, circa extimum Limbum, Glandosis scatenti tuberculis, affixus hæret. Interstitia habet D. ex Tendinum mutua atque alternata emissionem. Interior Intestini laxa tensilisque Tunica, Valvulas ab uno ac altero latere fingit quodammodo semicirculares. Omnes hi Musculi Ossis Sacri Vertebrarum velaminibus alligantur. Vesicæ, Peni, Utero Ossisque coxæ, partim Fibrarum distributione, partim Ligamentacearum Membrantarum adjumento affiguntur. Levatores duo reliqui Musculi, E. qui non rarò duplices inveniuntur quorumque insignis Fibrarum Manipulus Uterum, in fœmineo, Penem, in masculo sexu adit, circumjacentium trium Ossium ligamentis, suam debent connexionem, hinc unus ad sinistram, alter ad dextram Sphincteris superioris Lumbi partem excurrens, Intestino, ut & Sphincteri obliquè inseritur cumque ejus Aponeurosi, mutato parum Fibrarum ductu, intimè intricatur.

Peni, ut plurimum, Musculorum paria tribuuntur duo. Primum quod Penem attrahens dici posset F. ab Ischii Ossis tubere atque margine erumpens, in validâ Nerveorum corporum Membranâ G. delitescit. Alterum H. quod Urethram Comprimens non ineptè nuncupari liceret, à Sphincteris fasciculis huc missis, exstructum internisque lateribus junctum, supra Urethram, quam quasi amplectitur; excurrens, Membranæ iridem prædictæ ubique à latere inseritur. Tertium, quod non semper invenitur, ab uno tantum I. latere hic depictum, è situ transverso nomen acquirit; à Coxendicis apophysi parum infra primos Penis Musculos erumpens, inter Sphincterem Musculosque Comprimentes, Urethræ basi inseritur.

Tegitur exterius circa Glandem K. Penis Præputio L. ex involucris communibus hocce loco laxioribus multisque musculosis fasciculis interius nervosis annexis corporibus conflato. Involucrum hoc inferius Frænulo, M. Ligamentacæ potius tendinæ Membranâ Glandi affigitur. Ipsummet denique Penis corpus ex duobus præcipuè corporibus, Urethram præter, dictis Nervosis N. exstruitur, vide

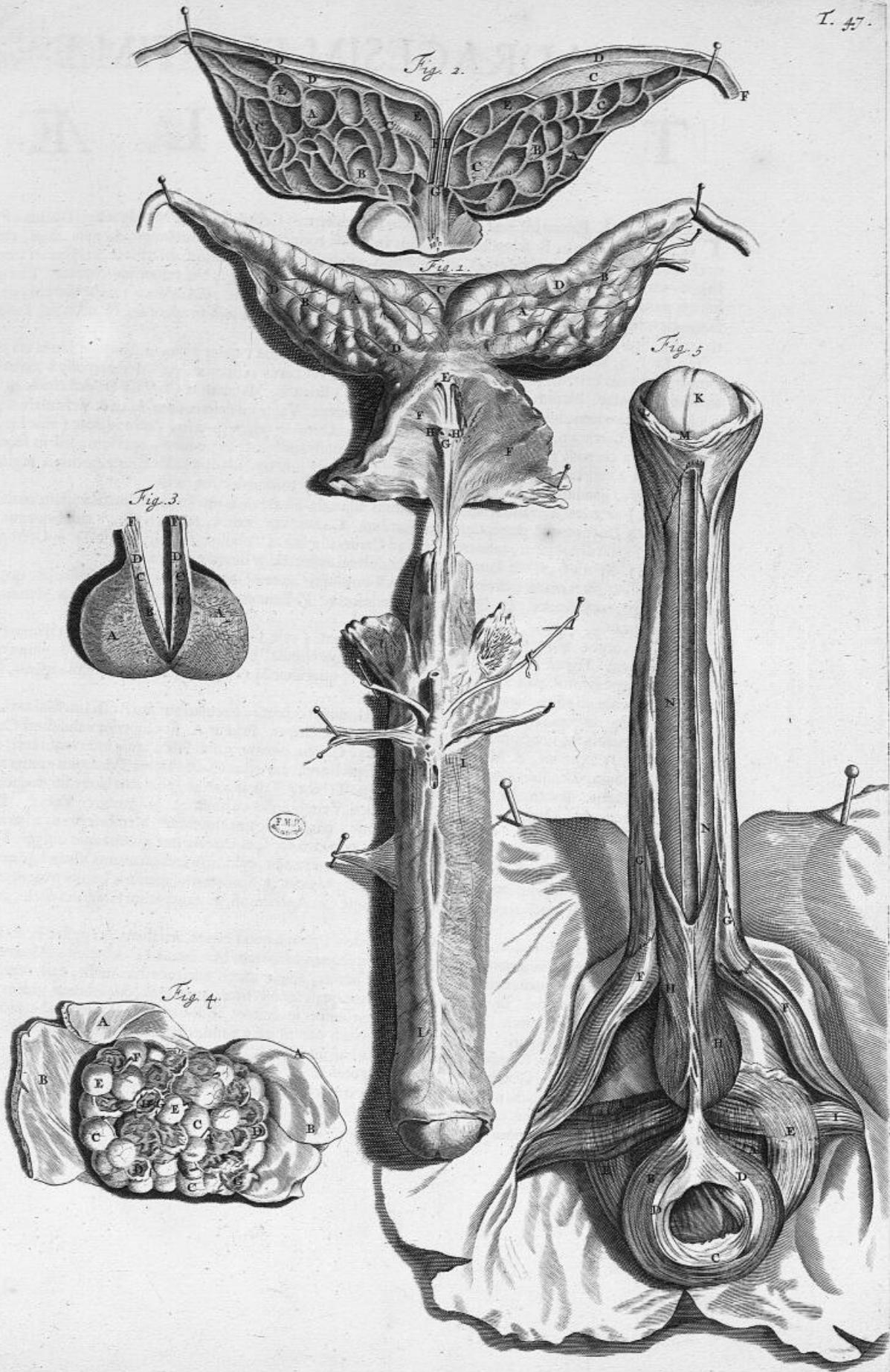

Fig. 1.

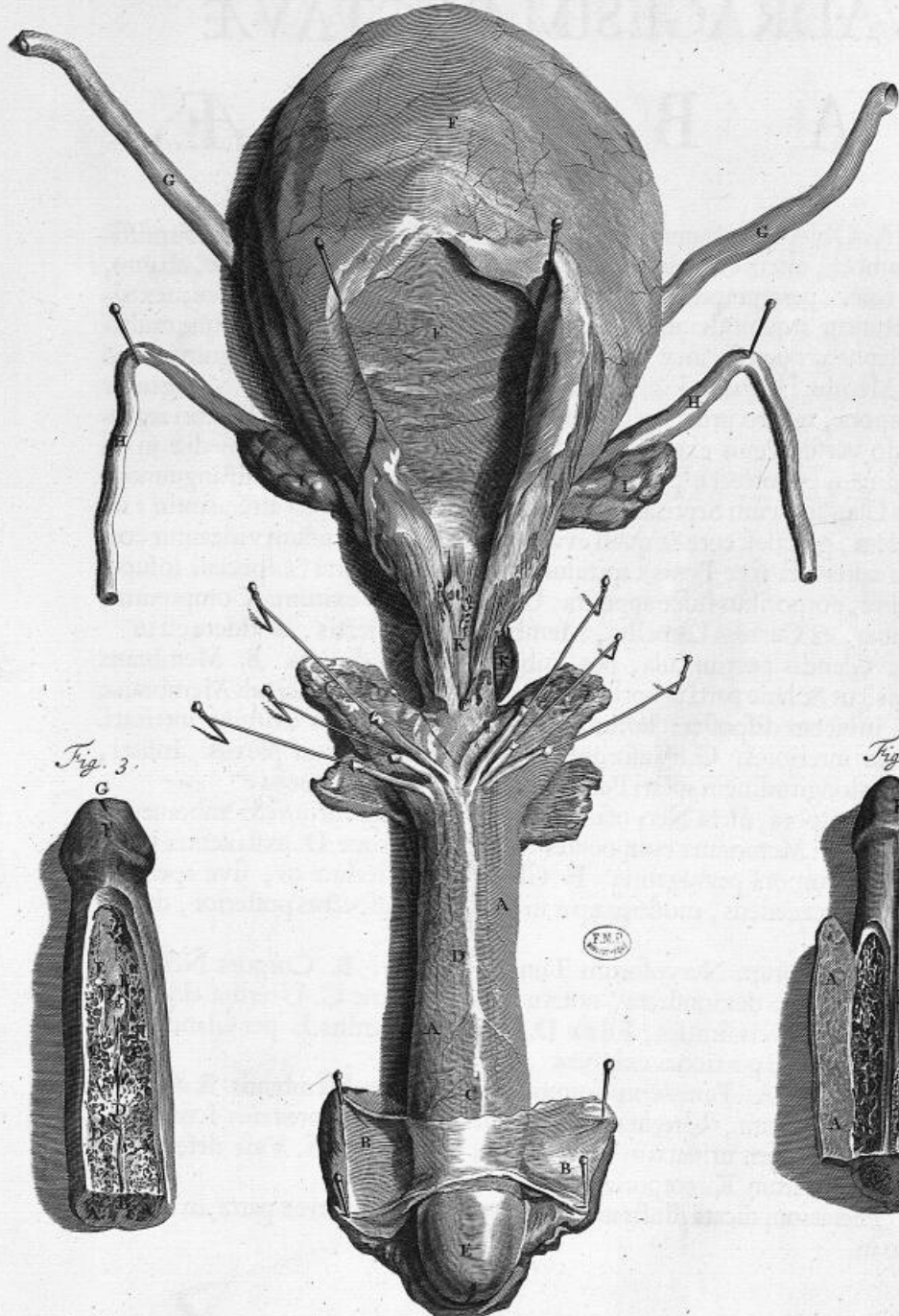

Fig. 3.

Fig. 4.

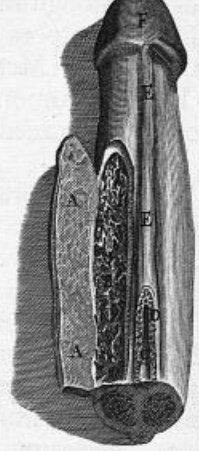

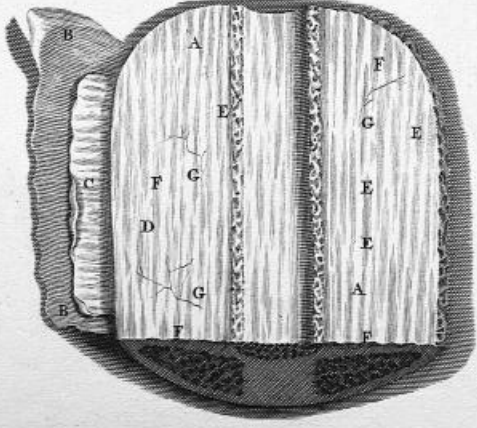
Fig. 5.

Fig. 6.

Fig. 2.

QVADRAGESIMÆ OCTAVÆ

T A B V L Æ,

Figuram I. A. Obsepitur unumquodque Membranâ exterius densâ atque firmissimâ B. quâ amotâ, altera conspicitur: Ex hac plurimæ emittuntur Fibræ, ab uno, ad aliud latus hæcce perreptantes corpora Membranasque exstruentes; hisce inextricabiliter annectuntur atque fulciuntur Vasorum sanguiferorum Nervorumque multivagi plexus Diaphanæque plurimæ Glandulosæ vesiculæ, quæ diluto sanguine atque inflato pene, Membranularum Fibrillarumque præferunt imaginem. Alligantur modo dicta corpora, relicto pro Urethra interstitio, C. Pubis ossium inferiori regioni, ascendendo versus Penis extrema ora, Septi D. Membranulæ intermediæ juxta Penis longitudinem exporrectæ, ope, tam conjunguntur, quam distinguuntur. Quoque magis Glandem cum Septo accedunt, eo magis, cum Septo attenuantur; ita ut prope Glandem, gracilescente & quasi evanescente Septo, in unum videantur coalescere. Glans autem E. sive Penis capitulum, Turbinatâ figurâ & speciali insuper velamine prædita, corporibus hisce apposita, Urethræ præbet exitum. Componitur, præter communia, ex Carneis Lamellis, Membranulis interjectis, ut videre est in

Fig. II. A. Glandis portiuncula, per Tubum opticum depicta. B. Membrana Peni communis, ut & huic parti propria C. separata. D. Carnei fasciculi Membranæ instar juxta se invicem dispositi: horum quidam E. admodum existunt intricati. F. Membranulæ interiores. G. Vasorum, præsertim Nervorum plexus. Inflati, exsiccati & juxta longitudinem aperti Penis anterior facies exhibetur in

Fig. III. A. Corpora, dicta Nervosa. B. Septum sive interstitium Membraneum. C. Fibræ ab interiori Membrana erumpentes Membranulasque D. exstruentes intermedias. E. Vasa corpora pervagantia. F. Glans. G. Urethræ os, sive apertura. Penis, eodem, ut præcedens, modo præparati dissectique aspectus posterior, depingitur in

Fig. IV. A. Corporum Nervosorum Tunicæ separata. B. Corpora Nervosa, circa quæ, præter modo demonstrata, notatu digna occurrit C. Urethra eique appositæ, corporibus Nerveis similes, Fibræ D. Urethræ ascensus E. per Glandem F. Penis transversim dissecti portiones exhibent

Fig. V. & Fig. VI. A. Penis corporumque Nerveorum Membrana B. Corporum C. Septi D. Vasorum, Urethræque E. facies. Depingit præterea Icon hæc, (vide Fig. I.) F. Vesicam urinariam apertam, G. Ureteres, H. Vasa deferentia, I. Seminalium vesicularum K. corporisque Glandosi exitus.

Fœminea, generationi dicata illustraturus organa, primò eadem ex parte, in situ naturali propono in

QVADRAGESIMANONA

T A B V L A.

A. Apertum Abdomen. B. Uteri in ima Abdominis Cavitate five Pelvi immerfi altera Tuba. C. Intestini recti, vinculo ligati, ut & D. Vesicæ urinaria, E. Vulvæ, F. Aortæ Arteriæ, G. Cavæque Venæ portiones. Hisce supernè adjacent, H. Stomachus stylo suspensus. I. Hepar, ad latus reclinatum & à latere K. Renes. Ut verò ulterius conspiciantur modo dicta organa, ostenduntur cum annexis è corpore dissecta, à vicinioribus separata atque in situ naturali, quantum fieri potuit, reposita, in

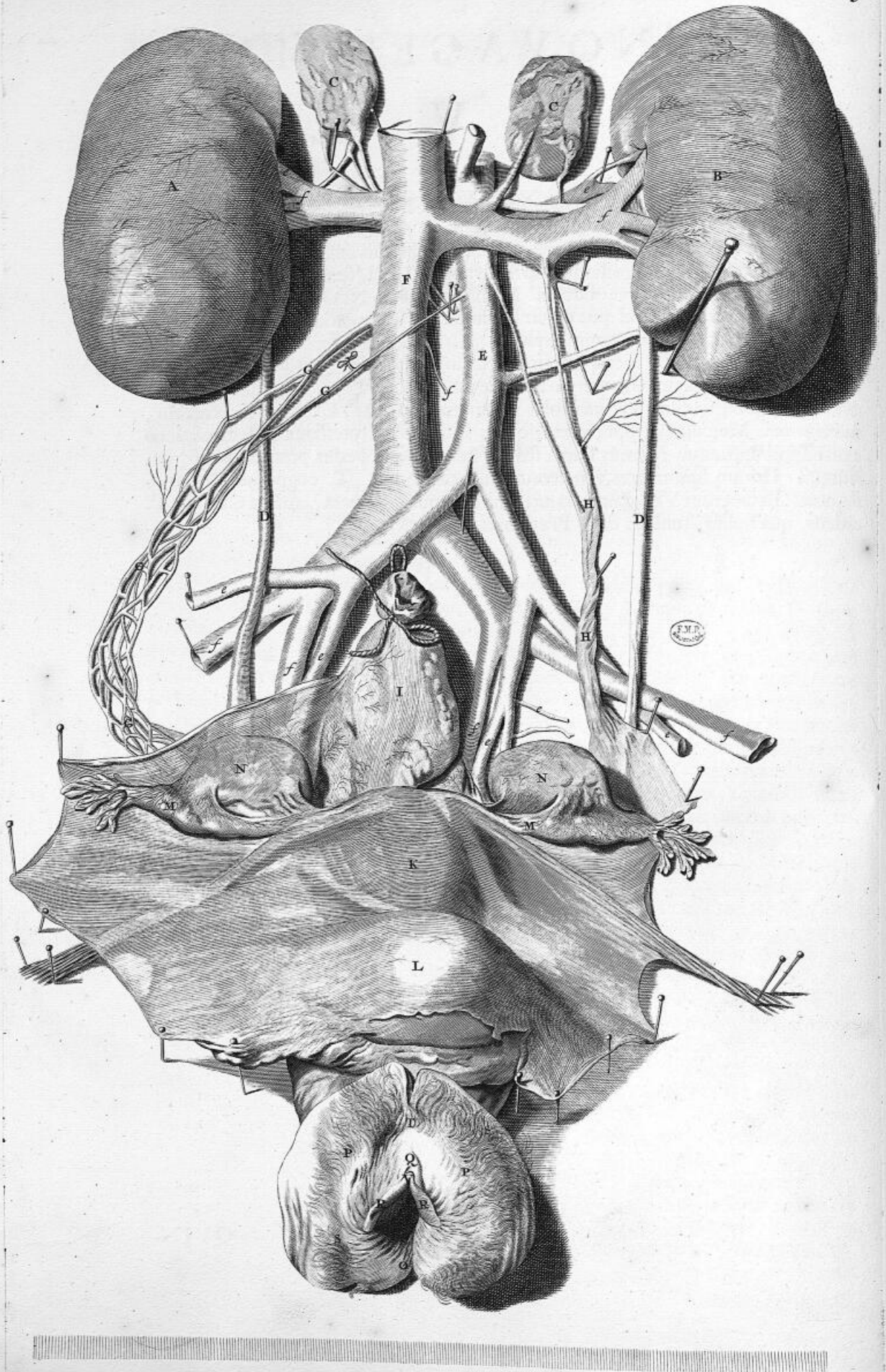
QVA

II

QVIN-

QVINQVAGESIMA TABULA.

A. **R**en dexter, B. sinister. C. Glandulæ Renales. D. Ureteres. E. Aortæ Arteriæ
F. Cavæque Venæ abscissi trunci, eorum *e. f.* emissiones, ad Ovarium & Tu-
bam, harum dextra G. soluta inflataque, sinistra verò H. suis adhuc involucris circum-
voluta apparet. I. Intestini recti vinculo ligati portio. K. Uterus. L. Vesica urinaria
communi Peritonæi velamine obducta. M. Uteri Tubæ. N. Ovaria. O. Vulva siue
Pudendum muliebre. Quod quia externè in anteriore Pubis ossium regione situm (ut
circa virilia) ante cætera examini tradam. Componitur, sepositis communibus
toti corpori, ex partibus dictis Labiis P. partim Clitoride Q. atque Nymphis R.
exterior Labia, fissuram relinquentia intermediam ab Osse Pubis ad usque ferè Anum
extensam, quod spatium Perinæi solet indigitari nomine, Crinibus S. ornantur,
interius tam Musculosa à Sphinctere, quam Pinguedine interfarcito Membranaceo
exstruuntur apparatu. Inferius Labia stricta Tensaque, superius protuberantia repe-
riuntur. Horum summitates venereorum monticulorum, T. cognomento digno-
scuntur. In superiori Vulvæ angulo interque laxa ejus involucria, eminent Clitoris V.
eâdem, quâ Labra, tunicâ, dictâ Præputium obvelata, vide

QVINQVAGESIMÆ PRIMÆ

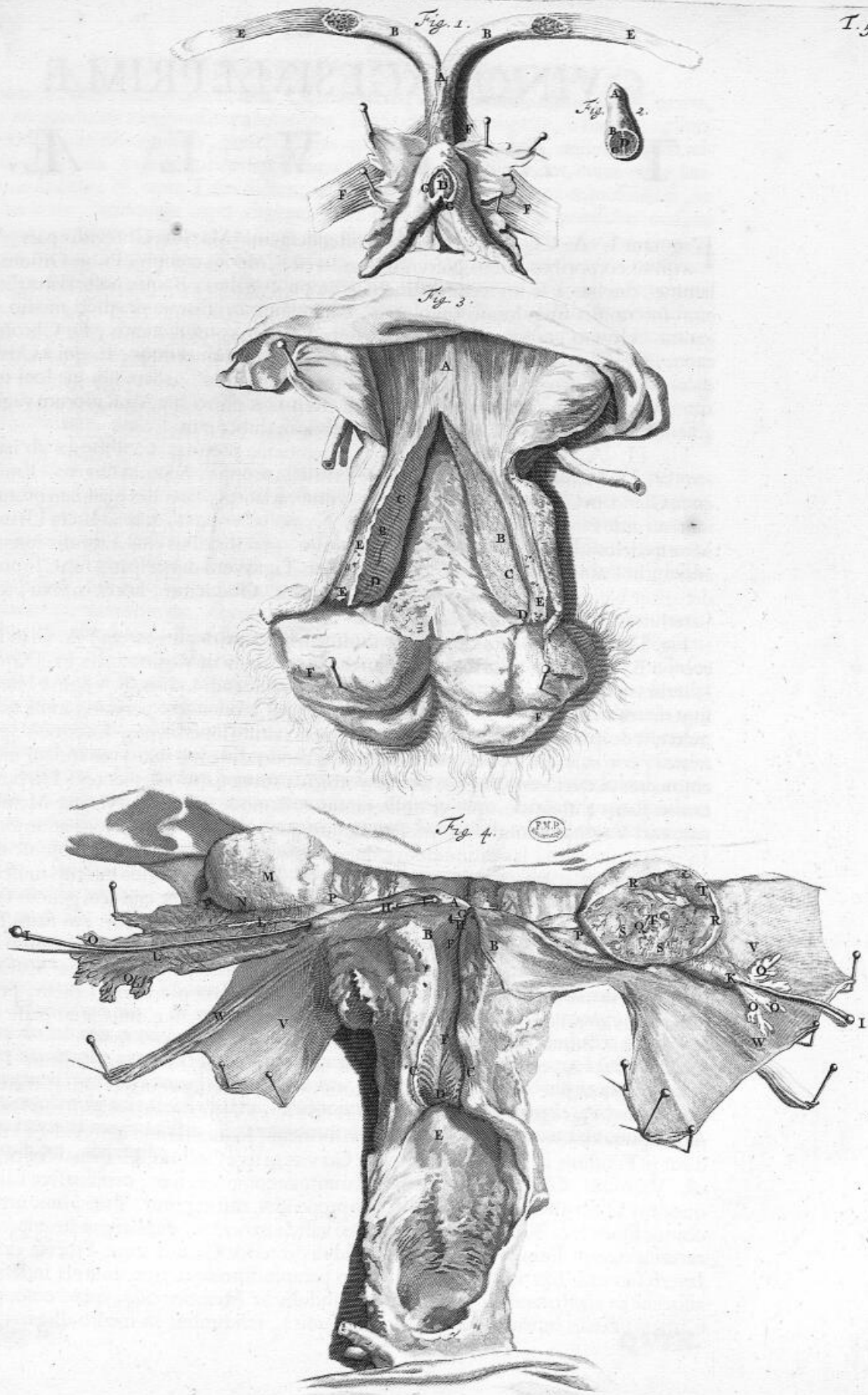
T A B V L Æ,

Figuram I. A. Clitoridem separatam ostendentem. Maxima Clitoridis pars, Virilibus corporibus, dictis Nervosis, similis est: Inferius etenim à Pubis Ossium velamine, duobus à se invicem distinctis erumpit cruribus, B. quæ postea lateraliter, cum intermissis singulorum involucris, conjunguntur ossisque prædicti medio alligantur. Horum corporum Meatibus referta Papillaris protuberantia, D. Clitoridis caput, sive Glans dicitur. Musculos Clitoris propriè obtinet duos, E. qui à Coxendicis velamine progredientes, ejus crura super excurrentes, iisdem ubique loci inferuntur elongatoque corpori alligantur. F. Restitant porrò hic Musculorum vaginæ abscissorum portiones. Clitoridis interior facies exhibetur in

Fig. II. A. Clitoridis capitulum. B. Membrana propria. C. Fibrulæ ab hacce emissæ. D. Membrana ab utroque latere exstructa propria, Septum fingens. Emitterit circa Glandem Clitoris, magnitudine maximè variantes, laterales quasdam protuberantias (vide Fig. I. G.) paleariformes duas, Nymphas vocatas, quæ ad latera Urinarii Meatus descendentes, Tenuium instar crurum, gracilioribus suis Fibrulis ipsismet affiguntur Labiis oculumque tandem effugiunt. Transversi digiti spatio sub Clitoride, detegitur Urinarii Meatus supra descripti apertura. Obducitur, hocce in sexu, totus Urethræ ut & uteri vaginæ tractus (vide

Fig. III. Meatum hunc juxta longitudinem apertum depingentem) A. Glandoso acervo B. vasculisque pluribus, quorum ductus, C. tam in Vaginæ orificio, D. quam Urethra ipsa E. aperiuntur. Dissectis remotisque Pudendi Labiis, F. Vaginæ interior superficies inspicienda venit; antequam autem hanc ostendere pergam, monendum quid erit de ipsius orificii coarctatione, Hymenis titulo superbiente. Interior Vaginæ tunica, corrugationes plicasque habet vario modo distentas varioque itidem modo eminentes, exteriorem Vaginæ limitem orbiculatim ex parte obsepientes: Hæ omnes tamen flatus distentionisque vi obliterantur nullamque nisi veræ Nerveæ Membranæ, toti Vaginæ communis, speciem nullumque virginittatis claustrum adumbrant. In juvenculis verò, laxa admodum atque extensa hæc est Membrana, ut minusculum tantum relinquat foraminulum, intermedium. Obducitur vagina inferius muscolosis Fibris à Sphinctere ortis clitoridisque corpori annexis, ut & ejusdem generis fasciculis huic parti quam Labiis communibus. Super rectum Intestinum, cui firmissimè connectitur, oblongà figurà Tubi instar flacciduli prorepens, exterius secundum longitudinem Membranaceo, Pinguedinosi sacculis ornato, circumducitur Musculo. Quo ad Vaginæ latitudinem longitudinemque, secunda ut plurimum septem, prima trium plus minusve transversorum reperitur digitorum, cujus finis uteri orificium amplectitur. Primaria post vaginam perscrutanda pars, Uterus est (vide

Fig. IV.) A. qui totus cum annexis in præcedenti Tabula ostenditur. Unicus, magnitudine varians, licet multoties trium circiter transversorum metiatur digitorum, ejus à fundo ad collum longitudo; inter Vesicæ urinariæ & Recti Intestini medium locatus, figuram assumit pyriformem (loquor de non ingravidato) dividitur in Fundum B. quæ suprema, atque Cervicem sive Collum, C. quæ inferior pars est. Vasorum, Glandularum Membranarumque compages hæc, orificio sive Limbo quodam D. ab ipsa Vagina, E. in quam propendet, distinguitur. Prima huic organo ubique supertexta Membrana à Peritonæo valida exoriens, duplici gaudet apparatu; exterior etenim Tunicæ pars, lævis ac glabra, interior Carnea atque Fibrosa existit. Intersecantur Uteri vasa, quæ serpentino pampiniformique ritu, mutuis indefinitè affociantur anastomosibus, innumeris Glandulis ac Membranulis; quæ, composità Carneis inferius instructà Fibris obliquis Tunicâ, tendinibus in medio alligatis, internam

QVINQVAGESIMAPRIMA TABVLA.

ternam uteri obducunt superficiem. Utero aperto, consideranda ejus est, F. Cavitas, quæ exigua juxta longitudinem insculpta, lineis duabus elongatis, à fundo, collum quodammodo triangularis, petit. Hujus apertura in virginibus, anserinum vix admittit calamus. In utroque cavitatis angulo, G. orificium invenitur, cujus variæ latitudinis ductus, H. uteri Tuba dictus, in principio stylum, I. ægrè minusculum, in medio verò, minorem capit digitum; ad uteri latera situs, à prædicto orificio paulatim incurvatur, circa finem Illicò angusto donatur exitu, K. circularibus circumvoluto fibris. Membranacea hæc structura, cujus longitudo septem transversorum digitorum inveniri solet, cum uteri tam externo, quam interno involucro communis est: Præterquam quod interior Tubæ Membrana laxior & secundum longitudinè mplexior existit. Fibrularum hi fasciculi, inflatà parum tubà, multum à se invicem recedunt, quod in alterius lateris aperta, L. liquet. Ubi Ovariorum M. corporum dimidium N. ambiere, Musculis finiuntur plurimis, O. qui Membranaceæ tubæ structuræ affixi, soleaceum mentiuntur ornamentum. Distant ab M. ovariis transversî digiti spatium, tenuissimis verò, Membranæ, alis vespertilionum non dissimili, P. partibus, iisdem alligantur.

Muliebres Testes, potius Ovaria, quorum unum integrum, M. alterum, Q. per medium juxta longitudinè m dissectum ostenditur. Utrimque unum transversis duobus ab Uteri fundo digitis situm invenitur. Vasorum dictorum Spermaticorum involucri atque ipsi Peritonæo firmissimè adhærent. Validà interius, è mollibus coagmentata Fibris, circumvoluta Tunica, R. figuram ab utroque aspectu exprimunt globosodepressam, multis ubique protuberulis sulcisque instructam.

Hocce aperto velamine, Ovariorum interna conspicitur facies; quæ ex innumerabilibus Membranulis, Fibrularum Vasorumque plexibus, Glandulis S. ac Vesiculis diaphanis, T. composita cernitur. Membranulæ hæc exteriori involucro, ut hisce iterum fibrulæ alligantur atque indissolubili nexu, cohærentes, spatia atque loculamenta pro glandulis vesiculisque relinquunt. Glandulæ vasorum capillamentis non minus intrinsecus, quam extrinsecus obvolvuntur validioreque specificâ vestiuntur Membranâ tenacissimisque radiatim dispositis construuntur ex tubulis. à Vesiculis verò differunt, illæ etenim liquore turgent limpido vasorumque exiles furculi atque plexus in ipsismet harum tantum membranis disperguntur. Eodem propemodum ritu ac in masculo ad Testes, in foemineo genere Sanguifera vasa ad ovaria feruntur atque ab iisdem deferuntur. (vide Tab. L.)

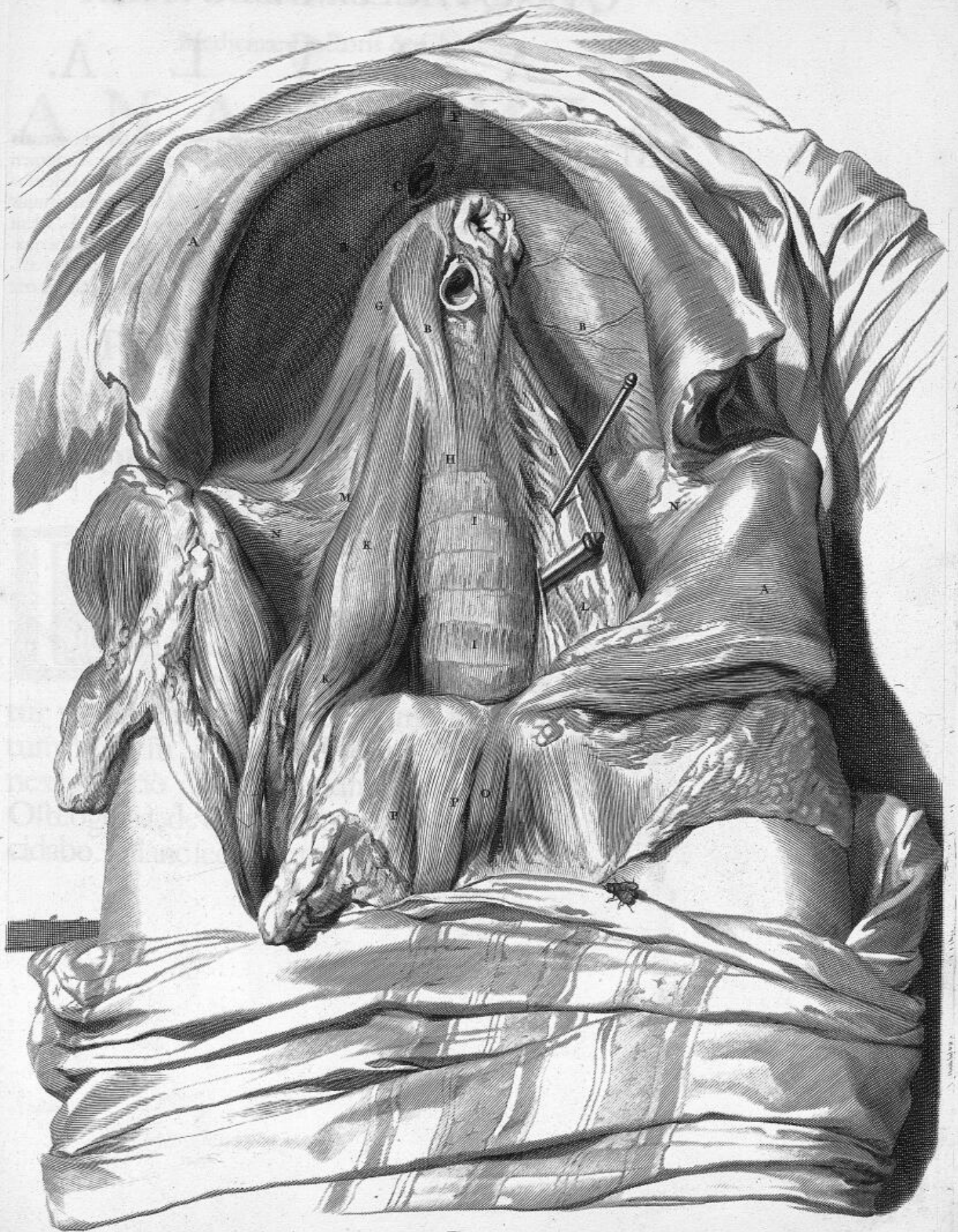
Tota Uteri moles cum annexis Membrano à Peritonæo derivato, lati instar ligamenti ubique expanso involucro, V. vicinis alligatur partibus suaque in sede detinetur mobilis. à toto itidem fere Uteri corpore, duplicis Lamellæ, W. Membrana, Ligamenti rotundi titulo indigitata Spithamæ longitudinis, inter Peritonæi duplicaturam, extra Abdomen utrimque inguina versus deducitur; unde supra Pubis ossa excurrens, prope Vulvæ superiora in plurimas subdividitur fibrillaceas expansiones. Membrana hæc, ut innumeris omnium Vasorum generum propaginibus, ita etiam multifariis permeatur Membranulis ac Fibrulis, à priori deductis eique annexis horumque agmina seorsim obvelantibus, suspendentibus atque à sese invicem distinguentibus. Quomagus Membrana hæc, ab utero recedit, eo magis cognominis Etymon, suâ figurâ mereri videtur. Prope etenim Uterum lata magis, prope verò inguina rotunda magis existit. Exempto omne de Ventre viscere, prout sese conspicendus exhibet, depingit,

QVINQVAGESIMASECVNDA T A B V L A.

A. Musculorum Abdominis decussatim dissectorum portiones. B. Diaphragmatis in Tab. XXVI. descripti sed non delineati facies à parte qua Abdomen spectat. Foramen pro C. Vena Cava atque D. Oesophago. E. Aortæ Arteriæ abscissus truncus. F. Diaphragmatis superior, G. inferior Musculi portio. H. Caudales hujus fasciculorum fines. I. Lumborum Vertebrae. K. Femoris Musculus Psoas. L. Idem à Vertebri ex parte separatus, stylis distractus & ad latus diductus. M. Lumbi quadrati, N. Iliaci interni, O. Lividi P. Tricipitisque Musculorum portiones & vestigia; de quibus, ut reliquis Ani Musculis, quoniam in Parte Quinta dicendum erit ulterius, Tertiae huic Operis subdivisioni ponendus hic est terminus.

F I N I S.

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurghi,

ANATOMIÆ

HVMANI

CORPORIS

PARS QVARTA,

DE INGRAVIDATO VTERO,
FOETV EIVSQUE ANNEXIS.

Demonstratis utriusque sexus genitalibus, ad ingravidati Vteri Foetusque delineationem atque explicationem transgredior : hæc autem eo statui proponere ordine, ut cultro anatomico deteguntur visuique sese offerunt. Primò itaque imprægnatum Vterum, secundò Foetus involucra eisque annexa, tertio denique ipsummet Foetum, reservatâ Osteogeniâ, de qua in Parte operis hujus ultima, dilucidabo. Hanc secundum normam exhibetur

QVINQVAGESIMÆ TERTIÆ

T A B V L Æ,

Figura I. Quæ Uteri non diu post imprægnationem è corpore dissecti Iconem demonstrat. A. Uteri fundus. B. Tuba sinistra ipsi Ovario C. inhærens. D. Vasa sanguifera sanguine turgida. Tuba hæc (vide

Fig. II.) A. Postquam fuit avulsâ, non tantum circa introitum B. sed usque in Uterum C. intensa rubedine, ex vasorum distentione, tam intrinsecus, quam extrinsecus imbuta apparebat Pisumque majus facillimè capiebat. Apertâ Uterinâ Tubâ (vide

Fig. III.) Fibrarum Musculosarum A. atque Membranacearum constitutio B. inspectioni sese offerebat; ab invicem enim distinctæ extimoque involucro C. affixæ jacebant Tubæque Musculorum D. facies commodè distinguebatur. Ulterioris demonstrationis ergo præcedentibus addidi,

Fig. IV. Uterum referentem A. hunc, postquam Vasa sanguifera, Vena B. fuscâ, Arteria C. rubrâ, fuere cerâ repleta. Quod artificium ab uno tantum instituitur latere, ita ut ex vasculi unius cerâ immissione, omnium fiat repletio. D. Membranz exterioris portiuncula separata. E. Ligamentacea expansio lata. F. Ovaria. G. Uterinæ Tubæ itidem albâ cerâ repletæ. H. Vasa sanguifera per corpuscula, dicta Ligamenta rotunda; copiosè & fasciculosè dispersa. Sequitur

Fig. 1.

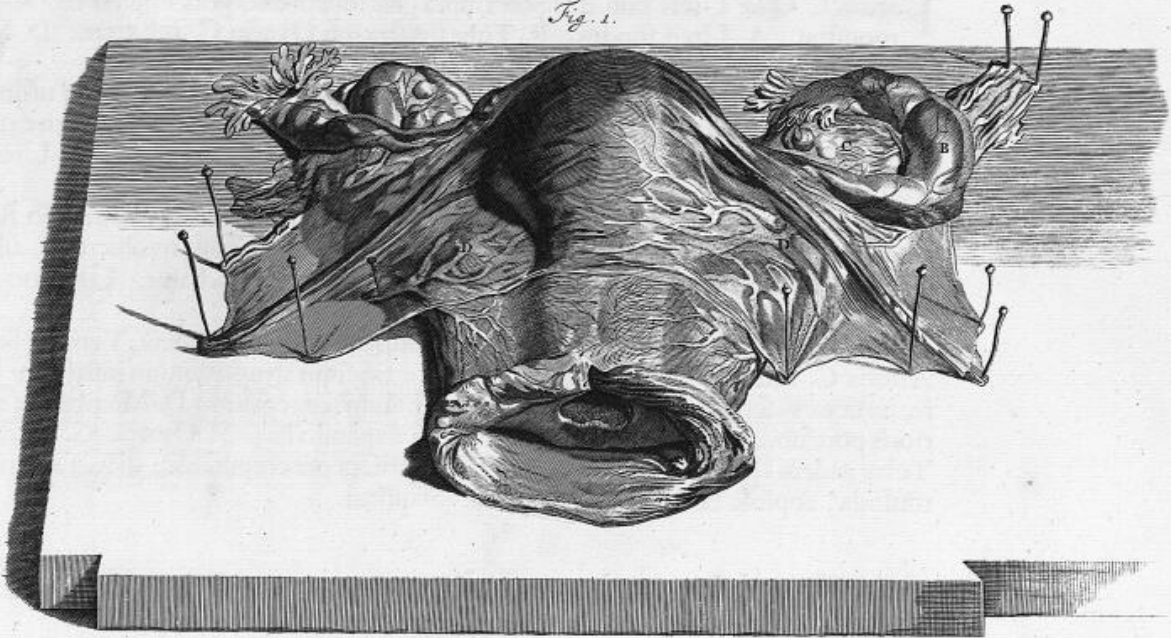

Fig. 4.

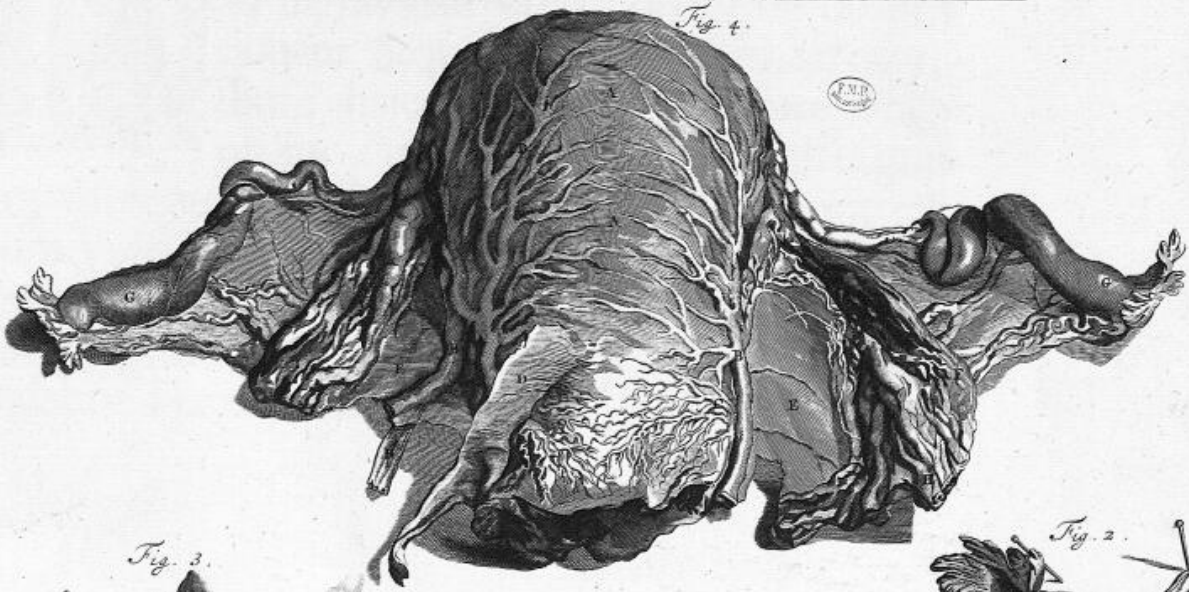

Fig. 3.

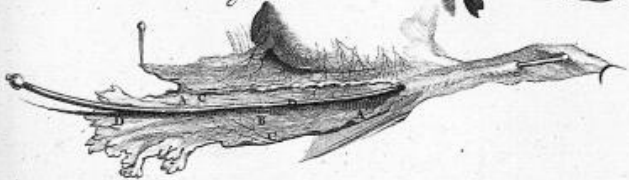
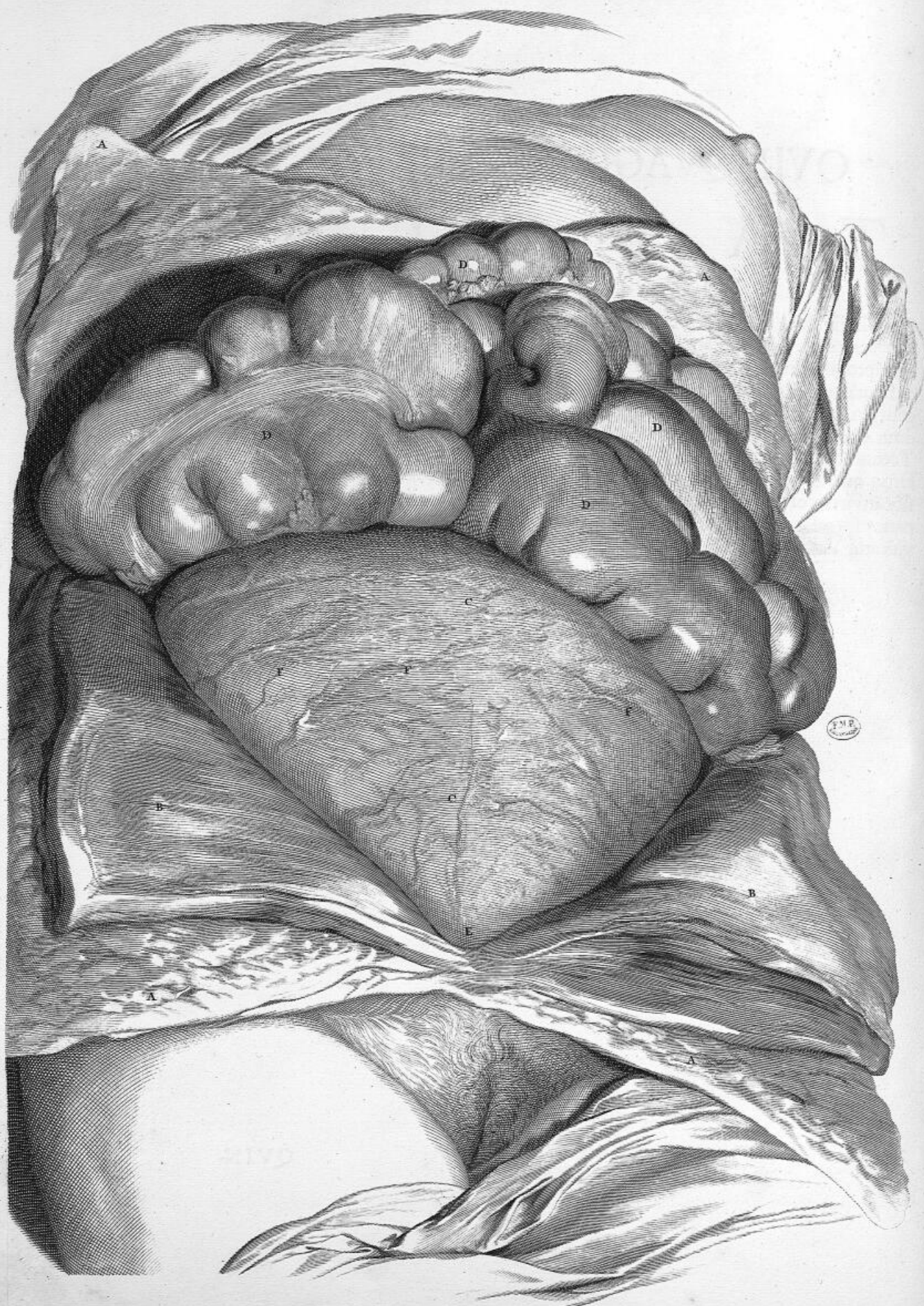

Fig. 2.

QVINQVAGESIMAQVARTA T A B V L A,

Mulieris ultra septem menses gravidæ, inexpectatâ atque repentinâ morte extinctæ, apertum Abdomen referens. Corpori universo communibus A. ut & Abdomini propriis dissectis & ad latera diductis integumentis B. Uterus ipse, C. Sphæricâ figurâ, cujus basi Intestina D. cedunt, hoc in subjecto solito plus ad dextram vergens, in conspectum venit. Ejus Collum, quod respectu longitudinis multum extenditur conniventerque claudi solet, hac in Figura ex parte tantum visibile E. existit. Totum Uteri corpus, ut supra innui, Vasis intumescens perreptatur F. sanguiferis, quæ absque Valvarum interfectione mutuis associantur Anastomosibus eoque sibi invicem obviam eunt modo, ut unum continuum variè diramificatum Uterique partes singulas visitans & ad duorum digitorum crassitiem omnes simul extendens videatur Vas.

QVINQVAGESIMAQVINTA

T A B V L A.

Utero A. cum Abdominis integumentis tam propriis B. quam communibus C. decussatim aperto remotisque cum cæteris visceribus Intestinis D. ejus avulsa de Uterina placenta E. asperitates, F. Cavernosa foveola G. atque Tubercula H. inspectioni patent. I. Chorii cum adhærentis Placentæ K. separatisque Urinaria Membrana L. Amniique M. portionibus, facies.

QVINQVAGESIMASEXTA

T A B V L A.

Post deductam à parte suprema placentam A. Chorii B. Urinariaeque Membranae portiones C. Uterum D. omniaque Abdominis involucria E. Foetus F. sub Amnio G. latitantis ac transparentis vinculoque Umbilicali H. affixi, situs considerandus atque admirandus existit, qui pro gestationis tempore ac subjectis, varius inveniri consuevit. Ut plurimum Caput I. uti hac in Tabula delineatum, Uteri fundum possidet. Cubiti K. genubus L. Manus M. Pectori N. aut Collo, O. hic insolite Pedibus, P. qui multoties plantis Natibus, appropinquant. Quibusdam ante partum, puta tribus, vel quatuor septimanis, Foetus inverso à priori ordine dispositus cernitur: Capite etenim deorsum reflexo, alium planè tam respectu totius corporis, quam singularum quarundam partium situm assumit solutisque manibus pedibusque exitum moliendo, vario saepius in defunctorum Utero situatus modo, detegitur; priusquam verò Foetum, Utero exemptum, quod in

QVINQVAGESIMÆSEPTIMÆ

T A B V L Æ,

Figura septima fit, demonstrare pergo; varias ab Ovo foetuum sive embryonum incrementorum atque conformationum Icones proponere nec injucundum, nec inutile credidi.

Prima idcirco Figura Ova è Virginis ovario ut plurimum Pisi magnitudini respondentia exhibet. A. Ova minuscula, B. majuscula.

Fig. II. Ovum designat imprægnatum, in quo vasorum plurimi deteguntur ramusculi atque plexus.

Fig. III. Embryonem viginti circiter quinque à conceptione dierum delineat, in quo omnium membrorum ac plurium ossium rudimenta atque delineationes apparent. A. Placenta Uterina, B. Membrana Chorion, C. Urinaria D. Amniosque aperta. E. Vinculum Umbilicale, cui Embryon F. alligatur.

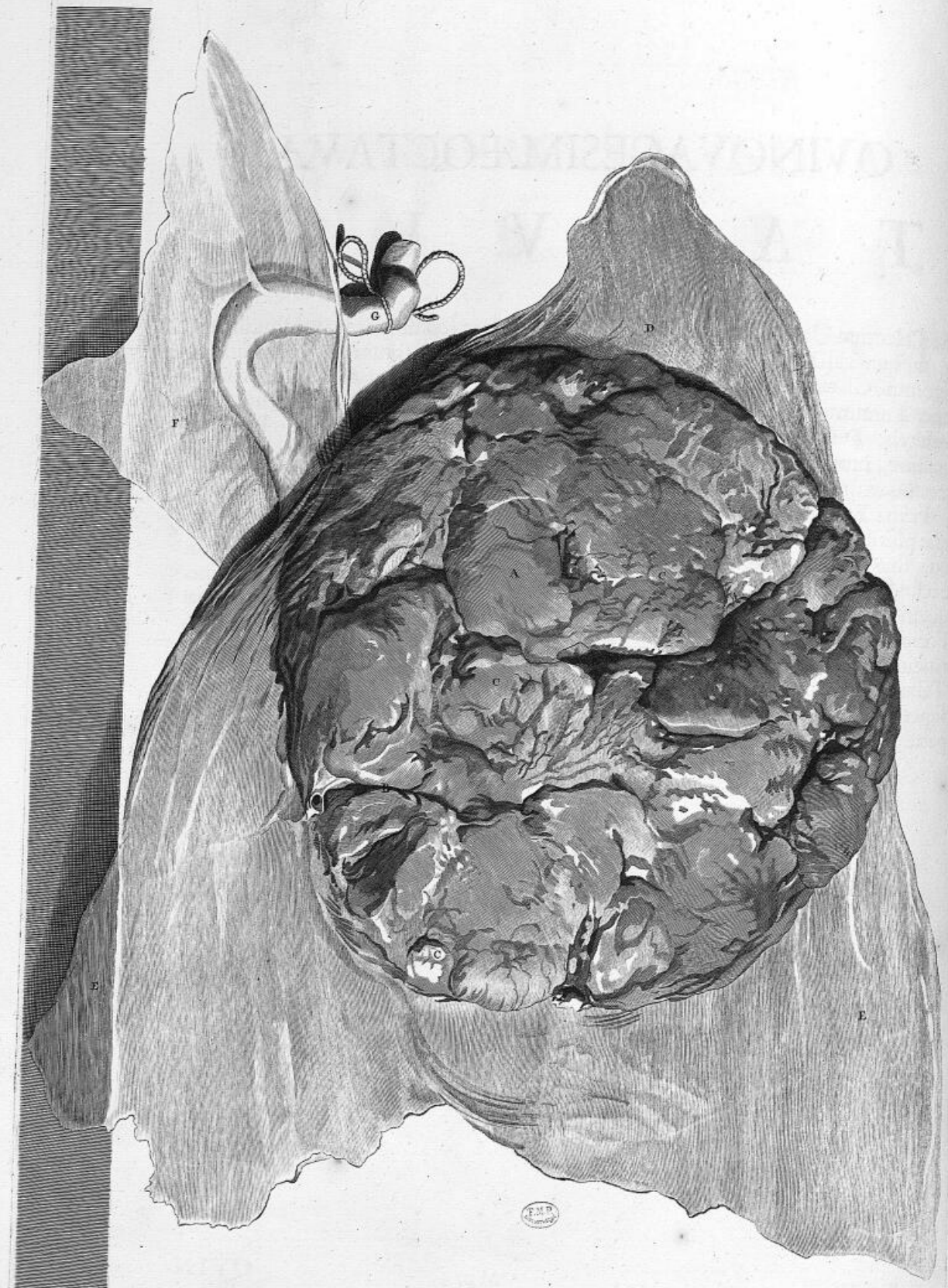
In Fig. IV. depingitur quadraginta circiter dierum Embryon, in quo omnia Membra atque Ossea puncta, sive Ossium conformatio distinctè dignoscuntur.

Fig. V. Embryon depingit duorum & dimidii mensium, cujus Ossa, ut in abortu (vide

Fig. VI.) trium circiter mensium, exsiccatâ parum cute, ubique eminent atque transparent.

Fig. VII. Foetum octo circiter mensium Utero exemptum Placentæque Uterinæ annexum ostendit. A. Foetus masculus, cujus manus pedesque è contorto in Utero situ, complicati existunt. B. Vinculum Umbilicale, quod interdum sinistrorsum, interdumque dextrorsum ab Uterina placenta versus Occiput atque ab hinc ad Umbilicum fertur. C. Ejusdem in Umbilicum insertio atque in placentam Uterinam D. atque Chorion E. divaricationes; huic adjacent F. Membranæ urinariæ & G. Amnii pro parte separati, expansiones. Ut verò quæ conjunctim demonstrata sunt, singulatim atque specificè dilucidentur. Primò Foetus involucri examini submittenda, quemadmodum fit, sub explicatione

QVINQVAGESIMÆ OCTAVÆ TABULÆ.

A. Placenta Uterina, qua parte Utero adhæret, juxta communem magnitudinem, quæ varia est, hac in Tabula expressa, Moles est Vasorum præsertim sanguiferorum, Glandularum atque Fibrularum, quibus peculiare quidam succiferi ductus, interferuntur. Omnia hæc Membraneis, maximè verò priori, Foetus adnascuntur involucris. Distinguitur placenta Sulcis B. atque Fissuris, plus minusve pro Placentæ crassitie, profundioribus. C. Eminentia ex vasorum capillaribus Glandularumque racemis exstructa quo magis versus Chorion excurrunt oblitescunt.

Prima Foetum ubique cingens Membrana D. Chorion, crassa, aspera Fibrulisque pluribus Vasculorumque propaginibus Utero, ut & Uterinæ placentæ, à qua non sine Vasorum laceratione divellenda, agglutinata atque contigua tenetur. Secunda E. tenuissima ac pellucida Urinaria, ubique priori, ut etiam Placentæ mediantibus Vasis ac Fibrulis adhæret Foetumque itidem totum cingit. Tertia F. quæ Foetum proximè laxèque involvit Amnios, prioribus accumbit, nullibi verò conascitur. Tenuis admodum & tensilis ut existit, ita quoque transparens, uti hac in Tabula delineata observatur. G. Vinculi Umbilicalis ab opposita Placentæ Uterinæ superficie progredientis portiuncula. Eadem hæc involucra, simul cum Placenta, parte, quâ Foetum ejusque Umbilicum respicit, depicta, habet

QVINQVAGESIMANONA T A B V L A.

A. Membrana Amnios usque in vinculi Umbilicalis B. hic transparentis initium separata. C. Urinaria Tunica ex parte à Chorio avulsa. D. Chorion Placentæ adnata. E. Succiferorum ductuum tractus & cavitates. F. Umbilicalium articularum, per Placentæ superficiem G. exporrectarum majores H. minoresque I. Surculi & ramificationes. Umbilicalis Venæ K. insignes L. minoresque propagationes M. Horum duorum Vasorum concavitates N. Sinusque deteguntur multivagi. Eorundem O. concursus sive contiguitas, ubi Funi, sive Umbilicali vinculo, P. includuntur. Hujus attamen ante organi explanationem, Placentæ adhucdum demonstranda quædam præmittam. Ostenditur itaque in

SEXAGESIMÆ

TABVLÆ,

Figura I. A. Uterina Placenta cum annexis, quâ Foetum spectat facie delineata. B. Placentæ superficies. C. Membranæ Chorii, D. Urinariæ E. Amniique disrupta vestigia. F. Arteriæ Umbilicales rubrâ ejusdemque cognomen Venæ albâ cerâ repletæ. Earundem tractus G. in vinculo Umbilicali H. minoresque tam in Uterinæ Placentæ superficie, I. quam ejus interioribus K. divaricationes. L. Arteriarum Venæque M. expansiones, quæ Funium nodis comparari solent. Placentæ Uterinæ involucrorumque cum eadem connexionis faciem, depingit

Fig. II. A. Uterinæ Placentulæ transversim dissectæ aciculisque sustentatæ aspectus; in quo observatu digna occurrunt, Placentæ Craffities quæ est inter B. & C. Glandosa ejus Moles, D. Vasis alligata sanguiferis E. Succiferi ductus F. eorumque G. cavernositates, Pinguedini similes. H. Chorii à Placentæ corpore avulsa & suspensa portio. I. Vasa huic continua; quorum quidam Surculi K. ejus superficiem petunt. L. Membranæ Urinariæ M. Amniique reliquiæ. N. Vinculi Umbilicalis Fune constricti pars. Vasa umbilicalia (consule

Fig. III. vinculum Umbilicale à Placenta A. & Umbilici regione B. dissectum ostendentem) à Placenta assurgentia, vel in eadem terminantia, duæ sunt C. Arteriæ, una D. Vena, Urachus E. plurimi succiferi Tubuli atque tensiles nerveæque Fibrulæ: involucro vestiuntur laxo, F. è medio Foetus Abdomine, cui adhæret; verum eadem substantiâ non continuato, exfurgente atque ad Placentam usque extenso, pro vasorum tortuositate, complicatione, vel flexurâ, contorto, extenso atque variè configurato. Ex hisce Vena, à Portæ ramulo oriunda, Arteriis ab Iliacis productis, inferioribus Surculis, amplior existit valvulisque non rarioribus Foetum versus hiantibus interfecatur. Urachus, cujus exitus inter Membranas priores duas invenitur teres, breve ab Urinariæ vesicæ fundo & corpore assurgens & exstructum vasculum est. Succiferi ductus, qui striarum instar Mollium, sive Gelatinæ, vel Pinguedinis apparent, alveolis cavitatibusque extenduntur multivagis, quæ pro magis tensilibus, Nerveis similibus, Fibrulis spatia atque distantias relinquunt. Hæc verò omnia melius colligi possunt ex

Fig. IV. A. Umbilicalis vinculi transversim abscissi portio; quæ aquæ prius calidæ immersa, postea Microscopio depicta ostenditur. B. Vena C. Arteriæque Umbilicales, è vinculi abscissa superficie, proprio singulæ corpore eminentes. D. Succiferorum ductuum ora. E. Fibrulæ tensiles ab aquæ fervore contractæ. F. Urachi tenuissimus tubulus Arterias inter, flaccidulæ similis Membranæ, reconditus ac contortus. Ubi verò Umbilicales Arteriæ ac Vena fortiore flatu distentæ, ut in

Fig. V. vel cerâ tumidæ, ut in sequenti Tabula, exsiccantur, prædictorum Succiferorum, ut & Urachi nulla ferè vestigia remanent. Partium memoratarum plurium ulterior indagatio atque dilucidatio, fit in

SEXAGESIMAPRIMA

T A B V L A,

Cujus prima Figura Uterinam Placentam A. delineat, ab adhærente Sanguine multisque Glandularum racemis, Chorio B. Urinariaque Membrana C. ex parte liberatam, ut Vasorum contextus D. atque reticulares plexus oculis subjiciantur. E. Uterinæ Placentæ Foetum respiciens superficies, F. cui plurima inhærent Sanguifera vascula. G. Abscissi vinculi Umbilicalis portio.

Fig. II. Chorii A. ab Urinaria Membrana B. separati, aciculis C. extensi, chartæque D. involuti, faciem exhibet. In

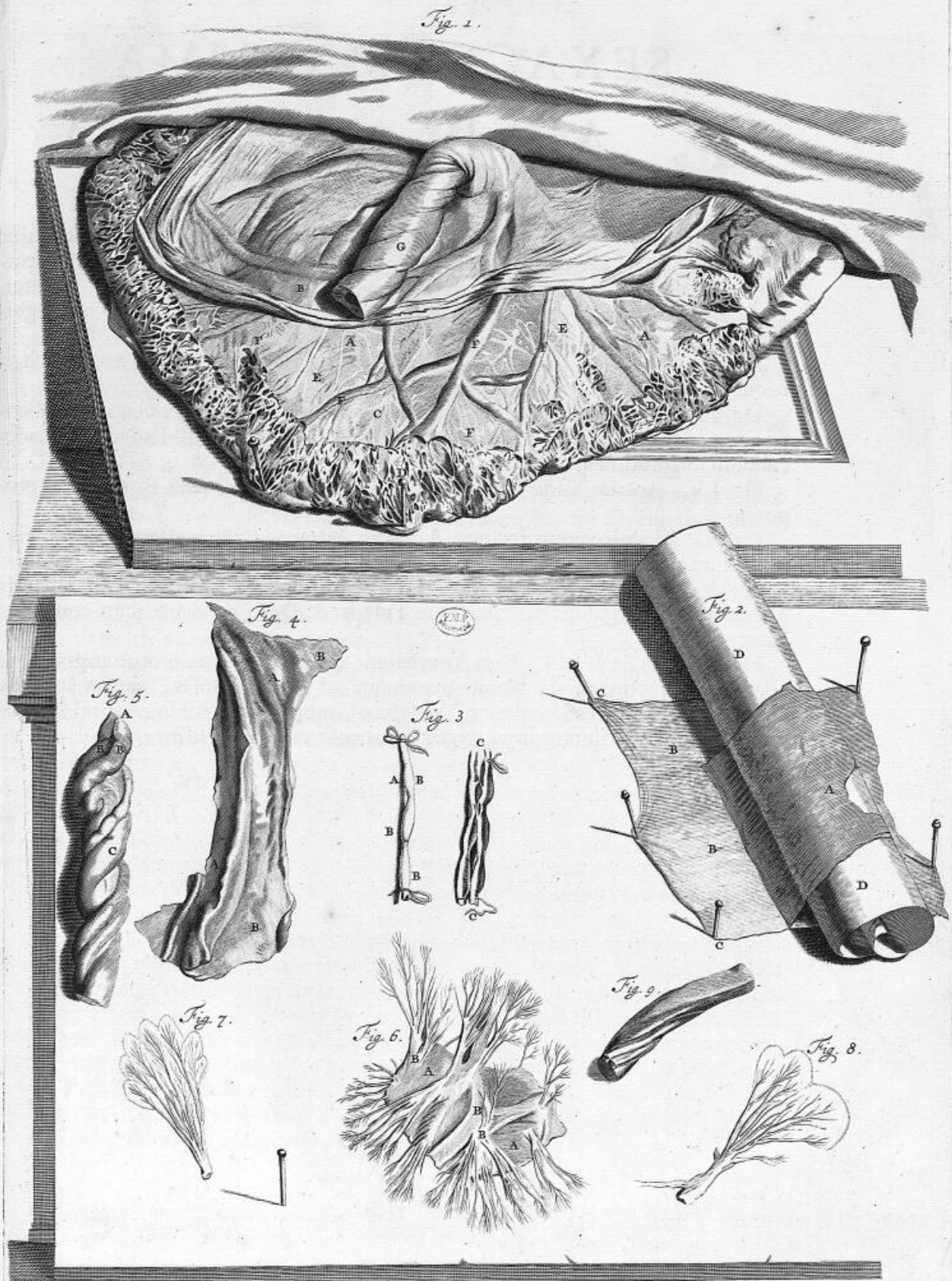
Fig. III. ostenditur Arteria A. à Vinculo Umbilicali separata ventoque distenta, in qua variæ ejusdem Cavitates atque Sinus B. existunt. C. Eadem Arteria secundum longitudinem dissecta.

Fig. IV. Apertæ Venæ Umbilicalis A. ut & ipsius Vinculi B. aspectum proponit.

Fig. V. Vinculi partem depingit A. in qua Arteriæ, B. quarum una circumvolta Nodum mentitur, rubrâ, Vena C. fuscâ cerâ turgent.

Fig. VI. Chorii portionem A. una cum annexis Sanguiferis utriusque generis Vasculis B. à Glandulis Succiferisque Tubulis ac Ductibus denudatam commostrat.

Fig. VII. ut & VIII. Tam Arteriarum, quam Venæ tenuiores propagines, in Glandulas, partim ruptas Membranarumque ad instar extensas, partim integras oculumque effugientes adumbrant. Vasa hæc Umbilicalia ut Abdomen per Umbilicale vinculum egrediuntur atque intrant, demonstrantur ex parte in

F.M.P.

SEXAGESIMASECVNDA

T A B V L A,

Fœminei generis Embryi, septem circiter mensium, apertum Abdomen depingente. Umbilicali suspenso A. cum Umbilico Vinculo, apertoque Abdomine, C. Venæ Umbilicalis E. ad Hepar F. exeuntis, ut & G. Arteriarum, juxta Vesicæ Urinariæ latera H. ascendentium denudatur facies. Has inter fitus est I. Urachus. Vasis hisce adjacent Intestina. Prædictorum Vasorum insertiones atque continuitates deteguntur in

SEXAGESIMÆ TERTIÆ

T A B V L Æ,

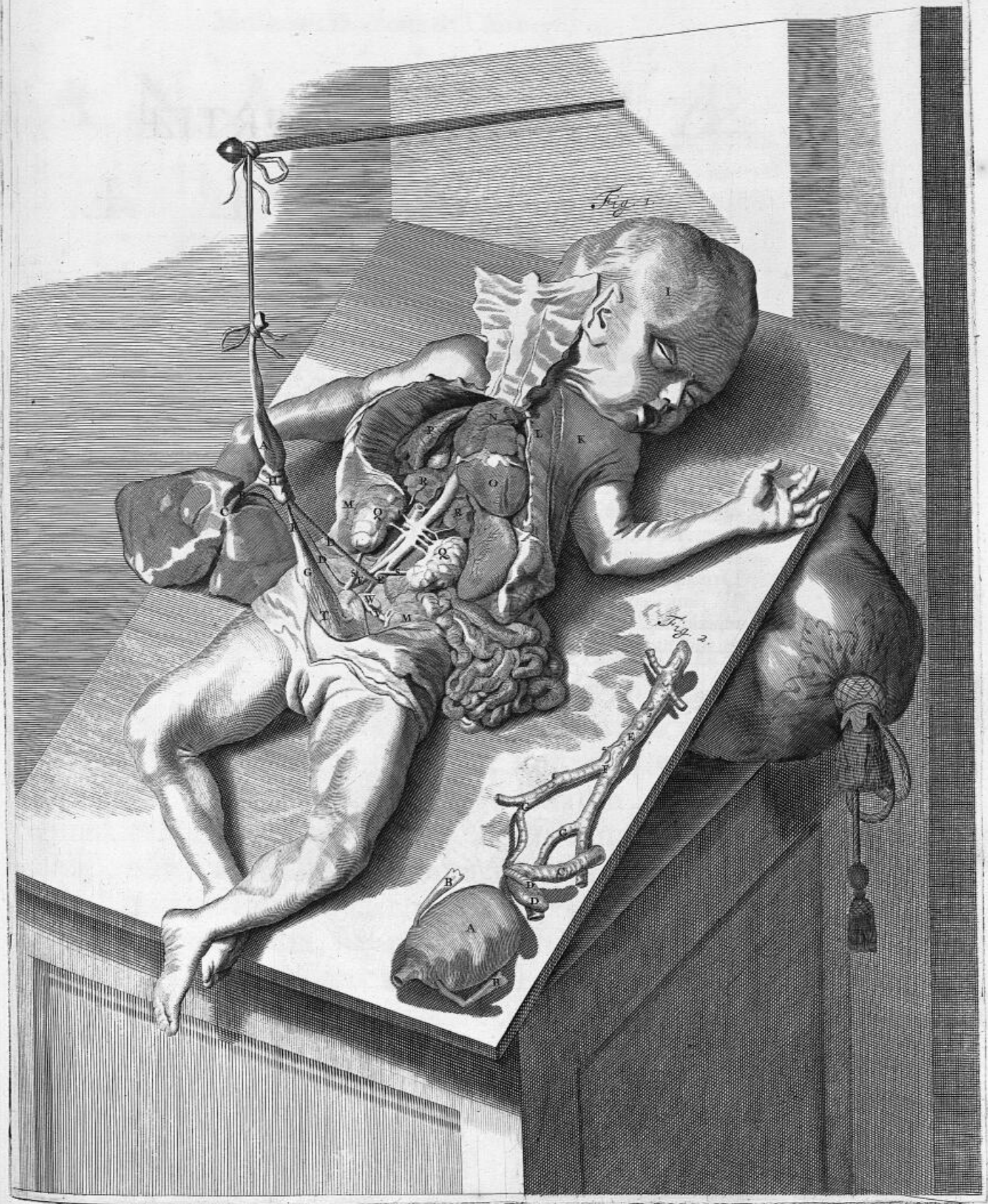
Figura I. A. Umbilicale Vinculum suspensum. B. Umbilicalis Venæ in Hepatis fissuram C. insertio. D. Arteriæ Umbilicales Iliacis ramis internis, E. continuæ. F. Urachi Vesicæ Urinariæ G. continuatæ tractus intra Umbilicum H. Eadem hæc Vasa cerâ repleta cum exsiccata Vesica Urinaria ostenduntur in

Fig. II. A. Vesica Urinaria. B. Ureteres. C. Vena Umbilicalis, D. ejusdem cognomenti Arteriæ. E. Arteria Aorta, F. ejus bifurcatio. G. Rami Iliaci interni. Restat ut de partibus (osseis exceptis) quibus præcipuè Embryon & Foetus ab adulto differunt homine, tribus verbis agam.

Caput habet (vide Figuram primam) I. respectu reliqui corporis, magnum, Mamas K. liquore turgidas. Aperto cum Thorace L. Abdomine M. Glans Thymus N. ut & Cor O. omnesque Glandosæ partes eximiâ progrediuntur magnitudine. P. Pulmones densi, Renes Q. ex plurimis Glandularum Lobulis distinctis compositi, Renales Glandulæ R. ultra expectationem magnæ apparent. Ureteres S. ut & Vesica Urinaria T. urinâ turgent. In foemineo sexu Tubæ Uterinæ V. longiores, Ovaria W. tumefcentia; in masculis non raro Testes intra Abdominis cavitatem absconditi, reperiuntur. Cæteræ autem differentiæ momenti tanti non sunt ut impediunt quominus huic Parti imponatur

F I N I S.

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

A N A T O M I Æ

H V M A N I

C O R P O R I S

P A R S Q V I N T A,

D E A R T V B V S.

In præcedentibus Musculos licet expedi-
verim plurimos, huic attamen Parti Quin-
tæ, ex professo de artuum Musculis tan-
tum agenti, notiones & systemata quæ-
dam generaliora de myologia Musculo-
rumque phænomenis & structura præfigere volui.
De nominis origine, vel designatione minus sollicitus,
notatu dignum censeo, plerosque universi corporis
Musculos, arctè inter sese respectu laterum, vel te-
gentium Membranarum cohærere; eos numero, pro
ludibundæ conformationis arbitrio; magnitudine,
pro corporum statura; situ, vel insertione, pro inten-
tæ actionis exigentia; figurâ, pro motu; colore, pro
majore vel minore Carnearum vel Tendinearum Fi-
brarum manipulo & contiguitate, cruorisve fluxu,
variare; omnes verò & singulos, respectu omnium in-
tegrantium partium, inter sese convenire; eos ultimo,
nullibi ipsimet alicujus ossis corpori; sed involucro,

Pars V.

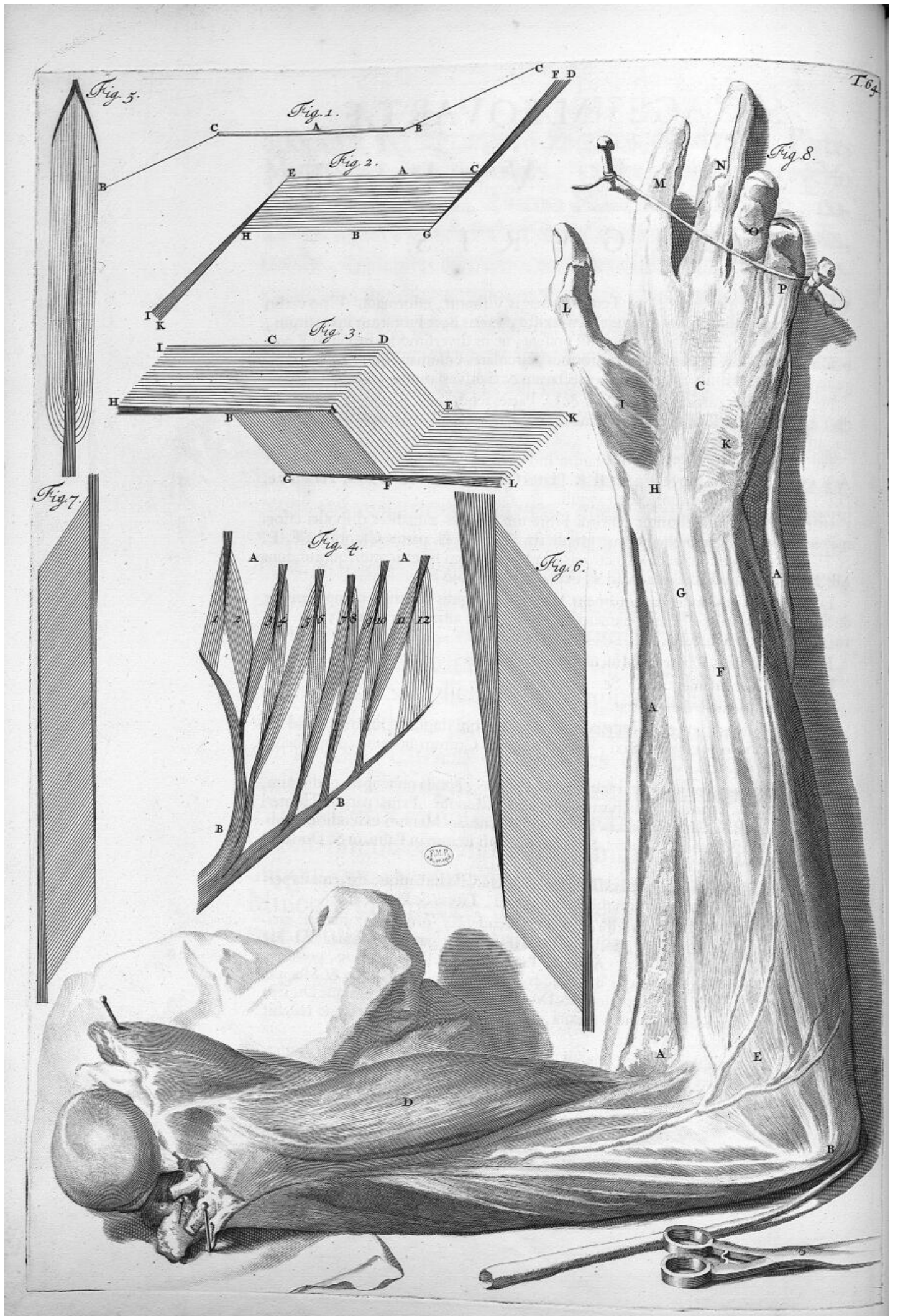
Pp

apo-

apophysi vel ligamento alligatos observari. Partes Musculum constituentes, præter corpori universo communes, sunt, Primò Fibra motrix, caro, columnella five cylindrus Fibræ interius porosæ similis, mollis, obliquis fibrulis circumvolutus multisque sanguiferis capillamentis exornatus. Secundò Fibra, cui interjecta est caro, tendinea, quidam tensilium minorum filamentorum sibi mutuo junctorum, præsertim circa fines contortorum, fasciculus. Tertiò externum quoddam involucrum, cujus derivationes ac fibrulæ prædictorum classes transversim retiformiterque obambulant seseque inter devinciunt. Ita ut quæque columnella carnea, cum adjunctis tendineis fasciis & involucrio, Musculum efformet. Ex tensilium fibrarum extremitatibus exsurgunt Tendines, partes propriè appellandæ, quæ duræ, molles, latæ, graciles, breves, vel longæ comperiuntur, Musculosque dividendo interfecant, vel totos, vel lateraliter obsepiunt. Simpliciter, aut vaginæ inclusi, trochleâ, vel fasciâ obducti partibus alligantur suoque retinentur in situ, carneas excipientes & ab hisce accepti classibus. Distingui, respectu totius, Musculi possunt in simplices & multiplices; respectu verò situs & dispositionis singularum Fibrarum, in unitos & diffitos: ex dispositione etenim Fibrarum multiformes exsurgunt Musculorum species: hinc quidam ex carnea præcipuè conflati mole, rectangulos, ut in

SEXA-

SEXAGESIMÆ QUARTÆ

T A B V L Æ

F I G V R I S,

Vel obliquangulos, ut & qui Tendinei magis videntur, efformant. Uno verbo omnis musculi machina ubique eadem existit, varias licet Fibrarum juxta situm, in classes, nominaque distingui musculi possent; ut in diversimodo dispositas Romboïdales, Spirales, Radiosas, Penniformes, circulares columnaresque figuras. Singulus musculus ordines fibrarum habet rectarum & transversarum, ut in

Fig. I. A. Pars carnosa. B. & C. B. & C. Partes tendinosæ. Omnes eidem ordinis Fibræ dispositæ sunt in eodem plano efformantque parallelogrammum obliquangulum, in

Fig. II. Simplex ostenditur Fibrarum moventium Musculum efformans ordo. A. B. Ordo Fibrarum moventium. B. A. Partes Carnosæ. G. F. D. Partes Tendinæ. D. C. A. & A. E. K. earum alterni anguli.

In Fig. III. demonstrantur plurimi Fibrarum ordines æqualiter dispositi efformantes Musculum parallelepipedum, simplicem D. C. F. G. partes Carnosæ, E. L. & H. I. partes Tendinosæ. Distinctionis gratia Fibrarum specificorum quorundam Musculorum dispositio atque ordines, exprimuntur primò in

Fig. IV. Repræsentat hæc ordinem Musculi Deltoidis Brachii, compositus ex duodecim simplicibus. Latus humero A. Brachio B. affixus. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. singuli Musculi.

Fig. V. Ordines Fibrarum Musculi bicipitis Brachii:

Fig. VI. Semimembranosi: &

Fig. VII. Gemelli demonstrat.

Hisce prælibatis, artus describendos aggredior, qui duplices superius totidemque inferius corporis trunco affixi, Brachiorum & Crurum nomine comprehendi solent.

Brachium summo humero, cui sub articulo Cavitas, Axilla nuncupata, adnatum, dividitur in Brachium strictè dictum, Cubitum & Manum. Prima pars ab Humeri regione ad Cubiti articulum, altera ab hocce termino ad Manum extenditur, subdividitur autem Manus in Carpum, Metacarpum (qui iterum in Palmam & Dorsum) atque in Digitos quinque.

Crura ab Inguinibus Ischiique ossis articulatione ad Pedum usque extrema exposita, distinctionis gratia, dividi solent in Femora, Tibias & Pedes.

Femora à prædicto Ossis exteriori Limbo descendente, primo terminantur articulo, cujus anterior pars Genu, posterior Poplitis specifico gaudet nomine. Ab hac meta procedunt ad calcem Tibiæ. Anterior Tibiarum pars Tibiæ propriè, posterior Suræ titulo dignoscitur. Pes, qui in Pedium, cujus posterior pars Calx & Metapedium, cujus cavitas Planta, superior pars Dorsum dici poterit, & quinque Digitos distinguitur, ut prædicta Membra omnia, latius sub Ossium descriptione restabit examinandus.

Ut verò Artus superioris sive Brachii, complurium Musculorum situm naturalemque liceat intueri connexionem, insignivi Brachium à cute antè denudatum, vide

Pars V.

Qq

Fig.

SEXAGESIMAQUARTA TABVLA.

Fig. VIII. A. Cutis cum annexis. B. Internum Humeri ossis tuberculum, plurimi cui interni alligantur muscoli. C. Musculus Palmaris, D. Bicipitis, E. Radii Pronatoris. F. Perforati. G. Perforantis. H. Carpi, ut & Pollicis. I. Quorundam Musculorum portiones. K. Ligamentum Carpi annulare ex parte separatum. Digi-
tū quinque quibus sequentia passim tribuuntur nomina. L. Pollex. M. Index. N. Impudicus. O. Annularis. P. Auricularis.

SEXA-

SEXAGESIMA QUINTA

T A B V L A.

Musculi Humero superiorique Brachio, partim Thoraci partimque Scapulæ affixi, ut plurimum novem numerantur, quo autem jure, pensius considerandum.

Primus à triangulari circumscriptione Deltoides, A. ex pluribus sui generis conflatus radiolis penniformibusve emissionibus, in duodecim propterea, imo & plures distingui poterit Musculos, quorum structura in præcedenti & sequenti Tabula sub litt. X. delineata existit. Mediæ Claviculæ B. qua Scapulam spectat parte, Humeri acromio Scapulæque spinæ superius, C. inferius verò Ossis adjutorii incrassato tegmini, circa medium, validissimo adnascitur Tendineo fasciculo.

Secundus ab hocce depicto Brachio pro parte abscissus, Thoracis anticam occupans regionem, Pectoralis D. in Tab. XX. sub litt. H. in situ, sub I. separatus exhibitus, tam Claviculæ, quam Sterni nec non trium aut quatuor Costarum à quarta Cartilaginum sparsis suis adhæret supernè involucris, infernè autem Tendine robusto, complicato ac brevi Ossis humeri medio latè ab indicati statim Musculi latere connectitur. Singulæ Musculi hujus à sese invicem distitæ Fibrarum classes, ut in omnibus, externæ interioribus tendinibus longiores; ita pro, ab ossis Humeri infertione distantia, laxiora intervalla ac spatia relinquunt. Hujus fasciculi ac ordines varii sunt; unde in multiplices etiam, ratione adhæfionis, posset resolvi; separato etenim atque elevato Fibrarum manipulo Musculum hunc constituyente, tortus apparet.

Tertius, Dorfi latissimus, cujus imago in Tab. XXVII. sub litt. K. ostenditur, inferiorem occupat dorfi partem. Tendineo Membraneis vertebrarum Spinosis apicibus omnibus, sextam inter Dorfi Vertebra & Sacrum os, ut & Ilii ossis adhæret margini. Hinc Scapulæ adit basin, cujus emissæ Fibræ ejus aponeurosin ex parte recipiunt ejusque Carneos manipulos ex parte adaugent, donec valido tendineorum fascium ritu, Pectoralem inter & Rotundum Musculum molitur sedem.

Quartus Rotundus, d. ab inferiore Scapulæ margine & extimo angulo, unde transversas quasdam complectitur Fibras radiosas inque majorem & minorem dividi solet pronatus, brevi latoque Tendine, Brachii ossis infra cervicem definit. Musculosi fasciculi E. qui sub immerfi musculi nomine, internam occupant Scapulæ partem, Humeri ossis ligamento uno, altero Scapulæ margini, tendine affiguntur.

Quintus (vide Tab. LXVI. litt. F.) Infraspinatus à basi inferiore totam Scapulæ Spinæ cavitatem suâ adimplens mole, lati semicirculique instar Tendinis connexionè Humeri ligamento extrinsecus adhæret.

Sextus Supraspinatus, (vide Tab. LXVI. litt. G.) inter Scapulæ costam spinamque locum habet validissimaque Tendinearum Fibrarum collectione partim ligamento partimque Ossis cervici inferitur. Musculus hic, etiam in plures distingui posset.

Septimus Coracoidæus F. hujus nominis apophysi medioque antè affigitur Brachio. Nonnunquam summum cum bicipite, circa involucra, habet commercium.

SEXAGESIMASEXTA

T A B V L A.

Cubiti Musculi sex numerantur. Horum primus A. Biceps dictus, gemino superioris Tendine, priore superiori Scapulæ acetabuli margini, altero Coracoidæo Processui, ut & Ligamento affixus, unum inferius constituit Tendinem insignem, Carneas intra classes pro parte absconditum, radii autem capiti arctissime connectitur.

Secundus, B. prædicto substratus, Brachii est internus; qui medii Brachii ossis involucre adnatus, tam Radio & Cubito, quam ipsimet articuli Ligamento inferitur.

Hujus Musculi exteriores Fibrarum classes specifico indigunt nomine, numerumque complent tertium, licet separatu interdum difficiles existunt.

Quartus Longus per eminentiam C. geminâ superioris, unâ nempe Scapulæ infernæ, alterâ superiori Costæ, inferius verò simplici summâ exterioreque gaudet cohaesione.

Quintus brevis, D. posticæ Humeri cervicis parti affixus, circa medium præcedenti cum Musculo intricatur; inferius autem extimæ alligatur Olecrani eminentiæ.

Sextus ex parte hic visibilis, respectu corporis gracilis existit, Anconæus, E. ab ossis Humeri inferiore posticæque profiliens parte, obliquè nonnihil ulnæ committitur.

SEXAGESIMASEPTIMA

T A B V L A.

Ordine ergò, Radii Musculos, una in Tabula distinctè vix comprehendendos, qui, post demonstratos alios, sub signis inueniri poterunt, recensèbo.

Primus Radii Musculus à forma & munere dictus Pronator rotundus, Interiori Humeri tuberculo alligatus, hinc ad Radii medium, cui valido adhæret Tendine, excurrit. (vide Tab. LXVIII. litt. A.)

Secundus Quadratus, ab interna Ulnæ ossis parte transversim productus, interno itidem Radii lateri annectitur (vide Tab. LXVIII. litt. B.) ipse hic Musculus ex diverso Fibrarum ordine, cum interjectis Membranosis Lamellis & distinctionibus, tam Tendineo, quam Carneo alternatim compositus, utroque implantatur ossis involucro.

Tertius Supinator longus. Hic demonstrationis gratia ex parte abscissus, ab extremo Humeri ossis tuberculo, ad Radii apicem Tendine Membranaceo funiculo ac valido descendit inferiorem. (vide Tab. LXVIII. lit. C.)

Quartus Supinator brevis, ab externo Brachii processu emergens, circa Radii medium Tendineus ut supra desinit. (vide Tab. LXVIII. lit. D.)

Carpum movent Musculi quatuor. Horum primus Cubitæus internus, interno Brachii processui cubitoque affixus, Tendine robusto prope quarti & vicinorum Carpi ossium involucra terminatur. (vide Tab. LXIX. litt. E.)

Secundus Cubitæus externus, ab externa Brachii apophysi emergens, juxta cubiti longitudinem stratus, auricularem infra digitum prope Metacarpi os quartum Tendine desinit spectabili. (vide Tab. LXXI. lit. E.)

Tertius Radiæus internus, (vide Tab. LXVIII. litt. E.) ab eodem ferè cum prædicto Cubitæo protuberculo descendens Radioque incumbens, primi Metacarpi ossis involucro, sub indice, affigitur.

Quartus Radiæus externus (vide Tab. LXXI. litt. C.) ab externo Brachii processu latus erumpens, Radio impositus, circa prima Metacarpi ossa duplici ut plurimum separatoque desinit Tendine.

Ut digitorum Musculi in conspectum veniant, removendus venit è vola manus, Musculus palmaris, qui ab interno Humeri ossis tuberculo, Tendineo gracilique Carneorum fascium cœtus, Tendineus mox usque in volam atque digitorum limites expanditur: Cuti exterior pars, nexu, non sine laceratione, solubili, cohæret; interior verò per emissas receptasque Musculosorum fasciculorum classes, Musculo adnascitur Penniformi, qui Carpi ligamento affixus, cæterorum respectu (vide Tab. LXVI.) transversim situs apparet. Ostenduntur autem hac in Tabula Digitorum Musculi plures, à structura plerumque denominati.

Horum prior Perforatus A. interno Humeri ossis tuberculo alligatus, hic verò avulsus B. circa Carpum tendines dispargit robustos quatuor C. qui propè finem D. rimâ quâdam E. sequenti Musculo transitum præbente finduntur tandemque Digitorum internodio secundo affiguntur.

Huic subternitur Perforans, F. qui superiori Cubiti Radiique parti G. adnatus, Tendine quadripartito H. priorem permeans, in tertium usque I. excurrit Digitorum articulum. Unde hos duos Musculos ex pluribus suorum generum simplicibus constitutos esse manifestè censendum est. Vaginis includuntur, K. præter quæ ex Carpi armilla erumpit, Membranaceo Cartilagineis, unumquodque circa internodium semicirculari obductis ligamentulo. Emittunt præterea Vaginæ hæ varias emissiones atque vincula. L. Elevatis hisce Musculis duobus, sese offerunt exiles Musculi Lumbricales, M. qui præcedentis Tendinis involucro adhærentes, suum designant numerum. Nunc primo, nunc omni Digitorum, mixtis cum interosseorum Musculorum tendinibus, lateraliter inferuntur articulo N.

Pars V.

Ss

SEXA-

SEXAGESIMOCTAVA

T A B V L A.

Remotis A. Perforato, B. Perforante & C. Lumbricalibus Musculis, denotandi sunt Musculi à situ, Interossei, D. qui dispersi in externos & internos Volæ Palmæque incumbentes spatium Metacarpi Ossium replent, quorum involucris adnati, cum Lumbricalibus plerumque Digitorum trium ossium latera adeunt, donec supernè (ut in Tab. LXX.) coeunt, ad Unguium radices evanescunt.

Propriis gaudet Musculis Digitus Index E. Auricularis F. atque Pollex. G. Primus, Abductoribus, H. à primi Pollicis internodii interno profilientibus laterè. Et Extensoribus (vide Tab. LXX. & LXXI.) extimo Cubiti ossis integumento alligatis bifidisque tendinibus, hujus Digiti secundo articulo affixis.

Secundus itidem, Auricularis nempe, Abductoribus I. atque Extensoribus. K. Illis tertio quartoque Carpi ossibus, ordinis secundi, connatis, unde exterius articulo ejusdem Digiti primo ad latera inferuntur; Hisce qui à Radii superno laterè (vide Tab. LXX.) emergunt, externè duplicato interdumque (uti hoc in cadavere) tripartito Tendine, metam cum Extensoribus adeunt. Productio autem Tendinum horum cum communibus Digitorum extensoribus, ut & perforantium atque perforatorum suas inter classes intricata reperitur, ita ut altera ab altera, altera alteri suos & à sibi vicinis recipiat atque communicet Fibrarum fasciculos.

Tertio, Pollicis videlicet, Musculi tribuuntur varii; Flexores duo. Horum prior à Radio superiori L. ortus primo secundoque alligatur Pollicis articulo. Alter M. ab Ossis Carpi ligamento, usque in medium extenditur Pollicem.

Musculus hic ut brevis, robustus ac validus, ita in plurimos divisibilis existit; Abductores tres N. qui tribus Metacarpi ossibus inferioribus, ut & secundo hujus Digiti articulo affixi tenentur.

Ejus numeri quoque sunt O. Abductores, quorum primi, Carpi ossis interioris ac Pollicis vicini ligamento alligati, hinc usque in secundum feruntur internodium; alter verò P. Pollicem inter atque indicem locatus, à Metacarpi, Indici subjecto officulo, Pollicis petit latera, circa primum secundumque articulum, quibuscumque latè expansaque Tendinis interventu cohæret.

Qui Pollicis extensores dicuntur Musculi, (vide Tab. LXX. & LXXI.) duo sunt eique insignes, ambo à Cubiti parte laterali provecti, unus tertio, alter reliquis, vario Tendinum numero ac emissione, implantatur articulorum integumentis.

SEXAGESIMANONA

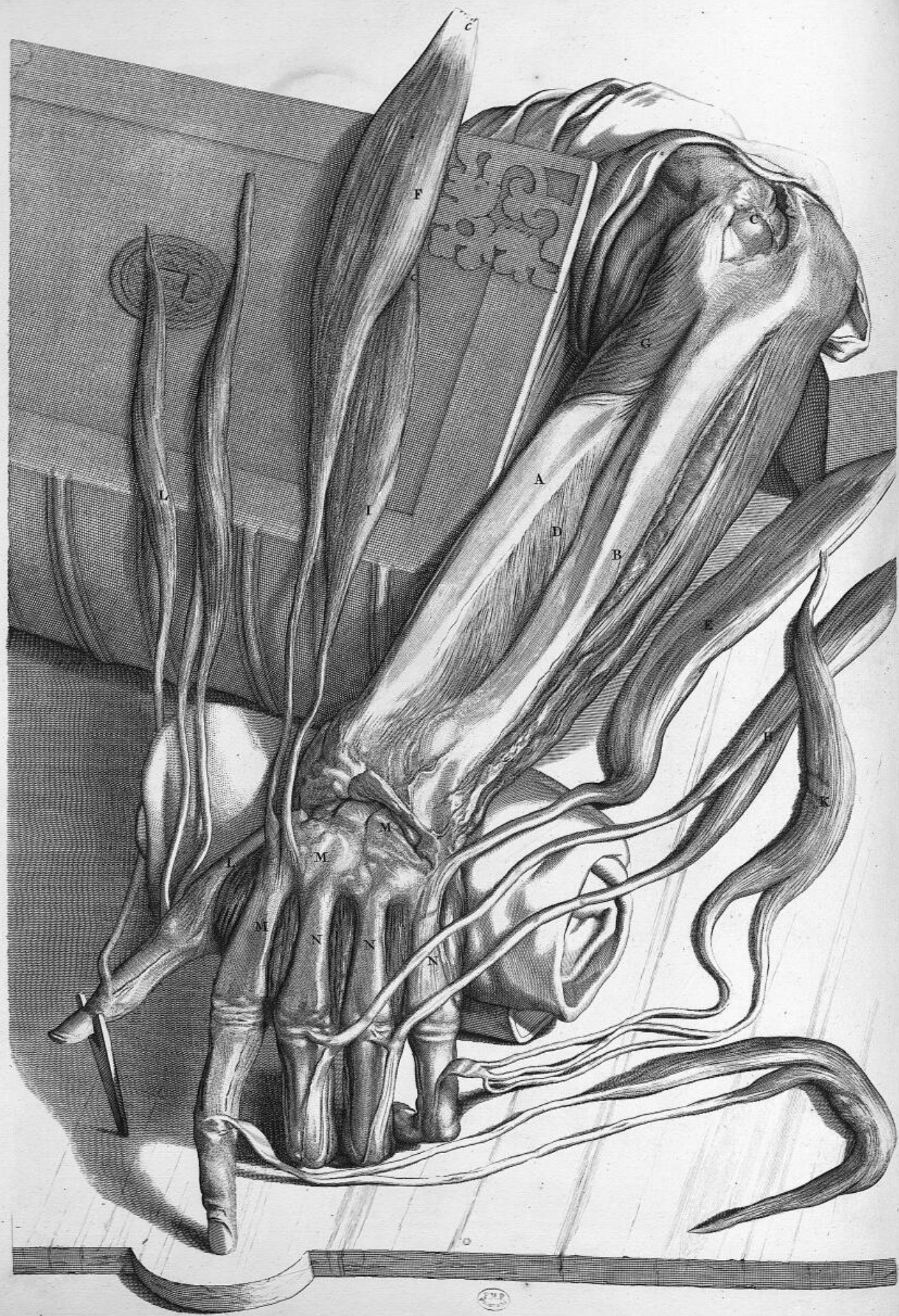
T A B V L A.

Ceterorum antequam Digitorum extendentes demonstrare aggredior Musculos, eorum ut & quorundam antea ex parte explicatorum, Cute avulsâ depingam ad spectum. A. Cutis cum annexis. B. Externa, C. interna Humeri ossis apophysis. D. Musculus Cubitæus externus, E. internus. F. Radii Supinatoris brevis portio. G. Digitorum extensores. H. Pollicis extensor. I. Indicis extensor. K. Minimi Digiti Musculorum quorundam vestigia. L. Ligamentum Annulare. Digitorum extensores, inspiciatur

SEPTVAGESIMA
TABULA,

Præter jam recitatos A. Indicis, B. Auricularis, C. Pollicisque Digitorum, sunt qui ab extrema Humeri apophysi producti D. Digitorum quatuor, aut trium, E. tam secundo, quam tertio, ope tendineorum vinculorum involucris, F. alligantur internodio. Tendinibus hisce, ut & Perforatis atque Perforantibus, præsertimque Radio externo inserviunt capsulæ sive vaginæ Membranaceo-Cartilagineæ. Idem hi Musculi à sese invicem separati, ostenduntur in

SEPTVAGESIMAPRIMA

T A B V L A.

A. Radius. B. Ulna, à Musculis denudati. C. Horum cum Humeri osse articulatio. D. Ligamentum hæc connectens Offa, Musculos distinguens quibus est etiam commune. E. Musculus Cubitæus exterior. F. Radius exterior. G. Supinator brevis. H. Digitorum extensores. I. Indicis extensor. K. Auricularis digiti extensor. L. Pollicis extensores. M. Offa Carpi N. Metacarpique, quibus interjacent interossei Musculi, suis ex parte denudata ab involucris.

SEPTVAGESIMASECVNDA

T A B V L A.

Musculi Femori adscripti varii numerantur.

Primus (de uno quippe noster sermo est latere) Lumbaris in Tab. LII. sub litt. K. in situ, & sub L. quodammodo separatus expressus, tam Thoracis inferiorum, quam Lumborum superiorum Vertebrarum adnatus involucris Trochanteris minoris antica elatiorique affigitur parti. Hujus varia nonnunquam deteguntur Fibrarum emissæ classes, quæ si inveniuntur pro distinctis recensendæ veniunt Musculis.

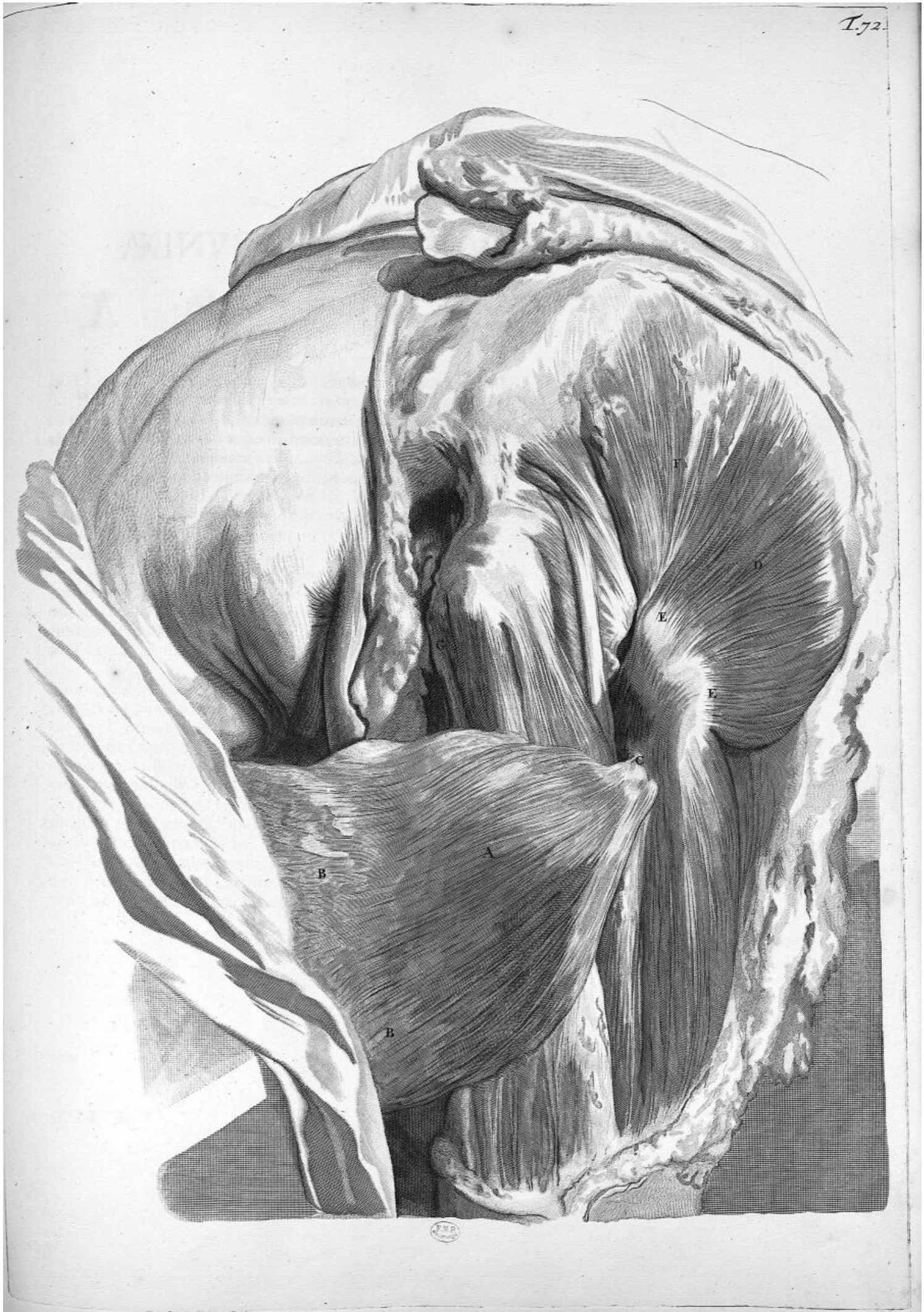
Secundus, (vide Tab. LII. sub litt. N.) Iliacus internus, Ilii ossis internæ cavitati unâ, alterâ suâ extremitate, post summam cum præcedenti Musculo circa inferiorem Tendinem connexionem, antrorsum, utramque inter desinit rotulam.

Tertius (vide Tab. LII. sub litt. O.) Pectineus, qui ab Ossis Pubis superiore ad commissuram parte, usque in Femoris exporrigitur latus externum.

Quartus, Glutæus major A. Coccygi, Ilii Costæ, ut & Sacri ossis Spinæ alligatus, à quibus hac in Tabula avulsæ ejus cernuntur Fibrarum asperitates, B. inferius sub Femore Trochanteri C. implantatur. Hujus nominis secundus, medius D. ordinis quintus, priori substratus, Costæ dorsoque Ilii ossis adhærens latus E. majori Trochanteri integumentum ad instar inferitur.

Ejusdem tituli tertius, F. juxta numerum sextus, minor, sub medio, hic parum è situ distracto, latitans, Ossis Ilii inferiori posteriorique affixus regioni, tereti uno, robusto altero satis Tendine, majoris Trochanteris infigitur apici interiori.

Septimus, qui unico tricipitis nomine indigitari solet, G. hic parum visibilis in quatuor sæpius resolvendus existit Musculos. Horum prior Pubis ossis summo margini, ut & Femoris affigitur elevatæ asperitati. Alter ejusdem Ossis imo Limbo Femorique priore superius inferitur. Tertius qui toti Coxendici Ossis inferius adhæret, sub processu minore posterior adit Ossis Femoris asperitatem. Quartæ hujus Musculi separatæ Fibrarum classes, Coxendici ossis extremitati, ut & interno Femoris ossis eminentiæ Tendinum suorum debent connexionem. Tanta attamen horum est vicinitas, ut separabiles ad numerum hunc sæpius non existant; Pectineus enim quartæ classis non rarò sustinet vices, vel saltem inseparabilis cum hacce cohæret. Sequitur octavus, expressus in

SEPTVAGESIMATERTIA

T A B V L A,

Quadrigeminus. Antequam autem hunc describam, prædictorum quosdam ab infertionibus propendentes denotabo Musculos. A. Glutæus major, B. medius, C. minor. Quadrigemini, posterius supra Femoris articulum collocati quatuor eique exigui sunt. Hujus cætus primus, titulo dignoscitur à situ assumpto vocaturque Iliacus externus D. externo Ossis Sacri E. margini, ut qui sequuntur F. secundus, & G. tertius, Ischii ossis tuberculo adnati, Trochanteris cavitatis integumento affiguntur. Eiusdem ordinis quartus quadrati nomen obtinuit; Ischii internæ Tuberis fedi exteriorique inseritur Femoris processui majori. Sequuntur Obturatores. H. & I. juxta numerum nonus internus & decimus externus. Horum prior foramen inter Pubis & Ischium os, ut alter occupans, dictorum Ossium circuitui extremo latus affixus, transversim atque exterius, majori infigitur Femoris processui. Alter ejusdem Ossium terminis appositus superius inferiusque sub Pectineo Musculo, validissimo Tendineorum fasciculorum acervo, omnes abscondens quadrigemini Tendines, magni Trochanteris implantatur concavitati. Horum Musculorum varii ab una separati cohærentia depinguntur in

SEPTVAGESIMAQVARTA

T A B V L A.

A. Glutæus major, B. medius, C. minor. D. Iliacus exterior. E. Tricipitis,
F. Quadrigeminique portiones. G. H. Obturatores pro parte separati.
I. Offis Femoris caput. K. Os Ilium. L. Sacrum. M. Coccygis.

SEPTVAGESIMAQVINTA

T A B V L A

Tibiam qui movent Musculi sunt, primò Fascialis latus, (vide Tab. LXXVI. sub litt. A.) qui supernè Ilii spinæ, infernè Femoris ossis extremitati latissimâ B. instar cæterorum ferè hujus partis Musculorum involucris, tendineâque alligatur expansione. Hocce ablato, inspectioni patent antèrius, Musculus Fascialis longus A. hic interiori Ilii ossis tuberculo affixus B. decussatim cæteris superstratus Musculis anteriori itidem ac interiori sub genu Tibiæ ossis acutæ eminentiæ C. implantatur. Sequitur hunc Musculus Gracilis, D. qui circa commissuram Pubis ossi E. adhærens, tendine tereti Tibiæ, F. præcedentem juxta, inseritur. Rectus G. inter vastos supraque Crureum locatus, ab extremo infimoque Ilii ossis processu, usque in Tibiam, circumvolutâ prius, tendine suo inferiore, patellâ, excurret. Hujus vicini laterales, quorum prior Vastus internus H. alter externus, I. nuncupari consuevit; primus à minoris Trochanteris cervice, secundus à tota Trochanteris majoris radice provectus, utrimque paulò patellam infra, ad præcedentis latera Tibiæ alligantur.

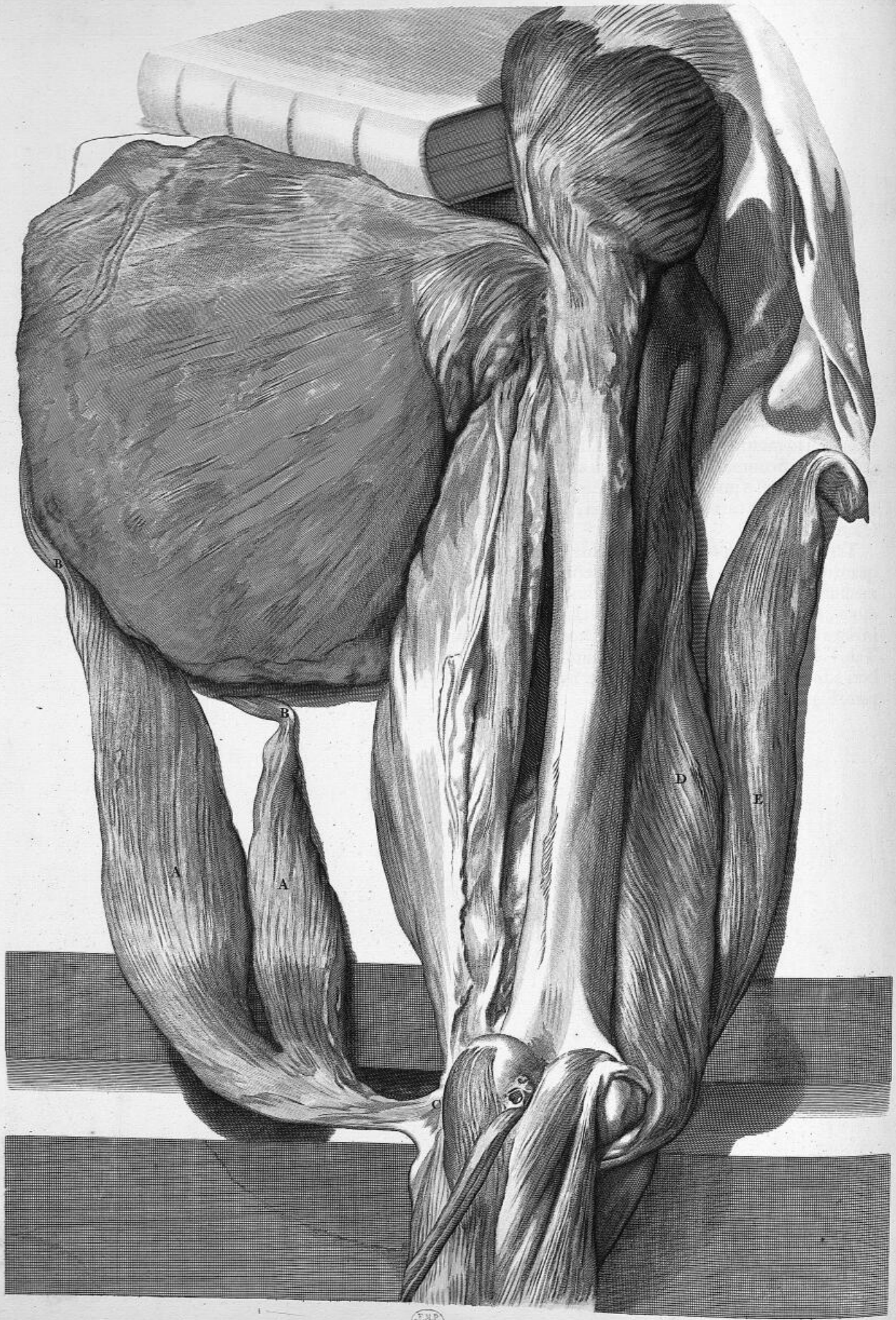
Hisce subjacet, consuletur

SEPTVAGESIMASEXTA

T A B U L A,

Musculus Crureus C: Femoris ossis involucri ubique, extima præter, affixus, hujus quatuor tendineæ expansiones in unum quasi collectæ validum fingunt tendinem communem ut depositis Musculis prioribus patet. D. Fasciæ Longi, E. Gracilis, F. Recti, G. Vasti interni, H. Vasti externi. I. Tricipitis. K. Lumbarisque Musculorum portiones à postica Femoris parte deteguntur, hic parum è situ ordinario remoti: inspiciatur

SEPTVAGESIMASEPTIMA

T A B V L A.

Primò A. Musculus Femoris Biceps qui Ischii ossis tuberculo, ut & Femoris ossis integumento superius, B. inferius verò postico superiorique Fibulæ adnascitur C. processui. Hujus insignis admodum existit carnearum Fibrarum manipulus, ut separandi in multiplices, pluribus futilem imposuerit laborem.

Secundò Semimembraneus D. qui ab eadem, cum præcedenti, meta provectus, in Tibiæ usque ossis involucrum tendinis lati productione extenditur. Hic à dissimili tendinum, supra carneam superficiem, inflexione, tendinis respectu, membranæ præ se fert speciem.

Tertiò Seminervosus E. eandem hic cum prædicto fortitur alligationem, præterquam quod posterius paulò atque inferius, Tibiæ infigitur: usque etenim ad Ossis medium provehitur, antequam Tendinis alligandi arripit occasionem. Hujus Tendines, separatas cum teneant Carneas classès, Musculum constituunt, intuitu primo, in duos divisum: cum reverà unus idemque maneat. Ultimus è situ Popliteus (vide Tab. LXXXIII. & LXXXIV. litt. A.) externo infernoque Femoris osséo tuberi adnatus, obliquè, itidem Tibiæ superiori posteriorique eminentiæ quadratâ ex parte Figurâ inferitur.

SEPTVAGESIMOCTAVA

T A B V L A.

Prædictorum quosdam Musculorum superius ab infertione separatos exhibet.
A. Musculus Glutæus major. B. Musculus Biceps. C. Semimembraneus. D. Seminerveus. E. Femoris os. F. Tibiæ Musculorum quorundam portiones.

SEPTVA-

SEPTVA-

SEPTVAGESIMANONA

T A B V L A.

A. Os Femoris depingit denudatum, cui adhæret B. Musculus Crureus, in præcedentibus descriptus, ut & C. Patella ejusque D. involucri. Avulsis de pede anteriore integumentis communibus, ut sese Musculi offerunt spectandi, delineatur in

Pars V.

Aaa

OCTVA-

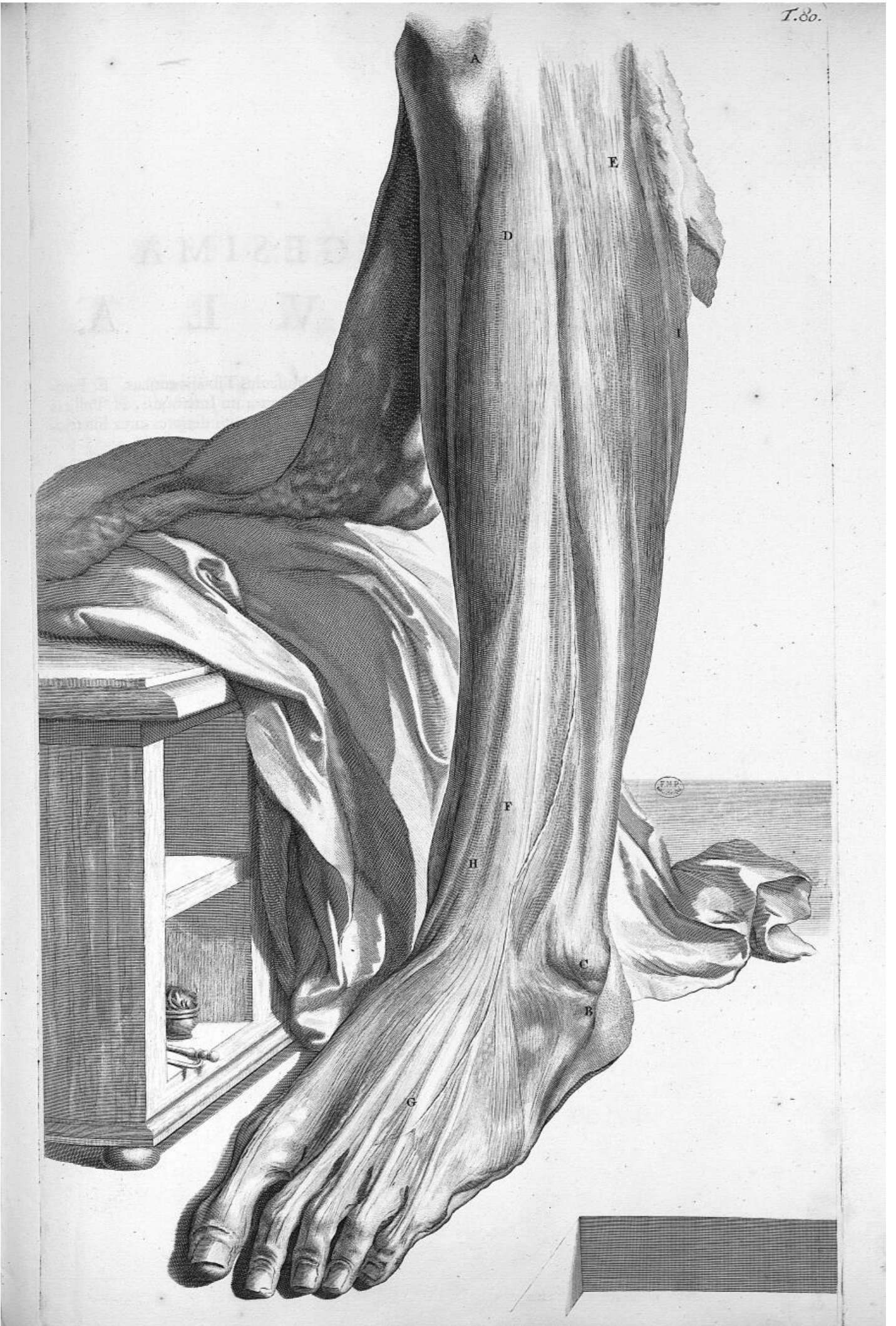
OCTVAGESIMA
TABVLA.

A. Genu. B. Calcaneus. C. Malleolus. D. Musculus Tibialis anticus. E. Peronæi F. extensorum primi, G. secundique digitorum Internodii, H. Pollicis extensoris, I. Gastrocnemii que portiones. Horum plures, inferiores circa inferiores, ex parte separatos ostendit

AVICCO

30A

OCTVA-

OCTVAGESIMAPRIMA

T A B V L A.

A. Genu, B. Fibulae C. Tibiaeque ossis portiones. D. Calx. E. Musculus Tibialis anticus. F. Extensor primi, G. secundi digitorum Internodii. H. Pollicis extensor. I. Peronaei portio. K. Cutis cum adhærente callosa Epidermide à calce pedisque planta diffracta. L. Stylus, pro Tendinum elevatione, ad exquisitiorem demonstrationem adhibitus. Hosce autem Musculos altera ab infertione propendentes, depingo in

OCTVAGESIMASECVNDA

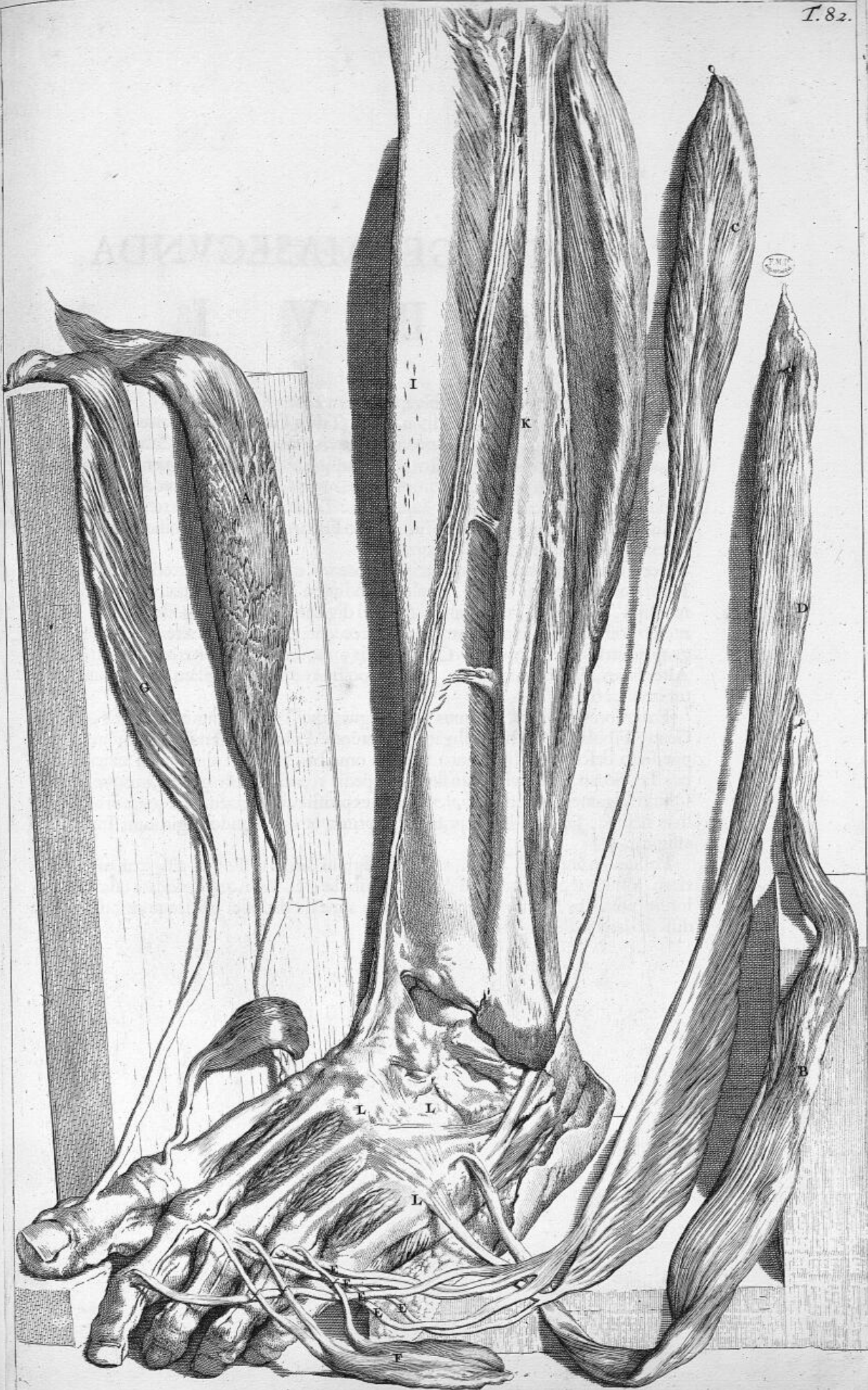
T A B V L A,

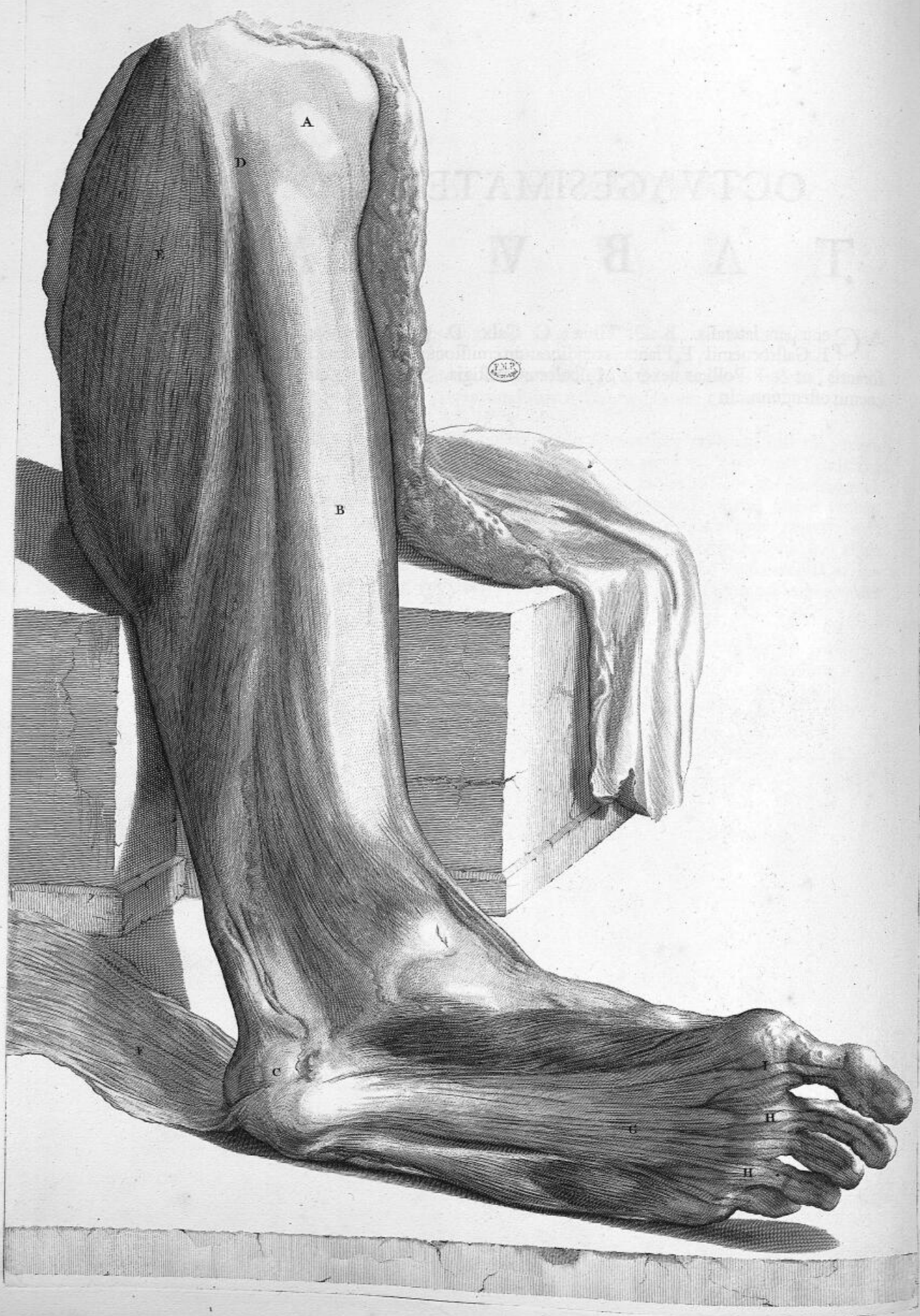
Eorumque descriptionem absolvere æquum erit. Horum Primus A. Tibialis anticus, Tibiæ Fibulæque ex parte Ossis superiori extremitati alligatus Tibiæque involucro lateris exterioris affixus, sub Annulari, hic separato Pedis ligamento proVectus, Tarsi ossis Pollicis subjecto ligamentaceo integumento ut plurimum adhæret; bifido namque nonnunquam tendine Metatarfi, ut & Innominato Pedis ossi infigitur. Inferior hic Tendo ubi sub Tarso reflectitur, cartilaginis instar durus evadit suoque sub extimo Fibrarum fasciculo, ossiculum abscondit minusculum, dictum Sesamoideum.

Secundus Peronæus, B. qui triceps anterior etenim pars, exteriori superiorique Fibulæ ossis Epiphyfi adnata, duplici Tendinum apparatu Malleoli transgressa externi fissurâ, Metatarfo, minimum sustinenti digitum, inferitur; posterior, C. Fibulæ medio posticæque adjuncta parti, cum præcedente per Malleoli externi fissuram, in ligamentum usque majoris ossis Cuneiformis radicem, Pollicis proximum, extenditur. Alter hujus Musculi fasciculus, unâ cum postico tam supra, quàm infra ossium alligatur involucris.

Extensores duo sunt. Primus D. Longus, qui Tibiæ summitati anticæ, ubi sub Genu, Fibulæ connectitur alligatus, quatuor vel plurium Tendinum adjumento sub prædicto descendens ligamento supernè omnibus infigitur digitorum articulationibus E. Secundus Brevis F. in superiori pedis repositus Astragali vicinisque adnatus Ossium ligamentis, quatuor plerumque expansionibus tendineis, quarum una, Pollicis nempe, separata hic exprimitur, primo ut & secundo digitorum Internodiis affigitur.

Pollicis extensor G. anteriori Tibiæ regioni affixus, Pollicis alligatur parte superiore. Visuntur porro hic I. Tibiæ, K. Fibulæ, L. Pedisque denudata ossa. Musculorum posterius sitorum facies Cute cum annexis depositâ pedisque articulo ab uno dissecto latere, depingitur in

OCTVAGESIMATERTIA

T A B V L A.

A. Genu pars lateralis. B. Os Tibiæ. C. Calx. D. Poplitæ Musculi portio.
E. Gastrocnemii, F. Plantaris tendinearum emissio, G. Perforati, H. Perforantis, ut & I. Pollicis flexoris Musculorum vestigia. Separati cum aliis Gastrocnemii ostenduntur in

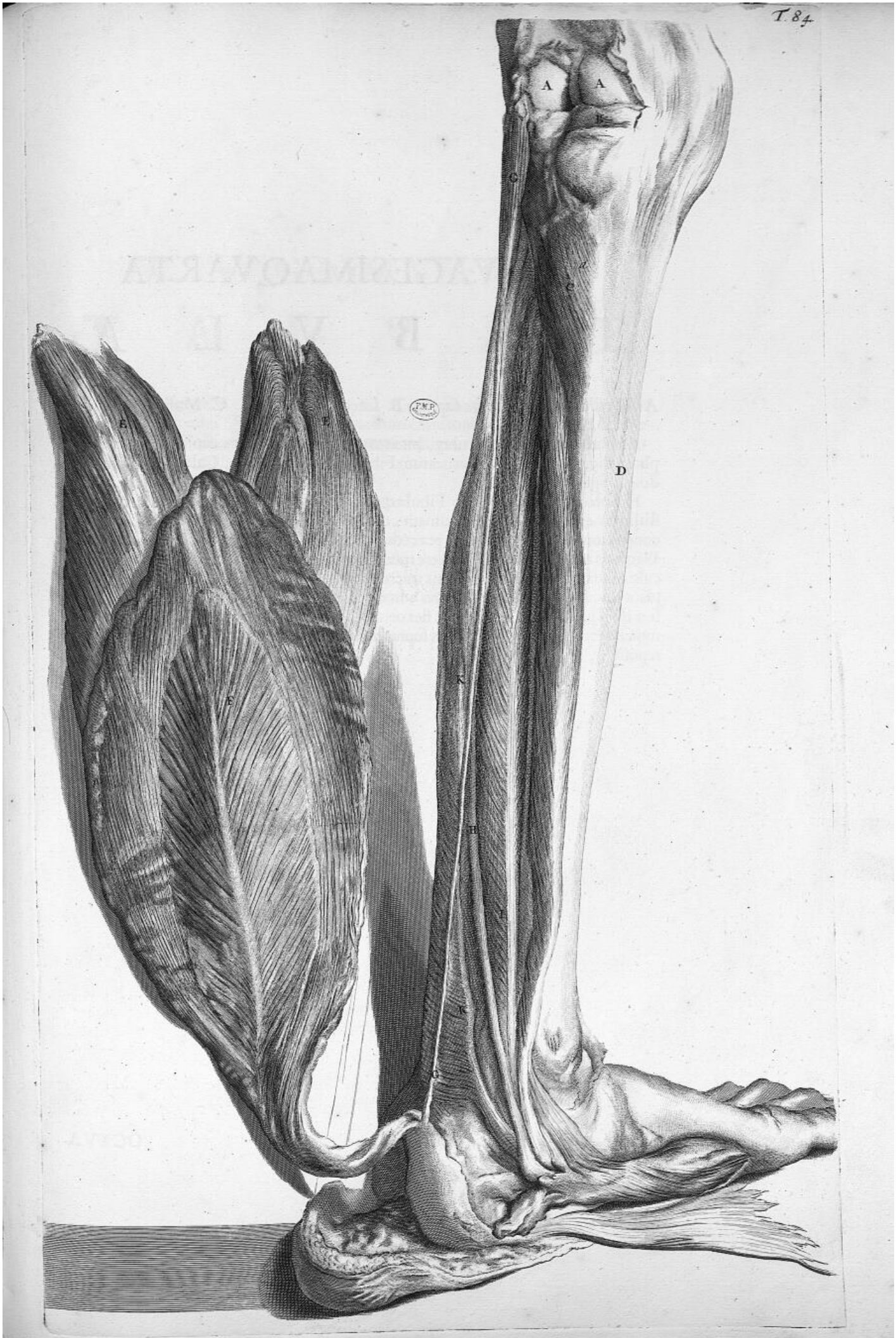
OCTVAGESIMAQVARTA

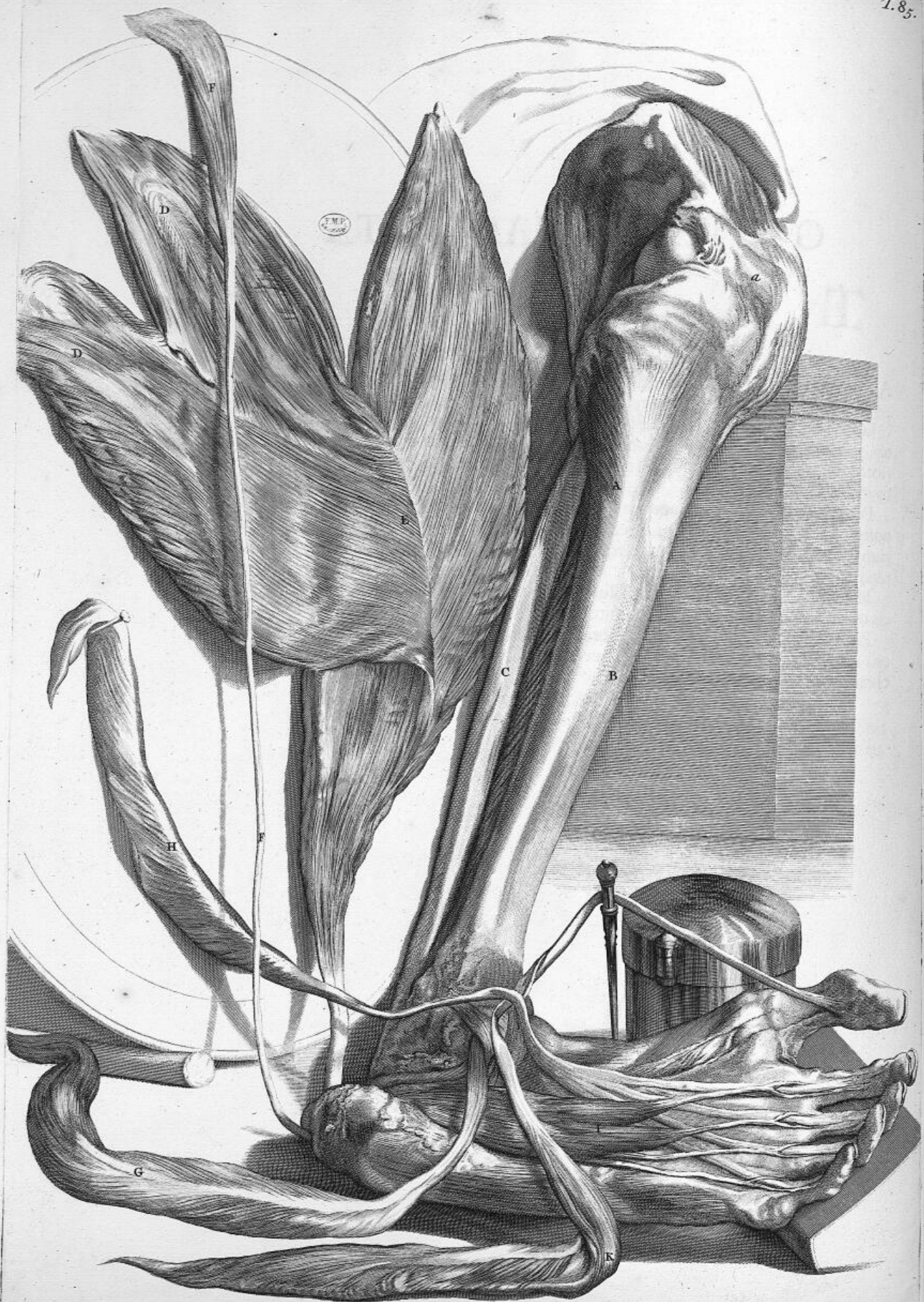
T A B V L A.

A. Femoris ossis inferiora capita. B. Interna Genu facies. C. Musculus Poplitæus.
D. Os Tibiæ.

E. Gastrocnemius Musculus, interno externoque Femoris capiti inferiori sub Poplite alligatus insignique carnearum Fibrarum coetu ditatus, Calci validissimo Tendine infigitur unà cum

F. Soleo, qui latus Tibiæ Fibulæque ossis commissuræ posterius insertus, robustissimus existit Suræque maximam constituit molis partem. Variam ob Tendinum connexionem, varios fingit, ut præcedens, Musculos. Hosce qui sequitur Musculus G. Plantaris nuncupatur. Hic à latere inter prædictos ab externo Femoris inferiore tuberculo exilis, longissimo Tendinis tractu, emissus, Calcis teres infigitur externo lateri plantamque tegens totam, omnes adit digitos. Conspiciuntur quoque hac in Tabula suo quisque in situ, H. Pollicis flexoris, I. Tibiæ postici, K. Perforantis atque Peronæi portiones. Separatos tres supramemoratos Musculos & à sese invicem ex parte repositos, ostendit

OCTVAGESIMAQVINTA

T A B V L A.

A. Genu, B. Os Tibiæ. C. Suræ. D. Musculus Gastrocnemius. E. Eiusdem circa medium fasciculorum congressio. F. Musculus plantaris.

G. Tibialis posticus, Tibiæ Fibulæque ossa inter locatus horumque involucris, ubi dehiscunt, penniformiter sive radiatim affixus, juxta interioris Malleoli posteriora, tendinem Tarsi ossis, quod tessaræ conterminum est, ligamentaceo integumento inferit.

Perforans Musculus H. supernæ Tibiæ, ut & Fibulæ ex parte ossis extremitati posterius alligatus, in quatuor inferius dissectus Tendines, tertiis affigitur digitorum officulorum integumentis; perforat hic, ut ejusdem nominis Musculus in manu, tendines,

Musculi I. ab hacce Tendinum fissura cognominati. In planta situs, superius Calcis ossi adnatus, quatuor adhæret digitorum articulationibus secundis.

Pollicis flexor K. superiori posteriorique Fibulæ parti implantatus, tertio Pollicis ossi digitoque interdum secundo connectitur. Qui sequuntur Musculi sunt, inspiciantur

OCTVAGESIMÆSEXTÆ T A B V L Æ,

Figura I. Lumbricales A. vel respectu totius, Lumbricalis Musculus. Qui ligamento, prædictorum quosdam obvolvendi Musculorum, B. affixus Fibrarumque calci adnatarum acervo C. coagmentatus, Pollicis juxta flexorem D. primæ digitorum quatuor articulationi quadricipiti tendinum E. divaricatione inferitur. Hisce subjacent, hac in Figura parum separati, (quapropter consulenda est

Fig. II.) Musculi interossei A. qui numero variant, ut plurimum verò decem sunt. Hi omnes, sub & inter Metatarsi ossa situati hisceque adnati, externi ad prima, interni ad secunda feruntur digitorum Internodia. Digiti minimi Abductor B. externam pedis occupat regionem. Calcis ossi primoque subjectus quinto Metatarsi ossi adhæret ejusdem digiti Internodio. Pollicis Abductor C. à Calcis interna parte usque in Pollicis os primum extrinsecus lateraliterque extenditur. Pollicis verò Adductores duo sunt D. E. major, ligamento Metatarsi ossis minimo & sequenti digito proximo affixus, obliquè parte interna primo Pollicis articulo brevi alligatur tendine. Minor E. minimi digiti primi Internodii ligamento ut & primo interius Pollicis ossi suam debet connexionem. Deteguntur porrò in pedis planta Musculosi fasciculi varii, ossicula eorumque connectentes moventesque ligamenta atque involucria.

Fig. III. Demonstrat Interosseos A. Adductores B. Abductoresque C. Pollicis minimique digiti D. Abductores Musculos. Atque ita denudatis Pedis officulis, Artuum descriptioni imponitur

F I N I S.

Fig. 1.

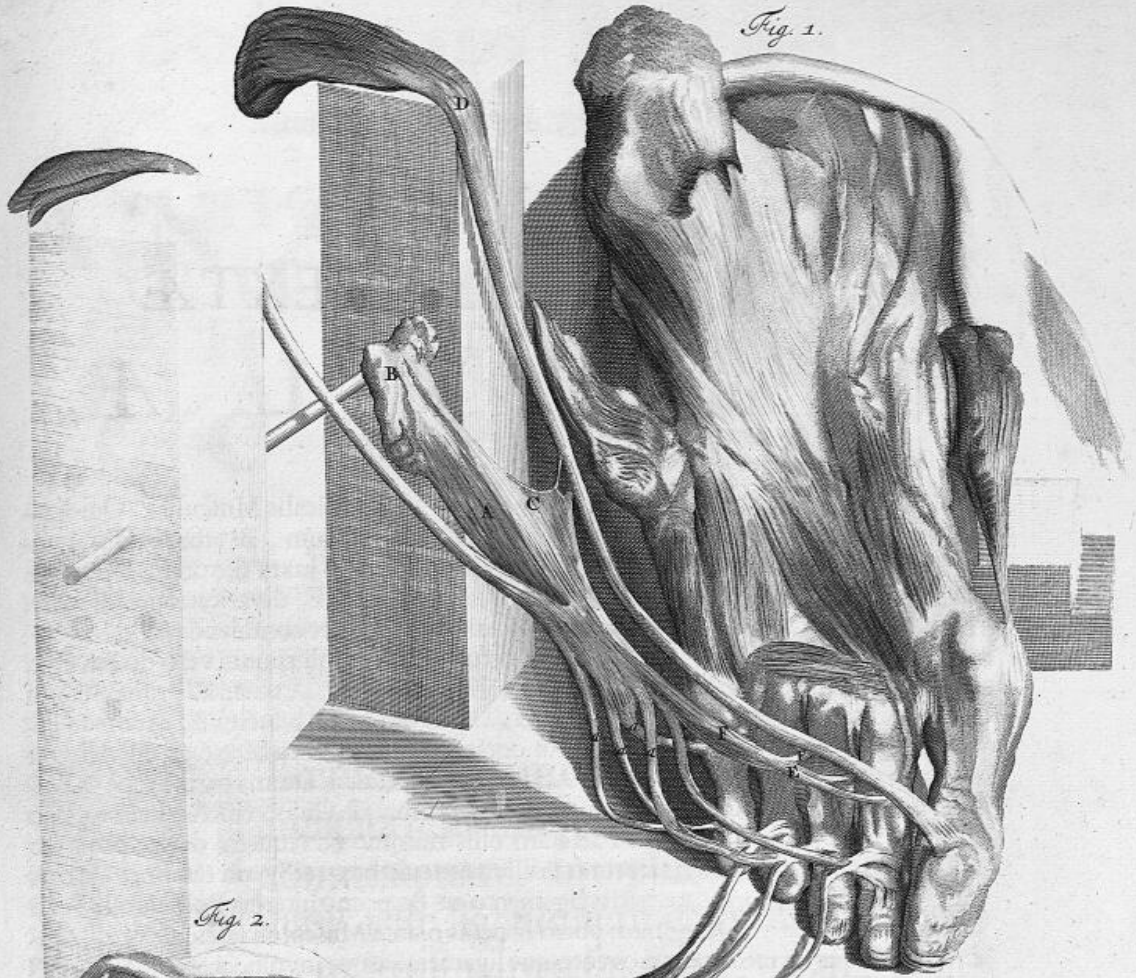

Fig. 2.

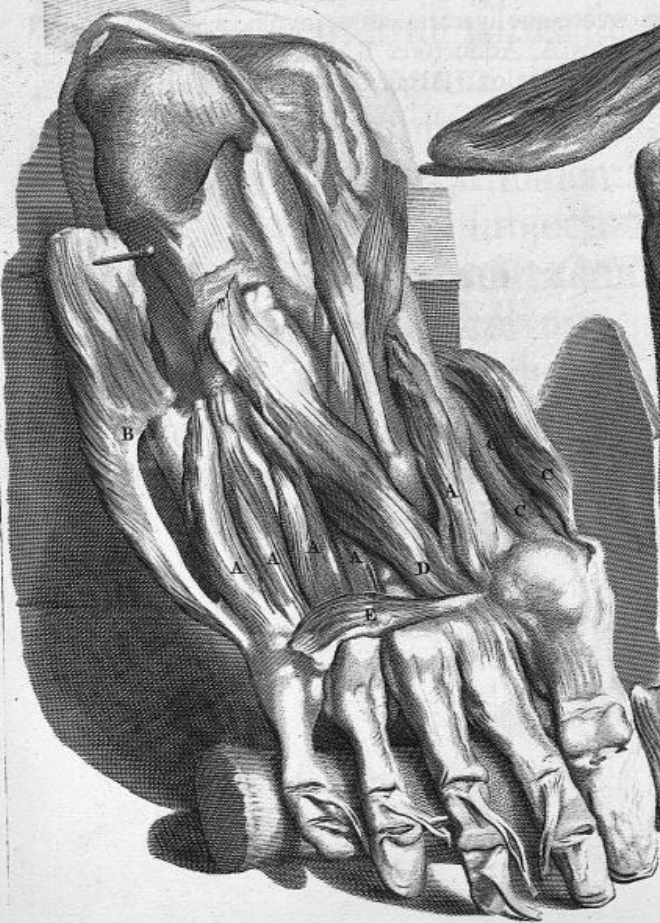
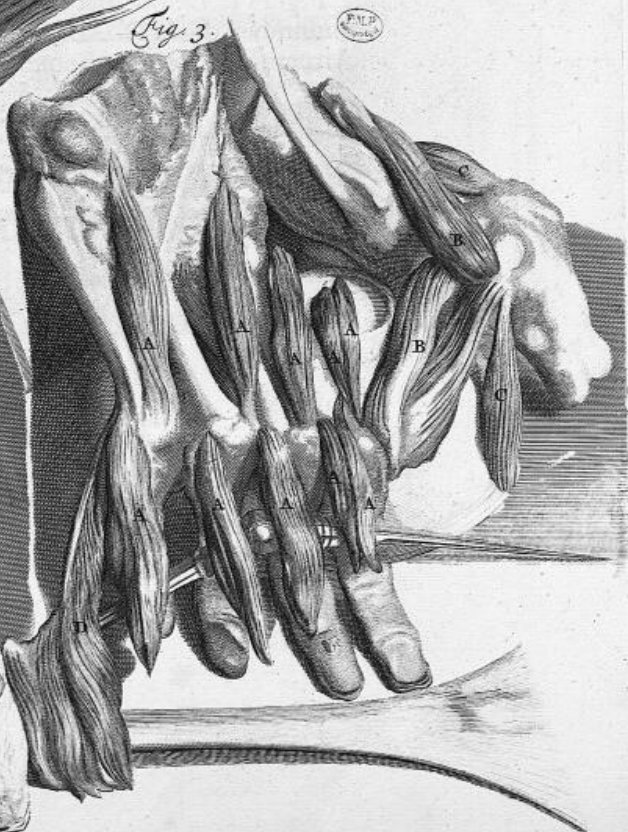

Fig. 3.

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurghi,

ANATOMIÆ

HUMANI

CORPORIS

PARS SEXTA,

DE UNIVERSA OSTEOLOGIA.

ssium contextum eo, ut præcedentia, dilucidabo ordine; quæ verò ad eorum connexionem, appositionem, mutuam inter sese ligationem cæterasque ejusdem tituli partes spectant, ultima hujus Partis continebit pagina. Eorum numerus & nomina ut incerta; ita substantia una ubique & eadem existit; licet pro Cavitate, Eminentia, Medulla, Mollitie atque Duritie respectu subjectorum variare nonnunquam videantur: integrum itaque propono sceleton, ut quæ singulatim describenda, intuitu uno videri conjunctimque possent indigitari. Anteriores sceleti faciem delineat.

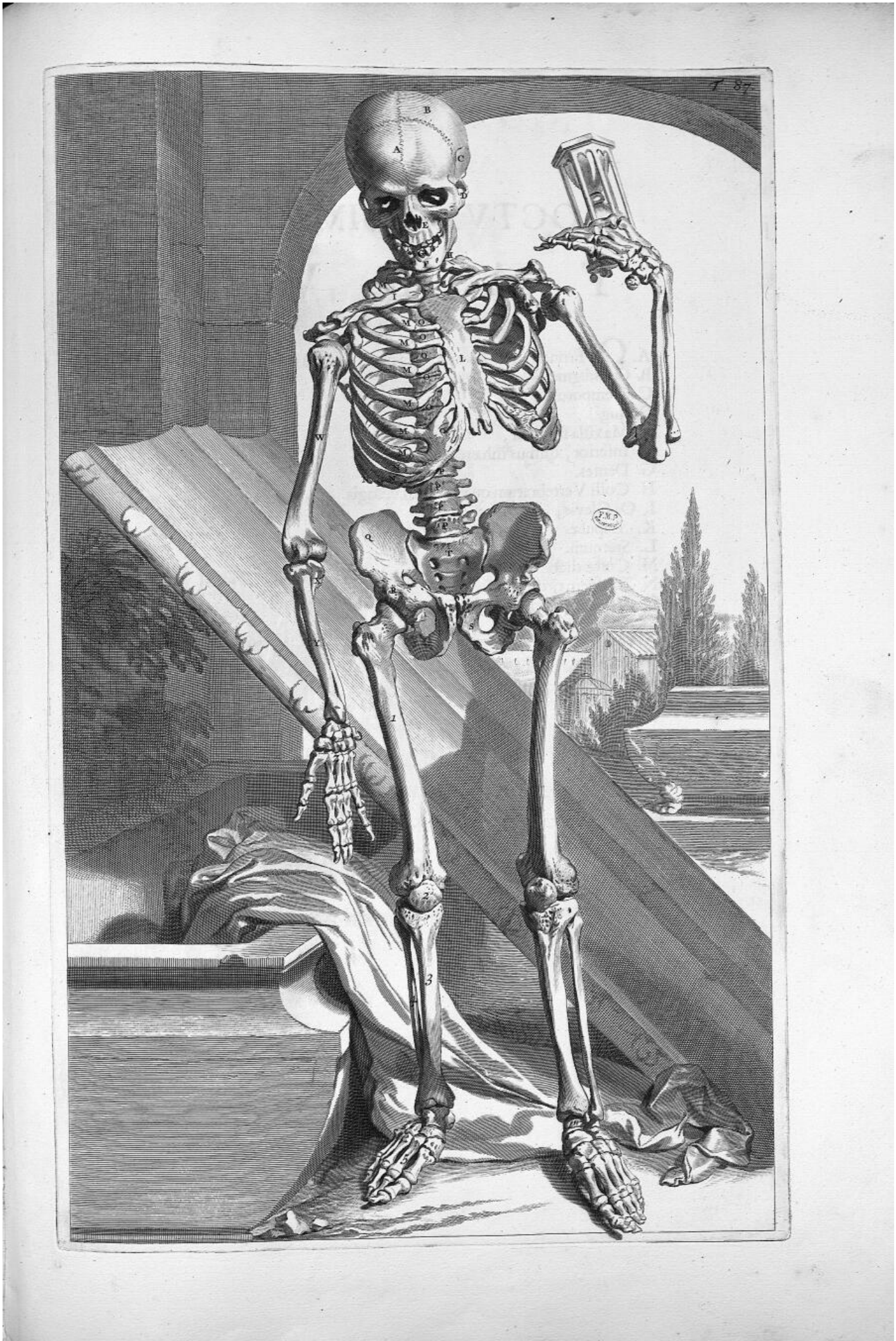

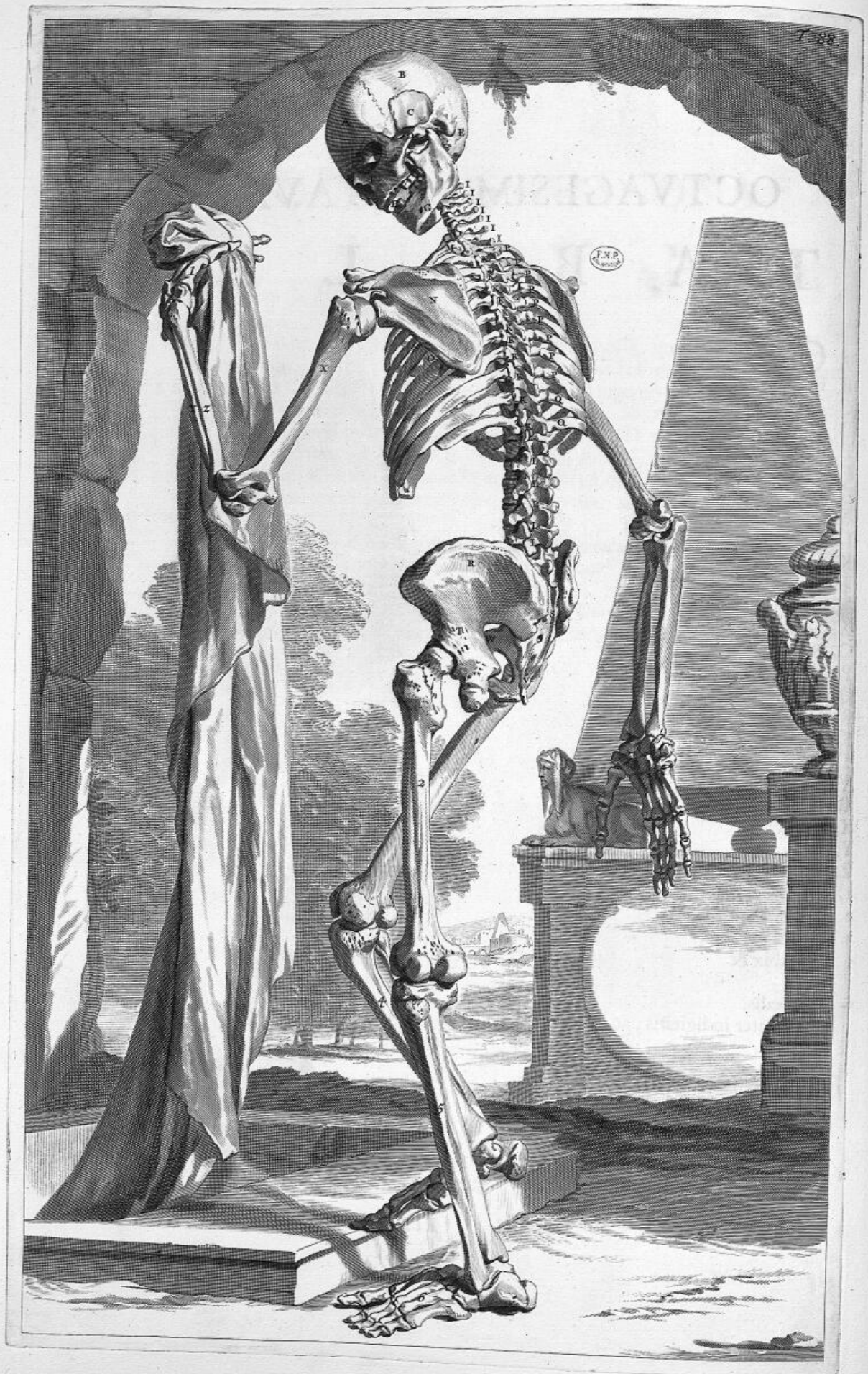
GODEFRIDI BIBLIO
Medicine Doctor & Chirurgi

OCTVAGESIMASEPTIMA

T A B V L A.

- A. Os Frontis, hoc in capite, in duo, Suturae interventu, divisum
B. Os Bregmatis,
C. Temporum,
D. Jugale.
E. Maxilla superior,
F. Inferior, quibus inhærent
G. Dentes.
H. Colli Vertebrarum quarumdam vestigia.
I. Os Clavis,
K. Scapulæ.
L. Sternum.
M. Costæ dictæ Veræ;
N. Eiusdem tituli Spuriæ.
O. Vertebræ dorsi
P. Lumborumque.
Q. Os Ilium,
R. Ischium,
S. Pubis,
T. Sacrum,
V. Coccygis,
W. Humeri.
X. Ulna.
Y. Radius.
Z. Offa manus.
1. Os Femoris.
2. Patella.
3. Os Tibiæ &
4. Suræ.
5. Offa pedis.
Sceleti posteriorem lateralemque ex parte ad spectum, depingit

OCTVAGESIMOCTAVA

T A B V L A.

- A. Os Frontis,
  - B. Bregmatis,
  - C. Temporum,
  - D. Jugale,
  - E. Occipitis.
  - F. Maxilla superior,
  - G. Inferior.
  - H. Dentes.
  - I. Colli,
  - K. Dorſi
  - L. Lumborumque Vertebra.
  - M. Clavicula.
  - N. Scapula.
  - O. Sternum.
  - P. Verae
  - Q. Spuriaeque Coſtae.
  - R. Os Ilium,
  - S. Sacrum,
  - T. Iſchium,
  - V. Coccygis,
  - W. Pubis,
  - X. Humeri.
  - Y. Ulna.
  - Z. Radius.
  - 1. Oſſa manus.
  - 2. Os Femoris.
  - 3. Patella.
  - 4. Os Tibiae &
  - 5. Surae.
  - 6. Oſſa pedis.
- Hiſce obiter indigitatis, ad ſingula redeo.

OCTVAGESIMANONA T A B V L A.

Capitis ossa quædam Cranio, quædam Maxillis propria, quædam verò hisce communia sunt. Cranii primum sive Anticum os (vide Fig. I.) A. Frontis dicitur, figurâ gaudet ferè circulari, ubi Coronali Sutura B. superius circumscribitur. Cavitates huic Supercilia circa, C. impressæ sunt insignes: Sinus hi in Nares Septumque inter & Spongiosum os desinunt. Processus habet duos, D. unum in Encanthum oculi majorem, alterum in E. minorem; Eminentias duas; F. utrimque unam Tempora versus; Foraminula varia G. pro vasorum transitu; Loculamenta H. diversa pro Cerebri distensione atque anfractuum circumgyratione. Caverosam hujus Ossis partem ostendit

Fig. II. A. Ossis Frontis pars posterior. B. Serratæ Coronalis Suturæ aspectus. C. Tenuis ossea lamina, superiorem constituens oculi orbitam. D. Processus interiores, E. ut & exteriores. F. Vasorum vestigia distensione ossi impressa. Visuntur præterea huic annexa ossa, ut G. Cribrosum, H. Galli crista, I. Cuneiforme; ut & Palati K. quædam portiuncula. Sequuntur ossa Bregmatis expressa, in

Fig. 1.

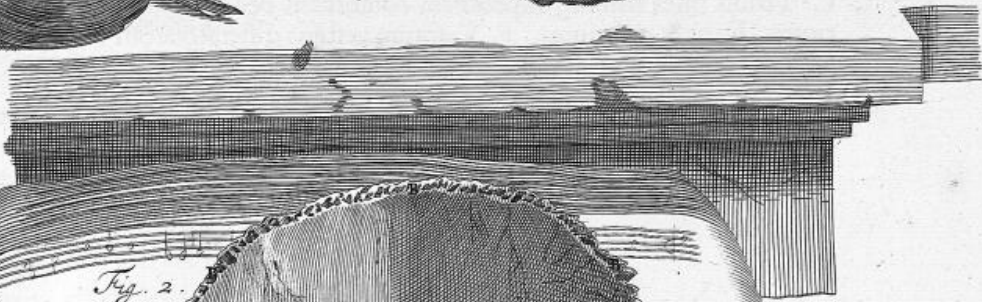
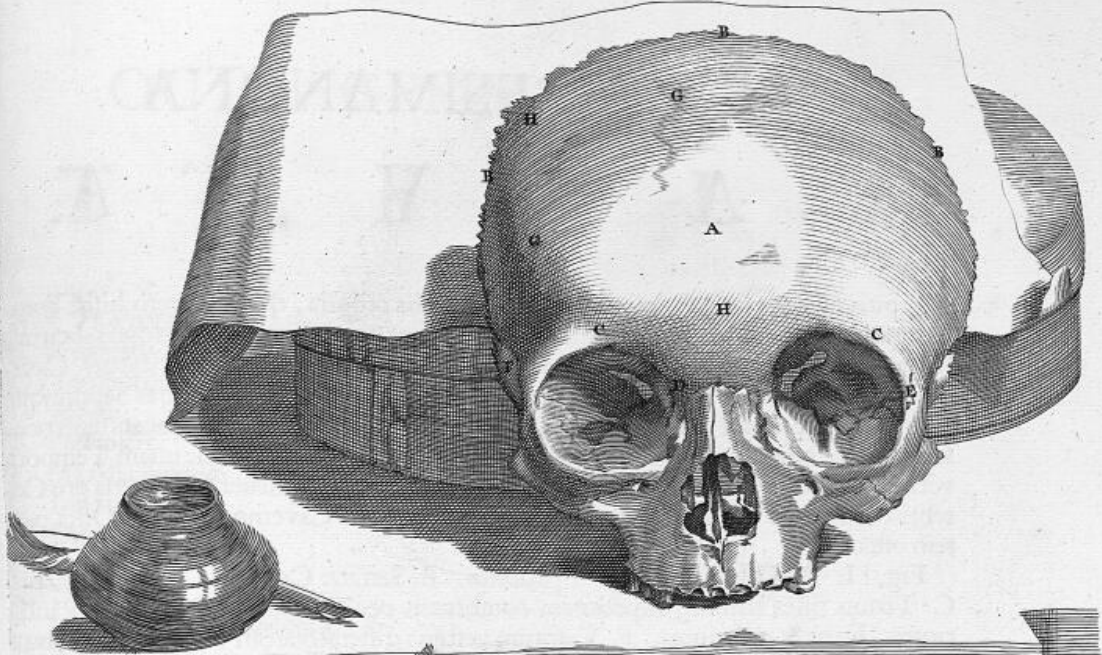
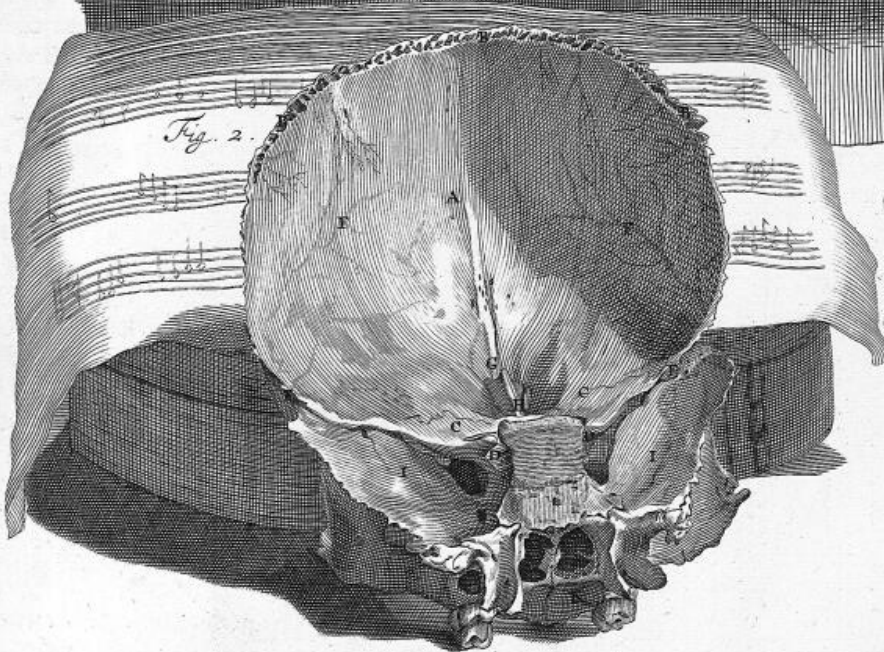
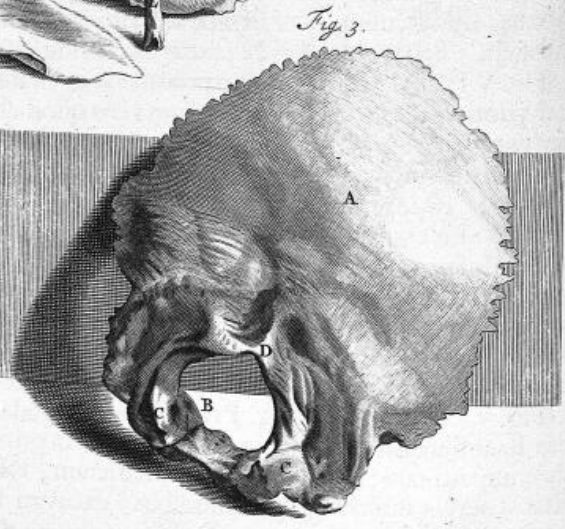
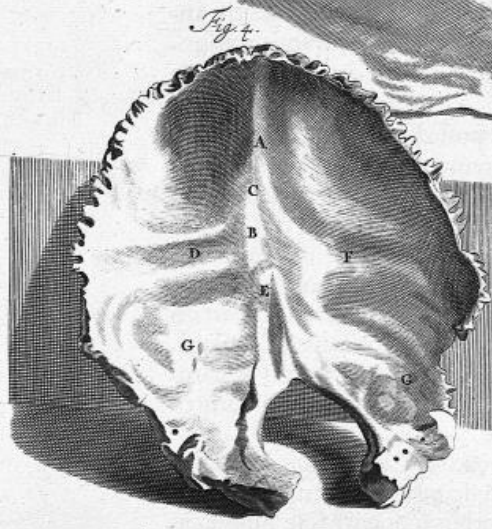
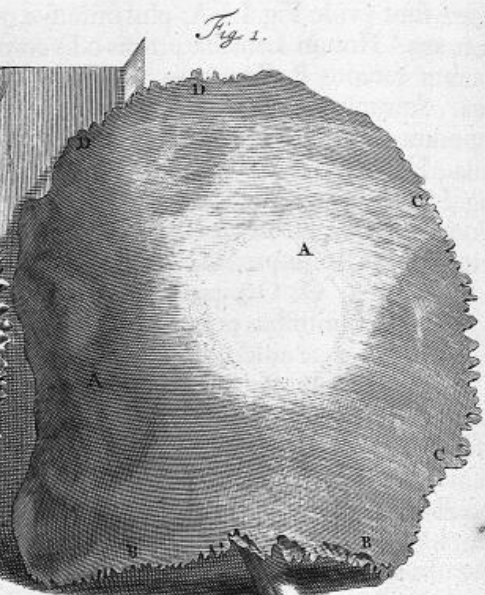
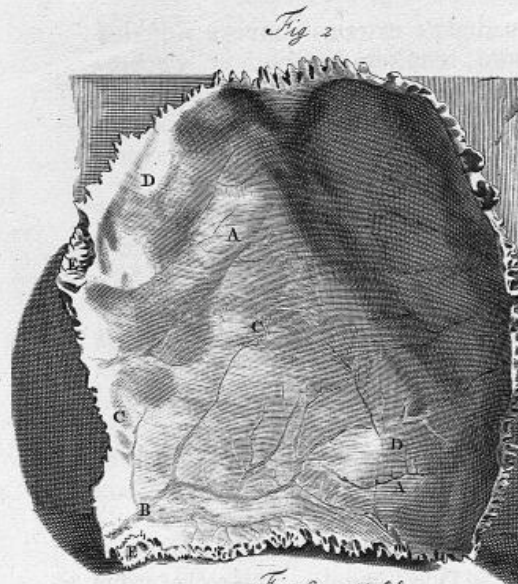

Fig. 2.

NONAGESIMA TABULA.

Figuræ sunt (vide Fig. I.) A. plus minusve quadratæ; exterius convexa, interius concava. Horum Lamellæ prioris ossis corpore, tenuiores inveniuntur, circumferuntur antè B. Coronali, superius C. Sagittali, postè D. Lambdoideâ Sutura. Squammofâ itidem appositione seu combinatione inferius & à latere cum Temporibus ossibus cohærent. Minima hisce in ossibus deteguntur & innumera foraminula. Hujus ossis postica facies exprimitur, in

Fig. II. A. Ossis Bregmaticæ pars concava. B. Vasorum transeuntium vestigia. C. Foraminula & D. Sulci. E. Meditullium Lamellas inter locatum. Posteriorem inferioremque Capitis partem constituit (vide

Fig. III.) A. Os Occipitis, figurâ est Sphæræ triangularis, substantiâ cæteris crassissimâ. Foraminibus pertunditur quinque: Primò B. per quod egreditur oblonga Medulla Arteriæque ascendunt ut & Venæ descendunt, de reliquis interdum quædam defunt. Sinus possidet varios, quorum maximi Cerebello & Cerebri parti posticæ inserviunt. Processus habet antè duos C. in primæ Colli vertebræ Sinus insertos vel impositos, unum verò parvum D. postè primæ etiam junctum Vertebræ. Asperitatibus ornatur pro Musculorum insertionibus plurimis. Interior hujus ossis Icon proponitur, in

Fig. IV. A. Os Occipitis. B. Sinuum Duræ Meningis vestigia ossi insculpta, quæ ut plurimum quatuor inveniuntur. C. D. E. F. Duo Laterales, unus rectus atque postè rectus inferior. G. Foraminula pro Vasorum distributione. Ossium Temporum, lateralem capitis occupantium regionem (vide

Fig. V.) Figura inæqualis, ob multiplicem Lamellarum constitutionem, reperitur. Horum ossium unumquodque foramine pertunditur amplo A. Meatu nempe auditorio, foraminulis porò variis. Sinus habet spectabiles duos, quorum exterior B. Cartilagine obductus Maxillam recipit inferiorem; interior ossi Occipitis communis est, appendicem circa finem C. habet Styloidem, Processus tres, primus externus obtusus & brevis dicitur Mammillaris D. secundus ossis Jugalis portio est E. quod os Jugale ex duobus aliorum ossium processibus conflatur; prima quippe ejus pars ab hoc Temporibus ossis processu, altera ab ossis minorem oculi constituentis angulum eminentia erumpit: Processus hi verò duo obliquæ Suture interveniunt conjunguntur: duriusculum licet sit hoc ossiculum, cavitate nihilominus donatur Medulla instructa. Tertius internus & saxeus est. (vide

Fig. VI.) A. Hic in longum protuberat cavitatesque possidet tres, Tympanum, Labyrinthum & Cochleam. Antrum verò quod ab extremo auris margine interiora versus tendit Meatusque dicitur auditorius, tortuoso ductu usque ad Tympani Membranam excavatur. Hac sub Membrana cavitas est, circulo obducta osseo, cui, modo indigitata, est appensa Membrana; quæ pellucida licet deprehenditur, tensilis atamen & firma satis existit. Subjectæ adhæret osseæ cavitatis velamini ut & ossiculo Mallole. Inferius ab ossea Tympani cavitate Palatum versus Meatus patet, qui partim in palati fauciumque Tunicas Glandulasque partimque in Naris cavitatem Cartilagineo obductus Limbo aperitur atque oblitescit. Visuntur hac in Figura primò Squamiformis hujus ossis combinatio B. secundò Foramina interque maximum auditorio Nervoproprium. Cavitas, dicta Labyrinthus (vide

Fig. VII. & VIII.) A. Priore minor rotundaque evadit, Cavernulas habet varias B. anfractusque plurimos C. qui omnes in primam redeunt cavitatem. Post specialem aperturam, Fenestellam ovalem dictam, Labyrinthus sequenti sese jungit cavitati, perviæ multivagis pertusionibus: excavati hi semicirculi Membranâ vestitiuntur

Pars VI.

Ggg

tur

NONAGESIMA TABULA.

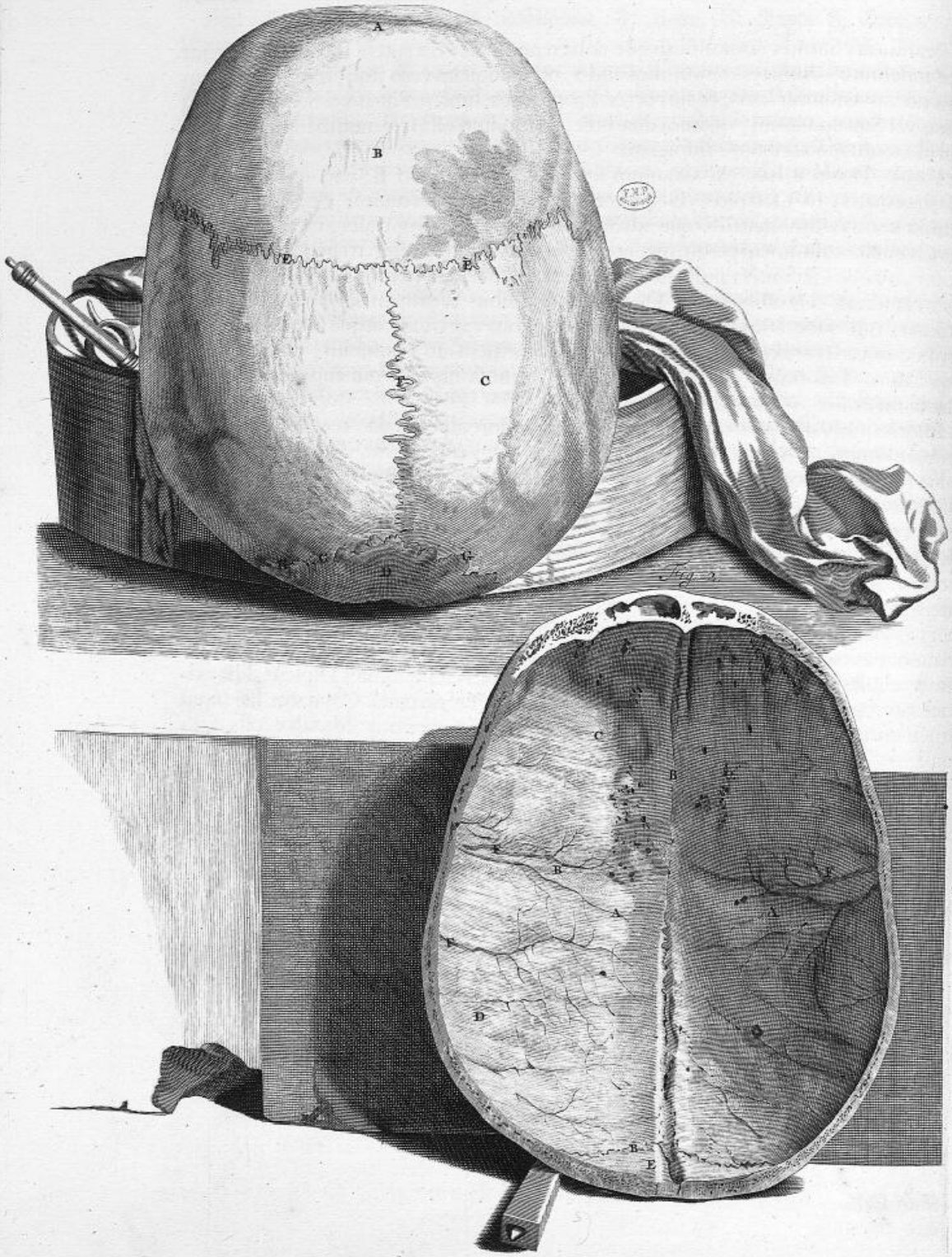
tur tenuissimâ. Cochlea D. gyris gaudet ad minimum duobus, qui Cochleæ in modum circumflexi, tenui quoque ornantur pelliculâ. Huic, ut Antris prioribus, impressi sunt monticuli, cavernulæ aperturæque variæ. In prima partim partimque in secunda cavitate Tympano & Concha recondita sunt auditus officula, quæ juncta in

Fig. IX. repræsentantur. A. Malleolus, B. Incus, C. Stapes & Orbiculare. Primum (vide

Fig. X.) Capitulo A. incudis excavatæ parti B. ligamento inarticulatur tensili; in Cervicem C. ubi attenuatum reperitur, Tympani alligatur Membranæ. Cervicem post, processus D. deteguntur duo. Priori longiusculo interno, altero tenuiori externo alligatur auris Musculi tendo. Musculi huicce officulo ut & Tympani Membranæ alligati, externus E. Meatus auditorii Sinui, ut & prædictæ Membranæ continuus est, atque ad Malleoli usque fertur Apophysin majorem, cui ex oppositi processus latere affigitur; internus F. circa conjunctionem Petrofi processus Cuneiformi ossi affixus, tendine non rarò duplici ad Malleolum extenditur, cujus elatiori processui, ut & cervici alligatur. Incus Malleolo (vide

Fig. XI. & XII.) subjacens, Molarem non ineptè referens dentem, processus obtinuit duos; primus qui brevior, ossis innititur Tympani parti posticæ, secundus qui longior, Stapedis devinctus per ligamentum tenetur capitulo cervicique. Tertium officulum Stapedis figuram exprimens, ad ovalem situm Fenestellæ, cui laxo adhæret vinculo, in crura desinit duo, quæ transversim basi-insistunt. Capitulo donatur minutissimo, quo Incudis connectitur eminentiæ. Quartum officulum exiguum & orbicularis figuræ est. Stapedi eo, quo Incudi committitur, loco, Membranacei ligamenti interventu connectitur. Horum officulorum quædam partes interius Medulla donantur, quædam destituuntur. Maxillas antequam cæteraque capitis ossa absolvere pergo, superiorem Calvariæ partem, ferrâ ablatam, commonstrare deque Sutura verbulum dicere non inutile erit; inferiorem partem verò sive capitis basin quod attinet, post Maxillam exhibebo superiorem.

Fig. 1.

NONAGESIMAPRIMA

T A B V L A.

Cranii ossa Suturis commissurisque coherent variis; hæ autem inter sese differunt indefinitè: duplices etenim aliquando, nonnunquam verò non, interdum autem suis non inveniuntur locis, & sic porro. Propriè duæ sunt, per quas vel Serræ, quarum tres, vel Squammarum, quarum duæ sunt, in modum ossa sese mutuo ingrediuntur, vel sibi mutuo incumbunt, inspiciatur

Fig. I. Delineat hæc A. Cranium ferrâ ablatum, in quo B. pars ossis Frontis, C. Bregmatis, D. Occipitis. E. Sutura Coronalis quæ vera dicitur, & à Temporum ossibus transversim arcualiterque adscendit. Secunda F. Sagittalis, quæ lineâ rectâ per Cranium longitudinem pergit, media est inter prædictam atque tertiam G. Lambdoideam, quæ ab Occipitis fundo ad aurium latera adscendit postica, angulique in modum clauditur. De ossibus verò Triquetris, Ovalibus Wormianisque nil statuendum videtur, nisi quod efformandi vis in variis partibus vario ludit atque luxuriat modo; uti hoc in cadavere officulum observatur, Coronalem circa Suturam, specificè huic appositum. Lambdoidea Sutura, potius Squammosa hic erat nuncupanda, ut circa Petrosum & Bregmatis os contingit H.

Interior Calvariæ pars (vide Fig. II.) A. exteriorè asperior est; totoque in Cranium foveolæ acutæque deteguntur ossæarum particularum eminentiæ. Sutura B. hac in parte interna, lineales potius quam ferratas dentatasque referunt ossium coalitiones. C. Ossis Frontis, D. Bregmatis, E. Occipitisque portiones. F. Vasorum, duram perreptantium Meningem, vestigia, quibus ossium interior pars Sinibus excavatur, eorum sequentibus ductum. Foramina vasorum transitui adaptata partim hic Cranium intra Lamellas excipiuntur partimque ad exteriora patent. Cranium exterior Lamella interiore durior evadit. Harum in medio Spongiæ similis reperitur striata ossea textura: intuenti etenim ultro Venas, Arterias Nervosque præter, hocce in meditullio Glandosa animadvertenda medulla, variarum replens figurarum, Membranâ obductarum, cellulas atque cavernulas. In Osse autem Frontis amplæ inter Diploas duæ existunt cavitates, ad Narium usque Cavam exporrectæ partem. Cavitates hæ tenui dissepiscuntur osse tenui vestiuntur Membranula. Superioris Maxillæ ossa (in-

NONAGESIMÆ SECUNDÆ

T A B V L Æ,

Figura I.) undecim numerantur, licet nonnunquam Sutura pluribus distincta, in plurima separari possunt. Offa hæc ex parte, hac in Tabula, tantum poterunt demonstrari, antea quædam dilucidata sunt. Primum Par A. Oculi constituens orbitam inferiorem, ad minorem usque encanthum hoc à latere circularis ferè est figuræ. Processus emittit duos, unum B. ex quo pro parte conflatum est Jugale os, alterum C. Mala ossi vicinum. Secundum Par D. majorem efformat oculi angulum. Foramen habet in Nares pervium, punctum Lacrymale, Lacrymali Glandulâ repletum, superioris Maxillæ ossium tenuissimum est & diaphanum. Tertium E. omnium maximum, maxima ex parte Palatum, orbitamque inferiorem dentes continentem efficit. Cavitas huic insculpta est per ampla, cui medullæ inhæret copia, eo præsertim loco, quo superiorem attingit dentium periphæriam. Tota hæc cavitas Membranulis osseisque instructa est asperitatibus. Sequitur quartum Par F. ex quo suprema composita est Nasi pars. Figurâ gaudet ex oblongoquadrangulâ, extrinsecus gibbosâ, intrinsecus concavâ, substantiâ solidâ. Horum ossium interior superficies, ut & finis, aspera, exterior, lævis est. Quintum Par, Palati insignem partem Nariumque ad fauces amplitudinem constituit. Tenue, latum ac solidum, posterius connexionem laterali processibus Vespertilionum Cuneiformis ossis committitur. Undecimum sine pari Os in Figura, ut alia, secunda expressum, Vomer dictum, imam Narium partem distinguens, summam habet cum Nasi septo communionem vicinitatemque. Offa tam Capiti, quam superiori Maxillæ communia, Cuneiforme, Spongiosum, Galli crista Nasique septum, cum annexis ex parte in præcedentibus depicta, hic describuntur atque demonstrantur. Cuneiforme Os (vide Tab. LXXXIX.) Capitis ossibus, imo & Maxillæ superioris ferè omnibus ab aliquo adjacet latere, vel hiscecum jungitur. Substantiâ gaudet non ubique sibi simili: ad latera enim tenue & solidum, ubi verò Capitis ex parte basin constituit, crassissimum est. Variis donatur eminentiis. Processus ejus duo sunt externè alas referentes Vespertilionum utrimque vergentes ad Palati latera. Interni itidem utrimque duo, Sellæ Turcicæ repræsentantes figuram. Offi huic præterea concessi sunt Sinus excavationesque plures: in quadrato enim suo processu Sinus est Glandem recipiens spectabilem. Inveniuntur porro quatuor interdumque plures, quorum primus ad imum oculum, secundus & tertius ad quintum Sphænoïdi proprium spectat, quartus Musculorum insertioni inservit. Circa Sellam Antrum est Foraminulis satis conspicuis perforatum. Foramina vasorum transitui adaptata septem & ultra numerantur, id est, Nervo optico, motorio variisque ejusdem generis aliis, Arteriis Venisque inservientibus. Spongiosum Os (vide Tab. VIII. & IX.) in Frontis media basi situatum, pro unico habetur Offe, licet ejus pars, quæ capiti jungitur, hocce tantum nomen ob indefinitam Ossis obliquam pertusionem propriè mereatur: media autem pars, quæ Galli cristæ assimilatur, dura, solidissima & ab altera divisa est. Huic Offi apponitur internè aliud Nares distinguens os, Septum dictum, quod ex parte duriusculum, ex parte tenue & cartilagineum existit. Altera hujus Ossis portio plana & tenuissima oculi ex parte conficit atque claudit orbitam. Officulum hoc ex tribus constat minoribus, quæ plerumque in provectiore ætate coalescunt. Prædicta plura conspiciuntur in

Fig. II. A. Os Occipitis. B. Offa Bregmatis. C. Petrofa. D. Jugale. E. Dentes superiores. F. Os Maxillæ tertium. G. Foramina in Nares dehiscencia. H. Nasi Septum. I. Undecimum Os Vomer dictum. K. Cuneiformis ossis processus externi. L. Processus Styliformis. M. Os Petrosum. N. Ossis Temporum Sinus Maxillæ inferioris recipiens caput. O. Ossis Occipitis capitula. P. Ejusdem additamentum.

Fig. 4.

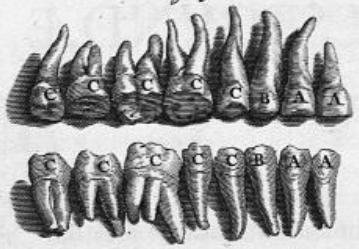

Fig. 1.

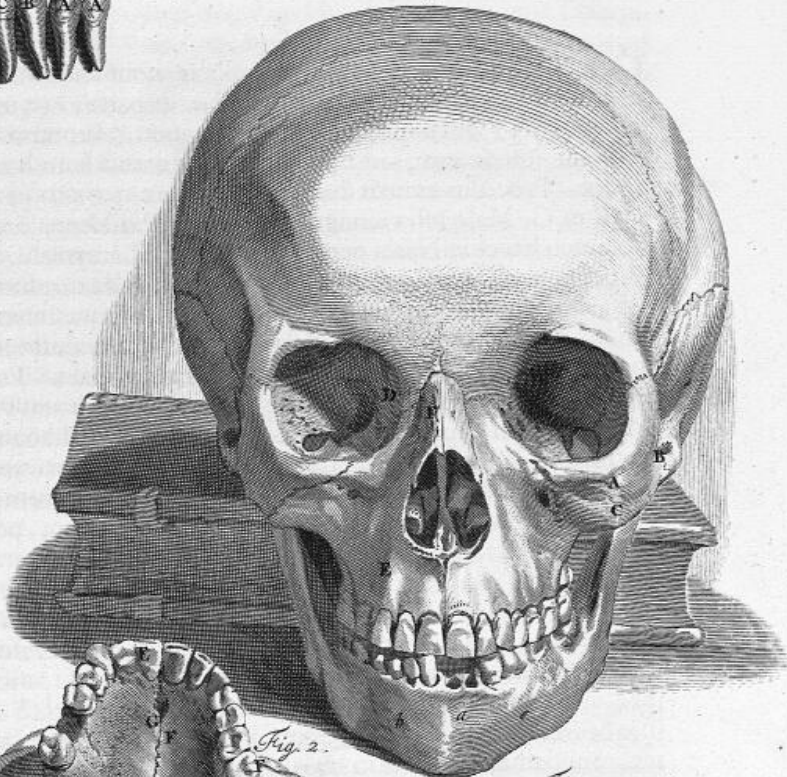

Fig. 6.

Fig. 7.

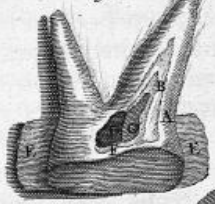

Fig. 2.

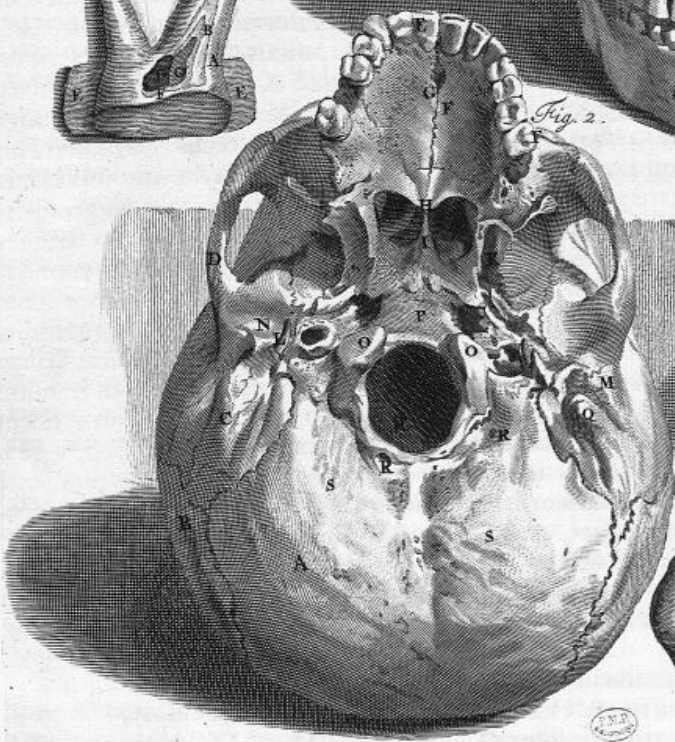

Fig. 3.

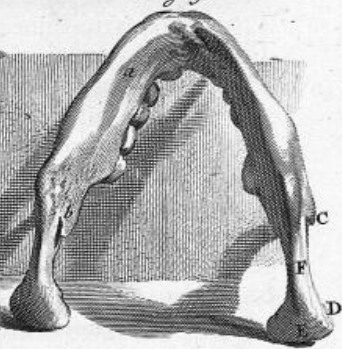

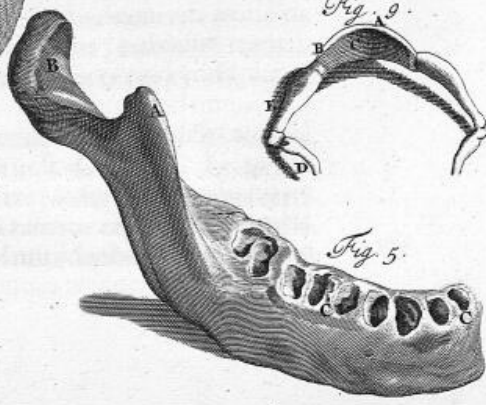
Fig. 9.

Fig. 8.

Fig. 5.

NONAGESIMASECVNDA TABVLA.

tum. Q. Processus Mammillaris. R. Foramina S. asperitates Sinusque pro Musculorum infertionibus, huic Occipitis offi impressi.

Inferior Maxilla (vide Fig. I. & Fig. III. A. in prima quippe anterior, in secunda verò posterior ejus proponitur facies) ex unico constat, in adultis, offe. Figuram habet arcualem, substantiam solidissimam, intus concavam Medullaque ornatam; Foramina (vide Fig. I. & III. sub litt. B.) duo, quæ per longitudinem à parte ferè media foras feruntur initiumque sumunt oblongum, amplum ejusque inter processum. Maxilla hæc interius exteriusque protuberantiis, sinibus asperitatibusque donata est plurimis. Processus possidet insignes utrimque duos, sursum spectantes. C. D. Primus qui antrorsum Sphænoidis infra futuram locum habet, latus & in cuspidem erectus cernitur. Secundus situm habet ex parte transversum. Oblongum ejus capitulum, E. cui adnascitur cervix, F. appositione cartilaginea ligamentoque circumductum, cum Temporum offe coarticulatur. In circuitu ad dentium infertionem loculamentis foveisque excavatur, quorum, ut dentium eorumque radicum, numerus incertus est: Longa etenim ætate coalescunt, erumpentibus verò sapientiæ, ut vocitat plebs, aliisque præter ordinem & locum, dentibus, aperiuntur atque de novo quasi excavatur maxilla. Unicuique Maxillæ inferti sunt Dentes, ut plurimum sexdecim, qui duri variæque figuræ extra alveolos absque, intra verò hosce pelliculâ obducti comperiuntur tenuissimâ. Ex continuo labiorum motu ut læves exterius, ita quisque ab oppositi focii compressione qualemcunque cum ipso fortitur articulationem sive clausuram. Omnes licet, quisque suo sub genere suaque in classe, ab alio, ratione magnitudinis, infertionis ac figuræ differat, dividuntur in incisorios, caninos & molares. (vide

Fig. IV.) Exprimit enim hæc tam superioris quàm inferioris Maxillæ, unius duntaxat lateris, dentes. Incisorii unicâ donati extremitate, sive radice sursum deorsumque quatuor sunt. A. Succedunt Canini in qualibet Maxilla duo B. alta præditi radice, vergente in acutissimum apicem. Sequuntur Molares, C. qui in utriusque Maxillæ latere quinque deteguntur. Horum duo priores, reliquis minores, tuberculis prominuli sunt duobus. Cæteri majores, eminentiis ut variis, puta binis, ternis, quaternis ornantur superius, ita, quòd ut plurimum fit, in totidem divaricantur radices. Omnes licet in utero generentur cum partibus corporis omnibus, eodem attamen non profiliunt tempore; quidam enim post partum brevi, quidam in senectute erumpunt, quidam permutantur, quidam verò non decidunt.

Fig. V: Erafis dentibus maxillæ inferioris dimidiam depingit partem. A. Processus anterior, B. posterior. C. Foveolæ è quibus Dentes sunt extracti. Specifica Dentis demonstratio fit in

Fig. VI. A. Dentes citharæ fide dissecti, in

Fig. VII. adaucta magnitudine Dentem referente, conspiciuntur A. Lamellæ & B. Striæ osseæ. C. Meditullium molle, D. cavitas insignis, E. annexa Membrana exterior & F. interior, G. vasa vario contorta modo. Ut verò curiositati satisfiat, Embryonis infantulique Dentes & primordia demonstro, sub characteribus

Fig. VIII. A. Dens incisorius. B. Caninus. C. Molares varii. De progressu nil peculiare, folliculo etenim Membraneo striato perforato, Dentis conspicitur corpus, quod quo junius eo mollius: Dentis verò basis ubi Gingivam perforat aërique exponitur, candescit indurescitque brevi; radicem versus ex vasis jam nunc apertis compositus hisceque circumductus, vasa diutius observanda existunt, compresso etenim in junioribus sine, succos emittit; in adultis cavus reperitur. Inter capitis ossa recensendum, (vide

Fig. IX.) Os Hyoides. A. ex variis constans officulis cartilagine inter sese junctis, foris gibbum B. intus excavatum, C. ut etiam videre est in Tab. XXIV. in duo extenditur cornua. D. Styliformi adhæret appendici à latere, antierius Laryngis cartilagini Scutiformi, linguam verò ipsam excipit Epiglottidique connectitur cartilagini. Sinubus excavatur E. præfertim pro alligandis Musculis duobus; qui superficie gibbosâ asperiores comperiuntur.

Pars VI.

Iii

NONA-

NONAGESIMATERTIA

T A B V L A.

Vertebrarum syntaxis, à Capite ad Coccygis os, quod hocce inter comprehendendum nomen, sese extendens, septem sui generis ossa Collo; duodecim Dorso, quinque Lumbis attribuit; harum verò æmulæ in Sacro osse quinque visuntur. Ex uno quæque in adultis, in pueris & infantulis autem, pluribus constant ossiculis. Figuram habent intus convexam, extus inæqualem, à lateribus tuberculofam, inferius superiusque planam. Magno præter medio foramine, minoribus à latere pertunduntur. Processus in quæque Vertebra septem eminent. Duo superius, duo inferius totidemque à latere transversi, qui in cervice perforati. Posterius unus & quidem insignis; hocce verò caret sola capiti proxima, connectuntur quintuplici ritu, tam per Membranas, Ligamenta Cartilagineque, quam per mutuam ossium conceptionem atque inarticulationem. Tota hæc ossium strues pro motus necessitate mobilis existit. Prima Colli Vertebra, (vide

Fig. I.) Atlas dicta, cæteris tenuior duriorque est. Conspicua in hac est A. protuberantia anterior semi referens circulum; ut & B. Processus posterior. Sequentis hæc excipit Vertebræ dentilem eminentiam. Eandem hanc Vertebra à parte postica expressam ostendit,

Fig. II. Rotator, (vide

Fig. III.) duram rotundamque emittit de medio A. appendicem, denti similem; superficies hujus, pro ligamenti adhæsione, aspera evadit. Vertebra hæc cum prima ligamentacea Membrana, qua Capiti jungitur, ope devincitur. Posterior hujus Vertebræ facies depingitur in

Fig. IV. Tertia, Axis (vide

Fig. V.) à lateribus sursum excavata, A. apophysique donata, B. superioris inferiorem excipit eminentiam. Sequentes tres, ut hæc, bifida ut plurimum gaudent Spinâ. Ultima, laterali quæ caret internâ eminentiâ, reliquis robustior est. Hujus Spinæ alterum latus cernitur in

Fig. VI. Dorso Vertebrae plerumque duodecim numerantur. Quarum, inter sese quia structurâ conveniunt, unicam exhibebo. (vide

Fig. VII.) Innumeris hæ perforatæ foraminulis, Apophysibus donantur A. foliis, Spinis crassioribus B. Sinibus C. Costarum articulationi adaptatis. Singularem obducuntur adipe refertâ Membranâ, (vide Tab. XC VIII. Fig. VIII.) Dorso Vertebrae interior facies delineatur in

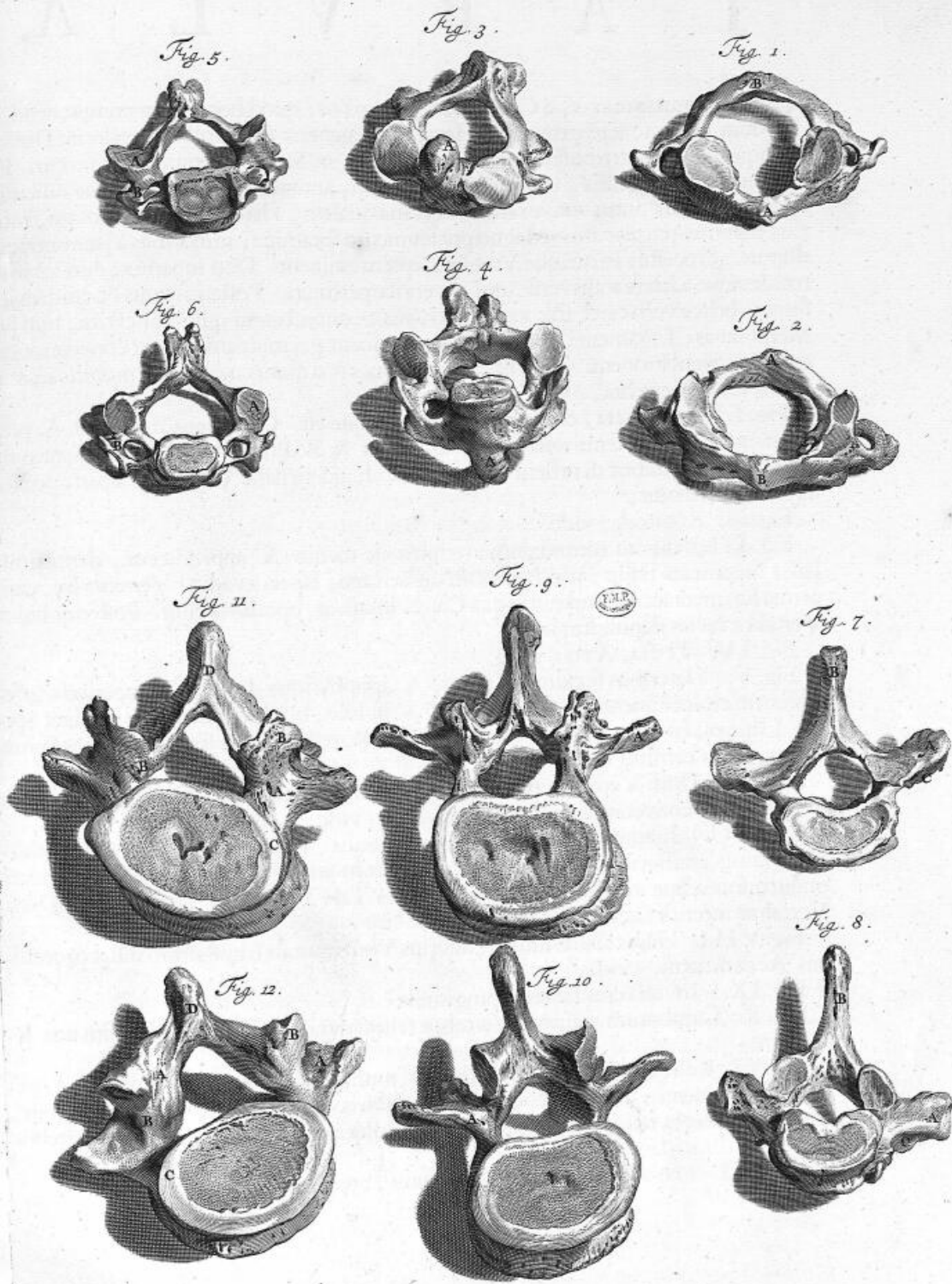
Fig. VIII. Hujus classis ultima, inferius Vertebrarum Lumborum instar processibus A. exornatur. (vide

Fig. IX.) Inversa ejus facies depingitur in

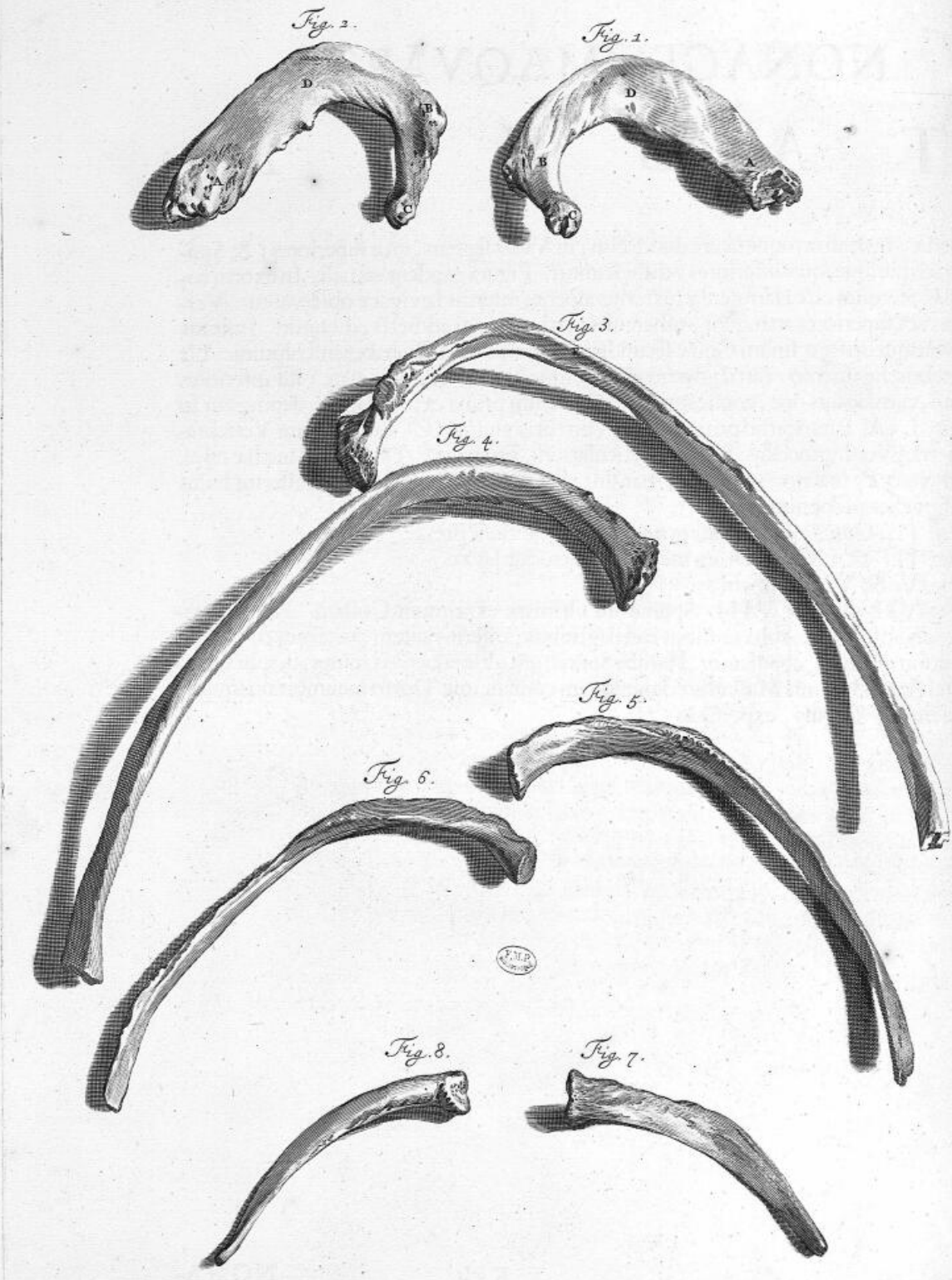
Fig. X. Lumborum quinque Vertebrae reliquas mole exsuperant. Harum una depicta in

Fig. XI. Reliquæ quippe reliquis similes, multivagis pertusæ foraminibus, A. exasperatæ eminentiis, B. cohæsione junctæ laxiore, C. spinis donatæ crassioribus, quibus ligamenta tendinesque Musculorum adhærent D. Posticam hujus Vertebrae imaginem dilucidat

Fig. XII. Thoracis Vertebrae adjunguntur, consuletur

NONAGESIMAQVARTA

T A B V L A,

Costæ, quæ ab utroque latere duodecim, in Veras septem, quæ superiores; & Spurias quinque, quæ inferiores; dispscuntur. Figurâ gaudent arcuali. In exortu rotundæ, Sternum circa latiusculæ, exterius asperæ, interius lævigatæ observantur. Vertebrae ubi superiores attingunt, tuberculis, articulationi addictis, ditantur. Infimus internusque margo sinum Costæ secundum longitudinem sibi habet insculptum. Ut Vertebrae ligamento, cartilagine membranâque superiores immediatè; ita inferiores sterno, cartilaginis ope, connectuntur. Costarum prima cæteris latior, depingitur in

Fig. I. A. Pars Sterno proxima, B. Vertebrae vicina. C. Tuberculum Vertebrae transversæ processus Sinus inarticulationi proprium. D. Portio media ossea. Sinus verò E. inferiori insculptus margini, in Figura III. visibilior. Posterior hujus Costæ facies proponitur in

Fig. II. Cujus explicationi præcedentes inserviunt literæ.

Fig. III. & IV. Verarum mediam ab utroque latere.

Fig. V. & VI. Primam,

Fig. VII. verò & VIII. Spuriarum ultimam exprimunt Costam. Harum quatuor ius ascendunt cohærentibus cartilaginibus, inferius autem, verarum circa Vertebrae ultimam, copulantur. Harum Spuriarum ultima cæteris minor, diaphragmati, vel & Abdominis Musculis nonnunquam connascitur. Dorso incumbit utrimque, scuti instar, Scapula, expressa in

NONAGESIMAQVINTA

T A B V L A.

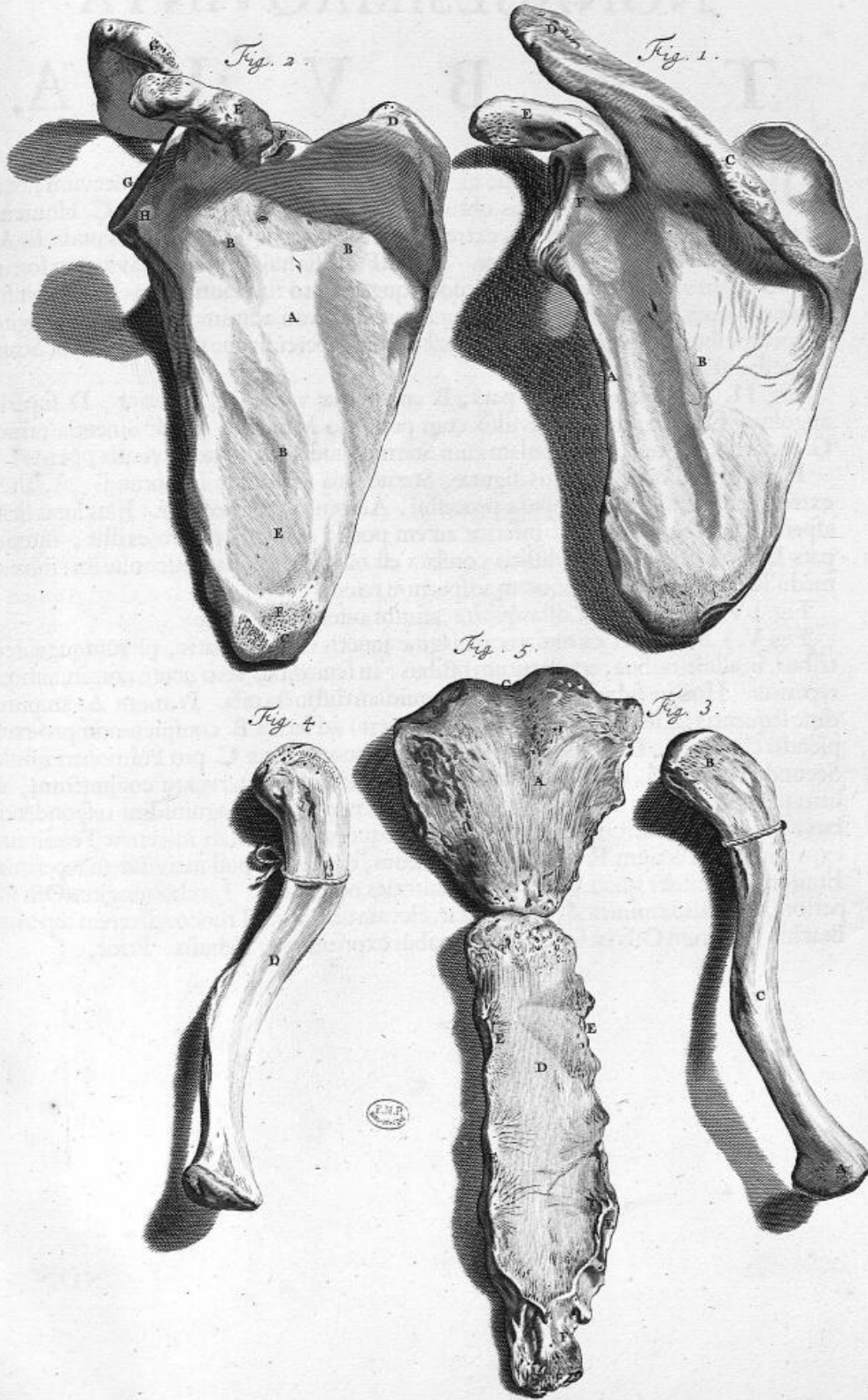
Os (vide Fig. I.) latum atque ex parte triangulare, intus A. Concavum, extus Gibbosum. B. Eminentias obtinet tres: Per medium, Spinam, C. Humerum contingentem summum; hujus extremitas Acromium, D. audit. Secunda E. Minor; Acutior, Coracoidea dicitur. Tertia F. Ossis hujus cervix, cavitatem fortitur vix conspicuam, G. Cartilagine ejusdemque munito substantiæ labro. Excipit hæc Humeri caput osseum, quod & ligamentorum etiam adminiculo huic conjungitur. Appendicibus instructum hocce Os est quinque tuberculisque variis. Interior Scapulæ facies ostenditur in

Fig. II. A. Cava Scapulæ pars, B. eminentiæ variæ. C. Inferior, D. superior angulus. E. Asperitates ex avulsis cum perioftio Musculis. F. Eminentia prima, G. secunda, H. tertia. Scapulam cum Sterno claudit utrimque clavicula, (vide

Fig. III.) Græci Sigmatis figuræ, Sterno unâ atque hac subrotundâ, A. alterâ extremitate planiore B. Scapulæ processui, Acromio, connectitur. Ejus superficies aspera atque inæqualis, C. inferior autem portio excavata parum existit, interior pars D. ex à sese invicem distitis conflata est ossis particulis, hisce plurima inhæret medulla. Hujus Ossis interiorum adspæctum refert.

Fig. IV. Claviculas Costasque inter situm antè est (vide

Fig. V.) Sternum, ex multis cartilagine junctis in modo natis, plerumque autem tribus, in adultioribus, compositum ossibus: in senioribus verò unum continuumque reperitur. Hoc in subjecto tria erant & quidem distincta ossa. Primum A. amplitudine sequentia facile vincit triangulumque refert; ad latera B. conspiciuntur pro excipiendis claviculis, sinus, superius interiusque quoque alter C. pro Pulmonari fistula. Secundum Os, D. quod longius, primo Cartilaginei interventu conjunctum, ab utroque latere foveis excavatur, E. Costarum numero ac magnitudini respondentibus; plurimis obducitur Membranis plurimæque huic asperitati inhærent Tendinum expansiones. Tertium F. quod Cartilagineum, diu sæpius post nativitatem reperitur, Ensisforme dicitur; quamvis bifidum multoties observatur. Limbo jungitur Ossi superiori, in medio eminentia, costæ instar, elevata cernitur. Trunco adhærent superius Brachia, quorum Ossa in sequentibus duabus exprimuntur Tabulis. Prior,

NONAGESIMASEXTA

T A B V L A,

Os Humeri (vide Fig. I.) duoque commonstrat Cubiti Ossa Ulnam & Radium. Humeri os A. validum inæquale, superius caput B. obtinet globosorotundum, ex parte cartilagine obductum; prominentias posterius duas, interiorem C. & exteriorem D. sinusque inter hæc E. F. totidem. Cubitum versus à parte postica depressum, cum ulna & radio, cartilagine obductum, processibus, majusculum præter, cui varii alligantur Musculi, cohæret tribus G. H. I. posteriores inter, duæ deteguntur cavitates K. L. insignisque posterius una M. foramina varia N. hujus Ossis posterior facies, delineatur in

Fig. II. Cubiti primum Os, (vide

Fig. III.) Ulna, superius amplum A. manum B. versus attenuatum, adnatum sibi habet C. tuberculum subrotundum. Inferius eminenti processu unico D. Carpi ossiculis; superius, duobus Humeri inarticulatur Ossi; anteriore ac minore E. ut & posteriore ac majore F. primus interiori, secundus posteriori infigitur sinui. Posterior Ulnæ facies depingitur in

Fig. IV. Secundum Cubiti os, Radius, (vide

Fig. V.) superius prædicto brevius est. Superior ejus pars tenella A. rotundaque Ulnæ adjuncta, sinum admittit B. Cartilagine obductum. Excipit hic Humeri ossis capitulum. Inferius altera extremitas sinu duplici C. D. quædam excipit Carpi ossicula. Alterum hujus Ossis latus exhibet,

Fig. VI. Ossa hæc sibi accumbentia, extimas circa junguntur, medias verò circa partes à sese invicem recedunt, ligamento nihilominus devincta tenentur Membrano. Manus Ossa, inspiciatur

NONAGESIMASEPTIMA

T A B V L A.

In Carpi, Metacarpi digitorumque disperseuntur ossicula. Carpus (vide Fig. I.) octo habet ossicula, ab omni inter sese differentia parte, præterquam quod validissimè nexu Cartilagineo inuicem cohæreant & Membranis ligamentisque variè ductis, excavatis, vel protuberantibus compacta teneantur. Horum tria 1. 2. 3. Cubiti committuntur ossibus. Quartum quod exterius, 4. cæteris minus est. Reliqua quatuor 5. 6. 7. 8. Metacarpi respondent ossibus. Exterius gibbosa, interius concava plus minusve, pro vicini ossis figura tendinumque transmissione, reperiuntur. Metacarpi ossicula quatuor sunt, A. B. C. D. eaque gracilia ac longiora, interius aliquantulum concava, circa E. medium ab inuicem distantia. Horum appendicibus rotundioribus insistent digitorum ossiculorum sinus; inferiores verò Carpi ossicula recipiunt. Sunt autem digitorum ossicula quindecim, magnitudine differentia, in singulo quoque, annumerato huc etiam pollice, tria F. G. H. exterius gibbosa, interius concava. Processibus, tertii præter Internodii ossicula, ornantur duobus. Horum prior I. Rotundus, sinum obtinet, alter K. gemino capite cum intermedio sinu protuberat. Capita hæc sinusque cartilagine obducta inveniuntur. Externam ossæ manus faciem designat

Fig. II. Cujus explicationi præcedentes inserviunt characteres. Horum, ad ossium articulos, tendinibus inhærent, licet in Poplite cum ipsis paululum aliter sese res habeat, Sefamoidea quædam dicta subrotunda duriuscula cartilagineque obducta ossicula, quorum partem tam anteriorem, quam posteriorem magnitudinisque differentiam depingit numerus 9. 10. 11. Horum numerus, qui variat, in singulis, ut plurimum, digitis duodecim est, quæ tamen propter exilitatem sæpissimè non observantur. Carpi octo ossicula, à sese inuicem separata, ostendit

Fig. III. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. Trunci absoluta parte superiore, inferior describenda.

Fig. 1.

Fig. 2.

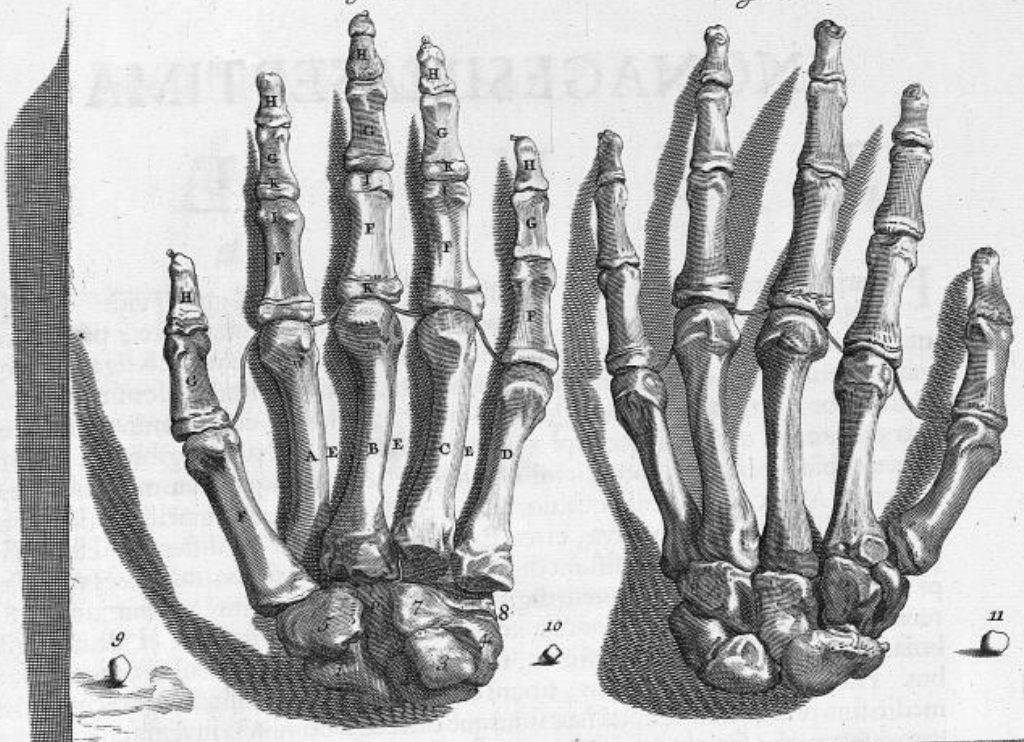
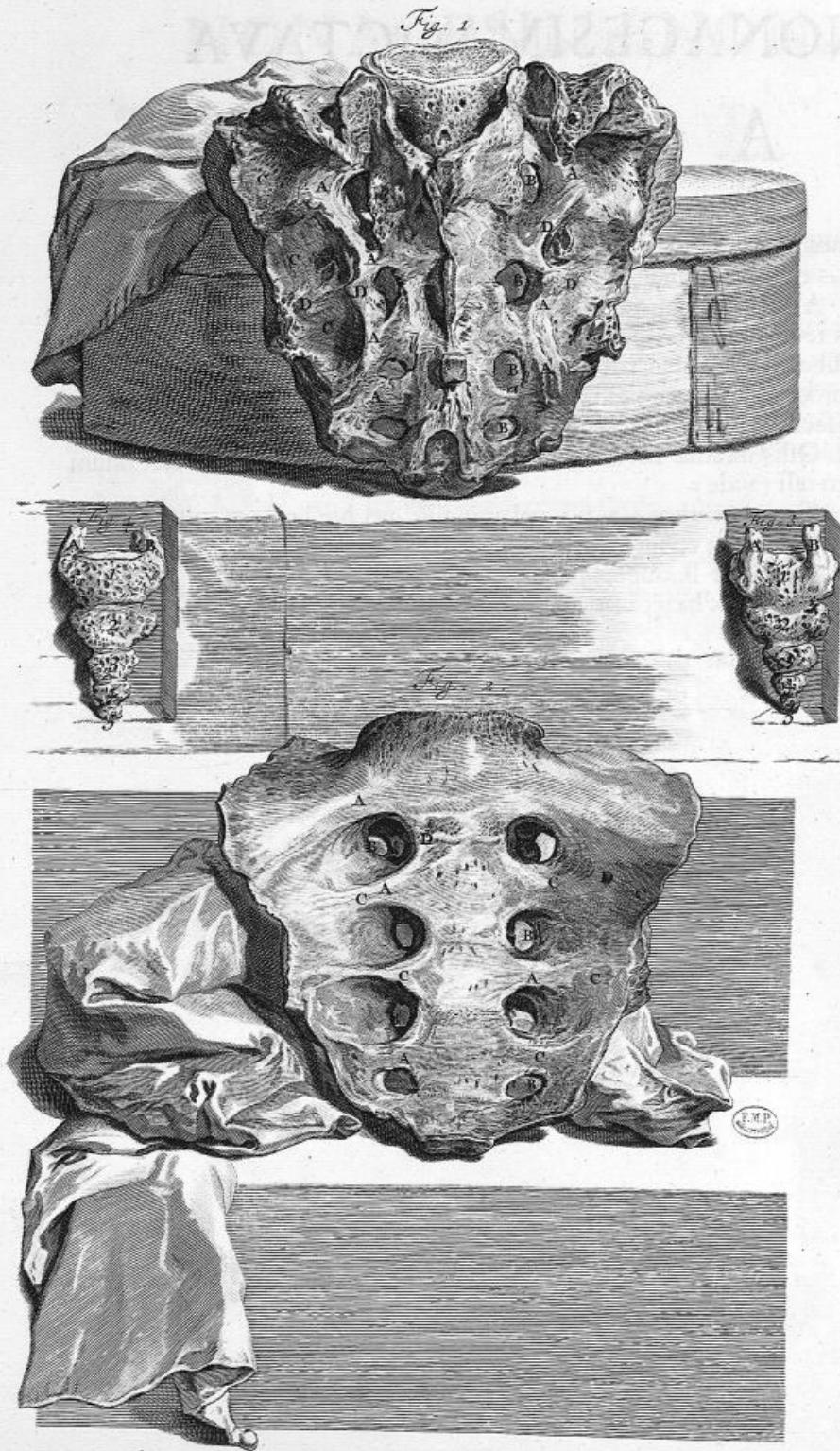

Fig. 3.

NONAGESIMA OCTAVA

T A B V L A

Sacrum delineat os (vide Fig. I.) dorſi lumborumque baſin, Vertebris ſubjectam. Triangularis ex parte figuræ, quinque vel quatuor obtinet Vertebrarum ad inſtar interfectiones A. Foraminibusque tranſverſis introrſum amplioribus, excepto per quod Spinalis fertur medulla, perforatur totidem B. exterius aſperum, interius lævigatum. Oſſibus ſuperioribus tribus inſculpti ſunt C. ſinus adhærentque D. eminentiæ variæ proceſſusque qui exigui, ſenſim decreſcentes & aſperi deteguntur. Hujus oſſis internam faciem depingit

Fig. II. A. Oſſis internæ lævitas, B. Foramina, C. coalitarum interfectionum veſtigia. Sacro oſſi (vide

Fig. III.) adſtat ex quatuor 1. 2. 3. 4. vel quinque, uti hic, oſſibus conflatum Os Coccygis, quod interiora verſus mobile, foraminulis, aſperitatibus innumeris proceſſibusque ornatur A. & B. duobus. Internum hujus Oſſis latus oſtendit

Fig. IV. Oſſi Sacro adhæret à latere, (vide

NONAGESIMÆNONÆ

T A B V L Æ

Fig. I.) Os dictum Innominatum. Quod ex tribus compositum partibus, Cartilagine invicem junctis, vel coalitu unitis, unde pro uno haberi posset, sub Ilii, Pubis & Ischii nomine describendum venit. Superior pars Ilium A. insigni donatur amplitudine, Spinâ munitâ validâ B. Cava ejus pars C. non ejusdem ubique est crassitie. Aspera autem portio D. cum adhærente ligamento transversis committitur Sacri ossis eminentiis. Pubis os E. antè, suo cum pari Cartilaginis adjumento junctum, foramine gaudet F. ampliore sinuque G. spectabili. Ischium os H. tertia Innominati ossis portio, inferius crassumque est. Huic insculpta existit pro Femoris ossis capite (vide

Fig. II.) A. cavitas, Acetabuli condecorata titulo, processu ornata cartilagineo B. vinculis suo cum pari, ab osse productis Sacro, conjungitur. Visuntur porro prædictorum ossium partes quædam externæ, inter quas spectabilis Ilii cavitas C. tubercula varia D. eminentiæque plurimæ E. Prædicta inter Ossa quia gestationis tempore locatur Foetus, ejusdem Ossium constitutionem hoc loco proponam; Osteogeniam autem ossiumque incrementum, considerandum ex Iconibus,

Fig. 1.

Fig. 1.

Fig. 3.

Fig. 2.

Fig. 5.

Fig. 4.

Fig. 6.

CENTESIMÆ TABULÆ

Figura I. Sceleton unius circiter mensis Foetus proponit , in quo hic & alibi ossificationis puncta eminent.

Fig. II. Sceleton exhibet sex hebdomadarum Foetus , in quo artuum quaedam Ossium rudimenta emergunt.

Fig. III. Trium circiter mensium Foetus Sceleton depingit , in quo, pauca præter, omnia visuntur Ossa , vel saltem eorum primordia.

Fig. IV. Posteriolem hujus Sceleti exhibet faciem.

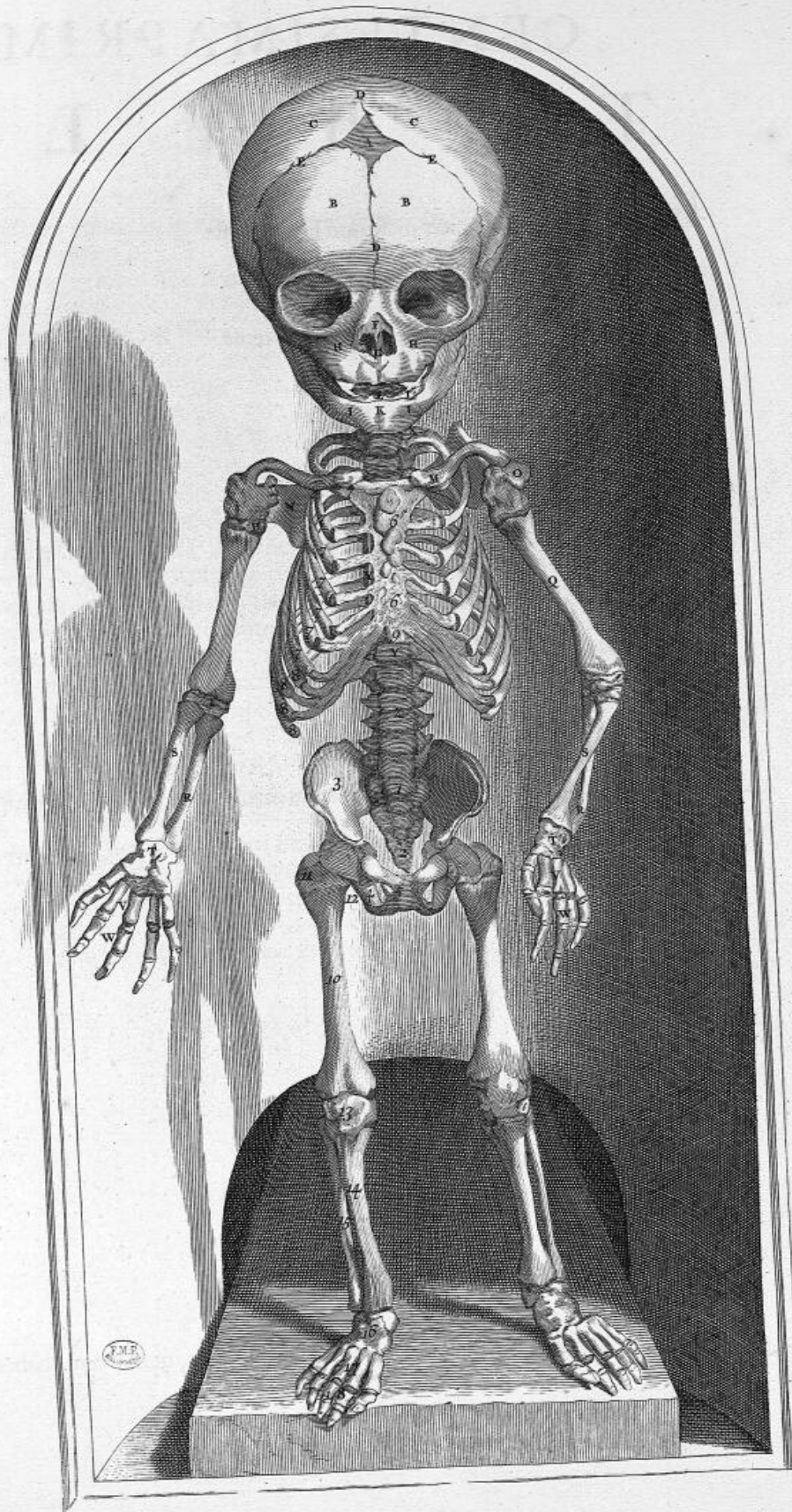
Fig. V. Foetus quatuor mensium Ossa delineat ; quæ à prioris Sceleti , non nisi soliditate atque magnitudine , differunt.

Fig. VI. Posticum ejusdem Sceleti proponit adspæctum. In hisce ut sese osteogenia habeat , fatis superque attendenti dilucidatur : à Membranacea vasculosaque etenim in Cartilagineam , ab hac in Osseam , immutatur quodque ossiculum , constitutionem punctumque subdurum , quod antea Cartilagine obseptum , brevi augetur totumque occupat , immutatâ sive induratâ Cartilagine , locum. Quæ autem in quibusdam partibus notabilis est mutatio , huic connectam descriptioni. Capitis Ossa , è puncto increscentia , mollia sunt. Frontis os divisum , Occipitis os ex pluribus conflari videtur. Temporum os tria habet interstitia membranosa. Eminentia variâ , ut Styloides , vix conspicua. Tympani circulus ab ossea divisa est cavitate. Cuneiforme os ex variis accrescit punctis. Cribrosum os cum annexis cartilagineum diu est. In oculo variâ apparent ossium Sutura. Inferior Maxilla primo ex pluribus , postremis verò mensibus , ex duobus constat ossibus. Vertebra à secunda Colli , omnes processus præter , tria obtinent ossificationis puncta. Sacrum os divisum , Coccygis cartilagineum apparet. Cartilagineomembraneum Sternum septem vel octo comprehendit ossicula. Scapularum margines Cartilagine ornantur latiusculâ. Brachiorum ossa appendicibus gaudent merè cartilagineis. Carpus una videtur cartilago. In Metacarpo ut & digitis ossea deteguntur rudimenta. Innominatum os reverà in tria divisum existit. Femoris os diu superius inferiusque cartilagine ornatur. Cætera ut in Brachio sese habent. Ut autem primò natorum ossium constitutio videri posset , proponitur

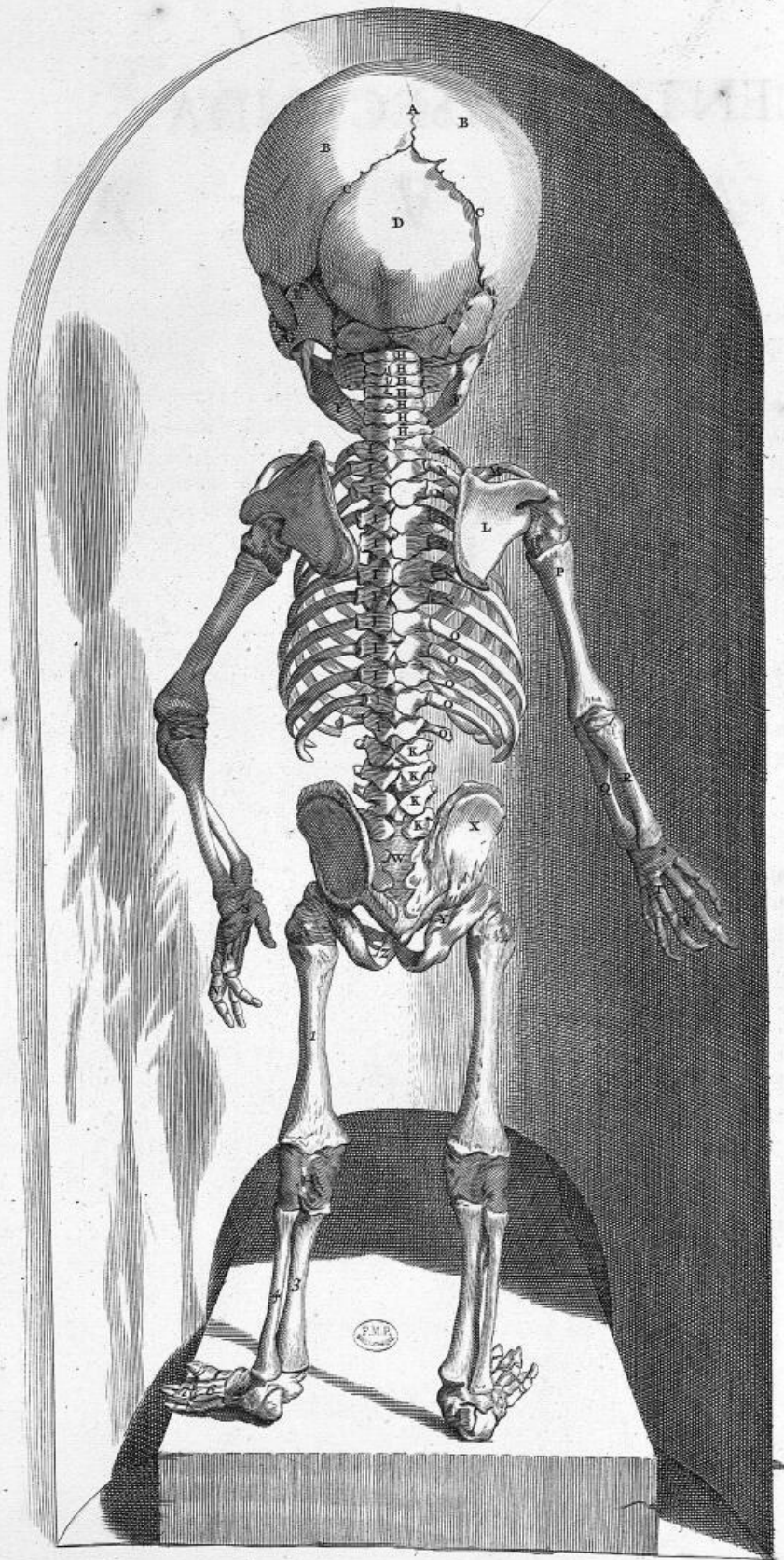
CENTESIMAPRIMA T A B V L A.

Exprimens novem circiter mensium Foetus Offa.

- A. Fonticulus inter Offa.
- B. Frontis &
- C. Bregmatis.
- D. Sutura Sagittalis ad Nasum usque protensa.
- E. Coronalis.
- F. Nasi Cartilago.
- G. Septum.
- H. Maxilla superior ,
- I. Inferior.
- K. Ossium futura.
- L. Dentium primordia & folliculi.
- M. Os clavis.
- N. Scapula.
- O. Processus Coracoideus.
- P. Humeri ossis cartilaginosa appendix.
- Q. Os Humeri.
- R. Ulna.
- S. Radius.
- T. Carpus.
- V. Metacarpus. In hisce multa adhuc observatur cartilago.
- W. Digitorum ossa , ubi circa Condylos cartilago ab utraque detegitur parte.
- X. Colli ,
- Y. Dorfi
- Z. Lumborumque Vertebrae.
  - 1. Os Sacrum.
  - 2. Coccygis.
  - 3. Ilium.
  - 4. Ischium.
  - 5. Pubis.
  - 6. Sternum.
  - 7. Costæ veræ.
  - 8. Costæ spuria.
  - 9. Appendix Ensiformis cartilaginosa.
- 10. Os Femoris
- 11. Eiusdemque Trochanter major ,
- 12. Minor.
- 13. Patella.
- 14. Os Tibia.
- 15. Os Suræ.
- 16. Tarsus.
- 17. Metatarsus.
- 18. Pedis digitorum Offa , circa quæ Osteogenia sese , ut in manu , habet.

CENTESIMASECVNDA

T A B V L A

Praecedentis Sceleti faciem depingit posteriorem.

A. Sutura Sagittalis inter

B. Bregmatis ossa.

C. Lambdoides.

D. Os Occipitis.

E. Os Temporum.

F. Maxilla inferior.

G. Os Jugale.

H. Septem Colli,

I. Duodecim Thoracis,

K. Quinque Lumborum vertebra.

L. Scapula.

M. Clavicula.

N. Costæ verae.

O. Costæ spuria.

P. Os Humeri.

Q. Ulna.

R. Radius.

S. Carpus.

T. Metacarpus.

V. Digiti manus.

W. Os Sacrum,

X. Ilium,

Y. Ischium,

Z. Pubis.

1. Os Femoris.

2. Genu pars posterior.

3. Os Tibiæ,

4. Suræ.

5. Tarsus.

6. Metatarsus.

7. Digiti pedis.

CENTESIMATERTIA

T A B V L A.

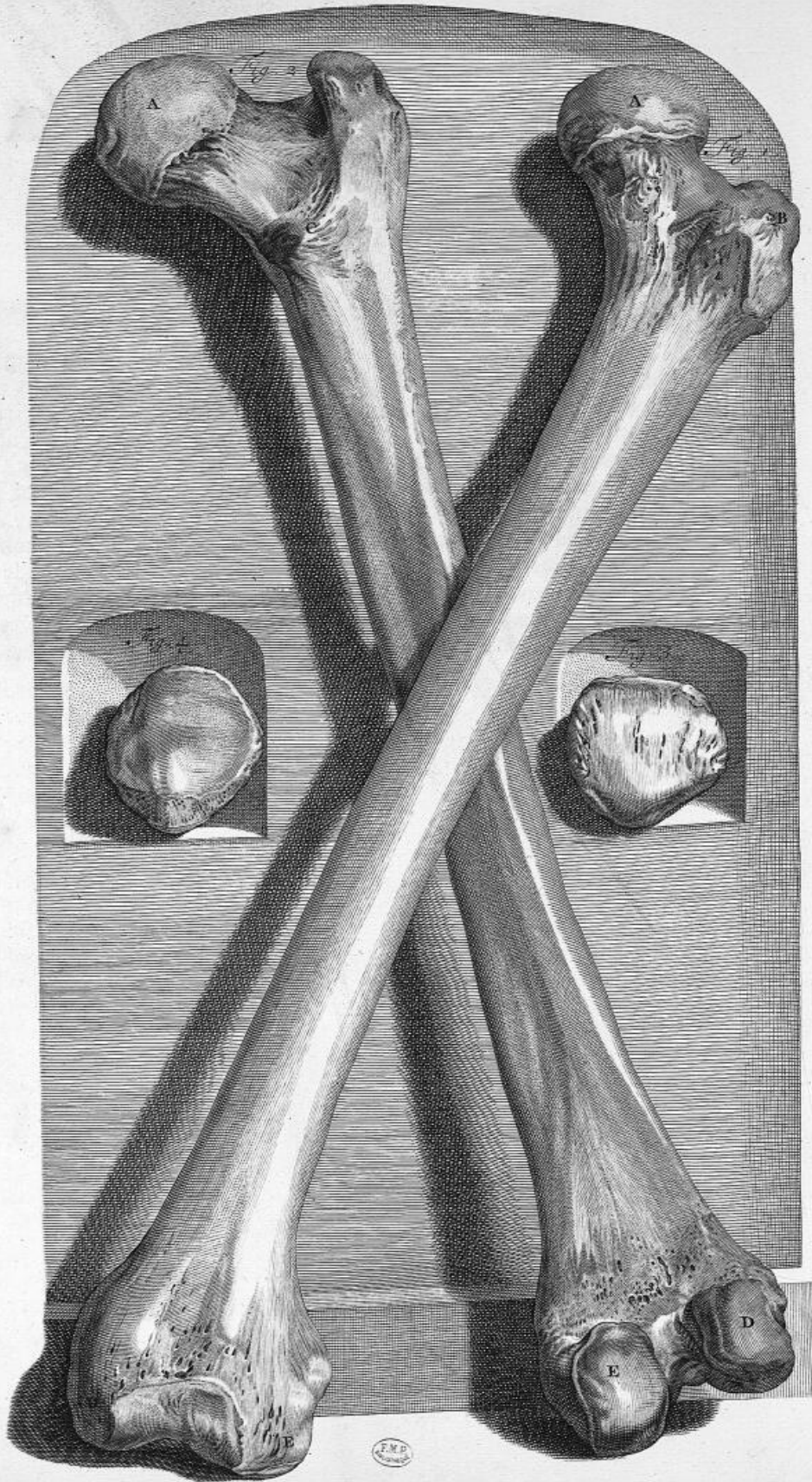
Trunco adherent inferius artuum Offa, divisa in Femur, Tibiam atque Pedem.
Femoris Os à quovis latere (vide

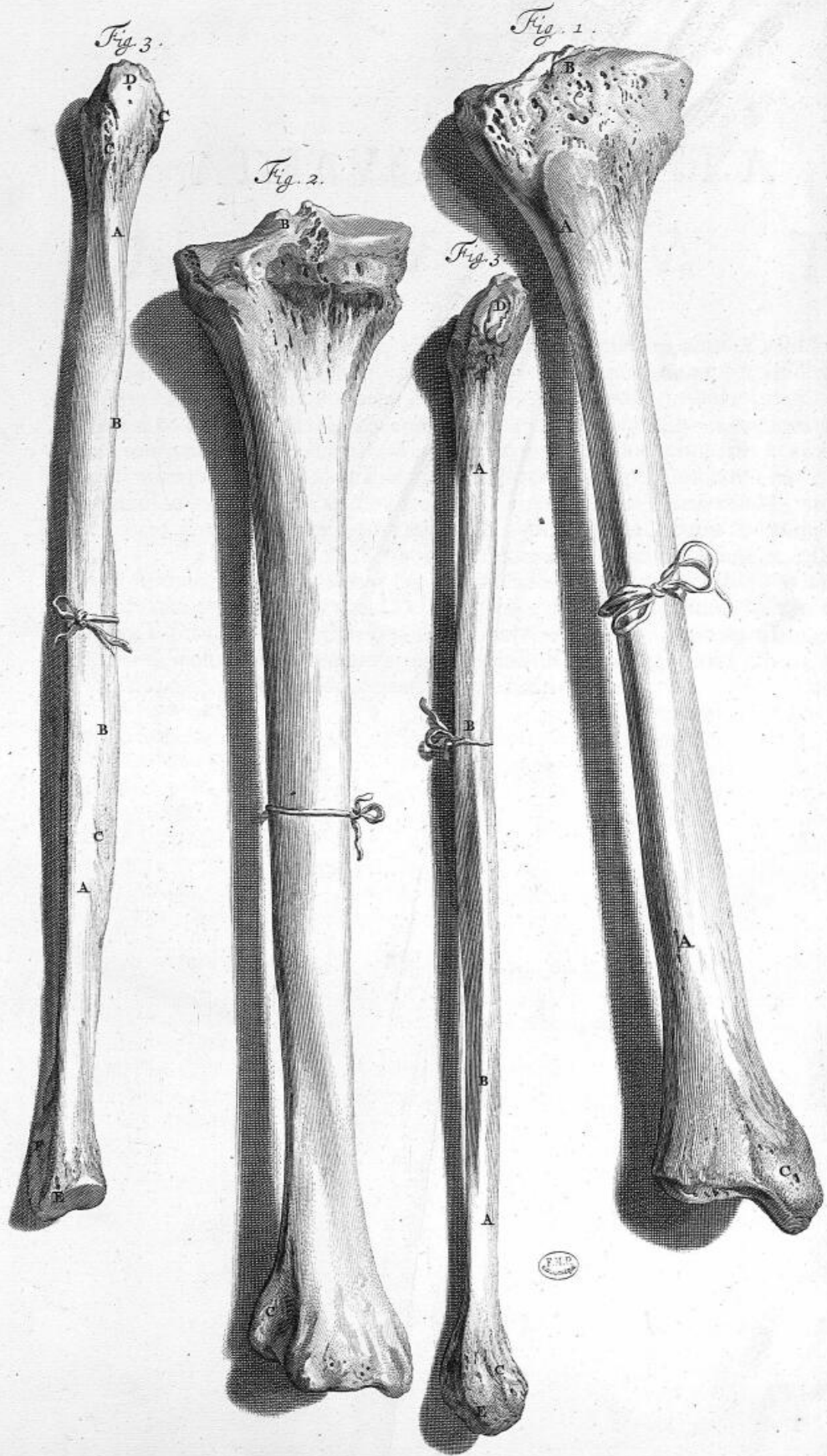
Fig. I.) unicum, robustum longumque, anterius rotundum, posterius depressum nonnihil & costulâ elevatum deprehenditur. Superior ejus pars tribus instructa est processibus. Horum maximus A. Caput audit; Rotundus, triplici vicinis ossibus ligamentaceo affixus Vinculo; uno Membraneo articulum ambiente; altero Cartilagineo; tertio interno tenfili Ligamentaceo. In cervicem ubi hoc Os attenuatur, processus deteguntur duo; externus B. major & internus C. minor Trochanter dictus. Horum asperitates inferendis inserviunt Musculis. Foramina, ut & cavernula, inveniuntur plurima. Inferius incrassescit capitibusque ornatur duobus D. & E. Tibiæque intrat Sinus. Spatio latiori imponitur Genuque constituit (vide

Fig. III.) Latum subrotundumque Os, Patella dictum. Quod interius cartilagine obductum, exterius singulari Membranæ Tendinibusque inhæret Musculorum variis. Femoris Ossis, ut & Patellæ à postica parte delineationem demonstrant,

Fig. II. & Fig. IV. Femori subjiciuntur, inspiciatur

O. Os
Y. Os
Q. Os
R. Os
S. Os
T. Os
V. Os
W. Os
X. Os
Y. Os
Z. Os
1. Os
2. Os
3. Os
4. Os
5. Os
6. Os
7. Os

CENTESIMAQVARTA T A B V L A,

Os Tibiæ & Suræ. Tibiæ (vide Fig. I.) os, ex parte triangulare est Musculisque destituitur antèrius. Anguli circa acumen varii. A. Appendice donatur à Femoris cavitate recepta superius amplà & spectabili, B. cujus posterior pars duabus præterea gaudet eminentiis. Cavitas quæ Femoris inferiora excipit capita, æquè ac prædicta appendix, cartilaginose obducitur limbo crassiore. Ex tuberculo, cavitatibus interjecto, validum exsurgit ligamentum. Inferior processus ad internum protuberans pedis latus, Malleolus C. dicitur internus. Huic accumbit à latere Suræ os sinusque, cujus eminentia cartilagine obducitur, inculptus pro recipiendo Talo est.

Posterior hujus Ossis facies depingitur in Figura II.

Suræ os (vide Fig. III.) præcedente gracilius, variis excavatur sinibus A. variis instructum est eminentiis B. atque asperitatibus C. capite donatur superius rotundo, D. inferius depresso E. Superiori Tibiæ insidit appendix; inferius verò Tibiæ inferitur sinui. Processum habet F. conspicuum acutumque Malleolum externum. Ossa hæc Tibiæ & Suræ in medio dehiscunt ligamentoque sese inter conjunguntur.

Pedis Ossa (consuletur

CENTESIMAQVINTA

T A B V L A)

Sunt quædam ad Tarsum, quædam ad Metatarsum, quædam ad Digitos spectantia. Tarsi septem Ossa inter sese tam figurâ quam mole differunt. Horum primum (vide

Fig. I.) A. Talus, Tibiæ instar basis, capite cartilagine tecto convexoque B. Tibiæ, ut antè Navicularis ossis ingreditur sinum; inferius tam excavatum, quam protuberans, Ossi adhæret Calcis atque utroque comprehenditur à Malleolo. Secundum Os C. Calx, pedis maximum, superius depressâ amplâque eminentiâ, antè sinu unico, interius pluribus gaudet. Exterius processus ope medio Cubiformi jungitur ossi multisque exasperatur particulis. Tertium Os Naviculare dictum D. amplo postè sinu, antè capitibus depressis instructum est tribus. Quarti Ossis, E. Tesseræ similis, figura inæqualis est. Quarto, quinto & septimo jungitur Tarsi ossiculo. Tria reliqua F. G. H. nominibus carent peculiariibus Cuneiformiaque nuncupari consueverunt. Ossa hæc omnia cartilaginibus, ligamentis membranisque inter sese, ut & vicinis cum ossibus devinciuntur, multigenis.

Metatarsi quinque Ossa, I. K. L. M. N. sursum deorsumque protuberant, superius rotunda capita à digitorum ossiculorum recipiuntur sinibus, inferius verò Tarsi ossa eorum inferuntur cavitatibus: à Pollice, cui robustum subjectum est, reliqua, digitorum versus minorem, diminuuntur; exterius gibbosa, interius verò convexa in medio apparent. Pedis digitorum quatuordecim ossa, 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. (Pollex enim duo tantum sed robustiora habet) breviora quam in manu sunt. Horum figura & connexio cum manus ossibus convenit; præterquam quod circa extremitates cartilago major, unum Calcis ossi adhærens Membraneum tegmen ligamentaque cætera validiora observantur. Posteriores sive inferiores Pedis ad spectum refert

Fig. II. Tarsi septem Ossa ab invicem separata ostendunt numeri sequentes. 1. Talus, 2. Calx, 3. Os Naviculare, 4. Os Tesseræ, 5. 6. 7. Ossa cuneiformia. Extremis digitorum manus pedisque Internodiis singulis imponitur exterius Unguis. Hujus pars superior (vide

Fig. III.) A. albida dura, inferior verò B. portio pelliculâ C. intus, extus Limbo D. ligamentaceo membranæ tendinibusque continuo, in circuli modum, obducitur molliorque evadit.

Fig. 1.

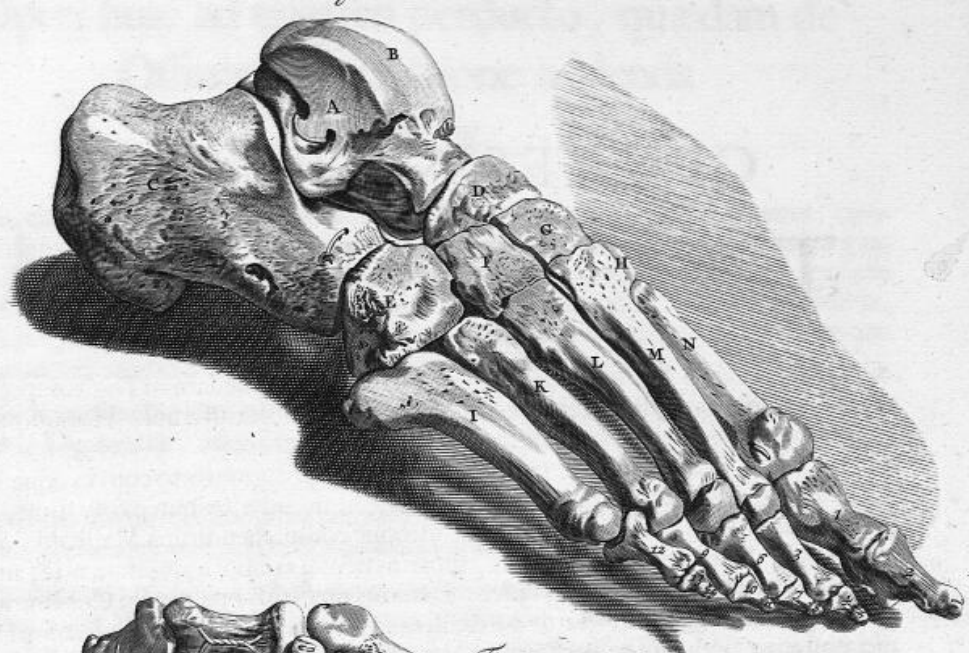

Fig. 2.

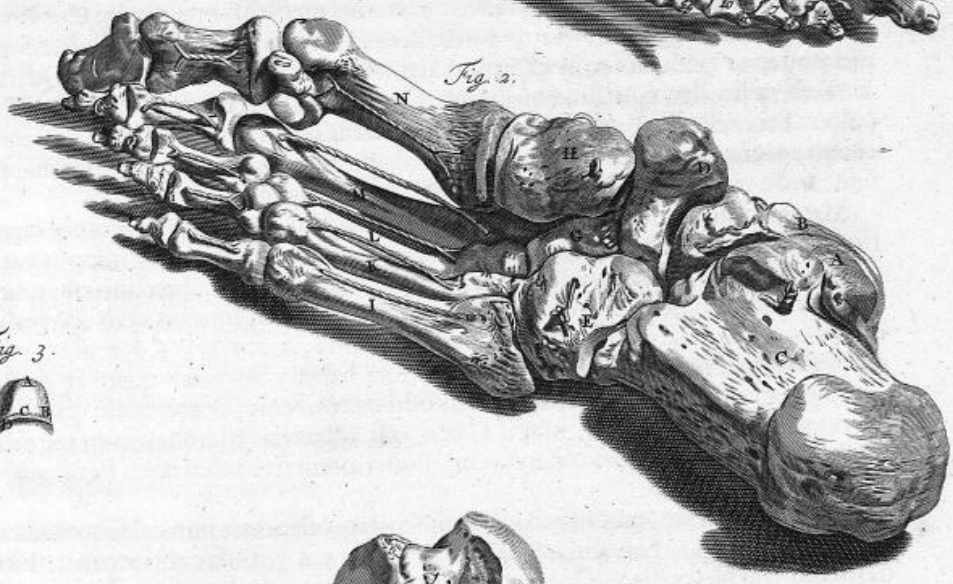
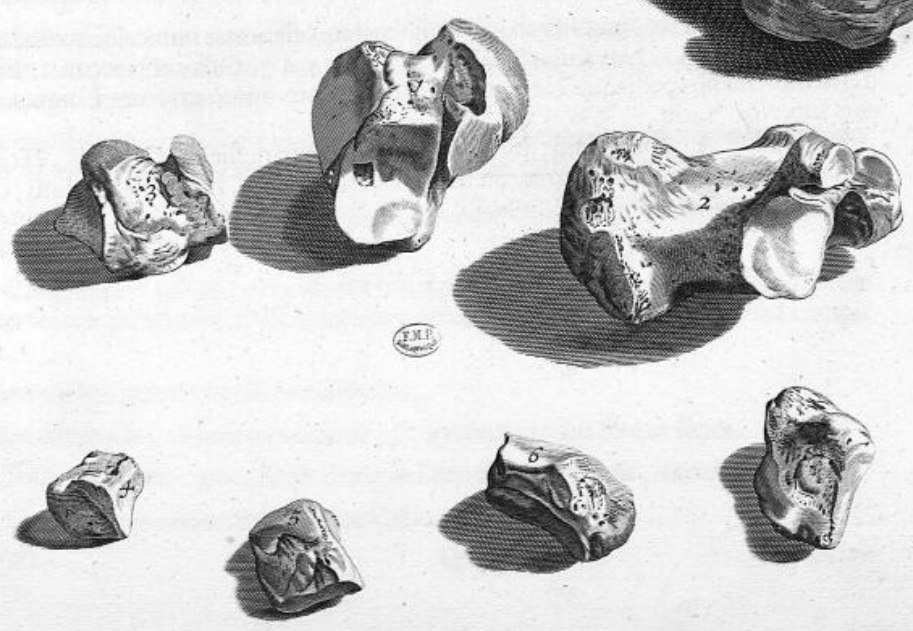

Fig. 3.

Operi huic ad unguen perducto, quædam de Ossium conjunctione addenda videntur.

Ossa, quæ (paucis exceptis) omnia, Periostio, membranâ sic dictâ cinguntur, cavitatibus (interiores præter) prominentiis que plus minusve profundis altisve gaudent, dividi solent in partem intermediam propriè appellatam Os, processum, partem ultra planam protuberantem, ossi continuam (quæ iterum varia, v. g. longa, brevis, acuminata, vel obtusa reperitur) & appendicem, osseum ossi additamentum, pro corporis ætate vel constitutione durum vel molle.

Ossium conjunctio tam per ipsammet ossium constructionem, quam per Cartilagineas, Ligamenta, Membranas partiumque absolvitur coherentium alligationem.

Cartilago autem mollior ossea corporis pars, nonnunquam præter morem planè ossescit; plerumque verò substantiam obtinet glutinosam.

Ligamentum tenfile tenacissimumque corporis organum, cartilagine flexilius, Ossi, Cartilagini aut Membranæ cuidam affixum observatur. Pro colligandarum partium situ, motu, vel continentia, variâ gaudet figurâ, mollitie ac duritie; unde peculiare, vel commune dici potest quosdamque ex parte, quosdam vinculi instar ab utroque latere, quosdam amplectitur articulos totos. Specificum itaque singulorum hic non exigitur examen nec dilucidatio; intellecta etenim generali descriptione, peculiaris cujusque videri potest ligamenti structura.

Connectuntur inter sese Ossa per coalitum, id est, ad quietem, vel per articulationem, id est, ad motum. Coalitus hic est vel verus, quando Ossa coeunt nullo Suturae vel Fissurae relicto vestigio; vel spurius, quando aliquod per medium uniuntur; quod triplici distingui potest sub specie.

I. Per Syneurosin, medium Membraneum, potius Membraneo vel Ligamentosoosseum vixque coalitus spurii inter coetum venit recipiendum:

II. Per Sychondrosin, Cartilagineum:

III. Per Syssarcosin, Carneum.

Articulatio duplici imprimis fit modo; singuli verò suis reducendi sunt sub classibus. Motui majori Diarthrosi, laxæ scilicet maximèque mobili conjunctioni, tria inferviunt articulationis genera.

I. Dicitur Enarthrosis, cum magnum aliquod Ossis caput, cum adjuncta cervicis portione, in magnam evidentemque alterius recipitur Ossis cavitatem.

II. Arthrodia, ubi è contra minusculum quoddam Ossis capitulum in non profundum inferitur Ossis sinum.

III. Ginglymus; qui fit, cum idem Os suâ protuberantiâ alterius Ossis ingreditur cavitatem simulque alterius Ossis protuberantiam unicam, vel duplicem suâ excipit cavitate.

Postremum hoc genus tres obtinuit species.

I. Cum unum Os, ab unico excipitur, & alterum excipit ferè ut supra.

II. Ubi unum Os excipit, & ab alio quod denuò non excipit, excipitur.

III. Quando in modum rotæ ad axin Ossa articulantur.

Parvo minorive motui, Synarthrosi, qui alter est articulationis modus, species quoque inserviunt tres; quamvis plures & ex hisce compositæ quasi indigitari possent, ut Enarthrosis in Synarthrosi & similes. Primum notatuque dignum genus est.

I. Sutura, cum Offa sibi invicem denticulatim angulifve junguntur inæqualibus.

II. Harmonia dicitur, quando Offa lineâ rectâ, id est, simplici, obliquâ vel aliter ductâ junguntur.

III. Gomphosis, ubi Os ossi alteri clavi instar infigitur.

Vale Lector, mecumque sperare perge, ut destructo mirifico atque terreo hocce ædificio, eternam adipiscatur anima domum à Creatore Optimo Maximo, cujus gloriæ, in nulla sæcula sit finis.

